

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΒ'

Τετάρτη 14 Νοεμβρίου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 14 Νοεμβρίου, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.44' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 13 Νοεμβρίου εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΛΑ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 13 Νοεμβρίου 2001, σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Βιώσιμη ανάπτυξη Αττικής και άλλες διατάξεις»)

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Αδάμ Ρεγκούζα, Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αιτωλίνας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιτωλικού Αιτωλ/νίας ζητεί να μην εγκριθεί η εγκατάσταση νέου ιχθυοτροφείου στη θέση «Μούτσος» της περιοχής του.

2) Ο Βουλευτής Αιτωλίνας κ. ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Νεφροπαθών Νομού Αιτωλ/νίας ζητεί την άμεση αντικατάσταση του συστήματος παροχής οξυγόνου στη μονάδα τεχνητού νεφρού του νοσοκομείου Αγρινίου.

3) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σχολικό Συμβούλιο του Τεχνολογικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου Σοφάδων Καρδίτσας ζητεί την πλήρωση των κενών θέσεων καθηγητών στο πιο πάνω Εκπαιδευτήριο.

4) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εξωραϊστικός – Πολιτιστικός Σύλλογος Κλήματος Νέας Ιωνίας Μαγνησίας ζητεί την αύξηση του φορολογικού κριτηρίου για τις δηλώσεις ζημιών των ελαιοπαραγωγών.

5) Ο Βουλευτής Αιτωλίνας κ. ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ανακτορίου Αιτωλ/νίας ζητεί την ίδρυση πυροσβεστικού σταθμού στην περιοχή του.

6) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγράφων Ευρυτανίας ζητεί την κατασκευή ολοκληρωμένου δρόμου στον υφιστάμενο επαρχιακό χωματόδρομο «Κρέντη – Αγράφων».

7) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αργιθέας Καρδίτσας ζητεί τη χορήγηση ενός φορτηγού αυτοκινήτου.

8) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλαδική Καπνεργατική Ομοσπονδία ζητεί την εφαρμογή στην περιοχή της Θεσσαλονίκης και σε μικρότερο βαθμό της επαρχίας, της κατοχύρωσης του δικαιώματος είσπραξης ταμείου ανεργίας ανάλογα με τον πραγματοποιούμενο αριθμό ημερών εργασίας κατ' έτος.

9) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ και ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Καζίνο – Ξενοδοχείο – Τελεφερίκ Πάρνηθας, ζητεί την επίλυση αιτημάτων που αφορούν στις κτιριακές εγκαταστάσεις αλλά και το προσωπικό.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιεράπετρας του Νομού Λασιθίου ζητεί να γίνουν τα απαραίτητα έργα άρδευσης και υδροδότησης στην περιοχή «Σαμαρίνα».

11) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοτική Κίνηση «Ενεργών Πολιτών Καστελλίου Ηρακλείου» ζητεί να χορηγηθούν οι αποζημιώσεις στους δικαιούχους των απαλλοτριωμένων εκτάσεων για τις ανάγκες της Πολεμικής Αεροπορίας.

12) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την ίδρυση γραφείου συντάξεως στο Λασίθι για την εξυπηρέτηση των συνταξιούχων του ΙΚΑ.

13) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου ζητεί να συνεχισθεί η λειτουργία του υποπρακτορείου της ΔΕΗ στο Οροπέδιο Λασιθίου.

14) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το Κέντρο Υγείας Κλειτορίας στην Αχαΐα το οποίο υπολειτουργεί.

15) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τον κίνδυνο υποβάθμισης στα δημόσια σχολεία εξαιτίας των ελλείψεων σε διδακτικό προσωπικό.

16) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τις κινητοποιήσεις των ιατρών του ΙΚΑ.

17) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα κρούσματα χρηματοσιμού στην Πολεοδομία Πατρών.

18) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα προβλήματα των Καποδιστριακών Δήμων λόγω έλλειψης υποδομών και οικονομικών πόρων.

19) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα λειτουργικά προβλήματα του Αστικού ΚΤΕΛ Αιγίου.

20) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το πρόβλημα στέγασης των απογευματινών ιατρείων στα νοσοκομεία Αχαΐας.

21) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τον παράκτιο χώρο του Δήμου Παραλίας στην Αχαΐα που έχει μετατραπεί σε έκταση απόρριψης μπαζών.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 623/19-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 62/12-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 623/19-7-2001 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Καρχιμάκης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σε θέματα της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/νσης Οδικών Έργων (Δ1) του ΥΠΕΧΩΔΕ τα εξής:

Κατά τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους αποφασίσθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης των έργων η ένταξη στο Γ' ΚΠΣ του Βόρειου Οδικού Αξονά Κρήτης (ΒΟΑΚ) σαν μεγάλο έργο. Για το λόγο αυτό προέκυψε η ανάγκη στο σύνολο του ΒΟΑΚ, εκπόνησης μελέτης σκοπιμότητάς του. Η εν λόγω μελέτη ανατέθηκε και ολοκληρώθηκε.

Για δε το τμήμα Αυχήν Αγκαθιάς - Χαμέζι η μελέτη σκοπιμότητας, υπεβλήθη στην διαχειριστική αρχή μαζί με την αίτηση ένταξης και το Τεχνικό δελτίο του έργου.

Αμέσως μετά θα ενταχθεί το έργο σε ΣΑΕ και υπολογίζεται ότι θα είναι δυνατή η δημοπράτησή του μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου 2001.

Ο Υπουργός
ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

2. Στην με αριθμό 705/24-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1011/13-9-01 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 705/24-7-2001 ερώτηση και 5685/12-7-2001 αναφορά που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Λ. Παπανικολάου και Ι. Λαμπρόπουλο σχετικά με τη λειτουργία του Κέντρου Υγείας Γαργαλιάνων, Ν. Μεσσηνίας, σας γνωρίζουμε ότι:

Η ανάπτυξη του Κ.Υ. Γαργαλιάνων θα εξετασθεί στα πλαίσια του νέου υγειονομικού χάρτη της χώρας και της εφαρμογής των διατάξεων του ν. 2889/2001/ΦΕΚ 37Α/2-3-01 «Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις» βέβαια μετά από πρόταση του ΠΕΣΥ στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου ανήκει το Κ.Υ. Γαργαλιάνων.

Η Υφυπουργός
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ»

3. Στην με αριθμό 711/24-7-01 ερώτηση ΑΚΕ 81 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 77/12-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση/ΑΚΕ 711/81/24-7-2001 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Μανώλης Κεφαλογιάννης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή ότι το θέμα που θίγεται στην ερώτηση/ΑΚΕ είναι αρμοδιότητας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου και κατ' επέκταση του συνεργάτη του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, το οποίο είναι συναποδέκτης της Ερώτησης/ΑΚΕ.

Επιπλέον πληροφορούμε τον κύριο Βουλευτή ότι η Περιφέρεια Κρήτης δεν προέβη σε καμία ενέργεια που αφορά στη διάθεση προσωπικού αλλά ούτε και οι Υπηρεσίες της διέθεσαν προσωπικό για την περισυλλογή του εξοπλισμού εξυπηρέτησης του συνεδρίου της νεολαίας ΠΑΣΟΚ.

Ο Υπουργός
ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

4. Στην με αριθμό 730/25-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 79/12-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 730/25-7-2001 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σπηλίος Σπηλιωτόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της ΔΕΣΕ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος τα εξής:

Η ΔΕΣΕ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος γνωρίζοντας την ανάγκη κατασκευής εργασιών διαπλάνυσης του κόμβου Μεϊντανά, όχι μόνο αδιαφόρησε αλλά αντιθέτως συντονίζει όλες τις διαδικασίες για την ωρίμανση του έργου, το οποίο αν δεν είχε το πρόβλημα των απαλλοτριώσεων θα είχε κατασκευασθεί.

Άλλωστε στα επίσημα προγράμματα της Υπηρεσίας προς το ΥΠΕΧΩΔΕ το έργο προτείνεται συνεχώς, από δε το Υπουργείο υπάρχει θετική ανταπόκριση.

Ως προς το κυρίαρχο θέμα των απαλλοτριώσεων, η Υπηρεσία συνέταξε σχετικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα τον Ιούνιο του 2000, που εγκρίθηκαν και εστάλησαν αρμοδίως για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης.

Επειδή ίσως μεσοδιάλυσης η ψήφιση του ν. 2882/2001 περί απαλλοτριώσεων σύμφωνα με τον οποίο απαιτείται να τηρηθεί νέα διαδικασία απαλλοτρίωσης, επεστράφησαν τον Ιούνιο του 2001 τα διαγράμματα και οι πίνακες για να προωθηθούν σύμφωνα με το νέο Νόμο.

Ήδη η ΔΕΣΕ συντονίζει την όλη διαδικασία για προωθηση των απαλλοτριώσεων. Προς τούτο απέστειλε στις 16 Ιουνίου του 2001 έγγραφο προς τη Δ/νση Γεωργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας για τη σύμφωνη γνώμη της σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 2582/2001.

Επίσης την ίδια μέρα απέστειλε έγγραφο προς την Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ για απαλλαγή από την τήρηση διαδικασιών χωροθέτησης του έργου σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του ως άνω Νόμου με σχετικό φάκελο (Τεχνική έκθεση, φωτογραφίες κλπ.).

Επίσης στην ίδια μέρα απέστειλε έγγραφο προς το Δήμο Συμπολιτείας στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου βρίσκεται το έργο και ζήτησε συνεργασία και συνδρομή για την προσκόμιση των τίτλων των ιδιοκτητών.

Τέλος, την ίδια μέρα απέστειλε στην εφημερίδα «Πελοπόννησος» σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 5 του ν. 2882/2001 ανακοίνωση για την πρόταση κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης που δημοσιεύθηκε στις 25.07.2001.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι γίνονται όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την κήρυξη και συντέλεση της απαλλοτρίωσης ώστε να καταστεί δυνατή η χρηματοδότηση και η κατασκευή του έργου.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

5. Στην με αριθμό 732/25-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ'

αριθμ. 1875/12-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 732/25/7/01 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σπ. Π. Σπηλιωτόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σχετικά με τη στελέχωση των Γεωπονικών και Κτην/κών Υπηρεσιών της Επαρχίας Καλαβρύτων με Γεωπόνο και Κτηνίατρο αντίστοιχα αναφέρεται ότι μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης του οργανισμού οργάνωσης και λειτουργίας της Ν.Α. Αχαΐας, ανήκει στην αρμοδιότητα της Ν.Α. Αχαΐας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Πρόσθετα αναφέρεται ότι για τη Ν.Α. Αχαΐας με την αριθ. 7/6/2001 προκήρυξη, προκηρύχθηκαν για πλήρωση μία (1) θέση Γεωπόνου και δύο (2) θέσεις Κτηνιάτρων.

Όσον αφορά το θέμα της αντιμετώπισης των παρουσιαζομένων κρουσμάτων μελιταίου πυρετού στην περιοχή αναφέρεται ότι για την κάλυψη πρόσκαιρων αναγκών σε εφαρμογή του Κοινοτικού Προγράμματος Ελέγχου και Εκρίζωσης της βρουκέλωσης αιγών και προβάτων ανά την Ελλάδα, με τις αριθμ. 329994/10/2/99 και 336152/3/99 Υπουργικές αποφάσεις κατανεμήθηκαν 3 θέσεις Κτηνιάτρου και 1 Τεχν. Ζωικής Παραγωγής στη Ν.Α. Αχαΐας και συγκεκριμένα στα Αγρ. Κτην. Αιγίου – Δάφνης – Κλειτορίας και Ερυμάνθιας αντίστοιχα.

Ακολούθησε η Νο 1/99 Ανακοίνωση με αριθμ. ΠΥΣ 336155/8/3/99 και η κάλυψη των ανωτέρω θέσεων με την 353965/26/4/99 Απόφαση του κυρίου Υπουργού.

Τέλος επισημαίνεται ότι οι κατά τόπους υπηρεσίες της Ν.Α. (Δ/νση Κτηνιατρικής με τα Τμήματα και τα Αγροτικά Κτηνιατρεία) είναι υπεύθυνες για την περιθαλψη ασθενειών του ζωικού πληθυσμού, την πρόληψη και καταπολέμηση επιζωτιών, τον έλεγχο και τη διακίνηση προϊόντων ζωικής προέλευσης.

**Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»**

6. Στην με αριθμό 736/25-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1876/12-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 736/25-7-2001, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Λ. Π. Παπαγεωργόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τη ρύθμιση των οφειλών του Αγροτικού Συν/σμού Αμπελοκτημόνων Χαλκίδος (ΑΣΑΧ) στα πλαίσια του ν. 2538/97, η ΑΤΕ έχει λάβει τις σχετικές αποφάσεις πλην όμως η υπογραφή της σύμβασης ρύθμισης δεν έχει προχωρήσει διότι υπάρχει εικρεμότητα 153 εκατ. δρχ. περίπου υπέρ του ΑΣΑΧ που προκύπτει από διαφορά διατύπωσης της αιτιολογικής έκθεσης και του Νόμου.

Για τη διευθέτηση της εικρεμότητας αυτής απαιτείται Νομοθετική ρύθμιση από τα συναρμόδια Υπουργεία με την οποία θα υπολογίζονται και άλλες οφειλές της Οργάνωσης με επέκταση λογιστικού υπολογισμού τους ή κατηγορίας προέλευσής τους.

**Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»**

7. Στην με αριθμό 745/25-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 81/12-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 745/25.7.2001 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Ευτύχης Κοντομάρης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων τα εξής:

Στα πλαίσια του Β' ΠΕΠ ολοκληρώθηκαν μια σειρά έργων στον τομέα της αποχέτευσης ήτοι:

- Ολοκλήρωση Βιολογικού Καθαρισμού Αγ. Μάρκου
- Ολοκλήρωση Βιολογικού Λευκίμητος
- Βιολογικός Μωραΐτικον
- Σταθμός Βοθρολυμάτων Βόρειας Κέρκυρας
- Αποχέτευση Αλεπούς και Καναλίων

-Διαχωρισμός ομβρίων Μαντουκίου

-Αποχέτευση Χρυσήδας

Ενώ παρεμβάσεις έγιναν και από άλλα προγράμματα όπως:

-Αποχέτευση Λευκίμητος (INTERREG).

Σε επίπεδο σχεδιασμού των παρεμβάσεων στα πλαίσια ένταξης έργων στο Γ' ΚΠΣ έχουν συζητηθεί τα θέματα αποχετεύσεων σε Δημοτικά Νομαρχιακά και Περιφερειακά Συμβούλια και έχουν τεθεί οι προτεραιότητες, ώστε μετά την προκήρυξη των μέτρων να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.

Ήδη έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και εκτελούνται τα έργα:

-Αποχετευτικός αγωγός Επίσκεψης προϋπολογισμού 195,6 εκατ.

-Διαχωρισμός ομβρίων Γαρίτσας προϋπολογισμού 199,5 εκατ.

Για την ένταξη στο Ταμείο Συνοχής ήδη προωθούνται:

-Τα έργα ύδρευσης του Νομού Κέρκυρας Προϋπολογισμού 35 δισ.

-Έρδα ύδρευσης και αποχέτευσης πόλης Κέρκυρας προϋπολογισμού 9 δισ.

Παράλληλα συνεχίζεται η ωρίμανση των προτάσεων των δήμων για υποβολή και νέων αιτημάτων στο Ταμείο Συνοχής με προτεραιότητα στην κάλυψη των τουριστικών περιοχών του Νομού.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»**

8. Στην με αριθμό 788/26-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 31251/11-9-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημοσίων Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην 788/26-7-2001 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βύρων Πολύδωρα σχετικά με την ενίσχυση με προσωπικό, την εύρυθμη λειτουργία, τις συνθήκες εργασίες και τις αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί στην Περιφέρεια Αττικής, σας πληροφορούμε ότι:

1. Για την κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό της Περιφέρειας Αττικής, έχει προκηρυχθεί η πλήρωση θέσεων μέσω του ΑΣΕΠ (ΦΕΚ 4/3Κ/2.2.2001, 5/4Κ/15.2.2001, 6/5Κ/21.2.2001, 7/6Κ/6.3.2001), και βρίσκεται σε εξέλιξη η σχετική διαδικασία πρόσληψης, για 124 θέσεις διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων. Σε κάθε περίπτωση, οι προσλήψεις προσωπικού στην Περιφέρεια, γίνονται πάντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ύστερα από πρόταση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ο οποίος είναι αρμόδιος να εντοπίσει και να υποδείξει αιτιολογημένα τις σχετικές ανάγκες της Περιφέρειας.

2. Όσον αφορά την χορήγηση πρόσθετων κινήτρων, ήδη έχουν εξασφαλιστεί πιστώσεις για την χορήγηση επιπρόσθετης αμοιβής υπερωριακής εργασίας στους υπαλλήλους της Περιφέρειας Αττικής, και στα πλαίσια των συλλογικών διαπραγματεύσεων, εξετάζεται η χορήγηση πρόσθετων κινήτρων.

3. Σχετικά με την προσαρμογή του οργανισμού της Περιφέρειας στις νέες ανάγκες, ήδη προωθείται σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, για την σύσταση Διευθύνσεων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, ενώ αναμένονται οι προτάσεις της Περιφέρειας για την σύνταξη νέου οργανισμού.

**Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ»**

9. Στην με αριθμό 800/27-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 85/12-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 800/27-7-2001 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Παν. Λαφαζάνης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου τα εξής:

1. Το έργο χρηματοδοτείται από το Β' ΚΠΣ (ΠΕΠ Πελοποννήσου) και Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας.

2. Δημοπρατήθηκε στις 03.08.1998 και υπογράφηκε συμφωνητικό ποσού 226.134.835 δρχ. στις 11.05.1999.

3. Η αρχική ημερομηνία περαίωσης ήταν στις 3 Μαρτίου 2000 και μετά από τις εγκεκριμένες παρατάσεις από τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα έχει ημερομηνία τη 30.06.2001.

4. Το έργο έχει καθυστερήσει στην ολοκλήρωσή του κατά κύριο λόγο από προβλήματα απαλλοτριώσων παροδίων ιδιοκτητών καθόσον απαλλοτρίωση δεν υφίστατο κατά την εκτέλεση του έργου καθώς επίσης και από προβλήματα χρηματοδότησης επιπλέον εργασιών που ήταν απαραίτητες για την έντεχνη κατασκευή του.

5. Το έργο εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 2001 και ευρίσκεται στο στάδιο κατασκευής της οδοοτρωσίας

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

10. Στις με αριθμό 802/27-7-01, 805/27-7-01 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 87/12-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις 802/27-7-01 και 805/27-7-01 που κατέθεσαν στη Βουλή, οι Βουλευτές κύριοι Νίκος Γκατζής, Σταύρος Σκοπελίτης και Αντώνης Σκυλλάκος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τους κυρίους Βουλευτές για θέματα αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων του ΥΠΕΧΩΔΕ τα εξής:

Η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων του ΥΠΕΧΩΔΕ αμέσως μετά το σεισμό της 26ης Ιουλίου του 2001 στη Σκύρο απέστειλε κλιμάκια Μηχανικών στην περιοχή της, τα οποία έχουν ολοκληρώσει την καταγραφή των ζημιών στα κτίσματα που προκλήθηκαν από το σεισμό.

Παράλληλα συνέταξε και προώθησε προς υπογραφή στα συναρμόδια Υπουργεία τις απαιτούμενες αποφάσεις για την οριοθέτηση της σεισμόπληκτης περιοχής και τον καθορισμό των πιστωτικών μέτρων για την αποκατάσταση των ζημιών στα κτίσματα.

Αμέσως μετά την υπογραφή όλων των απαιτούμενων αποφάσεων η προαναφερόμενη Υπηρεσία θα προχωρήσει και στην έγκριση των απαιτούμενων πιστώσεων για την αποκατάσταση των ζημιών στο οδικό δίκτυο της Σκύρου.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

11. Στην με αριθμό 806/27-7-01 ερωτήση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2108/17-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμ. 806/27-7-2001 ερωτήση, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Α. Σκυλλάκο, Ν. Γκατζή και Α. Τζέκη, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα σας πληροφορούμε τα εξής:

1) Οι αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα απολαμβάνουν των ιδίων εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ημεδαιπούς (άρθρ. 39 του ν.2910/2001). Στο άρθρο 41 του ιδίου νόμου καθορίζονται σαφώς και οι υποχρεώσεις των αλλοδαπών.

2) Αναφορικά με τις παροχές επιδομάτων ανεργίας, σύμφωνα με το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν.Δ. 2961/54, Ν. 1545185, Ν. 1836/89, Ν. 1892/90 κ.α.) για να καταβληθεί τακτική επιδότηση σε έναν άνεργο, απαιτείται να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις, όπως η πραγματοποίηση συγκεκριμένου αριθμού ημερομησιών, καταγγελία ή λήξη σύμβασης εργασίας από εργοδότη κ.α.

Εφόσον λοιπόν οι άνεργοι μετανάστες πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου αφενός και η παραμονή τους στη χώρα είναι νόμιμη αφετέρου, είναι δυνατή και η κάλυψη τους από τον ΟΑΕΔ όσον αφορά το επίδομα ανεργίας.

Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ»

12. Στην με αριθμό 813/30-7-01 ερωτήση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 90/12-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερωτήση 813/30-7-01 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Μ. Καρχιμάκης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων/Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης και της Πειραιώς Κρήτης, τα εξής:

Έχουν εκπονηθεί οι μελέτες α) Αναγνώρισης Οδοποιίας του τμήματος Παχειά Άμμος – Αυχένας Αγκαθιά μήκους 28 χλμ. περίπου β) Γεωλογικής Αναγνώρισης και γ) Προέγκρισης Χωροθέτησης και έχουν υποβληθεί πρόσφατα στην Υπηρεσία ΕΥΔΕ/ΒΟΑΚ από τον μελετητή και είναι υπό έγκριση στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Μετά την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας θα καταβληθεί προσπάθεια ένταξης του τμήματος στο Γ' ΚΠΣ και η κατά τμήματα υλοποίηση του από το πρόγραμμα «Οδικοί άξονες, λιμάνια αστικής ανάπτυξης».

Η οριστική μελέτη για την Ανατολική Παράκαμψη Σητείας βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσής της και η σχετική καθυστέρηση οφείλεται στην ανάγκη καθολικής παραλλαγής (νέα χάραξη σε οδικό υποτυμήμα της οδού (περιοχή Τρυπητού).

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

13. Στην με αριθμό 722/24-7-01 ερωτήση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2095/17-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερωτήση 722/24-7-01 σχετικά με την οποία μας διαβιβάστηκε η αριθμ. 4087/11-7-2001 Αναφορά του Δήμου Βελεστίνου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Ζ. Μακρή και Ρ. Ζήση, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο Δήμος Φερών είχε αρχικά παραχωρήσει στον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) έκταση 10 στρεμμάτων προκειμένου να ανεγερθεί εκεί οικισμός για τη στέγαση δικαιούχων του ανωτέρω Οργανισμού στην περιοχή. Για την έκταση αυτή άρχισε η συγκέντρωση στοιχείων για την εκπόνηση μελέτης από τις τεχνικές υπηρεσίες του ΟΕΚ και από τα στοιχεία αυτά προέκυψαν, για τημάνη της συγκεκριμένης έκτασης (5 περίπου στρέμματα) εδαφολογικά προβλήματα και άλλα προβλήματα που καθιστούσαν αδύνατη την εκμετάλλευσή της για οικιστικούς σκοπούς.

Για το λόγο αυτό ζητήθηκε από το Δήμο να παραχωρήσει στον ΟΕΚ έκταση αντίστοιχη επιφάνειας (5 στρεμμάτων), όμορφη με την αρχική, που δεν παρουσιάζει αυτά τα προβλήματα, ώστε να γίνει, ουσιαστικά, μετατόπιση της έκτασης προς την πλευρά του νέου τμήματος και να καταστεί δυνατή η χρησιμοποίηση συνολικής έκτασης 10 στρεμμάτων για την ανέγερση του οικισμού.

Πράγματι, ο Δήμος παραχώρησε το όμορφο τμήμα και αυτήν τη στιγμή οι υπηρεσίες του ΟΕΚ εκπονούν νέα πολεοδομική μελέτη, στο οικόπεδο των 10 στρεμμάτων που πρόκειψε, η οποία υπολογίζεται ότι θα υποβληθεί προς έγκριση στο Τεχνικό Συμβούλιο του ΟΕΚ το αργότερο μέχρι τέλη Οκτωβρίου τρέχοντος έτους.

Ο Υπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ»

14. Στην με αριθμό 791/26-7-01 ερωτήση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 33595/7-9-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την ερωτήση 791/26-7-01 που κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Τ. Σπηλιόπουλο, σας γνωρίζουμε ότι: Επειδή η καταβολή της ειδικής πρόσθετης αμοιβής του άρθρου 5 του ν. 2880/2001, συμπλέκεται με τα καθήκοντα των υπηρετούντων στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, λόγω της σοβαρότητας που παρουσιάζουν τα αντιστοιχά θέματα, της πολυμορφίας τους και της ανάγκης ταχείας

αντιμετώπισής τους, πολλές φορές και εκτός των εκάστοτε ισχυόντων ωραρίων εργασίας, δεν μπορεί να χορηγηθεί σε άλλες κατηγορίες υπαλλήλων πλην αυτών που αναφέρονται περιοριστικά στην αριθμ. 2/19691/0022/28-3-2001 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, και Οικονομικών.

Στους πρώην υπαλλήλους του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. που μετατάχθηκαν στις Ν.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 115 του Π.Δ. 30/96, καταβάλλεται το ανωτέρω επίδομα κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39, παρ. 7β του ν. 2218/94, σύμφωνα με τις οποίες οι μετατασσόμενοι και μετά την μετάταξή τους ακολουθούν το μισθολογικό καθεστώς και λαμβάνουν όλα τα επιδόματα που έχουν οι υπάλληλοι του Υπουργείου από το οποίο προέρχονται.

Πέραν τούτων, οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι μπορούν να διεκδικήσουν τα όποια οικονομικής φύσεως αιτήματά τους σύμφωνα με την διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 13 του ν. 2738/1999 περί Συλλογικών Διαπραγματεύσεων.

Ο Υφυπουργός
ΚΩΝ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ»).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων, της Πέμπτης 15 Νοεμβρίου.

«Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1.Η με αριθμό 133/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Φραγκλίου Παπαδέλη προς τον Υπουργό Πολιτισμού (Αρμόδιο για θέματα Αθλητισμού), σχετικώς με την κατασκευή του Δημοτικού Σταδίου και άλλων αθλητικών χώρων στη Μύρινα της νήσου Λήμου κλπ.

2.Η με αριθμό 122/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικολάου Λέγκα προς την

Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με τις ενέργειες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων από τις πλημμύρες στην Αττική.

3.Η με αριθμό 126/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Παναγιώτη Κοσιώνη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τη λήψη των μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της στέγασης και των αιθουσών διδασκαλίας, των φοιτητών, των Τεχνολογικών Επαγγελματικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) Πάτρας.

4.Η με αριθμό 119/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Μαρίας Δαμανάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τις προθέσεις του Υπουργείου να φέρει νομοθετική ρύθμιση για το εργασιακό καθεστώς των ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.4 Καν. Βουλής)

1.Η με αριθμό 129/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Στυλιανού Παπαθεμελή προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Πολιτισμού, σχετικώς με την καθιέρωση της 14ης Σεπτεμβρίου ως «Ημέρα εθνικής μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος».

2.Η με αριθμό 121/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθηναίου Φλωρίνη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με την καταβολή των οφειλομένων στους λεωφορειούχους του Νομού Χαλκιδικής, για τη μεταφορά των μαθητών στα σχολεία.

3.Η με αριθμό 125/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με την απόλυτη των 500 εποχικών υπαλλήλων από την Ολυμπιακή Αεροπορία κλπ.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 128/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πλανελήνιου Συσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Σκουλάκη προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικώς με την έκδοση των απαραίτητων προεδρικών διαταγμάτων προκειμένου να καθορισθούν κίνητρα για συγχωνεύσεις των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Σκουλάκη έχει ως εξής:

«Κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 36 (περί κινήτρων) του ν. 2810/Μάρτης 2000, αναφέρεται ότι με προεδρικά διατάγματα των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Γεωργίας, μπορεί να καθορίζονται κίνητρα για συγχωνεύσεις των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κ.ά.

Είκοσι (20) μήνες έκτοτε, τέτοια προεδρικά διατάγματα ούτε εκδόθηκαν ούτε και είναι βέβαιο ότι θα συμβάλουν ουσιαστικά στη θεμελιότητα ενός υγιούς, βιώσιμου και ανταγωνιστικού Συνεταιριστικού Κινήματος.

Επειδή κύριε Υπουργέ,

1. Αγρότες και συνεταιριστές έχουν πλέον συνειδητοποιήσει πως οι συγχωνεύσεις είναι μονόδρομος, στις οποίες είναι έτοιμοι να προχωρήσουν, μ' ένα ελάχιστο χέρι βοηθείας της πολιτείας.

2. Τα σοβαρά προβλήματα των υπό συγχωνευση Οργανώσεων (ασφαλιστικές και φορολογικές εικκρεμότητες, πλεονάζον προσωπικό, δανεισδότηση του νέου ενιαίου φορέα) απαιτούν νομοθετική παρέμβαση και δη του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Η από δεκαπενταετίας πολυσυζητημένη-λυτρωτική για τους αγρότες του Νομού Χανίων- συνένωση των (8)οκτώ ενώσεων και των (2) δύο Α.Ε. θυγατρικών τους, ευρισκόμενη αυτήν την εβδομάδα στην τελική της φάση, κινδυνεύει για πολλοστή φορά να ναυαγήσει με αφορμή την έλλειψη κινήτρων:

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ: Θα προχωρήσετε άμεσα σε νομοθετηση κινήτρων για διευκόλυνση των συγχωνεύσεων των Ενώσεων, πράγμα που, απ' ό,τι γνωρίζω, σίχαν αποφασίσει οι Υπουργοί κύριοι Παπαντώνιου και Ανωμερίτης, με τη σύμφωνη γνώμη της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., ώστε με αυτές τις συγχωνεύσεις ν' ανοίξει μια νέα σελίδα για το Συνεταιριστικό Κίνημα και για τους αγρότες μας, οι οποίοι δοκιμάζονται οικονομικά, λόγω κυρίως αδυναμίας των αποδιοργανωμένων οικονομικά και διοικητικά Α.Σ.Ο. να προωθήσουν τα προϊόντα τους στις ελληνικές και διεθνείς αγορές;»

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Απόστολος Φωτιάδης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όντως με το άρθρο 36 του ν. 2810/2000, με προεδρικά διατάγματα, με πρόταση των Υπουργών Γεωργίας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορούν να καθορίζονται κίνητρα για τη συγχωνευση και την ανάπτυξη, όπως και για τη μετατροπή των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων. Τα κίνητρα αυτά πρέπει να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες του συνεταιριστικού θεσμού και στην ανάγκη ανάδειξης του εγγενούς δυναμικού του αγροτικού χώρου. Τα κίνητρα μπορεί να αναφέρονται σε επενδύσεις, στην ανάπτυξη, στην απόκτηση και κατάρτιση στελεχών και σε μια σειρά από άλλα κριτήρια τα οποία, θα έλεγα, με πολλή επιμέλεια και ιδιαίτερη σοφία μνημονεύει το άρθρο 36.

Το Υπουργείο Γεωργίας, ως επισπεύδον Υπουργείο, έχει προβεί σε κατάρτιση σχεδίου προεδρικού διατάγματος ήδη από τον Αύγουστο του 2000, το οποίο απέστειλε στη Διεύθυνση Γεωργικής Νομοθεσίας - Τμήμα Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δηλαδή απεστάλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για την απαιτούμενη σύμφωνη γνώμη της την οποία, μετά από πολλές και έντονες διαβούλευσεις όλον αυτόν τον τελευταίο καιρό, ελπίζει ότι πολύ σύντομα θα πάρει.

Παράλληλα οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Γεωργίας βρίσκονται στο τελικό στάδιο νομοτεχνικής επε-

ξεργασίας του σχεδίου προεδρικού διατάγματος, ώστε και μετά τη λήψη της σύμφωνης αυτής –όπως αναφέρθηκε προηγούμενα- γνώμης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προωθηθεί για την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων.

Πρέπει να πούμε ότι ήδη, όσον αφορά το θέμα των φορολογικών κινήτρων, οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις που συγχωνεύονται απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε φόρου, τέλους χαρτούμου και φόρου υπέρ τρίτων, που έχουν σχέση με τη συγχώνευση. Ήδη το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών επεξεργάζεται σχέδιο νόμου για τα κίνητρα για τις συγχωνεύσεις επιχειρήσεων. Στα πλαίσια αυτά, εν όψει της οριστικοποίησης της κατάρτισής του, θα λάβει σοβαρά υπόψη και προς τη θετική κατεύθυνση, τις οποιεσδήποτε προτάσεις των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, μεταξύ αυτών και της ΠΑΣΕΓΕΣ, ώστε πραγματικά αυτή η προσπάθεια να οποία εξεκίνησε με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και ιδιαίτερα σε συνεργασία του Υπουργείου Γεωργίας με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, να βρει ένα αίσιο τέλος για να υπάρξουν ισχυρές συνεταιριστικές οργανώσεις που φαίνεται να προέρχονται της ύπαρξης πολλών συνεταιριστικών οργανώσεων Β' βαθμού στον ίδιο νομό. Κλασικότερο παράδειγμα αποτελεί ο Νομός Χανίων, όπου σε ένα μικρό σχετικά νομό –δεν είναι από τους μεγαλύτερους νομούς της χώρας μας- έχουμε οκτώ συνεταιριστικές οργανώσεις και δύο συνεταιριστικές ανώνυμες εταιρίες.

Εμείς πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμη η συγχώνευση των συνεταιριστικών οργανώσεων και προς αυτήν την κατεύθυνση θα συμβάλουμε και σαν Υπουργείο Οικονομικών, για την εξεύρεση μιας λύσης η οποία θα προωθεί αποτελεσματικά αυτήν τη δυνατότητα συγχώνευσης των συνεταιριστικών οργανώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, συνειδητά ερωτώ το Υπουργείο Οικονομικών και όχι το Υπουργείο Γεωργίας, διότι έχω αντιληφθεί τους είκοσι μήνες που έχουν παρέλθει από την ψήφιση του ν. 2810 μέχρι σήμερα και τη μη έκδοση των προβλεπόμενων προεδρικών διαταγμάτων, ότι ακόμα κι αν αυτά εκδοθούν δεν θα λύνουν τα μεγάλα προβλήματα των υπό συγχώνευση ενώσεων.

Επειδή αυτές οι παρεμβάσεις έχουν κόστος, γιατί αφορούν ασφαλιστικές εκκρεμότητες, φορολογικές εκκρεμότητες πλεονάζον προσωπικό, γι' αυτό επέλεξα και απεύθην την ερώτηση στο Υπουργείο Οικονομικών.

Νομίζω ότι συζητάμε στα δύο λεπτά που έχω εγώ τουλάχιστον στη διάθεσή μου το υπ' αριθμ. 1 πρόβλημα της υπαίθρου.

Κύριε Υφυπουργέ, όλα τα άλλα που λέμε, μείωση του κόστους, όλα αυτά πολύ ωραία. Εάν δεν έχουμε υγιείς, βιώσιμους, ανταγωνιστικούς συνεταιρισμούς οι οποίοι θα τυποποιούν, θα προωθούν και θα πωλούν τα εκλεκτά προϊόντα των αγροτών μας στις ελληνικές και ευρωπαϊκές αγορές, δεν έχουμε πετύχει τίποτα. Το πρόβλημα μας είναι αυτό ακριβώς. Είναι κατακερματισμένο το συνεταιριστικό κίνημα, έκλεισε οριστικά ο κύκλος του με την παρούσα μορφή δομή και λειτουργία, το έχουμε παραδεχθεί όλοι. Ό,τι είχε να προσφέρει το πρόσφερε και ήλθε η ώρα να ανοίξει μια καινούρια σελίδα για το συνεταιριστικό κίνημα και για τους αγρότες μας οι οποίοι περιμένουν εναγωνίως, όχι μόνο οι Χανιώτες, που πράγματι είναι οι πιο ταλαιπωρημένοι. Αυτήν την εβδομάδα κρίνεται η έναρξη της διαδικασίας και μάλιστα το απόγευμα σήμερα συμπτωματικά η έναρξη της διαδικασίας της συγχώνευσης.

Κύριε Υφυπουργέ, έχω μπροστά μου το νομοσχέδιο για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και άλλες διατάξεις. Στο άρθρο 1 λέει, κίνητρα συγχωνεύσεων ιδιωτικών επιχειρήσεων. Έχει τρεις παραγράφους. Δεν μπορούμε να δεσμευθούμε ότι σ' αυτό το άρθρο, που καλώς το φέρνετε, καλώς κάνετε ό,τι κάνετε για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Δεν μπορείτε να δεσμευθείτε διότι αυτά που μου είπατε είναι καλές προθέσεις. Άλλα φοβάμαι ότι στο διά ταύτα δεν θα φθάσουμε. Δεν μπορείτε να δεσμευθείτε ότι στο άρθρο 1 όπου αναφέρονται τα κίνητρα των συγχωνεύσεων των ιδιωτικών επιχειρήσεων, θα προστεθούν δύο παράγραφοι γι' αυτόν τον έρμο τον αγροτικό χώρο.

Κύριε Υφυπουργέ, αν μπορείτε να δεσμευθείτε, καταλαβαίνω ότι δεν μπορείτε να ανακοινώσετε συγκεκριμένα μέτρα. Εδώ είναι και ο Υφυπουργός Γεωργίας, ο οποίος και χειρίζεται το θέμα από πλευράς του Υπουργείου Γεωργίας. Δεσμευθείτε να στείλουμε από εδώ μέσα ένα μήνυμα στους αγρότες, ελπίδας. Διότι οι άνθρωποι βλέπουν κάθε χρόνο τα προϊόντα τους να περνούν στα αζήτητα χειρότερα από πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):

Μήνυμα ελπίδας πρέπει να στείλουμε στον αγροτικό κόσμο, όπως επίσης και να δημιουργήσουμε υγιείς, βιώσιμους και ανταγωνιστικούς συνεταιρισμούς, όπως πολύ ορθά παραπήρησε στο ερωτών Βουλευτής, αγαπητός φίλος κ. Σκουλάκης.

Θέλω να πω όμως, για να μην αδικούμε την πραγματικότητα ότι η Κυβέρνηση ήταν ιδιαίτερα γενναία απέναντι στους συνεταιρισμούς, ότι διέγραψε χρέη ύψους ενός τρισεκατομμυρίου δραχμών πρόσφατα, κάτι που είναι μια παρέμβαση ιδιαίτερα ουσιαστική στο χώρο των συνεταιρισμών. Το πρόβλημά μας όμως είναι αν τα κίνητρα είναι γενναία ή όχι. Εγώ θα πρόσθετα τα κίνητρα να είναι αποτελεσματικά, ώστε να αποτελούν τα τελευταία κίνητρα για τη λειτουργία των συνεταιριστικών οργανώσεων. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι συνεταιριστικές οργανώσεις είναι ιδιωτικού δικαίου, είναι ιδιωτικών συμφερόντων. Θέλουμε να στηρίξουμε το συνεταιριστικό κίνημα, αλλά το ξανατονίζω, ήδη έχουμε στα προηγούμενα χρόνια πληρώσει πολύ ακριβά παρόμοιες ρυθμίσεις. Έτσι λοιπόν θα συζητήσουμε μέτρα που θα αποβλέπουν στη διατήρηση υγιών βιώσιμων και ανταγωνιστικών συνεταιριστικών οργανώσεων. Σ' αυτά τα πλαίσια το Υπουργείο Οικονομικών αλλά και το Υπουργείο Γεωργίας κύρια, που έχει την ευθύνη των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, επεδειξιαν χωρίς αμφιβολία μεγάλο ενδιαφέρον. Πιστεύουμε ότι και σ' αυτόν τον τομέα θα βρούμε την πρέπουσα λύση για το καλό τελικά όχι των συνεταιριστικών οργανώσεων αλλά για το καλό των ίδων των αγροτών, τους οποίους θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα ελπίδας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο θα τα πούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε να προηγηθεί η τέταρτη επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπών θα συζητήσει η τέταρτη με αριθμό 124/12.11.2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συναποτίσμου της Αριστεράς και της Προόδου κας Ασημίνας Ξηροτύρη Αικατερινάρη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικάς με τη λήψη μέτρων στήριξης του εισοδήματος των βαμβακοπαραγωγών.

Η επίκαιρη ερώτηση της κας Αικατερινάρη έχει ως εξής:

«Θεωρείται σχεδόν βέβαιο πλέον ότι η παραγωγή σύστορου βαμβακιού θα ξεπεράσει φέτος κατά πολύ τους 1.095.000 τόνους που δηλώνει η Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην καλύτερη των περιπτώσεων θα φθάσει στο ύψος της παραγωγής που επιδότηθηκε πέρυσι, δηλαδή στους 1.275.000 τόνους. Αυτό σημαίνει ότι οι βαμβακοπαραγωγοί θα πληρώσουν μεγάλα και απεριόριστα αυξανόμενα πρόστιμα με βάση το νέο κανονισμό που και η ίδια η Κυβέρνηση ψήφισε.

Τελικά η Κυβέρνηση υποσχέθηκε τιμές που δεν πρόκειται να ισχύουν, καθόρισε ατομικά πλαφόν επιδοτούμενης παραγωγής και επέτρεψε για πρώτη φορά να υπάρχει στα εκκοκκιστήρια βαμβάκι με επιδότηση και βαμβάκι σε «εκκρεμότητα» με διαφορετικές τιμές, κατά παράβαση των κανονισμών, όπως έγκαιρα είχαμε επισημάνει. Αποτέλεσμα αυτών είναι να ζητάει εκ των υστέρων να ακυρωθούν τα τιμολόγια που εκδόθηκαν για τις ποσότητες που ήταν σε εκκρεμότητα. Ακόμη, με τους υποτοπώδεις ελέγχους που έκανε, δεν απέτρεψε την καταστρατήγηση των ενισχύσεων, ενώ με την παράνομη κατάργηση μετά από σαράντα πέντε χρόνια της υποχρεωτικής ταξινόμησης του βαμβακιού έπληξε την εμπορία του και κάθε προσπάθεια για την τυποποίηση και παραπέρα βελτίωση της ποιότητας.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Τι ποσότητα από το εισαχθέν στα εκκοκκιστήρια βαμβάκι είναι επιδοτούμενη και πόση σε εκκρεμότητα και ποια είναι η τελευταία εκτίμηση για το επιδοτούμενο ύψος της φετινής παραγωγής;

Πώς θα στηρίξει η Κυβέρνηση το μειωμένο εισόδημα των βαμβακοπαραγωγών, λόγω της πιθανολογούμενης μειωμένης τιμής του λαχίστον κατά 70 δραχμές ανά κιλό;».

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Αργύρης.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Για ακόμη μία φορά θα πω ότι όλη η ποσότητα θα επιδοτηθεί, αρκεί να έχει τις προϋποθέσεις που προδιαγράφονται μέσα από την κοινή υπουργική απόφαση και προσδιορίζονται από τα μητρώα του ΟΣΔΕ, δηλαδή του συστήματος ελέγχου και πληρωμών των καλλιεργούμενων εκτάσεων με βαμβάκι. Όσες εκτάσεις πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις το παραγόμενο βαμβάκι από αυτές τις εκτάσεις θα επιδοτηθεί όλο.

Πως θα στηρίξει η Κυβέρνηση το μειωμένο εισόδημα: Νομίζω ότι υπάρχει μία βιασύνη στο να μπορέσει κάποιος να προσδιορίσει το ακριβές εισόδημα του βαμβακοπαραγωγού. Για να μπορεί κάποιος να το πει με σιγουρία πρέπει να έχει στα χέρια του το τελευταίο σενάριο που εξελίσσεται με την τελική ποσότητα. Δηλαδή, εάν έχουμε την τελική ποσότητα παραγόμενου βαμβακιού, δεν μπορούμε να έχουμε τελική τιμή βαμβακιού. Είναι δύο πράγματα που είναι απόλυτα συνδεδεμένα μεταξύ τους γι' αυτό έχει διαταχθεί καθολική απογραφή του βαμβακιού. Στις 24 του μηνός θα κληθούμε να δώσουμε τη δεύτερη εκτίμηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βεβαιώνω και όλους εσάς εδώ καθώς και τους αγρότες ότι θα είμαι σε θέση να προσεγγίσω κοντά στο 100% ποια θα είναι η τιμή του βαμβακιού. Όλες οι άλλες φωνές είναι φωνές εκ του πονηρού, είναι φωνές που δημιουργούν σύγχυση, είναι φωνές που δεν συμπεριφέρονται όπως πρέπει σε ένα εθνικό πρόϊόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κα Ξηροτύρη Αικατερινάρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Δεν συμφωνώ καθόλου, κύριε Υπουργέ, με την τελευταία σας παραπήρηση. Αν είναι δυνατόν ο έλεγχος και η απόγνωση στην οποία βρίσκονται αυτή τη στιγμή οι βαμβακοπαραγωγοί να είναι φωνές εκ του πονηρού. Το ότι εσείς έχετε δημιουργήσει μία κατάσταση χαώδη στην περίπτωση αυτή δείχνει ότι υπάρχουν τρομερές ανεπάρκειες στην αντιμετώπιση του θέματος.

Στις 29 Οκτωβρίου ο αντιπρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ επέτρεψε να υπάρχουν στα εκκοκκιστήρια βαμβάκι με επιδότηση και βαμβάκι σε «εκκρεμότητα» κατά παράβαση των κανονισμών. Το καταλάβατε αυτό προχθές την τελευταία στιγμή και έτσι διαχωρίσατε πάλι το βαμβάκι. Τώρα αρνείστε ότι το κάνετε. Ζητήσατε επίσης να ακυρωθούν τα τιμολόγια. Δημιουργήθηκε μία δεύτερη χαώδη κατάσταση σε σχέση βέβαια με την πρώτη, όπως τα έχουμε πει τόσες φορές, όταν υπογράψατε αυτόν τον κανονισμό και δεχθήκατε αυτήν τη μείωση της επιδότησης με τη λεγόμενη αύξηση της τιμής συνυπευθυνότητας.

Όσον αφορά τον έλεγχο, τον κάνετε υποτυπωδώς ή και καθόλου γιατί ο ΟΠΕΚΕΠΕ, που δημιουργήσατε, δεν είναι σε θέση ακόμη να τον κάνει. Την ταξινόμηση την έχετε καταργήσει σε βάρος της εμπορίας του προϊόντος και έτσι δεν συλλέγετε και στοιχεία για να προσδιορίσετε το ποσοστό των ενισχύσεων.

Αυτήν τη στιγμή σας ρωτώ με την ερώτησή μου και είπατε ότι στις 24 Νοεμβρίου είστε υποχρεωμένος να δώσετε αυτά τα στοιχεία, είστε υποχρεωμένος στην Ευρωπαϊκή Ένωση να δώσετε την τελευταία σας πρόβλεψη όσον αφορά το πού θα φθάσει η παραγωγή. Αν μας δίνατε σήμερα μια εκτίμηση σας, όπως είστε υποχρεωμένος αυτή είναι μια υπεύθυνη κοινοβουλευτική διαδικασία. Δώστε μας μια εκτίμηση για το πού πάει, για να δούμε και να ακούσουμε και οι Έλληνες αγρότες πού θα διαμορφωθούν οι τιμές, όχι να καθησυχάζετε ότι δεν θα προκύψουν μειώσεις. Θα είναι 293 ή θα φθάσει στο 270, όπως ανησυχούν; Αυτό το οποίο σας ρωτάμε αυτήν τη στιγμή, να κάνουμε αυτόν το διάλογο, είναι μήπως προλάβουμε κάτι.

Θέλω να σας τονίσω και πάλι, κύριε Υπουργέ, ότι έχετε ακόμη περιθώριο να ζητήσετε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να μην ισχύ-

σει αυτός ο κανονισμός για φέτος, γιατί οι Έλληνες παραγωγοί όταν έκαναν την παραγωγή τους δεν το γνώριζαν και υπάρχει τέτοιο προηγούμενο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχετε περιθώριο να το κάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υφουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφουργός Γεωργίας): Κατ' αρχάς θα πρέπει να πάμε στη Βουλή ότι το ότι δεν συμπεριφέρεται εθνικά σε ένα εθνικό προϊόν το αποδεικνύουν οι πράξεις σας. Στη Λάρισα πριν από μία εβδομάδα, την Τετάρτη, ο Συναπτισμός έκανε συγκέντρωση. Ανακοίνωσε εκεί στον κόσμο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πληρώσει 100 εκατομμύρια ECU λιγότερο απ' ότι προβλέπεται στον προϋπολογισμό. Αυτό σημαίνει παραγωγή πάνω από ένα εκατομμύριο τριακόσιες πενήντα χιλιάδες. Το κάνατε μόνο και μόνο για να σπείρετε τον πανικό. Απόφαση Ευρωπαϊκής Ένωσης: Αύξηση 253 εκατομμύρια ECU πρόσβλεψε στον προϋπολογισμό της τώρα. Αυτό σημαίνει ότι το βαμβάκι δεν θα είναι πάνω από ένα εκατομμύριο εκατόν εξήντα χιλιάδες. Όσοι λοιπόν διασπέρισαν αυτά –και το κάνουν και άλλοι, το έκανε και ο κ. Παπάκης στα Φάρσαλα– θα πρέπει να σας πω ότι συμπεριφέρονται αντεθνικά σε ένα εθνικό προϊόν.

Αυτό τι σημαίνει: Ότι καταγγέλλετε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι εμείς προσπαθούμε με τεχνητό τρόπο να συγκρατήσουμε την καλλιέργεια του βαμβακιού, άρα λοιπόν καλείται η Ευρωπαϊκή Ένωση να πληρώσει μεγαλύτερες δαπάνες, άρα λοιπόν αλλαγή του κανονισμού. Άλλαγή του κανονισμού σημαίνει 60 δραχμές το κιλό το βαμβάκι. Να πάρετε την ευθύνη γι' αυτό το πράγμα, αλλά να την πάρετε έναντι του ελληνικού λαού και του Έλληνα αγρότη. Τότε, λοιπόν, θα δείτε πραγματικά ποια θα είναι η αλήθευσι στον κόσμο, γιατί 60 δραχμές έχει σήμερα το βαμβάκι και πέρυσι από την αγορά το βαμβάκι εισέπραττε 191 δραχμές και όλη αυτή τη διαφορά την πληρώνει ο κανονισμός, το σύστημα ελλειμματικών πληρωμών που τορπιλίζετε με κάθε τρόπο για κομματικά οφέλη. Αυτή είναι η προσφορά στον Έλληνα αγρότη;

Με πραγματικά, λοιπόν, δεδομένα θα πρέπει να απαντήσουμε στη μεγάλη μεταβολή που γίνεται στον αγροτικό τομέα και στη δυσκολία που βρίσκεται ο Έλληνας ο αγρότης.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Γιατί δεν το κάνετε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφουργός Γεωργίας): Ο Έλληνας αγρότης θέλει ιυπεύθυνη και αληθή ενημέρωση. Τότε σίγουρα θα έχουμε αποτέλεσματα.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κάνατε εντελώς κομματική τοποθέτηση. Δεν απαντήσατε. Δεν είναι απάντηση αυτή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ.

Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 120/12.11.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιχάλη Παπαδόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τις καθυστερήσεις στην καταβολή των αμοιβών για τους εκπαιδευτικούς των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.).

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Παπαδόπουλου έχει ως εξής:

«Οι εκπαιδευτές των δημοσίων IEK της χώρας διαμαρτύρονται έντονα για τη μη καταβολή δεδουλευμένων που σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνά τα δύο διδακτικά εξάμηνα. Το ύψος των υποχρεώσεων του Ο.Ε.Ε.Κ. προς τους εκπαιδευτές υπερβαίνει τα 21 δισεκατομμύρια δραχμές μέχρι το καλοκαίρι του 2001. Αν σ' αυτό το ποσό προστεθούν και οι οφειλές για τις λειτουργικές δαπάνες των Ι.Ε.Κ.-Κ.Υ.Ο.Ε.Ε.Κ. το ποσό ξεπερνά τα 26 δισεκατομμύρια δραχμές.

Οι σπουδαστές των Ι.Ε.Κ. από το τρέχον εξάμηνο σπουδών καλούνται να πληρώσουν εξαμηνιαία δίδακτρα από 65.000 ως 95.000 δραχμές. Οι εγγραφές των νέων σπουδαστών και αυτό το εξάμηνο ήταν στα επίπεδα των προηγούμενων και δεν παρουσίασαν μείωση. Σήμερα στα Ι.Ε.Κ. φοιτούν περίπου είκοσι χιλιάδες σπουδαστές.

Ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας είχε διαβεβαιώσει τους εκπαιδευτές σε συγκέντρωση στην Αθήνα στις 15.9.2001 ότι σύντομα θα πληρωθούν, δεδομένου ότι ο Ο.Ε.Ε.Κ. διαθέτει το ποσό από το Σεπτέμβριο του 2001.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Γιατί εξακολουθεί να καθυστερεί η καταβολή των αμοιβών των εκπαιδευτών; Πότε σκοπεύει ο Ο.Ε.Ε.Κ. να τους εξοφλήσει και με ποιον τρόπο θα εξασφαλίσει την απρόσκοπτη αμοιβή των εκπαιδευτών για τα επόμενα εξάμηνη;

Γιατί άλλαξαν τα τεχνικά δελτία που είχαν υποβληθεί από την προηγούμενη διοίκηση και μειώθηκε ο οικονομικός προϋπολογισμός του Ο.Ε.Ε.Κ. για τη έτη 2000-2006;

2. Πώς είναι δυνατόν να επαρκέστοι το ποσό των 47 δισεκατομμυρίων δραχμών που θα διαθέσει ο Ο.Ε.Ε.Κ. στα έτη 2000-2006, όταν τα μισά απ' αυτά είναι οφειλές και μόνο η μισθοδοσία των εκπαιδευτών ανέρχεται στα 2,3 δισεκατομμύρια δραχμές μηνιαίων;

Καταβάλλεται η εθνική συμμετοχή (25%) για τις δραστηριότητες του Ο.Ε.Ε.Κ.; Σκοπεύει να μειώσει τον αριθμό των λειτουργούντων Ι.Ε.Κ.;

Το λόγο έχει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Ευθυμίου.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είναι αληθές και έχει συζητηθεί επανειλημένα στη Βουλή ότι ο ΟΕΕΚ την περίοδο 1999-2000 ανταποκρινόμενος στις αιτήσεις των τριμερών συμβουλευτικών επιτροπών σε κάθε νομό παρουσίασε μία επέκταση των δραστηριοτήτων του, η οποία επέφερε και ορισμένα προβλήματα στην έγκαιρη αμοιβή των εκπαιδευτικών, καθώς αυτή η επέκταση δεν είχε προβλεφθεί.

Για να καλύψουμε αυτές τις ανάγκες, έχουμε ήδη διαθέσει στις δαπάνες της δράσης για τη λειτουργία ΟΕΕΚ-ΙΕΚ 21.400.000 δραχμές, το οποίο ποσό θα χρησιμοποιηθεί για την πλήρη αποπληρωμή όλων των οφειλών στους εργαζομένους για το χρονικό διάστημα 1.1.2000 έως 30.6.2001.

Είναι λοιπόν τελικό ότι οι τελικοί δικαιούχοι και συνεπώς οι εκπαιδευτές θα εισπράξουν τα δεδουλευμένα τους έως το τέλος του τρέχοντος έτους. Ήδη έχει αποσταλεί η εγκύκλιος από τη Διεύθυνση Οικονομικού του ΟΕΕΚ στις διευθύνσεις όλων των ΙΕΚ να τους διαβιβαστούν οι ανεξόφλητες μισθοδοτικές καταστάσεις των εκπαιδευτών, προκειμένου να προβεί σε σχετική εκκαθάριση. Υπολογίζεται ότι τέλος Νοεμβρίου θα έχει ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία και η αποπληρωμή θα γίνει έως το τέλος Δεκεμβρίου του 2001.

Για τα υπόλοιπα στοιχεία που θέσατε, κύριε Παπαδόπουλε, ας ξεκινήσουμε με δεδομένο ότι η ανάπτυξη του ΟΕΕΚ είναι δεσμευμένη και έχουμε προβλέψει το σύνολο των κοινοτικών και εθνικών πόρων, που θα χρειαστούν με υπολογισμούς μας ότι κάθε χρόνο θα εκπαιδεύονται είκοσι χιλιάδες δικαιούχοι. Αυτό όμως που πρέπει να σημειώσετε –και δεν έχει ληφθεί υπόψη και στην ερώτησή σας– είναι ότι έχουμε προχωρήσει σε κάπι που χαιρετίστηκε από όλους, από το σύνολο των φορέων.

Δηλαδή για πρώτη φορά το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Εργασίας συνέπραξαν, ώστε να υπάρχει πια ένα εθνικό σύστημα σύνδεσης της αρχικής και της συνεχιζόμενης κατάρτισης, έτσι ώστε να μπορέσει η πολιτεία να συνδέσει αυτά τα δύο μέχρι τώρα ασύμπτωτα, θα έλεγε κανείς, στην πράξη συστήματα. Απ' αυτό προκύπτει μια τεράστια εξοικονόμηση πόρων από τη μια μεριά, αλλά και βελτίωση του αποτελέσματος, έτσι ώστε, με ορθολογικό τρόπο, να μπορεί να γίνει. Και επαναλαμβάνω, δεν πρόκειται απλώς για κυβερνητική πρωτοβουλία, αλλά είναι αποτέλεσμα διαλόγου με τους κοινωνικούς φορείς, που στο σύνολό τους επικύρωσαν αυτήν την επιλογή, να έχουμε μία απρόσκοπη εξέλιξη και από κοινωνικούς και από εθνικούς πόρους των ΙΕΚ, για τα οποία θα προσθέσω μετά, έχουμε και μία πρόβλεψη νέας τροπής στη λειτουργία τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν έχω κανένα λόγο να αμφισβητήσω τις ημερομηνίες, τις οποίες βάλατε, αλλά αυτή είναι και η ουσιαστική αιτία που έκανα την επίκαιρη ερώτηση. Γιατί το λέω αυτό; Γιατί έχουν προηγηθεί, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, πάρα πολλές ερωτήσεις συναδέλφων Βουλευτών για το συγκεκριμένο θέμα. Τελείωσαν ενδεικτικά πήρα δύο. Στον κ. Καλό το Μάρτιο απαντάτε ότι εντός των ημερών θα πλη-

ρωθούν οι εκπαιδευτικοί και στην κα Μακρή, που τυχαίνει να έχω μπροστά μου, τον Ιούνιο απαντάτε ότι η καταβολή του επιμισθίου των εκπαιδευτικών, που αφορά το σύνολο της αποζημίωσης, για το εαρινό εξάμηνο του 2000 θα γίνει εντός των προσεχών ημερών. Το ίδιο μας λέτε και σήμερα.

Αυτό που θέλω να πω όμως είναι το εξής. Έχει υπογραφεί, κύριε Υπουργέ, η τροποποίηση των κονδυλίων του προϋπολογισμού για τον ΟΕΚ για τα έτη 2000 και 2001; Απ' ό,τι γνωρίζω μέχρι και χθες δεν είχε υπογραφεί ακόμα. Άρα, πώς είναι δυνατόν να λέτε ότι μέχρι το Δεκέμβριο θα πληρωθούν; Και αν υποθέσουμε ότι θα πληρωθούν μέχρι το Δεκέμβριο θα είναι σε δραχμές. Εάν θα γίνει η μετατροπή σε ευρώ, θα πρέπει να γίνει πριν από το Δεκέμβριο λογικά. Θα φτάσουμε δηλαδή το Μάρτιο ή τον Απρίλιο.

Το άλλο που θέλω να πω και πραγματικά είναι τραγικό, είναι το εξής. Πώς είναι δυνατόν οι μαθητές και οι σπουδαστές των ΙΕΚ να πληρώνουν σήμερα 95.000 το εφάπαξ, το οποίο εξκίνησε από το Σεπτέμβριο, και ποιος νομιμοποιεί τη διαδικασία αυτή, όταν το Υπουργείο Οικονομικών δεν έχει υπογράψει την απόφαση αυτή και δεν έχει βγει και το αντίστοιχο ΦΕΚ;

Πέρα από όλα αυτά, αυτό που βλέπουμε είναι να χρησιμοποιούνται ειδικοί σύμβουλοι στον ΟΕΕΚ, δεν ξέρω με ποιες διαδικασίες –συνήθως οι ειδικοί σύμβουλοι έχουν κάποια προσόντα- και να κατασπαταλούνται σήμερα χρήματα στον ΟΕΕΚ για συμβούλους που δεν έχουν κανένα προσόν και μάλιστα έχουν και συγγενικές σχέσεις –πρόσφατα- με τον πρόεδρο του ΟΕΕΚ.

Λέγεται –δεν το γνωρίζω- ότι στέλεχος του γραφείου σας είναι σύμβουλος στον ΟΕΕΚ με υψηλό μισθό. Βλέπουμε μια κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος σε ανθρώπους, οι οποίοι ούτε καν εμφανίζονται στον Οργανισμό.

Κλείνοντας θέλω να πω το εξής: Πώς είναι δυνατόν ο ΟΕΚ να πάρεινε εταιρεία ως τεχνικό σύμβουλο –πριν λίγο καιρό- με 90 εκατομμύρια το χρόνο, τη στιγμή που ο ΟΕΕΚ έχει τεχνικούς συμβούλους και μπορεί να τους χρησιμοποιήσει;

Αυτό που πραγματικά είναι ενδιαφέρον είναι να μας πείτε τελικά, αλλά με επίσημα στοιχεία, πότε θα πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι. Μόνο στο Νομό Καζάνης στον οποίον και εκλέγομαι είναι πάνω από διακόσια άτομα απλήρωτα τα τελευταία δύο χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εφόσον ορθά προετοιμαστήκατε από τη μεριά σας να παρακολουθήσετε την πορεία ερωτήσεων του κ. Καλού και της κας Μακρή θα ξέρετε ότι τις δηλώσεις μου στη Βουλή ακολούθησαν αντίστοιχες πληρωμές. Με προχειρότητα αναφέρω γιατί δεν ήμουνα σε θέση να εικάζω που θα φθάσει η ερώτησή σας ότι σε κάθε περίπτωση η αντίστοιχη δήλωσή μου στη Βουλή ακολούθηκε από καταβολή δεδουλευμένων. Αυτό που λέμε τώρα είναι η οριστική εξόφληση ως το Δεκέμβριο των δεδουλευμένων από 1.1.2000 ως 30.6.2001.

Θα ήθελα να τονίσω ότι αυτό που ενδιαφέρει –ο πυρήνας της ερώτησής σας- είναι η λειτουργία του ΟΕΕΚ. Θέλω να επαναλάβω ότι ο ΟΕΕΚ έχει κάνει το σχεδιασμό 2000-2006 από πόρους εθνικούς και κοινοτικούς με μέσο υπολογισμού καταρτιζόμενων είκοσι χιλιάδες κάθε χρόνο και ότι αυτό γίνεται προς νέες κατευθύνσεις, διότι χάρη στην επιτυχία της εκπαιδευτικής πολιτικής ο ΟΕΕΚ δεν δρα πια στην κατεύθυνση μόνο της κατάρτισης αποφοίτων λυκείου, αλλά επεκτείνει σε άλλες επαγγελματικές κατηγορίες σε στρατευσίμους τα προγράμματά του, έτσι ώστε να καλύπτει τις ανάγκες της διαρκώς διευρυνόμενης κατάρτισης.

Κύριε Παπαδόπουλε, επειδή θέσατε πρόχειρα και «ρίξατε» όπως λέμε διάφορα θέματα, θα παρακαλούσα να επανέλθετε με συγκεκριμένη ερώτηση για όλα αυτά. Αρνούμαι κατηγορηματικά όλες τις πρόχειρες κατηγορίες ότι υπάρχει αδιαφάνεια σε στελέχη κλπ. Θα μπορούσαμε να ονοματίζουμε τα πράγματα, ώστε να υπάρχει πραγματικός έλεγχος και όχι επ' ευκαιρία της ερώτησης με άλλο αντικείμενο να φέρετε στοιχεία που έχουν ηθικά χαρακτηριστικά, μειωτικά είτε για στελέχη της διοίκησης είτε του Υπουργείου. Θα παρακαλούσα να επανέλθετε

με βάση αυτά και θα λάβετε τη δέουσα απάντηση αλλά να μη χρησιμοποιούμε μια ερώτηση σε άλλη κατεύθυνση, ώστε να σκορπίσουμε ένα δυσάρεστο αίσθημα ηθικής απαξίωσης ανθρώπων, που όχι απλώς δεν το δικαιούνται αλλά θα έπρεπε να προασπίσουν την τιμή τους πολύ πιο έντονα.

Θα παρακαλούσα να ακολουθήσετε αυτόν το δρόμο και θα λάβετε τη δέουσα απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επόμενη είναι η δεύτερη με αριθμό 131/12.11.2001 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αδάμ Ρεγκούζα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη διακοπή παραλαβής βαμβακιού από τα εκκοκκιστήρια της κεντρικής Μακεδονίας κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Ρεγκούζα έχει ως εξής:

«Μεγάλη αναστάτωση έχει προκληθεί από τη διακοπή παραλαβής βαμβακιού στα εκκοκκιστήρια της κεντρικής Μακεδονίας.

Η διακοπή ασφαλώς έγινε με εντολή του Υπουργείου σας, με την αιτιολογία της απογραφής των μέχρι σήμερα παραδοθέσιων ποσοτήτων βαμβακιού.

Χωρίς να παραγνωρίζω την ανάγκη προληπτικών ελέγχων στα εκκοκκιστήρια, επισημαίνω τους κινδύνους καταστροφής ή αλλοίωσης (κιτρίνισμα) των συλλεχθέντων ποσοτήτων που βρίσκονται είτε σε πλατφόρμες είτε σε άλλους χώρους προσωρινής αποθήκευσης και το ενδεχόμενο βροχοπτώσεων (μέχρι τώρα δεν έβρεξε).

Δέον να σημειωθεί ότι τα βαμβάκια της περιοχής του Νομού Θεσσαλονίκης είναι όψιμης ωρίμανσης και δεν έχει ολοκληρωθεί η συγκομιδή τους.

Κατόπιν τούτου ερωτάται ο κύριος Υπουργός Γεωργίας:

Συνυπόλογισε τις παρενέργειες αυτές, όταν διέκοπτε τις παραδόσεις βαμβακιού;

Ποιος θα καλύψει τους κινδύνους που διατρέχουν οι βαμβακαλιέργητές του Νομού Θεσσαλονίκης».

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Αργύρης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ, κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι είχαμε και μία κατ' ιδίαν συζήτηση για το πρόβλημα που πρόκειται από τα κλειστά εκκοκκιστήρια της περιοχής σας. Ήταν αποτέλεσμα του καθολικού ισοζυγίου και της καθολικής απογραφής του βαμβακιού. Εκτιών ότι αυτή η ενέργεια διαφυλάττει το εισόδημα των παραγωγών αποδίδοντας την τιμή στην πραγματική παραγωγή.

Νομίζω ότι αυτή η περίοδος ήταν η πιο κατάλληλη για να απογράψουμε το βαμβάκι, γιατί δεν είχαμε την πίεση που θα υπήρχε, όταν θα είχαμε καλλιέργειες. Αν σήμερα κάποιοι θέλουν να παραδώσουν το βαμβάκι, το παραδίδουν όχι από τα χωράφια, ελάχιστοι από τα χωράφια, αλλά από τις αποθήκες, γιατί ήδη το βαμβάκι έχει κατά μεγάλο μέρος αποθηκευτεί και σχεδόν όλο έχει συλλεχθεί.

Σήμερα που μιλάμε, γιατί η ερώτησή σας είναι πριν από την προηγούμενη εβδομάδα, θα πρέπει να σας πω ότι όλα τα εκκοκκιστήρια από χθες είναι ανοικτά, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις εκκοκκιστήριών που δεν έχουν ολοκληρώσει την απογραφή με τον ηλεκτρονικό τρόπο, δηλαδή με το σύστημα των scanners.

Χθες που σας ενημερώσαμε στο Υπουργείο Γεωργίας όλους τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που είχατε έρθει, σας είπαμε ότι το 75% των εκκοκκιστήριών είναι από χθες έτοιμα. Σήμερα πάνω από το 90% των εκκοκκιστήριών είναι έτοιμο και μπορεί να ανοιξεί. Στην περιοχή σας υπάρχουν δυο, τρεις περιπτώσεις που δεν έχουν ολοκληρώσει την απογραφή. Εκτιών ότι και σε αυτά θα έχει ολοκληρωθεί η απογραφή μέχρι και σήμερα. Άρα, λοιπόν, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα από τα εκκοκκιστήρια και είναι πλέον όλα ανοικτά.

Όταν πήραμε την απόφαση, έραμε ότι διατρέχουν κίνδυνο. Επειδή υπήρξε μία συζήτηση για τις πολλές ποσότητες που περιμένουν έξω από τα εκκοκκιστήρια, εγώ ο ίδιος έστειλα τον Οργανισμό και κατέγραψε τις ποσότητες που ήταν έξω από τα εκκοκκιστήρια σε όλη την περιοχή σας, στη Θεσσαλονίκη. Οι ποσότητες οι οποίες ήταν έξω από τα εκκοκκιστήρια, ήταν

μόλις εξακόσιοι τόνοι. Εκτιμώ, λοιπόν, ότι αυτοί οι εξακόσιοι τόνοι δεν μπορούν να αποτελέσουν το εμπόδιο, για να έχουμε μία πλήρη εικόνα για την πλήρη απογραφή του βαμβακιού στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Ρεγκούζας έχει το λόγο.

ΆΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ για τη διαδικασία του ελέγχου. Από εκεί και πέρα, όμως, το βαμβάκι στο Νομό Θεσσαλονίκης και ειδικότερα στα εκκοκκιστήρια είναι συγκεντρωμένο έξω από τα εκκοκκιστήρια και πάνω στις πλατφόρμες. Από τα τρία εκκοκκιστήρια που λειτουργούν στη Θεσσαλονίκη λειτουργήσε το ένα χθες και σήμερα σταμάτησε να παραλαμβάνει και αυτό. Επομένως δεν είναι αληθές ότι άνοιξαν τα εκκοκκιστήρια.

Υπάρχει πρόβλημα με την ποιότητα του βαμβακιού. Όπως έρετε, το σύστορο βαμβάκι έχει υγρασία μέσα. Αυτή η υγρασία δημιουργεί προβλήματα ποιότητας και σε λίγο ενδεχομένως να βρεθούμε μπροστά στο φαινόμενο να μη γίνονται δεκτές αυτές οι ποσότητες. Και το ερώτημα είναι ποιος θα πληρώσει τους αγρότες γι' αυτήν την εξέλιξη. Η ευθύνη δεν είναι των αγροτών, αν παραδείγματος χάριν η πρητιμένη ξεπέραση ένα όριο ή αν υπάρχει κάτι σχετικά με τις εφευρέσεις που έχετε βρει εσείς περί μη επιλεξίμων ποσοτήτων, που αυτά τα πράγματα είναι αντίθετα με τους κοινοτικούς κανονισμούς, ή με την έλλειψη ενημέρωσης από την αρχή της χρονιάς, όταν γινόταν η σπορά του βαμβακιού. Αυτές δεν είναι ευθύνες των αγροτών, είναι δικές σας.

Μου δίνετε όμως την εντύπωση, με όλη αυτήν την ιστορία, ότι κάνετε μία προστάθεια να μειώσατε το τονάζ της παραγωγής. Πέσατε έξω, γιατί η φετινή καλλιεργητική χρονιά ήταν μια καλή χρονιά για τους αγρότες σε επίπεδο ποσότητας, αλλά όμως με τον τρόπο αυτόν, με τις μεθοδεύσεις αυτές που επιλέγει το Υπουργείο Γεωργίας, δίνετε την εντύπωση ότι θέλετε να κρατήσετε χαμηλά τις ποσότητες για να πετύχετε μία μέση τιμή καλύτερη στο βαμβάκι, αγνώντας όμως εκείνους που θα χάσουν εξ ολοκλήρου τη σοδειά τους και μάλιστα σε περιοχές που είναι σχεδόν μονοκαλλιέργεια το βαμβάκι.

Επομένως οι αιτιάσεις σας -όπως είπατε και προηγουμένως στην παρεμφερή ερώτηση, ότι «εμείς δεν έχουμε εθνική συμπεριφορά απέναντι στο προϊόν»- είναι λάθος και δεν μπορούν να συμψηφισθούν ευθύνες δικές σας από μία τέτοια αναφορά, διότι εμείς ως Νέα Δημοκρατία τουλάχιστον έχουμε επανειλημένων τονίσει και διά του Προέδρου μας ότι το αγροτικό πρόβλημα είναι εθνικό πρόβλημα και όχι μόνο η στάση μας σε ένα συγκεκριμένο προϊόν.

Αποφασίστε, λοιπόν, τι θα γίνει και ποιος θα πληρώσει αυτούς τους ανθρώπους και τη ζημιά που κινδυνεύουν να πάθουν οι ποσότητες του βαμβακιού που είναι φορτωμένες είτε πάνω στις πλατφόρμες είτε στις αποθήκες έξω από τα εκκοκκιστήρια. Μπορείτε να βρείτε τρόπο και ή να διαμορφώσετε μία τιμή για όλες τις ποσότητες ή να βρείτε τρόπο να επιδοτήσετε και να αποζημιώσετε πάρα τις απαγορεύσεις τους αγρότες. Όλα τα άλλα είναι εκ του ποντρού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υψηλούργος Γεωργίας): Θα πρέπει να ενημερώσω τον αγαπητό συνάδελφο ότι το καθολικό ισοζύγιο και η καθολική απογραφή έγινε με τη συναίνεση των παραγωγών. Ήταν μάλιστα πρόταση των παραγωγών να έχουμε μια τέτοια απογραφή για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία περί της τελικής ποσότητας, γιατί έρετε πολύ καλά ότι η τελική ποσότητα είναι αυτόματα συνδεδεμένη και με την τελική τιμή. Θέλει ο παραγωγός, λοιπόν, να ξέρει ότι η τελική του τιμή συναρτάται απόλυτα από την πραγματική παραγωγή και όχι από την εικονική παραγωγή.

Άρα, αφού είστε υπέρ των ελέγχων, και οι παραγωγοί είναι υπέρ των ελέγχων, δεν θα αδικηθεί κανένας παραγωγός.

Ως προς το δεύτερο και το πιο σημαντικό έχω να πω το εξής. Γίνεται πολύ μεγάλη συζήτηση για τη συγκράτηση ή όχι. Από την αρχή πολλοί προστάθησαν να πείσουν ότι προχωρούμε σε διαδικασία συγκράτησης της ποσότητας για να υπάρξει μεγάλη

τιμή. Αν ήμασταν αυτής της άποψης, δεν θα κάναμε οτιδήποτε να ανατρέψουμε όλους εκείνους που ήθελαν να διαμορφώσουν διπλή τιμή. Ξέρετε πολύ καλά ότι έχω απαντήσει σε πολλές ερωτήσεις, ότι δεν υπάρχει διπλή τιμή στο βαμβάκι. Άρα αυτή η κατηγορία όχι σε μας, απεναντίας σε όλους εκείνους που θα πάρουν το μερίδιο ευθύνης, που προσπαθούν να διαμορφώσουν τέτοια άποψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι προσπαθούμε με τεχνικό τρόπο να συγκρατήσουμε τις τιμές.

Ήμουνα και πριν οξύς στην κυρία συνάδελφο, γιατί νομίζω ότι έχω απαντήσει σε όλους τους τόνους, με όλη αν θέλετε την ευθύνη που πρέπει να έχουμε απέναντι σε αυτό. Και εγώ κατανοώ τη μεγάλη αγωνία όλων για το βαμβάκι. Άλλα η μεγάλη αγωνία πρέπει να συνοδεύεται και από ανάλογες πράξεις. Πολλές φορές αν οι πράξεις αυτές είναι από άγνοια, πρέπει να δούμε ακριβώς πώς αυτή η άγνοια γίνεται γνώση και αλήθεια. Όταν όμως αυτήν η άγνοια χρησιμοποιείται για να παραπληροφορούμε, για να συσκοτίζουμε, για να δημιουργούμε σύγχυση στον αγρότη που είναι σε μία αναστάτωση αυτήν την περίοδο, καταλαβαίνετε ότι δεν προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή υπηρεσία στον Έλληνα αγρότη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ακολουθεί η τρίτη με αριθμό 127/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζάδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με την απαλλοτρίωση οικοπέδου στην περιοχή του Δήμου Πυλαίας, για την ανέγερση σχολικών κτιρίων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Χουρμουζάδη έχει ως εξής:

«Το Συμβούλιο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος (ΣΧΟΠ) Νομού Θεσσαλονίκης με την υπ' αριθμ. 127/19η συνεδρία/13-6-2000 γνωμοδότησε υπέρ του αποχαρακτηρισμού οικοπέδου τεσσεράμισι στρεμμάτων που περικλείονται από τις οδούς Εφταλιώτου, Δορυλαίου, Νεοφύτου Δούκα και πεζοδρόμων του Δήμου Πυλαίας, τα οποία προορίζονταν για ανέγερση Δημοτικού - Γυμνασίου - Λυκείου.

Το Υπουργείο Παιδείας ενέταξε το παραπάνω οικόπεδο στο Πρόγραμμα Σχολικής Στέγης Ν.Α. Θεσσαλονίκης 2000-2006. Ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων βεβαίωσε με απόφασή του την αναγκαιότητα και καταλληλότητα του χώρου για την ανέγερση διδακτηρίων. Επίσης, το Νομαρχιακό Συμβούλιο Θεσσαλονίκης με απόφασή του εξασφάλισε την πίστωση 600 εκατομμυρίων δραχμών από το πρόγραμμα σχολικής στέγης για την αποζημίωση των ιδιοκτητών.

Όμως, ο κύριος Περιφερειάρχης, ενώ γνωρίζει το επείγον του θέματος και τον άμεσο κίνδυνο για οικοπεδοποίηση του χώρου αυτού, και ενώ ο φάκελος είναι ολοκληρωμένος αρνείται να υπογράψει και να κηρύξει την απαλλοτρίωση, παραβλέποντας όλες τις προηγούμενες ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών που έγιναν προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός αν προτίθεται να παρέμβει άμεσα, για να προχωρήσει επιτέλους η πολυπόθητη απαλλοτρίωση του παραπάνω οικοπέδου και η περιοχή να αποκτήσει, μετά από είκοσι και πλέον χρόνια υποσχέσεων, ένα σχολείο ολοήμερο και πρωινό, που το έχει τόσο μεγάλη ανάγκη».

Θα απαντήσει ο Υψηλούργος Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γκεσούλης, ο οποίος έχει και το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υψηλούργος Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα απαντήσω κατ' αρχήν στο συγκεκριμένο ερώτημα και μετά θέλω να κάνω δυο-τρεις παρατηρήσεις για τη σχολική στέγη για την πόλη της Θεσσαλονίκης και ευρύτερα του νομού.

Κατανοώ την ευαισθησία του συναδέλφου, του κ. Χουρμουζάδη, για τα προβλήματα της σχολικής στέγης στην πόλη. Είναι η δεύτερη ερώτηση που απαντώ. Πράγματι η πόλη της Θεσσαλονίκης, όπως και άλλες πόλεις -αλλά στη Θεσσαλονίκη είναι πιο έντονα τα προβλήματα- αντιμετωπίζει πρόβλημα σχολικής στέγης, που η Κυβέρνηση επεδίωξε και επιδιώκει να τα αντιμετωπίσει αποτελεσματικά με σχολικές αίθουσες οι οποίες να είναι και σε αριθμό, αλλά και σε ποιότητα αυτές τις οποίες θέλει η εκπαίδευση στην περιοχή αυτή.

Για το συγκεκριμένο ερώτημα θέλω να πω ότι σε ό,τι αφορά

τις διαδικασίες για την απόκτηση αυτού του οικοπέδου στο Δήμο Πυλαίας στη Θεσσαλονίκη, με επειγόντα απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδόθηκε στις 22-1-2001 για την οριστική αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, -δηλαδή του οικοπέδου αυτού- ανέθεσε στον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, στον «ΟΣΚ Α.Ε.», το χειρισμό της όλης υπόθεσης για την απόκτηση του οικοπέδου.

Η απόφαση αυτή ελήφθη έπειτα από πρόταση της διοικησης του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων προς τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης και με σχετική απόφαση εκχώρησης της αρμοδιότητας από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης προς τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, έδωσε τη δυνατότητα να χειριστεί το θέμα αυτό από εκεί και μετά η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, στον Οργανισμό Σχολικών κτιρίων. Συνεπώς η Περιφέρεια της Θεσσαλονίκης δεν καθυστερεί το θέμα και αντίθετα, θα έλεγα, ότι το Υπουργείο έχει επιληφθεί άμεσα για την αντιμετώπιση του προβλήματος του οικοπέδου.

Ήδη ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων τώρα, ο οποίος διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία καθώς και έμπειρα στελέχη για το χειρισμό μιας τέτοιας διαδικασίας αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, έχει προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες -υπάρχει πρακτικό καταλληλότητας, ανακοινώσεις και τα σχετικά- για την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης. Με τη λήξη της διαδικασίας απαλλοτρίωσης και την καταβολή του τιμήματος θα ακολουθήσει και ο σχεδιασμός για την ανέγερση διδακτηρίου που θέλουμε στην περιοχή αυτή.

Άρα, λοιπόν, ο χρόνος που μεσολαβεί είναι ο χρόνος της απαλλοτρίωσης που υπολογίζεται -και δεν είναι ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, ούτε της περιφέρειας, έχει όμως να κάνει με διαδικασίες δικαιοτικού χαρακτήρα- όσον αφορά τις διαδικασίες, ότι κρατά περίπου ενάμιση χρόνο. Άλλα δεν υπάρχει καθυστέρηση για να χαθεί το οικόπεδο που μας ενδιαφέρει όλους για να γίνει το σχολείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Χουρμουζάδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι αλήθεια ότι η ιστορία αυτής της διαδικασίας του κοινοβουλευτικού ελέγχου δεν γράφεται μόνο από το περιεχόμενο των επικαίρων ερωτήσεων αλλά και από τις απαντήσεις που δίνουν οι αρμόδιοι και οι ερωτώμενοι Υπουργοί.

Θα ήθελα να πω, λοιπόν, να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν μου απαντήσατε ακριβώς στην ερώτηση που σας έκανα. Μπορεί να μην έχει την ευθύνη, η ευθύνη να βαραίνει την απόφαση του Περιφερειάρχη, αλλά η ερώτηση αφορά ποια θα είναι η άμεση παρέμβαση. Γιατί γνωρίζετε πολύ καλά -είστε Θεσσαλονίκιος- τι σημαίνει σχολική στέγη. Τελικά το οικόπεδο αυτό, ύστερα από την προσφυγή των ιδιοκτητών μπορεί να επανέλθει στη διαδικασία οικοδόμησης ενός σχολικού συγκροτήματος, που τόσο πολύ ανάγκη έχει όχι μόνο η περιοχή αλλά η Θεσσαλονίκη ολόκληρη;

Θα ήθελα, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, μέσα στη δευτερολογία του ο κύριος Υπουργός, πραγματικά να τοποθετηθεί συγκεκριμένα και υπεύθυνα όσον αφορά το θέμα γίνεται επιτέλους με τα προβλήματα της σχολικής στέγης στη Θεσσαλονίκη. Χάνονται τα οικόπεδα, περνούν τα οκτώ χρόνια που προβλέπει ο νόμος και σε λίγο μπορεί να έχουμε χρήματα, αλλά δεν θα έχουμε οικόπεδα για να κτίσουμε σχολεία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι η συνάδελφος Βουλευτής Επικρατείας και Αγγελική Λαΐου, ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας της στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει:

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε, τη ζητηθείσα άδεια.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υψηλούργος Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να απαντήσω λέγοντας ότι για το συγκεκριμένο οικόπεδο έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες, έτσι ώστε το

οικόπεδο αυτό να χρησιμοποιηθεί και να ανεγερθεί σχολείο. Αυτές είναι οι διαβεβαιώσεις που μου δίνει ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων, γιατί έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες. Άρα, λοιπόν, δεν τίθεται θέμα να χάσουμε το οικόπεδο. Κατανοώ, όμως, τις αγωνίες που υπάρχουν τόσο στο συνάδελφο όσο και σε άλλους στη Θεσσαλονίκη ότι πρέπει να τρέξουμε για το θέμα των οικοπέδων για να μην έχουμε αποχαρακτηρισμούς και χάσουμε οικόπεδα, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να προχωρήσουμε στην ανέγερση σχολικών κτιρίων.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να κάνω μια γενικότερη τοποθέτηση, σχετικά με τη σχολική στέγη στη Θεσσαλονίκη. Θέλω να πληροφορήσω την Εθνική Αντιπροσωπία ότι το πρόβλημα είναι έντονο, αλλά έχουν γίνει μια σειρά προσπάθειες, οι οποίες έχουν φέρει καρπούς.

Έχει υλοποιηθεί ένα πρόγραμμα από το 1995 μέχρι το 2000, του οποίου ο προϋπολογισμός ήταν 35 δισεκατομμύρια δραχμές και μιας έδωσε χίλιες τετρακόσιες αιθουσες. Μετά έγινε ένα νέο πρόγραμμα που βρίσκεται σε εξέλιξη από το 2001 μέχρι το 2006, του οποίου ο προϋπολογισμός είναι 70 δισεκατομμύρια δραχμές. Είναι ένα γενναίο πρόγραμμα, ειπερνά τα αιτήματα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για τη σχολική στέγη και όταν ολοκληρωθεί θα πρέπει να έχει καλυφθεί πλήρως το θέμα της σχολικής στέγης στη Θεσσαλονίκη, για να αποφύγουμε τις διπλές βάρδιες ή τα σχολεία τα οποία είναι ακατάλληλα για τα παιδιά μας.

Θα συμφωνήσω με τον κ. Χουρμουζάδη ότι πρέπει να τρέξουμε αυτό το πρόγραμμα -και αυτή θα είναι η επιδίωξή μας- έτσι ώστε να μας δώσει το δυνατόν συντομότερο άμεσα αποτελέσματα, γιατί τα χρήματα υπάρχουν, η Κυβέρνηση έχει φροντίσει γι' αυτό, το θέμα είναι να απορροφηθούν γρήγορα και αποτελεσματικά.

Θα ήθελα να ανακοινώσω ότι θα έχουμε σύντομα σύσκεψη στη Θεσσαλονίκη για να επιταχύνουμε όλες αυτές τις διαδικασίες και να έχουμε τα θετικά αποτελέσματα για τη σχολική στέγη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου: Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 134/12-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Αλέξανδρου Χρυσανθακόπουλου προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικώς με τους πίνακες διοριστέων του διαγωνισμού του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), για τον κλάδο της Φυσικής Αγωγής του έτους 2000 κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Χρυσανθακόπουλου έχει ως εξής:

«Πρόσφατα εκδόθηκαν οι οριστικοί πίνακες διοριστέων και αυτών που έλαβαν τη βαθμολογική βάση από το διαγωνισμό που διενήργησε το ΑΣΕΠ για το έτος 2000.

Όπως προκύπτει από τους σχετικούς πίνακες του κλάδου της Φυσικής Αγωγής, οι οποίοι είναι στη διάθεση του κάθε πολίτη και από το internet, το τελικό αποτέλεσμα κρίνεται από ύποπτο έως τραγελαφικό καθόσο: οι διοριστέοι από Θράκη, Μακεδονία, Θεσσαλία, που βαθμολογήθηκαν στην Αθήνα από Αθηναίους βαθμολογητές, ανέρχονται σε ποσοστό 93,36%, ενώ οι υποψήφιοι από τα υπόλοιπα διαμερίσματα της χώρας που βαθμολογήθηκαν στη Θεσσαλονίκη ανέρχονται σε ποσοστό μόλις 6,4%. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι υποψήφιοι από Θράκη, Μακεδονία, Θεσσαλία ανέρχονται στο 45,38% του συνόλου των υποψήφιων, ενώ οι υποψήφιοι των υπολοίπων διαμερισμάτων της χώρας ανέρχονται στο 54, 17%.

Το αποτέλεσμα αυτό δεν μπορεί να προέκυψε από τυχαίο γεγονός ή από καλή ή κακή προετοιμασία των μεν ή των δε, αλλά μόνο από δόλια συμπεριφορά βαθμολογητών στη Θεσσαλονίκη, οι οποίοι απλά και μόνο βαθμολογήσαν εξαιρετικά χαμηλά υποψήφιους από την υπόλοιπη επικράτεια. Η αλλοίωση των αποτελεσμάτων είναι πρωτοφανής.

Έτσι η χώρα χωρίστηκε στους ευνοημένους της βόρειες Ελλάδας και στους κατάφωρα αδικημένους της νότιας Ελλάδας.

Το σύνολο των μη διοριστέων υποψήφιων ζητάει την επανάληψη της βαθμολόγησης όλων των γραπτών, σε ένα βαθμολο-

γικό κέντρο, από νέους βαθμολογητές, με αντικειμενικά κριτήρια και κανένα τεχνικό ή χρονικό πρόβλημα δεν θα πρέπει να εμποδίσει τη διαδικασία αυτή.

΄Ηδη δεκάδες αδικημένοι προσφεύγουν στον εισαγγελέα.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Τι πρόκειται να πράξει για την αποκατάσταση των αδικηθέντων υποψηφίων και την τιμωρία των επίορκων βαθμολογητών;»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Σταύρος Μπένος.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Αγαπητέ συνάδελφε, πραγματικά εντοπίζετε ένα πρόβλημα τουλάχιστον παράδοξο. Από την ενημέρωση που είχα -γιατί όπως γνωρίζετε το θέμα το χειρίζεται το ΑΣΕΠ- απασχόλησε έντονα το ΑΣΕΠ το πρόβλημα αυτό, γιατί, όπως και εσείς επισημαίνετε, δεν μπορεί τα παιδιά της χώρας να έχουν διαφορετικό βαθμό ούτε προετοιμασίας ούτε ευφυΐας και, εν πάσῃ περιπτώσει, οι αποκαλιστείς στατιστικά είναι μικρές σε αυτές τις περιπτώσεις, ενώ εδώ έχουμε μια κραυγάλεα απόκλιση.

Λυπάμαι, δεν έχω μια απάντηση που θα σας ικανοποιήσει, όπως δεν με ικανοποιεί και εμένα η απάντηση που θα σας δώσω, γιατί δεν υπήρξε τρόπος, σύμφωνα με τις δυνατότητες που είναι νομικά εξοπλισμένο το ΑΣΕΠ, αντίδρασης. Γιατί όπως μου εξήγησαν -και θα σας το μεταφέρω όπως μου το είπαν, αγαπητέ συνάδελφε, για να το σταθμίσουμε- ένας τρόπος αντίδρασης θα ήταν η επαναβαθμολόγηση που όμως θα έφερνε πολύ δυσμενή αποτελέσματα, θα δημιουργούσε, δηλαδή, ένα ντόμιο που θα υπέσκαπτε όλα πράγματα που έχουν πολύ μεγαλύτερη σημασία, όπως το κύρος του ΑΣΕΠ η διαδικασία της βαθμολόγησης και βεβαίως θα υπήρχε και ένας άλλος πολιτικός τρόπος να καταργηθεί αυτός ο διαγωνισμός. Όμως όλες αυτές οι λύσεις θα ήταν πολύ επαχθέστερες και πολύ πιο επώδυνες από το έτσι και αλλιώς επαχθές και επώδυνο το περιστατικό που επισημαίνετε στην ερώτησή σας.

Εκείνο που έχω να σας πω είναι ότι συνεννοηθήκαμε με το ΑΣΕΠ -που δεν μπορούμε εμείς να επιβάλουμε την άποψή μας, ξέρετε είναι ανεξάρτητη αρχή- τουλάχιστον στο μέλλον να μην έχουμε τέτοια φαινόμενα. Στην περίπτωση αυτή, όπως μου είπαν, υπήρξαν δύο βαθμολογικά κέντρα και ανταλλαγή γραπτών βορείου και νοτίου Ελλάδος. Δηλαδή στη Θεσσαλονίκη βαθμολογήθηκε η νότια Ελλάδα και αντιστρόφως στην Αθήνα. Σε επόμενους διαγωνισμούς με διαβεβαίωσαν ότι δεν θα υπάρχει αυτός ο σαφής διαχωρισμός, για να αποτρέψουμε νέα φαινόμενα στο μέλλον, αλλά θα υπήρξε ένα, θα έλεγα, ανακάτεμα των γραπτών, προκειμένου οι βαθμολογητές να μην ξέρουν από ποια περιοχή της χώρας προέρχονται τα γραπτά.

Αγαπητέ συνάδελφε, το θέμα που θίγετε με την ερώτησή σας είναι σοβαρό. Έχω την πεποιθήση ότι δεν σας ικανοποιώ με την απάντησή μου. Δυστυχώς δεν υπήρχαν περιθώρια πολιτικής αντίδρασης. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να μην επιτρέψουμε να εμφανιστούν τέτοια φαινόμενα στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Χρυσανθάκοπουλος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σαφώς και δεν ικανοποιούμαι, κύριε Υπουργέ, γιατί υπάρχει τρόπος. Κατ' αρχήν οι επίορκοι καθηγητές βαθμολογησαν στη βόρεια Ελλάδα κατά τρόπο υποτιμητικό τους εξεταζόμενους. Ήταν τρεις χιλιάδες οκτακόσιοι από τη νότια Ελλάδα, οι οποίοι βρέθηκαν στα χέρια κάποιων που έπαιξαν τοπικιστικά και στην ουσία τους μηδένι-

σαν τα γραπτά και εσκεμμένα. Αυτό είναι ποινικό αδίκημα. Αυτοί οι βαθμολογητές της βόρειας Ελλάδας είναι συγκεκριμένοι, είναι καθηγητές, υπέγραψαν τα γραπτά και έβαλαν και τους βαθμούς. Εάν τα γραπτά αυτά επανεξεταστούν από βαθμολογητές οι οποίοι θα επιτελέσουν έργο βάζοντας τους πραγματικούς βαθμούς, θα αποκαλυφθεί ότι πράγματι επίορκοι όντες οι της βόρειου Ελλάδας καθηγητές έδρασαν με τοπικιστικά κριτήρια, μηδένισαν κυριολεκτικά όλα τα γραπτά που πήγαν επάνω και θα πρέπει να τιμωρηθούν. Γιατί εάν δεν τιμωρηθούν πώς θα μπορούμε να μιλάμε για αξιοποίησία; Ή αυτό το κράτος είναι απροστάτευτο σε ότι έχει να κάνει με την ισονομία, την ισοπολιτεία, τα δικαιώματα των πολιτών, να απολαμβάνουν προστασία στη συμμετοχή τους. Επτά χιλιάδες οικογένειες από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής είναι ανάστατοι, αλλά και οποιοσδήποτε πλέον θα μπορεί να αμφισβητεί το ΑΣΕΠ.

Επιμένω λοιπόν ότι υπάρχει αυτός ο τρόπος. Η αποκατάσταση των αδικηθέντων πρέπει να επανεβρεθεί με ποιον τρόπο μπορεί να γίνει. Θα μπορούσε να γίνει με αυτό που είπα, την επαναβαθμολόγηση των γραπτών της βόρειου Ελλάδας και να μη διώξετε αυτούς που διορίστηκαν, γιατί δεν τα βάζουμε ποτέ με αυτούς οι οποίοι τυχαία στην περίπτωση αφελήθηκαν. Διορίστηκαν εκατόν ενενήντα επτά από το βορρά και δεκατέσσερις από όλο το νότιο μέρος: Θεσσαλία, Μακεδονία. Το 45% από εκεί, το 55% από εδώ. Και σαφώς καλά αναγνωρίσατε και εσείς ότι ήταν μία τεχνητή εξέλιξη. Άρα υπάρχει τρόπος να προσληφθούν πρόσθετοι οι καθηγητές που το δικαιούνται με επαναβαθμολόγηση και να τιμωρηθούν οι επίορκοι βαθμολογητές, να μην τους συγκαλύψουμε. Εγώ, εάν δεν λάβει μέτρα η Κυβέρνηση, θα αναγκαστώ να προσφύγω στον εισαγγελέα, όχι ενάντια σε φυσικά πρόσωπα που δεν τα γνωρίζω, αλλά γιατί επιτέλους πρέπει να υπάρχει σε αυτό το κράτος δικαιοσύνη. Και το ΑΣΕΠ, λυπάμαι πάρα πολύ, μετά από όλα αυτά, αφού δεν έχει λάβει μέτρα και η ΕΔΕ δεν έχει οδηγήσει πουθενά, ποιοι είναι αυτοί οι άλλοτε δικαστικοί του ΑΣΕΠ οι οποίοι έχουν κάθε δικαίωμα στην περίπτωση αυτή να προσβάλουν τον ελληνικό λαό, θα πρέπει να το καταργήσουμε, να το καθαιρέσουμε όλο, εάν δεν έχει το θάρρος να προχωρήσει σε εσωτερική κάθαρση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Αγαπητέ συνάδελφε, εγώ στην πρωτολογία μου προσπάθησα να αναδείξω το εξής θέμα: να αποφύγουμε το λάθος κάνοντας ένα μεγαλύτερο λάθος. Σας είπα ότι είναι ένα ζήτημα που μας έχει απασχολήσει πάρα πολύ, αλλά δεν υπάρχει ούτε νομικός ούτε πολιτικός τρόπος αντίδρασης. Όλα αυτά που είπατε είναι πολύ πιο επώδυνα από το ίδιο το περιστατικό, γιατί το ΑΣΕΠ πρέπει να το περιφρουρήσουμε. Είναι κάτι που το αγκάλιασε, νομίζω, όλος ο πολιτικός κόσμος και πρέπει να περιφρουρήσουμε το κύρος του. Και σας εξηγήσα ότι μία διαδικασία, είτε επαναβαθμολόγησης είτε κατά κάποιον τρόπο κατάργησης αυτού του διαγωνισμού, θα φέρει χειρότερα αποτελέσματα από τα προβλήματα που δημιούργησε.

Αυτό που οφείλουμε να κάνουμε και σας βεβαιώνω ότι θα το πράξουμε είναι να πάρουμε τα αναγκαία μέτρα για να μην έχουμε τέτοια φαινόμενα και στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις».

Θα γίνει ονομαστική ψηφοφορία επί της ενστάσεως αντισυνταγματικότητας διατάξεων του νομοσχεδίου, κατόπιν των αντιρρήσεων για το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης δι' εγέρσεως ψηφοφορίας.

Οι αποδεχόμενοι την ένσταση αντισυνταγματικότητας διατάξεων του νομοσχεδίου λέγουν «ΝΑΙ».

Οι μη αποδεχόμενοι την ένσταση αντισυνταγματικότητας διατάξεων του νομοσχεδίου λέγουν «ΟΧΙ».

Οι αρνούμενοι ψήφιο λέγουν «ΠΑΡΩΝ».

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καλούμαται επί του καταλόγου: η κα Φωτεινή Γεννηματά από το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Χρήστος Ζώης από τη Νέα Δημοκρατία. Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Υπάρχει κάποιος κύριος συνάδελφος, ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφοφόρους να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχω την τιμή να ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ονομαστικής ψηφοφορίας.

Εψήφισαν συνολικά 246 Βουλευτές.

Εψήφισαν «ΝΑΙ» 113 Βουλευτές.

Εψήφισαν «ΟΧΙ» 129 Βουλευτές.

Εψήφισαν «ΠΑΡΩΝ» 4 Βουλευτές, σύμφωνα με το παρακάτω πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας:

“Ονομαστική ψηφοφορία

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Αυγερινός Παρασκευάς		+
Λαϊού Αγγελική		+
Χριστοδουλάκης Νίκος		+
Σπυράκη Χριστίνα		+
Βούγιας Σπυρίδων		+
Τσουκάτος Θεόδωρος		+
Έβερτ Μιλτιάδης	+	
Βαρβιτσιώτης Ιωάννης	+	
Μολυβιάτης Πέτρος	+	
Παπαθανασίου Ιωάννης	+	
Σπηλιωτόπουλος Αριστόβουλος ('Αρης)	+	
Ψαχαρόπουλος Γεώργιος	+	

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Γεώργιος	-
Γεννηματά Φωτεινή (Φώφη)	+
Σκανδαλίδης Κων/νος	+
Παπαντωνίου Ιωάννης (Γιάννος)	+
Παπουτσής Χρήστος	+
Αλευράς Αθανάσιος (Νάσος)	-
Αραένης Γεράσιμος	-
Μανίκας Στέφανος	+
Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)	+
Αλογοσκούφης Γεώργιος	+
Παυλόπουλος Προκόπιος	+
Μάνος Στέφανος	+

Βουλγαράκης Γεώργιος	+
Λυκουρέζος Αλέξανδρος - Λέων	-
Γιαννάκου Μαριέττα	+
Κακλαμάνης Νικήτας	+
Μπενάκη – Ψαρούδα Άννα	+
Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)	+
Κωνσταντόπουλος Νικόλαος	-

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Βάσω	+
Κακλαμάνης Απόστολος	+
Λοβέρδος Ανδρέας	+
Κούρκουλα Ελένη	+
Γείτονας Κων/νος	+
Πρωτόπαπας Χρήστος	+
Παπαϊωάννου Μιλτιάδης	+
Κουλούρης Κίμων	+
Μαντέλης Αναστάσιος (Τάσος)	+
Δασκαλάκης Γεώργιος	+
Ασκητής Αθανάσιος (Νάσος)	+
Κοντογιαννόπουλος Βασιλειος	+
Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα)	-
Ανωμερίτης Γεώργιος	+
Χυτήρης Τηλέμαχος	+
Γιαννόπουλος Ευάγγελος	+
Κατσανέβας Θεόδωρος	+
Χαραλαμπόπουλος Ιωάννης	-
Μητσοτάκης Κων/νος	+
Τζαννετάκης Τζανής	+
Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης (Πάνος)	+
Μεϊμαράκης Ευάγγελος – Βασίλειος	+
Πολύδωρας Βύρων	+
Λιάπτης Μιχαήλ – Γεώργιος	-
Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης	+
Πετραλιά-Πάλλη Φάνη	+
Καμμένος Παναγιώτης (Πάνος)	+
Καρατζαφέρης Γεώργιος	-
Κασσίμης Θεόδωρος	+
Γιακουμάτος Γεράσιμος	+
Παπακώστα - Σιδηροπούλου Κατερίνα	+
Ανδρεουλάκος Απόστολος	+
Καρράς Κώστας	-
Παπαρήγα Αλεξάνδρα	-
Κολοζώφ Ορέστης	+
Σκυλλάκος Αντώνιος	-
Δαμανάκη Μαρία	+
Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Μακρυπίδης Ανδρέας	+
Βερελής Χρήστος	+
Κουρουμπλής Παναγιώτης	+
Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος	+
Βαΐνας Ιωάννης	+
Σαλμάς Μάριος	+
Αγγελόπουλος Νικόλαος	+
Στριφτάρης Σπυρίδων	-

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Θωμόπουλος Ιωάννης	+
Τσούρωνς Γεώργιος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ρέπτις Δημήτριος	+
Σπυρόπουλος Ροβέρτος	+
Τατούλης Πέτρος	+
Κωστόπουλος Δημήτριος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Κολιοπάνος Θεόδωρος	+
---------------------	---

Κοσσυβάκης Δημήτριος Καραμπίνας Κων/νος	+	ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ Γικόνογλου Μόσχος Χαλκίδης Μιχαήλ Φωτιάδης Ηλίας	+
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ			
Πάγκαλος Θεόδωρος Βρεττός Κων/νος Γιαννάκης Ιωάννης Παπαγλίας Ηλίας Βλάχος Γεώργιος Κατσίκης Θεόδωρος Κατσιγιάννης Αθανάσιος Μπούρας Αθανάσιος Αμπατζόγλου Γεώργιος	- + + - + + + -	ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Αποστολάκης Δημήτριος Ματζαπετάκης Στυλιανός Κουράκης Ιωάννης Σχοιναράκη - Ηλιάκη Ευαγγελία Στρατάκης Εμμανουήλ Βρέντζος Σταύρος Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ Δεικτάκης Γέωργιος	- + + + + + + +
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ			
Φούρας Ανδρέας Χρυσανθακόπουλος Αλέξανδρος Θωμά Μαρία Θωμάς Γεώργιος Σπηλιόπουλος Κων/νος Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος Νικολόπουλος Νικόλαος Βασιλείου Θεόφιλος Κοσιώνης Παναγιώτης	+ + + + + + + +	ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ Παπαδόπουλος Αλέξανδρος Μπέζας Αντώνιος	+ +
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ			
Αποστολίδης Λουκάς Ακριβάκης Αλέξανδρος Μπασάκος Ευάγγελος Τσιπλάκος Αριστείδης	+ + - +	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Τζοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος Βενιζέλος Ευάγγελος Καστανίδης Χαράλαμπος Παπαθεμελής Στυλιανός - 'Αγγελος Μαγκριώτης Ιωάννης Γκεσούλης Νικόλαος Σπυριούνης Κυριάκος Καραμανλής Κων/νος Ψωμιάδης Παναγιώτης Ορφανός Γεώργιος Σπηλιόπουλος Αναστάσιος Κούβελας Σωτήριος Χουρμιουζάδης Γεώργιος Ξηροτύρη - Αικατερινάρη Ασημίνα	+ + + + + + + + + +
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ			
Τζιόλας Ελευθέριος	+		
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ			
Κωνσταντίνου Φλώρος Παπαδόπουλος Σταύρος Δαιϊλάκης Σταύρος	+ +		
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ			
Κρεμαστινός Δημήτριος Σφυρίου Κοσμάς Παπανικόλας Βασίλειος Παυλίδης Αριστοτέλης	+ + + +	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Γερανίδης Βασίλειος Τσιόκας Θεοχάρης Κίρκος Γεώργιος Διαμαντής Κων/νος Ρεγκούζας Αδάμ Σαλαγκούζης Γεώργιος Τζέκης Άγγελος	- + + + + + +
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ			
Φωτιάδης Απόστολος Ζαμπουνίδης Νικόλαος Δημοσχάκης Θεοφάνης Λυμπερακίδης Λεωνίδας	+ + + +	ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Αργύρης Ευάγγελος Μαλέσιος Ευάγγελος Παπούλιας Κάρολος Τασούλας Κων/νος Καλογιάννης Σταύρος	+ + + - +
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			
Θεοδώρου Χρήστος Παπαγεωργίου Γεώργιος Πιπεργιάς Δημήτριος Κεδίκογλου Βασίλειος Λιάσκος Αναστάσιος Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος	+ + + + + +	ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ Τσακλίδης Ιωάννης Στρατηλάτης Νικόλαος Καλαντζής Γεώργιος Παναγιωτόπουλος Γεώργιος	+ + + +
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ			
Τσίπρας Βασίλης	+	ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ Σαλαγιάννης Νικόλαος Τσιλίκας Βασίλειος Αναγνωστόπουλος Θεόδωρος Σιούφας Δημήτριος Ταλιαδούρος Σπυρίδων	+ + - + +
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ			
Γκούσκος Διονύσιος	+	ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ Πετσάλνικος Φίλιππος Αγγελής Ανέστης	+ +
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ			
Ζαφειρόπουλος Ιωάννης Γεωργακόπουλος Δημήτριος Αντωνακόπουλος Παναγιώτης Σκουλαρίκης Ιωάννης Αδραχτάς Παναγιώτης Κορκολόπουλος Βασίλης	- + + + + +	ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ Δρυς Γεώργιος	+ +

Κοντομάρης Ευτύχιος Σπύρου Σπυρίδων	+	+ ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ Σγουρίδης Παναγιώτης Στολίδης Σωτήριος Κοντός Αλέξανδρος	+ +	
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΗΝΙΑΣ Καλαφάτης Αλέξανδρος	+		+ Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ Φλωρίδης Γεώργιος Τσιτουρίδης Σάββας Κιτίδης Κων/νος	+	+ Φασούλας Παναγιώτης Μπεντενιώτης Εμμανουήλ Καλός Γεώργιος Μελάς Παναγιώτης Μιχαλολιάκος Βασίλειος Μαντούβαλος Πέτρος	- + + +	
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ Αθανασάδης Αλέξανδρος Λωτίδης Λάζαρος Βλαχόπουλος Ηλίας Τσιαρτσιώτης Νικόλαος Παπαδόπουλος Μιχάλης	+	+ -	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Κοτσώνης Θεόδωρος Χωρέμης Αναστάσιος Δήμας Σταύρος Παπαληγούρας Αναστάσιος	+	+ +	Λαλιώτης Κων/νος Νιώτης Γρηγόρης Λιντέρης Δημήτριος Κρητικός Παναγιώτης Διαμαντίδης Ιωάννης Καψής Γιάννης Νεράντζης Αναστάσιος Λαφαζάνης Παναγιώτης	ΠΑΡΩΝ ΠΑΡΩΝ
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Παπαζώη Ελισάβετ Λεβογιάννης Νικόλαος Χωματάς Ιωάννης	+	+ +	ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ Πασχαλίδης Γεώργιος Βοσνάκης Χρήστος Καρασμάνης Γεώργιος Φουστουκίδου - Θεοδωρίδου Παρθένα Τζαμτζής Ιορδάνης (Δάνης)	- +
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Γρηγοράκος Λεωνίδας Σκανδαλάκης Παναγιώτης Δαβάκης Αθανάσιος	+	+ +	ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ Τσερτικίδης Παντελής Αρσένη Μαρία Κωνσταντόπουλος Γεώργιος Πολύζος Ευάγγελος	+
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ Νασιώκας Έκτορας Φλώρος Νικόλαος Χατζημιχάλης Νικόλαος - Φώτιος Φαρμάκης Νικόλαος Γαρουφαλιάς Γεώργιος Ζώνης Χρήστος Κατσαρός Νικόλαος Τσιόγκας Δημήτριος	+	- + + + + +	ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ Τσεκούρας Ιωάννης Τρυφωνίδης Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ Καρχιμάκης Μιχαήλ Ιωαννίδης Φοίβος	- +	+ +	ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ Λουκάκης Μανώλης Κεφαλογιάννης Ιωάννης	+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ Σηφουνάκης Νικόλαος Παπαδέλλης Φραγκλίνος Σκοπελίτης Σταύρος	- + -	+ +	ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ Γκαλήπ Γκαλήπ Μεχμέτ Αχμέτ Στυλιανίδης Ευριπίδης	+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ Βλασσόπουλος Ευάγγελος	-	- -	ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ Βαρδίκος Πιθαγόρας	+
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ Ζήση Ροδούλα Τζανής Λεωνίδας Βούλγαρης Αλέξανδρος Νάκος Αθανάσιος Μακρή Ζωή (Ζέπτα) Γκατζής Νικόλαος	- + + + +	+ + + +	ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ Ανθόπουλος Ιωάννης Βασιλακάκης Βασίλειος Λεονταρίδης Θεόφιλος Καραμανής Αχιλέας Κόλλια - Τσαρουχά Μαρία Χαϊτίδης Ευγένιος Τσιπλάκης Κων/νος	- - + + + +
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Κατσιλιέρης Πέτρος Μπένος Ιωάννης - Σταύρος Γιαννακόπουλος Ιωάννης Καλαντζάκου Σοφία Παπανικολάου Ελευθέριος Λαμπρόπουλος Ιωάννης	+	+ + + +	ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ Μαγκούφης Χρήστος Μάτης Αθανάσιος Σκρέκας Θεόδωρος Χατζηγάκης Σωτήριος Λέγκας Νικόλαος	+
	+	+ +	ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ Παπαδήμας Λάμπτρος	+

Βαθειάς Ιωάννης	+	Κυβέρνηση.
Αλαμπάνος Δημήτριος	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι ετερόκλητα τα άρθρα.
Γιαννόπουλος Αθανάσιος	-	
Χειμάρας Αθανάσιος	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ωραία. Μέχρι πού είναι αυτά τα άρθρα;
Καλλιώρας Ηλίας	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Από το άρθρο 1 μέχρι το άρθρο 17 είναι μια ενότητα και τα υπόλοιπα η δεύτερη.
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ωραία. Μέχρι το άρθρο 17 λοιπόν είναι αυτά τα οποία ενδεχομένως...
Λιάντης Γεώργιος	+	ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε.
Κορτσάρης Νικόλαος	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κοιτάξτε, εγώ ενδιαφέρομαι αναφορικά με το πρόγραμμα εργασιών του Σώματος. Γι' αυτό σας ερωτώ.
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ	+	Ορίστε, έχετε το λόγο.
Θάνος Δημήτριος	+	ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η πρότασή σας είναι πιο πρακτική από αυτό που προτείνει ο κ. Παυλόπουλος.
Γκελεστάθης Νικόλαος	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τι είπαμε εμείς;
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	-	ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Εσείς είπατε, κύριε συνάδελφε, ότι έχετε πρόβλημα με αρκετά άρθρα τα οποία βρίσκονται, κατά τη λογική που είπατε πριν, και στη δεύτερη ενότητα.
Πάχτας Χρήστος	-	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δεν έχει γίνει ποτέ να ανακατέψουμε τα άρθρα και να μην πάμε με τη σειρά.
Πάππας Βασίλειος	-	ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Όχι. Απλώς πρότεινε ο κύριος Πρόεδρος για να είμαστε πιο αποτελεσματικοί...
Φλωρίνης Αθηναίος	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να ανακατέψουμε τα άρθρα. Εγώ μίλησα πολύ καθαρά. Έχετε δικαίωμα και λόγο, διότι δίνετε μια μάχη για την επικράτηση των απόψεών σας και έχετε κάθε λόγο τις απόψεις σας να τις επιβεβαίωσετε και με ονομαστικές ψηφοφορίες. Γι' αυτό εγώ σας είπα αυτό το πράγμα. Επειδή, εκτός από τις ημέρες που προγραμματίσαμε, προσθέτω ακόμη μια μέρα, την Τρίτη, γι' αυτό νομίζω ότι είναι λογικό να σας ζητήσω να μου πείτε ότι τα άρθρα εκείνα τα οποία για εμάς είναι σοβαρά και ενδέχεται να θελήσουμε να κρίνει η Βουλή και με ονομαστική ψηφοφορία, είναι αυτά.
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ως το άρθρο 17.
Σκουλάκης Εμμανουήλ	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ωραία. Κατά συνέπεια δηλαδή από το άρθρο 18 και μετά εγώ είμαι ήσυχος ότι την Τρίτη το νομοσχέδιο τελειώνει. Είναι έτοις;
Δαμιανάκης Ευτύχιος	-	ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Έτσι είναι.
Βαλυράκης Ιωσήφ	-	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έτσι είναι.
Μαρκογιαννάκης Χρήστος	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εφόσον λέτε, κύριε Παυλόπουλε, ότι είναι έτοις, προχωρούμε στη συζήτηση επί της αρχής.
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	+	Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, θέλω και προς τις δύο κατευθύνσεις να είναι καθαρές οι εξηγήσεις μου. Να ξέρει η Κυβέρνηση, να ξέρει και η Αντιπολίτευση.
Τσουρή Ελπίδα	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Ενδεχομένως επειδή και το άρθρο 21 έχει ένα πρόβλημα, να πούμε ότι, αν χρειαστεί, θα συζητηθεί μαζί με την ενότητα των άρθρων 1 έως 17.
Βαρίνος Αθανάσιος	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ωραία. Να συζητηθεί και το άρθρο 21 με την ενότητα των άρθρων 1 έως 17, αν χρειαστεί.
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ "ΝΑΙ" 113	+	Η κα Κανέλλη έχει το λόγο.
" " "ΟΧΙ" 129	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω πως απορούμε να συζητήσουμε μία ενότητα αύριο και μία την Τρίτη, κύριε Πρόεδρε.
" " "λευκών 4	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Υποτίθεται ότι κάποια απ' αυτά τα άρθρα θα προκαλέσουν προβλήματα.
ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ 246	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τα άρθρα που έχουν προκαλέσει τα προβλήματα είναι διάσπαρτα. Είναι κατά βάση το άρθρο 2, που είναι στην πρώτη ενότητα και το άρθρο 13, που είναι στη δεύτερη ενότητα.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η γνώμη μου είναι να βάλουμε σε μια ενότητα όλα αυτά τα άρθρα, ώστε αν κρίνει η Αντιπολίτευση ότι πρέπει να προκαλέσει ονομαστική ψηφοφορία, να γίνει, και την Τρίτη με τον προγραμματισμό που σας προτείνω να τελειώσουμε το νομοσχέδιο. Μέχρι πού είναι λοιπόν τα άρθρα που εσείς κρίνετε ότι είναι σοβαρά και ενδεχομένως να προκαλέσουν ονομαστική ψηφοφορία;
ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:	+	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...
ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):	+	Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε.
ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:	+	Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να πω το εξής. Είναι τόσο -και δεν φταίει νομίζω στο σημείο αυτό κανένας...
ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):	+	Ας μη πάρουμε άλλο χρόνο σ' αυτό. Εγώ σας λέω κάτι πολύ απλό. Να βάλουμε στην ενότητα αυτή τα άρθρα εκείνα τα οποία κρίνετε ότι έχουν προβλήματα και πρέπει να δώσετε τη μάχη σας προς την

Επί της αρχής θα τοποθετηθούμε σήμερα και η αρχή εμπειρέχει τεράστια πολιτικά ζητήματα και πολιτικές επιλογές μοιραίες για το μέλλον του τόπου σε ό,τι αφορά τις ακτές του, τη θάλασσά του, τον αιγαιαλό του, που θα ήταν άψυχα και ανούσια άνευ των ανθρώπων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Το ότι το νομοσχέδιο βρίθει αντισυνταγματικών διατάξεων ή διατάξεων που κινούνται στα άριστα της συνταγματικότητας είναι πάρα πολύ δύσκολο και δεν αντέχει σε κριτική εύκολη.

Στο άρθρο 2 παράγραφος 3 νομιμοποιούμε τη δόμηση των ακτών, όπως και στο άρθρο 7 παράγραφος 7, νομιμοποιήσαμε την αλλοίωση της ακτογραμμής με προσχώσεις στο άρθρο 12, τη χωροθέτηση και διαχείριση λιμένων από ιδιώτες στο άρθρο 21 και άρθρο 28. Όλα αυτά σημαίνουν τι;

'Ότι επί της φιλοσοφίας η Κυβέρνηση με αναπτυξιακό και οικονομιστικό χαρακτήρα εκποιεί μέχρι και τον πυθμένα. Είναι απίστευτο, ακόμα και ως διατύπωση, να παραχωρούμε παραγνωρίζοντας θεμελιώδεις αρχές, που υπάρχουν ακόμα και από την εποχή του ρωμαϊκού δικαίου, την έννοια του κοινοχρήστου αγαθού.'

Ολόκληρο το νομοσχέδιο είναι διαπινεόμενο από την αντίτηψη ότι ένα είναι το υπέρτατο αγαθό, το οικονομικό και όχι κατ' ανάγκη διά το σύνολο του λαού, αλλά για τα ιδιωτικά συμφέροντα. Είναι απίστευτο με το άρθρο 2, που είναι ολόκληρη η δομή του νομοσχεδίου, να βάζουμε θεμέλια, ώστε να μπορεί να εκχωρείται και ο πυθμένας και μετά να ισχυρίζομαστε για την κοινή χρήση, την πρόσβαση όλων, τη δυνατότητα να κληροδοτηθούν ακτές και ολοκληρωμένα οικολογικά συστήματα στις επόμενες γενιές, χωρίς να έχουμε συναίσθηση, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι τα υποθηκεύσαμε. Και τα υποθηκεύσαμε για βραχυπρόθεσμα και ταχύτατα ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα.

Η Κυβέρνηση είναι αληθινή και κυνική ως προς τις προθέσεις της. Στην εισηγητική έκθεση του παρόντος νομοσχεδίου, μία παράγραφο πριν από το τέλος, ομολογεί η Κυβέρνηση τις προθέσεις της: «Το παρόν σχέδιο νόμου στοχεύει στο γρήγορο καθορισμό του αιγαιαλού και της παραλίας με προτεραιότητα» -λέει η εισηγητική έκθεση- «στις περιοχές όπου παρατηρείται οικιστική ανάπτυξη» -άρα έχει πρωθηθεί και η οικονομική εκμετάλλευση- «όπου υπάρχουν παράκτιες εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας».

Τι μας λέει λοιπόν η Κυβέρνηση; Λέει την αλήθεια: Εδώ και γρήγορα. Αναδιανομή και τακτοποίηση ιδιωτικών συμφέροντων, όπου η αξία της παράκτιας γης είναι υψηλή. Δεν είπε ψέματα η Κυβέρνηση. Αλήθεια είπε. Και δεν μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι δεν το γνωρίζει. Είναι γραμμένο, και όπου σχεδιάζονται προγράμματα κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης. Άρα η Κυβέρνηση δεν αποκρύπτει τον αναπτυξιακό δήθεν χαρακτήρα, εισπρακτικό καθαρά, αναδιανεμητικό του πλούτου και μάλιστα του πλούτου που ταχύτατα συγκρετείται.

Η Κυβέρνηση εμφανίζεται να καταστρατηγεί μ' αυτό το νομοσχέδιο στο σύνολο -εγώ θα περιοριστώ στην αρχή, ήμασταν ιδιαίτερα αναλυτικοί ως κόμμα στις παρεμβάσεις μας και στις συζητήσεις της επιτροπής- πέντε θεμελιώδεις αρχές. Η φύση ξέρει καλύτερα. Είναι βασική αρχή για τις ακτές. Άλλα δεν είναι μόνο βασική αρχή. Είναι και κατάκτηση του Ρίο από το 1992. Μία παγκόσμια προσπάθεια που έχει γίνει για αποκατάσταση μιας καταστροφής.

Είναι ωραία τα ρητορικά σχήματα, ότι δανειζόμαστε από το μέλλον των παιδιών μας όταν μιλούμε για περιβάλλον. Πώς μπορεί να ισχυριστεί κάποιος ότι η παραχώρηση του πυθμένα είναι προστατευτική; Με ποια μελέτη; Με ποιες επιπτώσεις; Από την εποχή των Ρωμαίων και της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας ο αιγαιαλός αντιμετωπίζεται όχι ως οικονομικό αγαθό, αγαπητοί συνάδελφοι, αλλά με απόλυτο σεβασμό της κοινοχρησίας. Για ποια κοινοχρησία μιλούμε όταν έχουμε άρθρα που επιτρέπουν την περιφράξη, ακόμα και την ιδιωτική νομοθέτηση με παρακαμψη της Βουλής;

Η Κυβέρνηση εμφανίζεται με τέτοια αντίληψη ανάπτυξης του ό,τι έχει απομείνει από τις ακτές, ώστε κυριολεκτικά εμφανίζε-

ται σαν να πωλεί οικόπεδα στο κύμα. Πωλεί οικόπεδα στο κύμα. Χρειάστηκε πολύς αγώνας τουλάχιστον στη δεκαετία του 1990, διεθνής αγώνας, πολύ δύσκολες και σκληρές αποφάσεις με πολύ μεγάλη νομολογία πίσω πια -έχουμε ήδη μία πείρα- του Πέμπτου Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, για να περισωθεί ό,τι είχε απομείνει από μία άλογη ανάπτυξη. Κι έρχεται με το πρόσχημα του εκσυγχρονισμού του νόμου του 1940. Μα, το πνεύμα του νόμου του 1940, του αναγκαστικού νόμου 2344, ήταν να είναι το κράτος ιδιοκτήτης, κάτοχος και διαχειριστής των ακτών ακριβώς για να τα προστατεύσει από τη λεπτολάτηση των ιδιωτικών συμφερόντων προς απόκτηση γρήγορου κέρδους. Κι έρχεται η Κυβέρνηση ακόμα και διά των χρήσεων μ' αυτό το νομοσχέδιο να προσθέσει τη μοιραία λέξη: «αξιοποίηση».

Και εκτός από το να γίνει κτηματομεσίτης το κράτος, κτηματομεσίτης που πωλεί οικόπεδα στο κύμα -τα εναπομείναντα προς αξιοποίηση, φτάνει στο σημείο να παρακάμπτει την παγκόσμια αρχή, την οποία έχουμε υπογράψει και έχουμε σεβαστεί, που σημαίνει ολοκληρωμένη διαχείριση και κυρίως διαχείριση επιτρέπεται στις ακτές μόνο ηπίου τύπου και δύτανείναι συμβατές με τις παραπάνω που σας ανέφερα. Άντ' αυτού δεν αξιοποιούμε απλώς και μόνο, αξιοποιούμε και με ταχύτατες διαδικασίες. Πού; Στη χώρα που δεν έχει Κτηματολόγιο και που αυτό που προσπαθεί να αποκτήσει είναι βεβαρημένο.

Και παραλαμβάνουμε την ώρα που ερχόμαστε εδώ να συζητήσουμε αυτό το νομοσχέδιο -και το καταθέτω αυτό εις γνώση και των μη γνωρίζοντων Βουλευτών, διότι εστάλη σε όλα τα κόμματα, το εξής: Η επιτροπή -και δεν είναι ακριβώς επιτροπή, αλλά το Συμβούλιο Εκπροσώπησης Αναδόχων του Κτηματολογίου- επί της ταχύτητας εφαρμογής αυτού του νομοσχεδίου λέει ότι κινδυνεύει με κατάρρευση το Κτηματολόγιο -θα το καταθέσω και στα Πρακτικά της Βουλής- διότι δεν θα μπορέσουμε να προλάβουμε τις προθεσμίες και ότι τινάζεται το Κτηματολόγιο στον αέρα.

Αν, λοιπόν, οι ανάδοχοι του Κτηματολογίου με αυτό το νομοσχέδιο μιλούν για κατάρρευση του Κτηματολογίου, με βάση τις προθεσμίες οι οποίες έχουν υποβληθεί, εμείς εδώ θα συζητήσουμε με ταχύτατες διαδικασίες; Και ευτυχώς που έχουμε μία συνεδρίαση παραπάνω. Τι, λοιπόν, θα συζητήσουμε με ταχύτατες διαδικασίες;

Μα, είναι προφανές από μία συνολική πολιτική, για να φθάσουμε στον πυθμένα έχουμε ξεκινήσει από τα κεραμίδια και από τις οροφές της ιδιωτικοποίησης πάσης περιουσίας εθνικής.

Η Κυβέρνηση, όμως, με αυτό το νομοσχέδιο, στην απόπειρα εκσυγχρονισμού του αναγκαστικού νόμου του '40, κάνει ένα βήμα πιο πέρα, μετατρέπεται σε Θεό. Κυριολεκτώ, σε Θεό. Επιτρέπει με τέτοιον τρόπο τις προσχώσεις που θα αναφωτίσαστε, αν η κυριαρχείσασα αντίληψη για το τι θα κληρονομήσουν οι επόμενες γενιές, είναι η ολοκληρωμένη αντίληψη του οικοσυστήματος των αιγαιαλών, αν η Κυβέρνηση καινοτομεί παγκοσμίως και αντί για τη λεγόμενη -γιατί έτσι τη λένε διεθνώς- intergrated ανάπτυξη φθάνει στην intergrated private ανάπτυξη, την ιδιωτική ανάπτυξη. Είναι απίστευτο. Εξομοιώνουμε λιμένες με μαρίνες οι οποίες έχουν το δικαίωμα να περιφράσουν, να προβαίνουν σε έργα στον πυθμένα και μετά αναφωτίσαστε αν αυτό το νομοσχέδιο είναι ή δεν είναι αντισυνταγματικό.

Θέλετε να σας αναφέρω αναλυτικά τις αντισυνταγματικές διατάξεις που και αν ακόμα δεν είναι, κατ' ερμηνεία, νομοθετούμε εδώ, επομένως ερμηνεύουμε αναγκαστικώς και προθεσμίες προηγουμένων νόμων και προθεσμίες των περινών νομοθετών; Έ, χρειάζεται να καταφύγουμε σε ερμηνεία ότι πρέπει να παραδοθεί ό,τι απέμεινε σε ιδιώτες και να τακτοποιηθούν συμφέροντα, αφού για τις πέντε ακτές ήδη εδώ στο Λεκανοπέδιο προβλέπονται στις προκηρύξεις των διαγωνισμών ό,τι νομοθετούμε εμείς εκ των ιστέρων. Η ΕΤΑ Α.Ε. στην προκήρυξη των ακτών λέει και ζητά και δώσαμε ήδη σε ιδιώτες. Συνάπτουμε συμβάσεις με διαγωνισμούς ό,τι εμείς ερχόμαστε να νομοθετήσουμε ως ιδιωτικό συμφέρον. Στενά ιδιωτικό συμφέρον, στενά επιχειρηματικό συμφέρον.

Πού θα βασιστούμε, λοιπόν; Για ποιες ακτές θα μιλάμε στο μέλλον; Για ποια λιμάνια; Για ποιες μαρίνες; Για ποιον πυθμένα;

Για ποιους πολιτιστικούς, αρχαιολογικούς και δημοσίου συμφέροντος άλλους σκοπούς θα ομιλούμε; Εκποιούμε ελαφρά τη καρδία πράγματα ενδεχομένως μη αναστρέψιμα, όπου υπό το πρόσχημα της οικονομικής ανάπτυξης οι προσχώσεις θα επαφένται στην κερδοφόρα αντίληψη του εκάστοτε επιχειρηματία; Για να ζητούμε μετά τι; Τη φιλανθρωπική του προσεγγιστή ότι ενδεχομένως θα παραχωρεί και κατίτι για ένα πολιτιστικό ή για ένα καλλιτεχνικό συμβάν το καλοκαίρι σε μία πλωτή εξέδρα εκατό μέτρων; Αυτή είναι η Ελλάδα της θάλασσας, της εθνικής περιουσίας, των αμέτρητων χιλιομέτρων αιγιαλού; Ή θα επιτρέψουμε την αξιοποίηση των βραχονησίδων; Με ποια κριτήρια όταν ακόμα και στην έκθεση της Επιτροπής της Βουλής, τη νομοτεχνική έκθεση, αναφέρεται ολόκληρη η τάση του δικαστηρίου στο Στρασβούργο να αναγνωρίζει πρωτίστως μείζονα δικαιώματα των ιδιωτών έναντι της αληθοφανούς ερμηνείας και παρουσίασης από τα κράτη των λεγομένων εθνικών συμφερόντων;

Σ' αυτόν τον κόσμο ανήκουμε, σε έναν κόσμο που προτάσσει το οικονομικό έγκλημα ακόμα και του εγκλήματος κατά της ζωής και μ' αυτά τα κριτήρια. Άλλα αυτή η περιουσία τίνος είναι για να πάει για αξιοποίηση; Είναι συνολική η αντίληψη. Συνέβη για τα δάση, συνέβη με το άρθρο 24 στο Σύνταγμα, συνέβη με το νομοσχέδιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, για τη μεταφορά του συντελεστή δόμησης. Τι προστατεύουμε; Σήμερα πριν από λίγο ακούσαμε τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας να λέει για τα στρατόπεδα. Και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας πάλι κτηματομεσίτης γίνεται. Παραχωρεί το 50% στους δήμους για να μην έχουν φασαρία και το υπόλοιπο θα το ανοικοδομήσει προς αξιοποίηση και προς εκμετάλλευση.

Σας καλώ στα αλήθεια στη συζήτηση που θα γίνει με διαμορφωμένη πλειοψηφία. Η ευθύνη της πλειοψηφίας σε τέτοια μείζονα ζητήματα δεν είναι ζήτημα διαδικαστικό, δεν είναι ζήτημα μιας απλής τοποθέτησης. Δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται ζητήματα εκποίησης του τόπου –και αυτό είναι η μεγάλη αλήθεια– με το πνεύμα μιας κομματικής πειθαρχίας ή με το πνεύμα της μη δημιουργίας πολιτικών προβλημάτων στη συγκεκριμένη συγκυρία. Δεν υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά ούτε ήταν ανέκαθεν και πάντα αγαθοί οι σκοποί των ιδιωτών. Μετά τον προσπορισμό παρανόμου οφέλους από ιδιώτες, θα αναρωτιόμαστε πότε νομοθετήσαμε και δώσαμε στους Υπουργούς, στους εκάστοτε Υπουργούς του μέλλοντος, το δικαίωμα να αποφασίζουν και να καλύπτουν εκόντες άκοντες παρανομίες.

Τι πολιτική ευθύνη θα έχει, αγαπητοί συνάδελφοι, ένας Υπουργός, ο οποίος θα έχει νομιμοποιήσει με την πληθώρα αυτή των αποφάσεων εδώ μέσα, τυχόν παρανομίες για προσπορισμό οφέλους από ιδιώτες στον πυθμένα; Τι θα μπορεί κάποιος να του ζητήσει, ένας άλλος συνάδελφος μιας νεότερης γενιάς εδώ μέσα και ας ελπίσουμε με πιο φρέσκες, πιο πραγματικά πατριωτικές και προοδευτικές ιδέες; Τι θα του λέει; Ότι παρανόμησε; Ή θα μπορεί να καλύπτεται πίσω από το νόμο, ένα νόμο που ψηφίζουμε με ταχείες διαδικασίες; Κινδυνεύει να τινάξει το Κτηματολόγιο στον αέρα, να αλλάξει τη φύση και την ουσία της γραμμής του αιγιαλού με έργα αμφιβόλου αναπτυξιακής και κυρίως εθνικής και λαϊκής ποιότητος, με αποφάσεις που λαμβάνονται...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού.)

Τελείων κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρία Κανέλλη έχετε άλλα πέντε λεπτά. Είχε μπει από την αρχή κατά λάθος δεκαπέντε λεπτά χρόνος.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είμαστε αντιμέτωποι με κινδύνους μεγίστους που μας διαφεύγουν. Θέλετε να αναγνωρίσουμε καλή πρόθεση ότι είμαστε σε μία τάση και σε μία ανάγκη εξεύρεσης χρημάτων; Από πού θα τα πάρουμε; Από ποιον τα δανειζόμαστε αυτά τα λεφτά; Τι είδους ανάπτυξη είναι αυτή; Ή μήπως παραγνωρίζουμε; Δεν το ξέρουμε; Δεν κυκλοφορούμε εδώ; Δεν βλέπουμε; Δεν βλέπουμε την υποβάθμιση των ακτών μας; Δεν βλέπουμε τα αλόγιστα συμφέροντα;

Επιμέναμε από την πρώτη στιγμή συζήτησης αυτού του νομο-

σχεδίου ότι ενέχει κινδύνου; Θέλετε να αναγνωρίσουμε καλές προθέσεις; Εγώ λέω να τις αναγνωρίσουμε, αλλά απορώ εάν τα ιδιωτικά συμφέροντα μπορεί να είναι ποτέ καλών εθνικών, κοινωφελών προθέσεων από πλευράς χρήσεως ή αποδόσεως. Είναι γεγονός. Μερικοί εκδότες πήραν τις ακτές, κύριοι συνάδελφοι, για να τις εκμεταλλευτούν με πρόσχημα την Ολυμπιάδα. Δεν θα τους μείνει μετά την Ολυμπιάδα η ακτή; Τι θα την κάνουν; Θα προσπορίζονται όφελος μόνο από τους τρεις μήνες χρήσης του καλοκαιριού; Είναι προφανές, είναι φωτογραφικές οι αντισυνταγματικές διατάξεις εδώ μέσα, για ποιους νομοθετούμε. Δεν πρέπει να βγάζουν λεφτά και κάποιους μήνες έξω από τους τρεις του καλοκαιριού σε εποχή αντιτρομοκρατικής αντίληψης τουρισμού; Τι θα κάνουν; Δεν θα καθορίσουν τις χρήσεις στις ζώνες λιμένος; Όπου μαρίνα και ζώνη λιμένος. Και στη ζώνη λιμένος θα τους έχουμε δώσει τη δυνατότητα πεντακόσια μέτρα από εδώ, πεντακόσια μέτρα από εκεί και άλλα τόσα στον πυθμένα να περιφράσουν για να πραγματοποιούν τα μεγαλεπίβολα σχέδιά τους για το καλό του έθνους και του λαού! Πού είναι οι λαός; Εδώ δεν υπάρχει αυτό σε καμία επιτροπή, εάν ήταν πρόθεση της τήρησης του ενός και μόνο σκοπού για τον οποίον πρέπει να προστατευθεί ο αιγιαλός, που είναι το κοινόχρηστο δημόσιο αγαθό.

Καμία άλλη χρήση δεν έπρεπε να επιτρέπεται και να παρεμβαίνουμε μόνο για λόγους εθνικής άμυνας. Και αυτούς θα τους αποφασίζουμε εμείς, ώστε να μην ελέγχονται από κέντρα. Ξένοι επενδυτές δεν υπάρχουν στην Ελλάδα για τον αιγιαλό; Κάμποιοι υπάρχουν και το ξέρουμε. Δεν υποβαθμίζονται οι ακτές μας; Το ξέρουμε και αυτό.

Ξέρετε ποια είναι η φιλοσοφία αυτού του νομοσχεδίου; Φτιάχνει ιδιωτική περιουσία του δημοσίου προς εκποίηση και ταχύτατη εκμετάλλευση. Πώς πτωχεύουν τα καταστήματα και πουλάνε «μπιρ παρά»; Με αυτές τις διαδικασίες πάμε χρονολογικά και προθεσμιακά εδώ και με επιπτροπές ετεροκαθοριζόμενες σε ότι αφορά το λαό. Φτιάχνουμε τεχνητά ένα περιουσιακό οικοπεδικό στοιχείο –και γι' αυτό θα είναι υπόλοιγη η Κυβέρνηση για πάρα πολλά χρόνια– μεταξύ νερού και γης. Έτσι αντιμετωπίζεται η έννοια παραλία και δημόσιο αγαθό, σαν μια νοητή γραμμή όπου το χώμα συναντάει το νερό. Επί αυτού θα νομοθετήσουμε;

Σχεδιάζει παραλίες, σχεδιάζει οικόπεδα το νομοσχέδιο. Ακόμα και αν αυτή δεν είναι η πρόθεση, ανοίγει αισκούς του Αιόλου. Με προσθιασίες δημιουργεί. Οι αποστάσεις κυμαίνονται από το μηδέν έως τα πενήντα μέτρα. Και τα πενήντα μέτρα κατά περίσταση, γιατί σε ειδικές ζώνες γίνονται πεντακόσια μέτρα. Και δεν μου λέτε, αν στα πεντακόσια μέτρα η πρόσχωση του ιδιώτη δημιουργήσει καινούρια ακτή και τα έργα στον πυθμένα καινούριο λιμάνι, θα επεκτείνετε άλλα πεντακόσια μέτρα; Θα πηγαίνει από τα πεντακόσια μέτρα στα άλλα πεντακόσια μέτρα; Θα έχουμε ιδιόκτητη γαλανόλευκη; Κάπως έτσι φαίνεται. Να ονοματίσουμε και με χορηγούς κάθε μπλε γραμμή που έχουμε στη σημαία και να πούμε ότι νομοθετήσαμε και ότι είμαστε και συνταγματικών εντάξει.

Τα άρθρα 2, 7, 11, 14, 21 και 28 είναι άρθρα για τα οποία θα πρέπει ο καθένας εξ ουών, ανεξαρτήτως του κόμματος στο οποίο ανήκει, να αναλάβει και προσωπικές ευθύνες έναντι του μέλλοντος. Και καθ' όσων γνωρίζω από την ταπεινή, μικρή ηλικιακά πείρα μου, ευθύνες απέναντι στο μέλλον είναι οι βαρύτερες που μπορεί να έχει κανείς και ειδικά στις νεότερες γενιές.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής και Λιάνα Κανέλλη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η ειδική αγορή τρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου και Ξηροτύρη Αικατερινάρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με πολύ μεγάλη καθιυστέρηση έρχεται το σημερινό νομοσχέδιο, που ασχολείται με τα πολύ σοβαρά θέματα του αιγιαλού και της παραλίας και αντί να διορθώσει την κατάσταση, κύριοι συνάδελφοι, κάνει ουσιαστικές παραβιάσεις και της συνταγμα-

τικής μας νομοθεσίας αλλά και διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών.

Πέρασαν εξήντα χρόνια κοσμογονικά για τη χώρα μας, που χαρακτηρίστηκαν από την έντονη μετακίνηση του πληθυσμού από την ενδοχώρα στις παραθαλάσσιες περιοχές, ιδιαίτερα τα τελευταία τριάντα χρόνια, που το τουριστικό ρεύμα αύξησε κατακόρυφα την αξία της παραθαλάσσιας γης και, σε συνδυασμό με την άναρχη τουριστική ανάπτυξη δημιουργήθηκαν σημαντικές παρενέργειες, όπως οι καταπατήσεις δημόσιας γης, αυθαίρετες κατασκευές, παράνομες χρήσεις. Το μεγαλύτερο πρόβλημα, όμως, ήταν ότι ενισχύθηκε ένα άλλου τύπου μοντέλο ανάπτυξης, που έφερε την ερήμωση της υπαίθρου και συγχρόνως την εγκατάλειψη βασικών έργων υποδομής στον κύριο κορμό της περιφέρειας της χώρας μας. Ενεργοποίησε μηχανισμούς και διαδικασίες που έφεραν πολύ πίσω το όραμα για μία διαφορετική ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη στον τόπο μας. Αποτέλεσμα αυτής της άναρχης ανάπτυξης είναι ότι τα έργα υποδομής, της όποιας βιομηχανικής δραστηριότητας, της διακίνησης του εμπορίου εδώ και εξήντα ολόκληρα χρόνια συγκέντρωσαν τις μονάδες παραγωγής και βιομηχανίας, κρατικές και ιδιωτικές, σε παρακείμενες περιοχές των λιμένων ή σε παραθαλάσσιες και παραλίμνιες περιοχές, για να επιβάλουν τους δικούς τους όρους στο βαθμό της συμπίεσης του κόστους και της μεγιστοποίησης του κέρδους. Δημιούργησαν έται τεράστια περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα.

Επιπλέον, την τελευταία δεκαπενταετία είναι ιδιαίτερα σημαντική η θέση και ο ρόλος των λιμανιών της χώρας, πολύ περισσότερο αυτών της βόρειας Ελλάδας, όπως και τα προβλήματα ασφάλειας και προστασίας των δημόσιων κτημάτων. Απαιτείται γι' αυτό ανάπτυξη και ενίσχυση των σχετικών υποδομών με γνώμονα το δημόσιο συμφέροντα.

Δεν ήταν, λοιπόν, η εποχή, κύριοι συνάδελφοι, ούτε οι δύο βασικοί οργανισμοί, ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης να αποκρατικοποιηθούν και στη συνέχεια να ιδιωτικοποιηθούν ούτε με τις διατάξεις, όπως αυτές του παρόντος νομοσχεδίου, να ενισχυθεί με παραχωρήσεις η ιδιωτική παρέμβαση στους συνταγματικά κατοχυρωμένους δημόσιους κοινόχρηστους χώρους αιγιαλού και παραλίας, καθιστώντας έτσι διάτρητο το νομοσχέδιο, ως προς τη συνταγματική του εγκυρότητα.

Επιπλέον στη συνέδηση του κάθε Έλληνα πολίτη έχει ωριμάσει η σκέψη ότι οι ακτές, οι θάλασσες, οι λίμνες, οι υδροβιότοποι, οι προστατευόμενες περιοχές και οι παραδοσιακοί οικισμοί, όπως και το τουριστικό παραθαλάσσιο περιβάλλον πρέπει να προστατευθούν. Το θέμα δεν είναι να εκσυγχρονιστούν, αλλά να αναπλαστούν, έτσι ώστε να υπάρξει ουσιαστική προστασία τόσο του περιβάλλοντος όσο και του δημόσιου συμφέροντος, γιατί το δημόσιο συμφέρον επιβάλλει την ουσιαστική προστασία και τη λελογισμένη, για εθνικούς και μόνο σκοπούς, χρήση των περιοχών αυτών.

Σε καμία περίπτωση δεν μπορείτε να αλλάξετε τον τίτλο του νομοσχεδίου σας, ο οποίος αναφέρεται στην προστασία του αιγιαλού και της παραλίας, σε νομοσχέδιο, όπως το κάνετε τελικά, νομιμοποιήσης της αυθαίρετης δόμησης ή του καθορισμού όρων δόμησης. Παράδειγμα η παράγραφος 7 του άρθρου 7.

Ο νομοθέτης τελικά, είχε το άγχος μόνο για τη δόμηση ή την παραχώρηση σε χρήση της παραλίας και του έχει διαφύγει τραγικά το ενδιαφέρον για την περιβαλλοντική προστασία των ακτών. Τα τελευταία χρόνια οι θάλασσες, οι λίμνες αποτελούν και τους αποδέκτες των τεράστιων ποσοτήτων λυμάτων και άλλων αποβλήτων. Προέκυψε έτσι η ανάγκη έργων ανάπλασης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Πολλαπλά, λοιπόν, τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν για τις ακτές. Εκτός από τη μετακίνηση του πληθυσμού και τη μετακίνηση του οικιστικού ενδιαφέροντος προς τη θάλασσα ήταν και μεγάλη η μετακίνηση του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, καθώς και του αναπτυξιακού. Όμως όλα αυτά δεν συνοδεύτηκαν από τη θεσμοθέτηση ενός σύγχρονου και αποδοτικού συστήματος διαχείρισης ούτε από τις απαραίτητες υποδομές για τον έλεγχο και τη λειτουργία του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου ενίσχυσης των δημόσιων υπηρεσιών για τη στοιχειώδη

προστασία και έλεγχο των άναρχων παρεμβάσεων που έχουν γίνει.

Θέλω να καταλήξω με όλα αυτά στο ότι, οποιαδήποτε ρύθμιση και αν επιχειρείται, γιατί υπάρχει και η τεχνική θετική πλευρά του νομοσχεδίου, με την ενιαίοποίηση της νομοθεσίας, απαιτεί την ουσιαστική ενίσχυση των θεσμών των οργανισμών του δημοσίου και των υπηρεσιών του, ιδιαίτερα αυτών της περιφέρειας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως και την ενίσχυση του προγραμματικού, σχεδιαστικού και ελεγκτικού τους ρόλου. Απαιτείται ιδιαίτερα για την προστασία των ακτών της παραλίας η διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος, όπως και του δημόσιου χαρακτήρα όλων των οργανισμών και των υπηρεσιών που διαχειρίζονται τα θέματά τους. Αν υπήρχε αυτή η διασφάλιση θα μπορούσαμε να πούμε ότι το νομοσχέδιο ως προς το σημαντικό τεχνοκρατικό του και ελεγκτικό του μέρος θα μπορούσε να λειτουργήσει.

Το περιβάλλον όμως αυτήν τη στιγμή στη χώρα μας δεν είναι έτοι. Σήμερα αποδύναμώνεται ο δημόσιος τομέας, επιχειρείται και μάλιστα βεβαίασμένα η ιδιωτικοποίηση βασικών τομέων του δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων και των οργανισμών λιμένων, εκποιούνται μέσω των ανωνύμων εταιρειών του δημοσίου που χάνουν το δημόσιο χαρακτήρα τους σιγά-σιγά, ακτές και δημόσια κτήματα κ.ο.κ.

Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον έρχεται το νομοθέτημα αυτό με τις θηλελμένες αδυναμίες του, να μας κάνει ακόμα πιο επιφυλακτικούς και αρνητικούς.

Σας επισημαίνω ότι πλην των άλλων, σήμερα νομοθετούμε μέσα σε ένα πλαίσιο ιδιαίτερα απατητικό, τουλάχιστον από Ευρωπαϊκής 'Ενωσης. Γιατί αυτός ο νόμος δεν ενσωματώνει τίποτα από την ευρωπαϊκή οδηγία για την προστασία της παρακτικας ζώνης; Γιατί δεν αξιοποιεί τα συμπεράσματα της αρμόδιας επιπροπής της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και του φθίνοντος αλευτικού πλούτου, όπως και τη μεγάλη ρύπανση που δέχεται σήμερα το παράκτιο περιβάλλον;

Όλα τα νομοσχέδια, έτσι κι αυτό εδώ, διακατέχονται από την άκριτη προσαρμογή στην περί απελευθέρωσης των αγορών της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης, που εσείς υλοποιείτε σήμερα με κάθε τύπου ιδιωτικοποίησης. Η ουσιαστική διάσταση μιας άλλης φιλικής προς το περιβάλλον και ισόρροπης για την περιφέρεια αναπτυξιακής πολιτικής, που υπαγορεύεται εξίσου από τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης, δεν σας απασχολεί τελικά.

Για μας, λοιπόν, όλο τούτο δω αποτελεί μια άλλη συνταγματική αταξία κατ' εξοχήν σε σχέση με το άρθρο 24 του Συντάγματος. Σήμερα μας απασχολεί ένα παράκτιο περιβάλλον μήκους δεκαέξι χιλιάδων χιλιομέτρων. Και αν κάποιος το πολλαπλασιάσει με πέντε χιλιόμετρα που επηρεάζονται άμεσα από τη χρήση του τελικά φτάνουμε στο 50% της συνολικής έκτασης της χώρας μας. Αυτή η μεγάλη έκταση που για όλους εμάς αποτέλεσε το γωνιακό οικόπεδο που μας έδωσε η φύση δεν μας την έδωσε όμως για να εντάξουμε εκεί τις χρήσεις γης με γνώμονα μόνο το κέρδος.

Δεν αμφιβάλλει κανείς ότι η θάλασσα και οι λίμνες έχουν μεγάλη σημασία για τη βιομηχανική τουριστική και γενικά την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Εξαρτάται όμως για ποια ανάπτυξη τελικά μιλάμε. Για μια ανάπτυξη η οποία δεν θα κατασπατά τους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους του 50% της έκτασης της χώρας μας. Αυτή η μεγάλη έκταση που για όλους εμάς αποτέλεσε το γωνιακό οικόπεδο που μας έδωσε η φύση δεν μας την έδωσε όμως για να εντάξουμε εκεί τις χρήσεις γης με γνώμονα μόνο το κέρδος.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα. ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Επί των συγκεκριμένων άρθρων του νομοσχεδίου που διαμορφώνει τις αρχές στον ορισμό της παραλίας στο άρθρο 1 αναφέρεται ότι εκτείνεται μέχρι πενήντα μέτρα. Με τις εξαιρέσεις που περιγράφονται στα επόμενα άρθρα με πολύ μεγάλη ευκολία ο κοινόχρηστος χώρος μπορεί να περιορίζεται σε ελάχιστα μέτρα. Θα έλεγα λοιπόν, ότι κατ' ελάχιστο θα πρέπει να υπάρχουν τα πενήντα μέτρα, ούτως ώστε να δίνεται η δυνατότητα στα νέα χωροταξικά σχέδια αυτή η παραλία να γίνεται μεγαλύτερη.

Καθοριστικό είναι το άρθρο 2 και η φιλοσοφία που εισάγει. Το δημόσιο πλην των άλλων αξιοποιεί την παραλία, την όχθη κλπ. Σε ποια κατεύθυνση όμως; Μόνο για εθνικούς και κοινωφελείς σκοπούς; Όχι βέβαια. Κατά το νομοθέτη εδώ προστίθενται τα πάντα όπως αναπτυξιακά, πολιτιστικά, περιβαλλοντικά κλπ. γενικά σκοπών του δημοσίου συμφέροντος, που όμως σήμερα αυτό το δημόσιο συμφέροντα τελικά δεν καθορίζεται από καμία συγκεκριμένη πολιτική, αλλά από την πίεση των οικονομικών συμφερόντων.

Κατά την άποψή μας ή πρέπει να αναφερθείτε μόνο στους εθνικούς σκοπούς ή τουλάχιστον, σε συμφωνία πάντα με τις αρχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος να αφαιρέσετε το γενικό όρο «αναπτυξιακούς σκοπούς».

Το ίδιο συμβαίνει και για τα θέματα της παραχώρησης χρήσης. Όταν δεν αναφέρονται επακριβώς οι σκοποί που πρέπει να είναι πολύ περιορισμένοι, εκφράσεις όπως «ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας» «αναπτυξιακή ή πολιτιστικοί σκοποί» και άλλα είναι αδιότες πραγματικά και πολλές απ' αυτές τις παραχωρήσεις για χρήσεις γης στις παραλίες και άδειας για την κατασκευή έργων έχουν πραγματικά αμφισβητούμενες προθέσεις.

Επιμένουμε ότι η παραχώρηση είτε για χρήση είτε για έργα πρέπει να γίνεται μόνο στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και σε καμία περίπτωση σε ξενοδοχειακές μονάδες για έργα ανάπλασης, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

Όσον αφορά την παραχώρηση της απλής χρήσης το μόνο που δεν εξασφαλίζεται είναι οι προστατευόμενες περιοχές και η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών. Για τα θέματα των απαλλοτριώσεων η κατάσταση είναι ασαφής. Ενώ διαπιστώνεται μια ιδιαίτερα βεβαρημένη κατάσταση αυθαίρετης δόμησης και χρήσης γης για τις ακτές και τις παραλίες δεν προκύπτει από το νομοσχέδιο ότι θα εξασφαλιστούν τα απαιτούμενα χρήματα, έστω και για τις πιο απαραίτητες απαλλοτριώσεις. Είναι γεγονός ότι ούτε και τώρα θα σας διακρίνει το πολιτικό σθένος για να προχωρήσετε σ' αυτές τις απαλλοτριώσεις ούτε και θα ενσύχυσετε τον κρατικό μηχανισμό για να επιτελέσει αυτό το έργο.

Η φιλοσοφία της παραχώρησης βρίσκεται την κορύφωσή της στα άρθρα 16 και 21. Συγκεκριμένα με το άρθρο 16 παραχωρούνται νησίδες του δημοσίου και αβαθείς θαλάσσιες εκτάσεις ακόμη μετά από μια δημοπρασία σε ιδιώτες.

Με το άρθρο 21, το κατ' εξοχήν άρθρο για τη ζώνη λιμένα, ο νομοθέτης θεωρεί τη ζώνη αυτή όπως και την παραλία δημόσια έκταση. Σκοτίμως όμως δεν λαμβάνει υπόψη του ότι οι φορείς διαχείρισης λιμένα είναι πλέον είτε μικτοί είτε ιδιωτικοί. Στο μέλλον ο ΟΛΘ και ο ΟΛΠ θα απωλέσουν το δημόσιο χαρακτήρα τους. Έτσι στο άρθρο 21 αναφέρεται πως με απόφασή του ο φορέας διοίκησης θα καθορίζει την εκμετάλλευσή του, το όριο της χρήσης γης, τις παραχωρήσεις κλπ. Θα ζητάει βέβαια τη σύμφωνη γνώμη των συναρμόδιων Υπουργείων, αλλά αν αυτά καθυστερήσουν να εκδώσουν τη σύμφωνη γνώμη σε τρεις μήνες, ο φορέας θα προχωράει από μόνος του, ο ιδιωτικός φορέας. Όμως αυτό είναι αδύνατο να το δεχθούμε, όπως πιστεύωντας και κάθε άλλος συνάδελφος σ' αυτήν την Αίθουσα.

Και τελείωνα με αναφορά στο άρθρο 32. Το άρθρο προσπαθεί να επαναφέρει στην τάξη τους υπεύθυνους του Κτηματολογίου. Εκτός των άλλων προβλημάτων που υπάρχουν στο Κτηματολόγιο, αυτοί οι άνθρωποι έχουν ξεχάσει τελικά ότι το Κτηματολόγιο πρώτα και κύρια γίνεται για την καταγραφή και την προστασία της δημόσιας γης. Έτσι στα πρώτα αυτά χρόνια τα όποια διαγράμματα έχουν γίνει δεν μπαίνουν στον κόπο να τα δώσουν στην κατ' εξοχήν αρμόδια υπηρεσία, που είναι η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου. Τουλάχιστον μέσα από αυτό το άρθρο πλέον κατοχυρώνεται με την αναφορά ότι θα υπάρξει και ποινή ακυρότητας, αν αυτά δεν δοθούν πρώτα στην αρμόδια κτηματική υπηρεσία.

Είναι προφανές ότι μία περιοχή που είναι υπό κτηματογράφηση και περιβάλλεται από τη θάλασσα, η πρώτη και κύρια ενέργεια του Κτηματολογίου θα πρέπει να είναι η οριοθέτηση του αιγαλαίου και της παραλίας. Αυτό που έπρεπε να γίνει στην Ελλάδα πριν από πολλά χρόνια, για να μη βρεθούμε σε τετελεσμένα οικιστικά και ιδιοκτησιακά αποτελέσματα και να φτάσου-

με σήμερα σε διατάξεις, όπως το άρθρο 7 στην παράγραφο 5, να καθορίζουμε τον αιγαλαίο και την παραλία όπως διαμορφώθηκε δηλαδή πως, από την αυθαίρετη και άναρχη δόμηση;

Πρέπει, λοιπόν, το κτηματολόγιο κατά προτεραιότητα να κάνει αυτές τις πράξεις. Έρχεσθε όμως με την τελευταία παράγραφο να μεταφέρετε επ' αόριστο την εφαρμογή αυτού του άρθρου. Αυτή η παραπομπή του σε απόφαση Υπουργού για τη λειτουργία αυτού του άρθρου αν δεν είναι εκ του ποντρού διορθώστε το, βάζοντας μια πολύ μικρή προθεσμία για την έκδοση της απόφασης. Γιατί αν δεν κάνετε ούτε επικαιροποίηση ούτε τελικά ενίσχυση του ελεγκτικού μηχανισμού της Δημόσιας Διοίκησης για να υλοποιήσει το νομοσχέδιο, αν δεν έχετε εξασφαλίσει στοιχειώδεις απαλλοτριώσεις και κατεδαφίσεις, τα παράνομα δηλαδή που υπάρχουν στις παραλίες, αν δεν εξασφαλίσετε την απρόσκοπη πρόσβαση των πολιτών στους κοινόχρηστους χώρους, μήπως υπάρχουν άλλοι λόγοι που φέρνετε αυτό το νομοσχέδιο και δεν το αφήνετε τουλάχιστον όπως ήταν; Αν δεν το συνδέσετε έστω την τελευταία στιγμή με το Κτηματολόγιο, στην οποία κατάσταση βρίσκεται η διαδικασία του Κτηματολογίου, αυτό μας κάνει πολύ σκεπτικούς. Εμείς θέλουμε να ενοποιήσετε τη διαδικασία, να ενισχύσετε όμως περισσότερο τις επιπροπές, να ενισχύσετε τον ελεγκτικό μηχανισμό, τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα που παρεμβαίνουν σ' αυτήν τη διαδικασία. Εμείς ζητάμε να μην ενισχύσετε μέσω του παρόντος του νομοσχεδίου περισσότερο τη διάσταση της οικονομικής ανάπτυξης για τις περιοχές αιγαλαίου και παραλίας, αλλά να ενισχύσετε τη διάσταση της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής προστασίας των ακτών αυτών. Αυτό σημαίνει αειφόρος ανάπτυξη, ανάπτυξη με προοπτικές. Δεν θα έχουμε τουριστική ανάπτυξη διαφορετικά. Μπορούμε να την πετύχουμε, αν συμβιώσουμε αρμονικά με το περιβάλλον και αναδείξουμε τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της χώρας μας, τις περίφημες ακτές της και αν τελικά τους χώρους του λιμανιού, τους χώρους που πρέπει να γίνουν τα απαραίτητα έργα υποδομής, έργα για τη βιομηχανική και οικονομική ανάπτυξη θα ελέγχει απόλυτα το δημόσιο και μέσα από διαφανείς διαδικασίες και με βάση τις αρχές της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Επειδή το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι σ' αυτήν την κατεύθυνση, επειδή έχει πολλές διατάξεις που έχουν αντισυνταγματικό χαρακτήρα, δεν θα το ψηφίσουμε επί της αρχής και σας καλούμε, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, να αναλογιστούμε ιδιαίτερα τα άρθρα 21, 7, 1, 12, 14, 16 κα. Δεν μπορούμε να πάμε πολύ πιο πίσω από τον Μεσαίωνα. Η νομοθεσία τελικά και η συνταγματική η δική μας, αλλά και η ευρωπαϊκή και η διεθνής νομοθεσία είναι εντελώς διαφορετική. Και δεν θα τα βρούμε μπροστά μας λόγω της νομοθεσίας, αλλά θα τα βρούμε μπροστά τα παιδιά μας και τότε και αυτά δεν θα μπορούν να ανατρέψουν τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Βουλευτές κ.κ. Θεόδωρος Πάγκαλος, Ιωάννης Διαμαντίδης, Νόρα Κατσέλη, Δημήτρης Πιπεργιάς, Φοίβος Ιωαννίδης, Δημήτριος Αλαμπάνος, Κώστας Διαμαντής, Κάρολος Γαπούλας, Ορέστης Κολοζώφ, Σήφης Βαλυράκης, Ιωάννης Σκουλαρίκης, Ιωάννης Χαραλαμπόπουλος, Ιωάννης Τσεκούρας, Ιωάννης Καψής, Αθανάσιος Μάτης, Μόσχος Γικόνογλου, Μαρία Δαμανάκη και Χρήστος Παπουτσής, κατέθεσαν πρόταση νόμου: «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την ασυλία των κρατών και του προσθέτου πρωτοκόλλου» που υπογράφηκε στη Βασιλεία Ελβετίας στις 16 Μαΐου 1972.

Παραπέμπεται στην αρμόδια διαρκή επιτροπή.

Επίσης η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Αιθυλική αλκοόλ και αλκοολούχα προϊόντα».

Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει τις εκθέσεις της στα σχέδια νόμων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας:

Α. «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργικού Συμβουλίου της Ουκρανίας για την εμπορική ναυτιλία» και

Β. «Κύρωση του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Κυβέρ-

νησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας για την καθιέρωση συστημάτων ελέγχου θαλάσσιας κυκλοφορίας πλοίων (V.T.S.) στο Ιόνιο Πέλαγος».

Κύριοι συνάδελφοι, οι Βουλευτές κύριοι Φλώρος Κωνσταντίνου και Γεώργιος Καρατζαφέρης, ζητούν άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή:

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι ασφαλώς γνωρίζουμε ότι για τη χώρα μας με τα 15.000 χιλιόμετρα και πλέον ακτών, ο αιγιαλός και η παραλία καθώς και οι όχθες και παρόχθιες ζώνες των μεγάλων λιμνών και των πλεύσιμων ποταμών μαζί με τη θάλασσα, τις λίμνες και τα ποτάμια που την περιβάλλουν είναι αγαθά πολύτιμα, τα οποία πρέπει να προστατεύσουμε και να διαχειρίζομαστε ορθολογικά δεδομένου ότι προσφέρουν στον άνθρωπο τη δυνατότητα εξεύρεσης φυσικών πόρων επικοινωνίας και ψυχαγωγίας και χρησιμεύουν για τη βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξη.

Έχουν περάσει εξήντα περίπου χρόνια από την εφαρμογή του αναγκαστικού v. 2344/40 περί αιγιαλού και παραλίας, ενός νόμου που για την εποχή του και για πολλά χρόνια αργότερα ήταν πρωτοποριακός και μπορούσε να θεωρηθεί ολοκληρωμένος. Από τότε μέχρι σήμερα ο νόμος αυτός απετέλεσε το βασικό εργαλείο για τον καθορισμό, την προστασία, την αξιοποίηση και τη διαχείριση του αιγιαλού και της παραλίας. Όμως με την πάροδο των χρόνων και τη στροφή της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε άλλες μορφές ανάπτυξης δημιουργήθηκε τα τελευταία χρόνια υπέρμετρη συγκέντρωση πληθυσμού στην παράκτια ζώνη με αποτέλεσμα την καταπάτηση της παράκτιας δημόσιας γης, την έλλειψη ελεύθερων χώρων για κοινωνικές εξυπηρετήσεις, την καταστροφή του περιβάλλοντος με ανεξέλεγκτες προσχώσεις, αυθαίρετα έργα κλπ.

Πρέπει να πούμε ότι ο πρωτοποριακός για τα χρόνια του 1940 νόμος δεν μπορούσε να εξυπηρετήσει τις ανάγκες τις σημερινές, για τον απλούστατο λόγο ότι το 1940 η αξία του αιγιαλού και της παραλίας ως προστατευτικού αγαθού ήταν περιορισμένη. Ενδεικτικό της αντιμετώπισης αυτού του κλίματος είναι το ότι όλα τα κτήματα, τα οποία βρίσκονταν κοντά στις παραλίες ήταν κτήματα με μικρή αξία, μια και δεν μπορούσαν να είναι παραγωγικά. Και μάλιστα γνωρίζουμε όσοι ζούμε σε παράκτιες περιοχές ότι αν κάποιος γονιός ήθελε να τιμωρήσει κάποιο παιδί του, του έδινε τα παραθαλάσσια στα οποία δεν μπορούσε ούτε να καλλιεργήσει ούτε να σπείρει ούτε σοδιά τελικώς να πάρει. Ήταν δηλαδή μηδαμινής αξίας ακίνητα.

Όμως οι εποχές άλλαξαν, η στροφή του ενδιαφέροντος έχει οδηγήθει προς τις παραλίες, το 80% της οικονομικής δραστηριότητας έχει να κάνει με την παραλία και σε μια ζώνη περίπου δέκα χιλιομέτρων από την παραλία, κάτι το οποίο δημιουργήσει ακριβώς αυτά τα προβλήματα.

Με μεγάλη έκπληξη διαπίστωσα από πολλές πλευρές της Βουλής να κατακρίνεται το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Και αυτό μεν κρίνεται το νομοσχέδιο όσον αφορά την ουσία των διατάξεων, θα έλεγα, καλώς, γι' αυτό είναι η Βουλή εδώ να συζητήσουμε, και τις επόμενες μέρες θα το πράξουμε. Αν όμως κρίνεται από μια πλευρά μεν ότι η Κυβέρνηση βιάζεται να φέρει το νομοσχέδιο, από άλλη δε πλευρά ότι καθυστερημένα έφερε το νομοσχέδιο για συζήτηση, ότι δηλαδή δεν χρειαζόταν τροποποίηση του υφιστάμενου νομικού καθεστώτος, έχω την εντύπωση ότι όλοι αυτοί οι συνάδελφοι, πλανώνται πλάνην οικτρά, γιατί το υφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς, καμιά, μα καμιά απολύτως προστασία δεν παρείχε στον αιγιαλό και την παραλία. Όλες οι διατάξεις του συγκεκριμένου νομοσχέδιου, αποσκοπούν αποκλειστικά και μόνο στην προστασία του αιγιαλού και της παραλίας. Αυτός είναι ο τίτλος αλλά και αυτή είναι η ουσία όλων των διατάξεων. Αν υπάρχει πλειάδα διατάξεων που κατοχυρώνουν τη διαδικασία για τις δευτερεύουσες χρήσεις του αιγιαλού και της παραλίας, ασφαλώς αυτό αποκλειστικό και μόνο σκοπό

έχει την προστασία ακριβώς του κυρίαρχου, του πρωταρχικού σκοπού του αιγιαλού και της παραλίας που είναι η κοινή χρήση του συγκεκριμένου χώρου απ' όλες τους Έλληνες πολίτες.

Έτσι, λοιπόν, θα ήθελα να πω σαφέστατα ότι ο προηγούμενος νόμος έδινε τη δυνατότητα χρήσης του αιγιαλού και της παραλίας για κάθε χρήση –για κάθε χρήση το ξανατονίζω θα διαβάσω το άρθρο 7 του παλιού v. 2344. «Δύναται», λέει, «ο αιγιαλός και η παραλία να χρησιμεύσωσιν και δι' άλλους σκοπούς, οίους...» Και αναφέρει ενδεικτικά δύο σκοπούς και τους υπόλοιπους δεν τους προσδιορίζει, άρα για οποιονδήποτε σκοπό μπορούσε με το υφιστάμενο νομικό καθεστώς να χρησιμεύσει η παραλία και να παραχωρηθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Και συνεχίζει, εκτός από τους άλλους σκοπούς «και δι' εκμετάλλευσιν προς το συμφέρον του δημοσίου». Δηλαδή για οποιονδήποτε σκοπό, αλλά και για το συμφέρον του δημοσίου προέβλεπε ο μέχρι τώρα και σήμερα υφιστάμενος και ισχύων νόμος.

Εμείς τι είπαμε κατά τον πλέον πανηγυρικό τρόπο. Είπαμε ότι ο αιγιαλός και η παραλία είναι προς κοινή χρήση. Για να μην υπάρχει καμία απολύτως παρεξήγηση, γιατί άκουσα για εκποίηση, ξεπούλημα, κλπ. Θέλω να πω το εξής. Αν τις λέξεις αυτές τις χρησιμοποιούμε πολιτικά χωρίς να εννοούμε ούτε την κυριολεκτική του όρου έννοια ούτε τη νομική του όρου έννοια, θα τις αποδεχόμουν ως κριτική. Όχι μόνο σε καμία διάταξη δεν υπάρχει πρόβλεψη για εκποίηση κοινοχρήστου πράγματος, όπως είναι ο αιγιαλός και η παραλία, αλλά το αντίθετο μάλιστα. Να το πούμε σαφώς: δεν επιτρέπεται ούτως ή άλλως και δεν συζητάμε καν για εκποίηση αιγιαλού ή παραλίας, όπως άκουσα από μια πλευρά της Βουλής. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, πρέπει να τονίσουμε ότι ριτά αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 4, ότι απαγορεύεται, η παραχώρηση της αποκλειστικής χρήσης του αιγιαλού και της παραλίας, εκτός αν τούτο επιβάλλεται από λόγους μόνο εθνικής άμυνας, δημόσιας τάξης, ασφάλειας ή προστασίας αρχαίων. Για καμία άλλη περιπτώση, καμία, επαναλαμβάνω, δεν επιτρέπεται η αποκλειστική χρήση του αιγιαλού.

Και συνεχίζουμε, για να μην υπάρχει και πάλι καμία παρεξήγηση για κανέναν από τους συναδέλφους στη Βουλή, σχετικά με το τι εννοούμε ως παραχώρηση απλής χρήσης, γιατί παραχώρηση αποκλειστικής χρήσης απαγορεύεται. Απαγορεύεται η εκποίηση, το πούλημα αυτών των αγαθών, γιατί για αγαθά πρόκειται.

Έτσι, λοιπόν, ορίζουμε πολύ ξεκάθαρα αυτήν την έννοια. Διαβάζω το κείμενο του νόμου στο άρθρο 13, παράγραφος 4: «Απλή χρήση του αιγιαλού και της παραλίας είναι κάθε χρήση, εφόσον απ' αυτή δεν παραβιάζεται ο προορισμός τους ως κοινοχρήστων πραγμάτων και δεν επέρχεται η αποκλειστική χρήση τους».

Δηλαδή ακόμη και στις περιπτώσεις του άρθρου 2, παράγραφος 2, για το οποίο έγινε ονομαστική ψηφοφορία για την αντισυνταγματικότητα ή μη της συγκεκριμένης διάταξης, ακόμη κι εκεί επιτρέπεται η παραχώρηση της απλής χρήσης, δηλαδή η παραχώρηση με τέτοιο τρόπο που δεν παραβιάζεται ο προορισμός τους ως κοινοχρήστων πραγμάτων και δεν επέρχεται αλλοίωση της φυσικής τους φυσιογνωμίας.

Επομένως με πιο πανηγυρικό τρόπο δεν μπορούσαμε να εκφράσουμε την βούλησή μας. Κι αν έχετε καμία αμφιβολία, γι' αυτό είμαστε στη Βουλή. Άλλες δύο μέρες θα τα συζητάμε. Πείτε μας τι άλλο ακριβώς να κάνουμε. Κάντε μας προτάσεις για να το συμπληρώσουμε, ώστε η αληθής μας πολιτική βούληση για την απόλυτη το τονίζω- προστασία του αιγιαλού και της παραλίας να γίνει πράξη. Αν εννοείται ότι πρέπει να σταματήσουμε όλες τις υπόλοιπες δραστηριότητες, οι οποίες έχουν σχέση με τη θάλασσα, θα σας πω πολύ ξεκάθαρα ότι σαφώς και δεν αποδεχόμαστε αυτήν την άποψη.

Δεν μπορούμε να σταματήσουμε την κοινωνική ή την οικονομική ζωή του τόπου. Δεν μπορούμε να σταματήσουμε κάτω από ορισμένες αυστηρές προϋποθέσεις τη δημιουργία λιμανιών, μαρινών, επιχειρήσεων, όπως είναι τα ιχθυοτροφεία κλπ. δίπλα στην παραλία, αλλ' έξω απ' αυτήν, για κάποια δευτερεύουσα σημασίας έργα που δεν εξυπηρετούν τον κύριο σκοπό τους.

Δεν μπορούμε να σταματήσουμε την προσπάθεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την εξυγίανση των κοινόχρηστων χώρων, για την εξυπηρέτηση των πολιτών που κάνουν χρήση της παραλίας. Δεν μπορούμε να σταματήσουμε μια σειρά από άλλες δραστηριότητες.

Ένας νόμος, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να προβλέπει τα πάντα. Ευαισθησίες έχουμε όλοι και πιστεύω ότι κανένας δεν θα τολμήσει να αμφισβητήσει τις ευαισθησίες και του ομιλούντος και της Κυβέρνησης. Όμως, η Κυβέρνηση πρέπει να δίνει απάντηση σε όλα. Αν ένας νόμος, ένας Κώδικας όπως είναι αυτός, ο οποίος βέβαια έρχεται με τη μορφή του απλού νομοσχεδίου, αλλά κωδικοποιώντας όλες τις προηγούμενες ρυθμίσεις, δεν δίνει λύσεις σε όλα τα προβλήματα, τότε δεν θα είναι ένας ολοκληρωμένος νόμος και η ανάγκη θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις, ώστε να έρθει κάποιος άλλος νόμος, για να λύσει υπαρκτά προβλήματα, τα οποία δημιουργεί η καθημερινή ζωή.

Επαναλαμβάνω ότι η προστασία προβλέπεται κατά τον πλέον πανηγυρικό και σαφή τρόπο και ενώ δεν υπήρχε καμία απολύτως προστασία του κοινόχρηστου χαρακτήρα του αιγιαλού και της παραλίας στον ισχύοντα νόμο και επαφίονταν όλα στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Οικονομικών.

Σήμερα ακόμα και στην κατ' εξαίρεση παραχώρηση χρήσης - θα το πω σύγχρηση, γιατί αποκλειστική χρήση πουθενά δεν επιτρέπεται, παρά μόνο για τον Στρατό, την Αστυνομία και το Υπουργείο Πολιτισμού στις περιπτώσεις που ανέφερα- ακόμα και στην περίπτωση της σύγχρησης η εκτέλεση αυτών των έργων προϋποθέτει τη γνώμη εννέα συναρμόδιων Υπουργείων, που το καθένα κατά το βαθμό της καθ' ύλην αρμοδιότητάς του και της τομεακής πολιτικής την οποία ασκεί, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε παρατηρήσεις, στην έγκριση, δηλαδή στην παροχή της γνώμης ή στην απόρριψη τελικώς της συγκεκριμένης αίτησης.

Εγώ θα περίμενα στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση, να γινόταν η κριτική, να λέγατε ότι «οι υπέρμετρες δεσμεύσεις που βάλατε για την εκτέλεση των συγκεκριμένων έργων οδηγούν ουσιαστικά στη μη δυνατότητα ή εν πάσῃ περιπτώσει στη μετά δυσκολίας δυνατότητα τελικώς αξιοποίησης των περιπτώσεων χρήσης για λόγους, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2».

Έτσι, λοιπόν, θα πρέπει να γίνει απόλυτα ξεκάθαρο ότι η Κυβέρνηση και οι προηγούμενες κυβερνήσεις και αυτή του ΠΑΣΟΚ, έχοντας εντοπίσει αυτά τα προβλήματα, δηλαδή τα προβλήματα της καταπάτησης της δημόσιας περιουσίας, της καταστροφής του περιβάλλοντος και της δημιουργίας μίας άναρχης κατάστασης, ήδη από τη δεκαετία του 1980, από το 1983, έκανε τις πρώτες θετικές παρεμβάσεις και για τον αιγιαλό με τον ιστορικό ν. 1337/83 με τη δημιουργία στο Υπουργείο Οικονομικών αυτοτελών κτηματικών υπηρεσιών για την προστασία και του αιγιαλού και της παραλίας, αλλά και της δημόσιας περιουσίας και με τη δημιουργία αυτοτελούς Γενικής Διεύθυνσης, προκειμένου να ασχολείται το Υπουργείο Οικονομικών όχι παρεμπιπόντως ως ένα κομμάτι της καθ' ύλην αρμοδιότητας των κατά τόπους εφόρων, αλλά σαν αποτέλεσμα μιας οργανωμένης, συγκροτημένης παρέμβασης στην προστασία της δημόσιας γης.

Έτσι, λοιπόν, σήμερα υπάρχει επιτακτική ανάγκη ο νόμος αυτός του 1940 με τις ελλείψεις και τις αδυναμίες τις οποίες έχει στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων, να τροποποιηθεί και να δημιουργηθεί ένα νέο, ανανεωμένο και ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο, που θα διέπει όλες τις κοινωνικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες, ανάγκη η οποία μας οδήγησε να φέρουμε αυτό το νομοσχέδιο στη Βουλή. Κανένα πρόβλημα δεν είχαμε και κανένα πρόβλημα δεν αντιμετωπίζαμε. Αντίθετα μάλιστα είχαμε τα χέρια μας λυμένα ως Υπουργείο Οικονομικών να πράξουμε ό,τι θέλαμε για την παραχώρηση της χρήσης του αιγιαλού, όμως παρ' όλα αυτά φέρουμε ένα νομοσχέδιο παρ' όλο που γνωρίζουμε ότι -αφού ενδιαφέρει όλο τον ελληνικό λαό-, περιέχει διατάξεις, οι οποίες θίγουν αντιτιθέμενα συμφέροντα. Γιατί και εντός της Αίθουσας υπήρξαν αντιφατικά αιτήματα, άλλα για την υπέρμετρη προστασία του αιγιαλού,

άλλα για τη νομιμοποίηση αυθαιρέτων καταστάσεων, άλλα για την ελαστικοποίηση των αιστηρών διατάξεων, απόψεις οι οποίες θα έλεγα ότι δεν βαδίζουν όλες στην ίδια κατεύθυνση. Γιατί ανάλογα από την αφετηρία και το σκοπό τον οποίο επιδιώκει κάποιος, διατυπώνει και το αντίστοιχο αίτημα.

Έτσι, λοιπόν, εμείς αυτοδεσμεύμαστε με το παρόν νομοσχέδιο ως Υπουργείο Οικονομικών αντί να παίρνουμε τις αποφάσεις μόνοι μας, να ζητάμε τη σύμφωνη γνώμη εννέα συναρμόδιων Υπουργείων, των Ο.Τ.Α., της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, να ζητάμε πρόσθετες εγγυήσεις, σε τέτοιο σημείο που έρχεται η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής και λέει: προσέξτε, γιατί εν τέλει με το νόμο αυτό, ακόμη και αν παραχωρήσει ο Υπουργός Οικονομικών τη σύγχρηση του αιγιαλού και της παραλίας και αποδειχθεί εκ των υστέρων ή ότι έκανε λάθος ή, εν πάσῃ περιπτώσει, ότι κατά την πρόσδοτη σχέσης αυτής της παραχώρησης παρεμποδίζεται η κοινή χρήση του αιγιαλού, δύναται μονομερώς να ανακαλέσει την πράξη παραχώρησης. Και εδώ κάνει την παραπήρηση: προσέξτε μήπως αυτή σας η δυνατότητα, η υπερβολική δηλαδή προστασία, προσκρούει τελικώς στη διεθνή σύμβαση προστασίας και των ατομικών δικαιωμάτων, ότι δηλαδή παραχωρώντας τη χρήση οφεύλετε αυτήν τη σχέση, τη συμβατική, να την τιμήσετε.

Εν πάσῃ περιπτώσει, όμως, εμάς δεν μας απασχολεί αυτό. Αυτό που μας απασχολεί είναι να υπάρξει μία προστασία απόλυτα κατοχυρωμένη του κοινόχρηστου χώρου του αιγιαλού και της παραλίας.

Πρέπει να πω και να τονίσω ότι το προτεινόμενο προς ψήφιση νομοσχέδιο κράτησε τις βασικές αρχές του νόμου του 1940, και ο κορμός είναι ο νόμος του 1940. Έχει λάβει όμως υπόψη του τις υπάρχουσες νέες τεχνολογίες, διαπένεται από νέες αντιλήψεις για την ώθηση της ανάπτυξης με παραλληλη προστασία όμως του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής μας κληρονομίας, αλλά και του αλληλοσεβασμού των σχέσεων κράτους και πολίτη. Στοχεύει δε, μεταξύ άλλων, στην επιτάχυνση της διαδικασίας καθορισμού των οριογραφιών του αιγιαλού και της παραλίας με την καθιέρωση δεσμευτικών προθεσμιών για την ανταπόκριση των εμπλεκόμενων δημοσίων υπηρεσιών.

Δεν μπορεί το δημόσιο στον αιώνα τον άπαντα, χωρίς δέσμευση χρονική, τελικώς να καθυστερεί την απάντηση σε οποιοδήποτε αίτημα του Έλληνα πολίτη.

Στοχεύει σε υπάρχουσα προδιαγραφών στα διαγράμματα καθορισμού ενιαίας βάσης και τρόπου χάραξης, δυνατότητα πλήρους συσχετισμού των διαγραμμάτων αυτών μεταξύ τους καθώς και με το Εθνικό Κτηματολόγιο.

Μας έγινε κριτική και μάλιστα κριτική από δύο πλευρές. Η εισηγήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος μας κατηγόρησε γιατί θέσαμε διάταξη με την οποία υποχρεώνουμε το Κτηματολόγιο -πριν την ολοκλήρωσή του- να έχει ζητήσει τον καθορισμό του αιγιαλού και της παραλίας. Από την άλλη πλευρά δεχθήκαμε κριτική από την πλευρά του Συνασπισμού για το ότι δεν φέραμε νωρίτερα αυτήν τη συγκεκριμένη διάταξη, γιατί θεωρήθηκε ότι είναι θετική, αφού για πρώτη φορά δίνεται η δυνατότητα σε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση του κράτους. Το Κτηματολόγιο δεν είναι κάτιο αύσητο με τον αιγιαλό και την παραλία. Όταν γίνεται μια πανεθνική προσπάθεια για την ολοκλήρωση του Κτηματολογίου, δεν μπορεί να πούμε ότι ολοκλήρωθηκε το Κτηματολόγιο, αλλά αφήσαμε σε εκκρεμότητα τον αιγιαλό. Εξάλλου θα ήταν ατελές, το Κτηματολόγιο, εάν δεν έχει καθορισθεί ο αιγιαλός και η παραλία. Από πού ξεκινάει το Κτηματολόγιο εν τέλει αν δεν καθορισθεί το όριο της παραλίας; Ε, λοιπόν, δεν περιμέναμε και σε αυτήν ακόμα την περίπτωση να δεχθούμε κριτική, όταν επιβάλλουμε στο Κτηματολόγιο προκαταβολικά να οριοθετήσεις εκεί που δεν υπάρχει οριοθέτηση του αιγιαλού και της παραλίας. Δεν περιμέναμε να δεχόμασταν κριτική και εδώ ή να δεχόμαστε κριτική γιατί προβλέπουμε ότι σε απόσταση εκατό μέτρων από τον αιγιαλό απαγορεύεται η οποιαδήποτε δραστηριότητα και επί επιτρεπομένων δραστηριοτήτων οικοδομικών, επί ιδιοκτήτων δηλαδή εκτάσεων. Και λέμε ότι ο οποιοδήποτε προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια, είτε οικιστική ή άλλη ενέργεια, και απέχει αυτή η δράση του εκατό μέτρα από την παραλία οφεύλει με δική του πρωτοβουλία να ζητήσει

τον καθορισμό του αιγιαλού και της παραλίας, ώστε να μην υπάρχει σύγχυση εκ των υστέρων και να ισχυρίζεται ότι νομίμως ενήργησε. Πήρα αδεια από την Πολεοδομία, έχτισα στο κτήμα μου και γιατί έρχεσθε εσείς μετά από ένα, δύο ή δέκα χρόνια -όταν θα έχει τη δυνατότητα το κράτος να κάνει τη χάραξη του αιγιαλού και της παραλίας- και μου λέτε ότι δεν είμαι νόμιμος; Γιατί τότε, στην δεδομένη χρονική στιγμή έκρινε η Επιτροπή, η οποία χάρασει τον αιγιαλό και την παραλία ότι κακώς αυτός πριν από δέκα χρόνια έχτισε και κακώς η Πολεοδομία -μια άλλη αρχή του κράτους, του ευρύτερου κράτους- το χορήγησε αυτή την άδεια.

Πιστεύουμε ότι είναι διατάξεις, οι οποίες ακριβώς κατοχυρώνουν και την παραλία και τον αιγιαλό, αλλά κατοχυρώνουν και τη σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους και του πολίτη. Κάποια στιγμή θα πρέπει μέσα από τις ρυθμίσεις μας αυτήν τη σχέση να την ενισχύουμε αντί τελικώς να την κλονίζουμε, όταν μπορούμε.

Αποσκοπεί το νομοσχέδιο στην εύκολη, γρήγορη, ολιγοδάπανη και επιστημονικά άρτια εφαρμογή των οριογραμάτων επί του εδάφους, ώστε να μπορεί πραγματικά να γνωρίζει κάποιος επακριβώς που είναι η παραλία γιατί πολλές φορές, αν δεν χρησιμοποιήσουμε τη σύγχρονη τεχνολογία, μπορεί μια χάραξη γραμμής -και εγώ θα συμφωνήσω με αυτό που άκουσα στην επιτροπή- να αντιστοιχεί σε πέντε μέτρα, ανάλογα με την κλίμακα ή σε δέκα μέτρα αν η γραμμή αν είναι πιο παχιά ή αν ανέβει λίγο πάνω ή πιο κάτω. Όμως η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών μας αποτρέπει από αυτό, επομένως είναι κατά τρόπο σαφή και αδιαμφισβήτητο το γεγονός της χάραξης της συγκεκριμένης γραμμής και δεν υπάρχει θέμα παρανόησης.

Μας παρέχει τη δυνατότητα άμεσης συντελεστής -και είναι πολύ σημαντικό- της απαλλοτρίωσης της παραλίας, αφού τα διαιρέματα είναι κτηματογραφικά, η δε απόφαση καθορισμού είναι ταυτόχρονα και απόφαση κήρυξης απαλλοτρίωσης. Ενώ με το μέχρι σήμερα υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο ελάχιστες απαλλοτριώσεις για τη δημιουργία παραλίας είχαν συντελεσθεί και τα διαιρέματα παρουσίαζαν προβλήματα στην εφαρμογή τους λόγω μη ύπαρξης ενιαίων προδιαγραφών και βάσεις σύνταξης. Αυτή η ίδια η πράξη του χαρακτηρισμού της παραλίας λειτουργεί και ως πράξη απαλλοτρίωσης χωρίς τις χρονοβόρες διαδικασίες, οι οποίες απαιτούνται για οποιαδήποτε άλλη πράξη απαλλοτρίωσης, όπως είναι γνωστό σε όλους σας.

Το νομοσχέδιο προβλέπει την ενημέρωση των ενδιαφερομένων πολιτών για τον καθορισμό του αιγιαλού και της παραλίας, με την υποχρεωτική ανάρτηση επί τρίμηνο στα δημοτικά ή κοινωνικά καταστήματα, όπου υπάρχουν, των σχετικών διαγραμμάτων και εκθέσεων καθορισμού, αλλά και των συναρμόδιων Υπουργείων με την αποστολή των διαιρέματων αυτών.

Επιπλέον αποσκοπεί στην προστασία των νόμιμα υφιστάμενων κτισμάτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, αφού η γραμμή παραλίας δεν μπορεί πλέον να υπερβεί την εγκεκριμένη γραμμή δόμησης σε περιοχές όπου υφίσταται σχέδιο πόλης ή τη διαμορφωμένη νόμιμα γραμμή δόμησης σε οικιστικούς παραδοσιακούς προ υφιστάμενους του 1923 οικισμούς ή σε αυτούς που έχουν κάτω από δύο χιλιάδες κατοίκους, καθώς και στα διατηρητέα κτίσματα και τις διατηρητέες κατασκευές. Κάτι τέτοιο δεν προβλεπόταν από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο με αποτέλεσμα να έχουν δημιουργηθεί προβλήματα σε πολλές περιοχές από τον καθορισμό οριογραφημής παραλίας που υπερβαίνει αυτήν τη γραμμή δόμησης. Υπήρχαν περιπτώσεις χαρακτηρισμού παραλίας που συμπεριλάμβανε ολόκληρα τετράγωνα εγκεκριμένου σχεδίου πόλης εδώ και πολλές δεκαετίες. Ήταν δηλαδή ασυνάρτητες ενέργειες μεταξύ των αρμοδίων για τη χάραξη του αιγιαλού και των αρμοδίων για την έγκριση του σχεδίου πόλης.

Το καινούριο νομοσχέδιο που συζητούμε δίνει τη δυνατότητα ανακαθορισμού της παραλίας σε αυτές τις περιπτώσεις υπό τον όρο ότι η απαλλοτρίωση για τη δημιουργία της παραλίας δεν έχει συντελεστεί. Αυτή η ρύθμιση αφορά μόνο την οριογραφημή της παραλίας και όχι την οριογραφημή του αιγιαλού, η οποία καθορίζεται πάντα σύμφωνα με τις μεγαλύτερες αλλά συνήθεις

αναβάσεις των κυμάτων που είναι ένας νομικός ορισμός που ισχύει από αρχαιοτάτων χρόνων και άντεξε στη βάσανο πολλών εκατοντάδων ετών.

Αποσκοπεί επίσης στην προστασία του περιβάλλοντος και του δικαιώματος των πολιτών, στη χρήση του αιγιαλού, αφού αιγιαλός και παραλία θα καθορίζονται πλέον υποχρεωτικά προ της ένταξης των περιοχών στο σχέδιο πόλης ή της επέκτασης των σχεδίων πόλης της εκποίησης ή της παραχώρησης δημοσίου κτήματος πριν από την εκτέλεση αναπτυξιακών κοινής αφελειας έργων η έκδοση αδειάς οικοδομικών εργασιών, σε απόσταση, όπως είπα προηγούμενα, εκατό μέτρων από τον αιγιαλό. Σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλης αυξάνεται η ελάχιστη απόσταση των ιδιωτικών κτισμάτων που θα κατασκευάζονται από την ισχύ αυτού του νόμου από το όριο του αιγιαλού από τριάντα μέτρα σε πενήντα μέτρα.

Οι παραχωρήσεις της απλής χρήσης του αιγιαλού ή της παραλίας ή της συνεχόμενης θάλασσας και του πυθμένα ή της χρήσης για εκτέλεση έργων, δεν μπορούν σε καμία απολύτως περίπτωση να εμποδίζουν την πρόσβαση των πολιτών στη θάλασσα και ή εκτέλεση οποιουδήποτε από αυτά τα έργα ως προϋπόθεση έχει την ύπαρξη και την τήρηση της μελέτης των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων, απαγορεύοντας, όπως ανέφερα στην αρχή κατά τρόπο ρητό και πανηγυρικό και μη αναμφισβήτητο, την αποκλειστική χρήση του αιγιαλού και της παραλίας.

Η παραχώρηση της θάλασσας και του πυθμένα είναι νέες διατάξεις, που πιστεύω ότι κινούνται στο ίδιο ακριβώς πνεύμα μια και υπάρχουν δραστηριότητες, οι οποίες μπορούν και πρέπει να προχωρήσουν. Έτσι για παράδειγμα θα ανέφερα ότι η χώρα μας είναι η πρώτη χώρα στις ιχθυοκαλλιέργειες.

Δεν υπήρχε νομοθετικό πλαίσιο, αν ήθελε το κράτος να παραχωρήσει κάποια τετραγωνικά μέτρα θάλασσας για να γίνει ένα ιχθυοτροφείο σε μια περιοχή, για την οποία τώρα θα ζητηθούν απόψεις και γνώμες εννέα συναρμόδιων Υπουργείων, με τον υφιστάμενο νόμο δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα. Σήμερα προβλέπουμε, τη δυνατότητα παραχώρησης και τη διαδικασία, η οποία είναι ιδιαίτερα αυστηρή.

Διατηρούνται οι προβλεπόμενες από τους προηγούμενους νόμους διατάξεις για την εξυπηρέτηση των παρακείμενων του αιγιαλού επιχειρήσεων αλλά και της μίσθωσης με δημοπρασία του αιγιαλού και της παραλίας για απλή χρήση, για άσκηση δραστηριοτήτων προς εξυπηρέτηση του κοινού ή των λουομένων. Όμως, στη διά δημοπρασίας μίσθωση τίθενται πλέον περιορισμοί ως προς την έκταση του μισθωμένου χώρου, αλλά και τις αποστάσεις μεταξύ των δύο διαδοχικών μισθώσεων προκειμένου να μην καταστρατηγείται το δικαίωμα των πολιτών, που δεν επιθυμούν να χρησιμοποίησουν τα προσφερόμενα για μίσθωση καθίσματα και ομπρέλες, δηλαδή για ελεύθερη πρόσβαση στις ακτές.

Διευρύνονται οι σκοποί για τους οποίους μπορεί να αξιοποιηθεί η παράκτια ζώνη ξηράς ή θάλασσας για να εκτελεστούν εκεί έργα για τα οποία ζητήσαμε εκτενώς τουλάχιστον μέχρι αυτήν τη στιγμή και στην επιτροπή ακόμη εκτενέστερα, πάντοτε όμως -και το τονίζω πολύ εμφατικά- τίθενται δικλείδες προστασίας για το περιβάλλον, την αλιεία, τη ναυσιπλοΐα, τις αρχαιότητες, την εθνική ασφάλεια, αφού όπως προσανέφερα δύο φορές προηγούμενα απαιτούνται γνώμες από τους συναρμόδιους φορείς.

Επισημαίνω ότι για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και γενικά του παράκτιου οικοσυστήματος στις γνώμες αυτές μεταξύ των υπόλοιπων γνωμών περιλαμβάνονται και αυτές του ΥΠΕΧΩΔΕ της Διεύθυνσης Χωροταξίας και Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της αρμοδίας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, της Χωροταξίας και Περιβάλλοντος του οικείου ΟΤΑ της Εθνικής Υπηρεσίας του ΟΤΑ. Δεν μπορούν βέβαια αυτοί οι φορείς να εκφράσουν τη σύμφωνη γνώμη τους αν δεν τηρηθούν προηγούμενα. Οι χωροταξικές μελέτες ή μελέτες πολεοδομικού σχεδιασμού.

Η διαδικασία η οποία προβλέπεται οφείλει να τελειώνει εντός περιορισμένου χρόνου, προβλέπονται οι διαδικασίες, με συντονισμό των ενεργειών.

Όσον αφορά την παραχώρηση της χρήσης των νησίδων του δημοσίου, πρέπει να πούμε ότι αυτή η δυνατότητα προβλεπόταν από το ν. 1344/40, ο οποίος προέβλεπε ταυτόχρονα και τη δυνατότητα παραχώρησης της κυριότητος αυτών των νησίδων, κάτιο το οποίο προτείνεται να καταργηθεί με τον παρόντα νόμο.

Δεύτερον, δινόταν η δυνατότητα παραχώρησης της πολυετούς χρήσης τουλάχιστον σαράντα πέντε ετών. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δίνεται η δυνατότητα παραχώρησης για ίσο χρόνο όσο και για τα υπόλοιπα δημόσια κτήματα, η δε παραχώρηση τελεί κάτω από προϋποθέσεις, οι οποίες είναι ιδιαίτερα...

ΣΗΦΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Πόσο χρόνο είναι;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Για ποιο σκοπό;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο για εθνική άμυνα ήταν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Όχι κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε να κάνουμε διάλογο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, διαβάσατε τα μισά, ήταν για τους σκοπούς τους συγκεκριμένους που στο νόμο του 1940 υπήρχαν, δηλαδή για την κτηνοτροφία, τη γεωργία και εκμίσθωση για σαράντα πέντε χρόνια.

ΣΗΦΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Ήπιες χρήσεις.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Βεβαίως ήπιες χρήσεις.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ: Επιτρεπόταν και ανέγερση οικοδομών.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ για τη συμπλήρωση, γιατί όντως επιτρεπόταν και για την ανέγερση οικοδομών, ενώ τώρα οι παρεμβάσεις είναι και ήπιες και προστατεύουν το οικοσύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, είναι εγγεγραμμένοι είκοσι συνάδελφοι. Παρακαλώ δώστε το καλό παράδειγμα να μην έχουμε υπερβάσεις στο χρόνο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κυρία Πρόεδρε, κατανοώ το άγχος σας και σέβομαι τον Κανονισμό, αλλά θέλω ειλικρινά να καταλάβετε και τη δική μου θέση και να δείξετε κάποια ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ. Είχατε και μισή ώρα στη διάθεσή σας. Θα σας παρακαλέσω να τελειώσετε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Τελειώνω κυρία Πρόεδρε.

Δεν επικαλούμαι καμία άλλη διάταξη. Το μόνο που θα επικαλεσθώ, τελειώνοντας την πρώτη τοπιθέτησή μου, είναι ότι σκοπός του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, η δική μας αναμφισβήτητη πρόθεση αλλά και οι διατάξεις οι οποίες τέθηκαν πέρα από προθέσεις, εγγυώνται την απόλυτη προστασία του κοινόχρηστου χαρακτήρα του αιγιαλού και της παραλίας. Θέλουμε τον αιγιαλό και την παραλία να μπορούν να τα έχουν προς χρήση και αυτή η γενιά και οι μελλοντικές γενιές και γ' αυτό το λόγο τολμήσαμε να φέρουμε το πάρον νομοσχέδιο προς ψήφιση στη Βουλή, ενώ, όπως προείπα, θα μπορούσαμε και μας εξυπηρετούσε να εφαρμόζουμε το νόμο του 1940. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αυτό το νομοσχέδιο -που ουσιαστικά είναι το πρώτο νομοσχέδιο μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος, το οποίο αφορά την εφαρμογή του άρθρου 24, δηλαδή του άρθρου για την προστασία του περιβάλλοντος όπως αναθεωρήθηκε- δίνουμε όλοι εξετάσεις μέσα σ' αυτήν τη Βουλή. Και η Κυβέρνηση και τα κόμματα. Και σε ό,τι αφορά τη συνέπειά μας για όσα είπαμε στη διοικασία αναθεώρησης του Συντάγματος, αλλά και σε όσα διακηρύσσουμε κατά καιρούς από τα ΜΜΕ. Γιατί δεν νομίζω ότι αρκεί ευκαιριακά, περιπτωσιολογικά όταν αυτό η επικαιρότητα το επιβάλλει ή όταν υπάρχει δυνατότητα να κερδίσει κανείς σε δημοσιότητα, να πάρει τέτοιες θέσεις και όταν έρχεται μέσα στη Βουλή ένα θεσμικό μέτρο από εκεί και πέρα, εν ονόματι της όποιας κομματικής πειθαρχίας, να μπορεί ο καθέ-

νας να ψηφίζει εκείνο το οποίο νομίζει ότι του επιβάλλεται.

Σ' αυτό το σχέδιο νόμου, λοιπόν, δίνουμε εξετάσεις όλοι σε ό,τι αφορά και την ευαισθησία μας απέναντι στο περιβάλλον και σε όσα είπαμε όταν αναθεωρούσαμε το άρθρο 24 του Συντάγματος.

Και λυπούμαι να πω, σε σχέση με τον μόλις κατελθόντα του Βήματος κύριο Υπουργό, δύο τινά. Ή δεν κατάλαβε ή δεν θέλησε να καταλάβει αφενός τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας χθες εδώ και των άλλων κομμάτων της ελάσσονος Αντιπολίτευσης, αλλά και, αφετέρου, το ίδιο το νομοσχέδιο. Και θα ξεκινήσω ακριβώς από αυτό. Θα του διευκρινίσω τι είπαμε, τι αμφισβήτησαμε χθες -γιατί άκουσα πολλά και διάφορα εδώ- καθώς επίσης τι είναι εκείνο από το νομοσχέδιο που αμφισβητούμε ευθέως.

Πρώτα -πρώτα, κύριε Υπουργέ, είπατε ότι η Νέα Δημοκρατία και τα άλλα κόμματα αμφισβήτησαν τη συνταγματικότητα μόνον του άρθρου 2 του σχεδίου νόμου. Φαίνεται ότι δεν παρακολουθήσατε τόπιτα, ούτε καν τα Πρακτικά κάνατε τον κόπο να διαβάσετε. Αμφισβητούμε τη συνταγματικότητα του συνόλου του σχεδίου νόμου. Γι' αυτό και θέσαμε θέμα συνταγματικότητας επί της αρχής, κατά το άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής. Διαφορετικά θα θέταμε ένα θέμα ονομαστικής ψηφοφορίας στο άρθρο 2 ή και σε κάποια άλλα άρθρα. Είναι κατάφωρα αντισυνταγματικό το σύνολο του νομοσχεδίου εξαιτίας της αρχής, την οποία αποπνέει, της αρχής από την οποία διαπνέεται.

Θα αναφέρω ορισμένα παραδείγματα στον κύριο Υπουργό για να αντιληφθεί για τι μιλάμε. Πρώτα -πρώτα δεν είναι μόνο το άρθρο 2. Είναι βεβαίως το αυγό του φιδιού, για να χρησιμοποιήσω μια γνωστή έκφραση, σε ό,τι αφορά τη αντισυνταγματικότητα, είναι η μήτρα του κακού. Άλλα πέραν αυτού υπάρχουν και άλλα, ίδιως τα άρθρα 13, 14, 15 και 16 του σχεδίου νόμου, τα οποία συνιστούν εφαρμογή του άρθρου 2. Στην ουσία δηλαδή είναι ένα πλέγμα διατάξεων το οποίο «κατοχυρώνει» μια σειρά από δυνατότητες παρεμβάσεων που αποτελούν κατάφωρη παραβίαση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Επιτρέπουν νομιμοποιήσεις αυθαίρετων. Στην ουσία επιτρέπουν να γίνεται ό,τι θέλει εκείνος που έχει την κυβέρνηση και τη διοίκηση στα χέρια του, στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη και την παρόχθια περιοχή.

Άρα, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία αμφισβητεί το σύνολο της συνταγματικότητας του σχεδίου νόμου. Γιατί η πλειάδα των διατάξεων του είναι αντισυνταγματικές ως αντίθετες προς το άρθρο 24. Και αυτό το ανέδειξε χθες όταν ζήτησε -επαναλαμβάνω- να κριθεί η συνταγματικότητα επί της αρχής κατ' επίκληση του άρθρου 100 του Κανονισμού της Βουλής. Αυτά βεβαίως όχι προς άρση πάσης παρεξηγήσεως. Γιατί η παρεξηγήση δεν μπορούσε να υπάρξει για όσους στοιχειώδως καλόπιστα παρακολούθησαν τη χθεσινή συζήτηση εδώ. Αυτά για την αποκατάσταση της αλήθειας, την οποία -πρέπει να πω γιατί υποθέτω ότι γνωρίζει γράμματα ο κύριος Υπουργός- βάναυσα την παραβίαση εδώ και βάναυσα προσπάθησε ακριβώς να αλλάξει εκείνα που η Νέα Δημοκρατία είπε. Τα Πρακτικά, σας τονίζω, είναι εδώ.

Δεύτερον: Ο κύριος Υπουργός μας είπε: «Μα, αστειεύεστε; Αυτό το νομοσχέδιο μπροστά σ' αυτά που ίσχυαν ως σήμερα είναι ένα νομοσχέδιο πολύ καλύτερο. Και, εν πάσῃ περιπτώσει, θεσπίζεται για να προστατευτεί το περιβάλλον, για να μην υπάρχουν οι αυθαίρετες παρεμβάσεις στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη και την παρόχθια περιοχή». Στην ουσία είναι μια προσπάθεια -αν δεν είναι άγνοια του νομοσχεδίου- συγκάλυψη των ευθυνών της Κυβέρνησης γι' αυτό που ετοιμάζεται να φέρει εδώ.

Είναι γνωστή αυτή η προπαγανδιστική στάση της Κυβέρνησης: Όταν θέλει να κάνει ακριβώς το αντίθετο από εκείνο, το οποίο θέλει να επιδείξει, τι κάνει; Απλώς και μόνο συσκοτίζει τα πράγματα. Αν είναι ποτέ δυνατόν αυτό το νομοσχέδιο να θεωρείται ότι ψηφίζεται για να προστατευθεί το περιβάλλον, για να υπάρξει δηλαδή προστασία του αιγιαλού και της παραλίας.

Κι έρχομαι να αποδείξω του λόγου το ασφαλές. Τι είπε ο κύριος Υπουργός; Για κοιτάξτε, λέσι. Ο αναγκαστικός νόμος

2344 του 1940, ο οποίος ίσχυε ως τώρα με κάποιες τροποποιήσεις, είναι ένας νόμος, ο οποίος επέτρεπε τα πάντα: «Κι εμείς ερχόμαστε», λέει ο κύριος Υπουργός, «αυτά να τα αλλάξουμε». Ερχόμαστε να βάλουμε κάποιους περιορισμούς στην απόλυτη αυθαρεσία, την οποίαν είχε καθιερώσει ο αναγκαστικός νόμος 2344 του 1940. Εμείς θεσπίζουμε αρχές και Κανόνες.

Κύριε Υπουργέ, μήπως σας είπε κανείς από το Υπουργείο σας και από τους συμβουλούς σας πόσες από τις διατάξεις του αναγκαστικού νόμου 2344 του 1940 έχει κρίνει ως σήμερα ως αντισυνταγματικές η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας κι επομένως δεν εφαρμόζονται; 'Αρα όταν λέτε στη Βουλή, στους συναδέλφους σας ότι ισχύουν οι διατάξεις του ν. 2344 του 1940 και ότι εσείς τις βελτιώνετε ή δεν γνωρίζετε ότι η νομολογία έχει θεσπίσει τους συγκεκριμένους κανόνες κι έχει κρίνει συγκεκριμένες απ' αυτές τις διατάξεις αντισυνταγματικές ή το γνωρίζετε, αλλά προσπαθείτε να παραπλανήσετε τη Βουλή. Διαλέγετε και παίρνετε. Ή δεν ξέρετε δηλαδή το νομοσχέδιο σας ή παραπλανάτε τη Βουλή.

Θα τονίσω ξανά προς τους συναδέλφους: Συνέβη μια σημαντική στροφή στη νομολογία των δικαστηρίων και ιδίως του Συμβουλίου της Επικρατείας, τόσο της Ολομελείας του όσο και του Ε' Τμήματος, μετά το 1975 και, ιδίως, μετά το 1989. Από τότε και μετά, κατ' επίκληση του άρθρου 24 που είναι η πρώτη φορά που έμπαινε η συνταγματική μας ιστορία σε Σύνταγμα, δηλαδή κατ' επίκληση της συνταγματικής αρχής προστασίας του περιβάλλοντος, η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας επέφερε μια σειρά από αλλαγές, καθιέρωσε μια σειρά από αρχές με βάση τις οποίες όλες αυτές οι γενικότητες, που πράγματι υπάρχουν στον αναγκαστικό νόμο 2344 του 1940, κηρύχθηκαν αντισυνταγματικές κι επομένως δεν ίσχυαν.

Δεν το ξέρετε, κύριε Υπουργέ; Οι υπηρεσίες σας δεν γνωρίζουν ότι όλες αυτές οι διατάξεις που μας αναφέρατε δεν ισχύουν και δεν μπορεί να υπάρξει η οποιαδήποτε αυθαίρετη επέμβαση στο περιβάλλον ιδίως στον αιγαλάδ και στην παραλία; Και αν δεν θυμάστε τις αρχές, θα σας τις θυμίσω εγώ. Πλειάδα διατάξεων και πλειάδα από την άλλη πλευρά αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας αναδεικνύουν αυτό που θα πω.

Τι είπε το Συμβούλιο της Επικρατείας; Το Συμβούλιο της Επικρατείας, ιδίως -το τονίζω- μετά το 1989 με αποφάσεις της Ολομελείας και του Ε' Τμήματος καθιέρωσε τις εξής αρχές: Πρώτα πρώτα η οιαδήποτε κοινή χρήση, πολλών μάλλον η κοινή χρήση του αιγαλαδού, της παραλίας, της όχθης και της παρόχθιας περιοχής, εξαιτίας της τεράστιας σημασίας των σχετικών οικοσυστημάτων, όλες όμως το τονίζω οι κοινές χρήσεις, οι κοινόχρηστοι χώροι, θεωρείται ότι περιλαμβάνονται στο συνταγματικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος που καθιερώνει το άρθρο 24.

Όταν μιλάει δηλαδή για προστασία του περιβάλλοντος και κεκτημένο προστασίας του περιβάλλοντος, -δηλαδή αυτό που δεν μπορεί να υποβαθμιστεί περαιτέρω- αυτή η προστασία του περιβάλλοντος καταλαμβάνει και την κοινή χρήση. Αυτό σημαίνει ότι κανένας κοινόχρηστος χώρος, ιδίως ο αιγαλάδ και η παραλία, δεν μπορεί να καταργηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ή να υποβαθμιστεί εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, που η νομολογία τις ανέφερε ρητώς. Και ποιες είναι αυτές οι εξαιρέσεις;

Εξαιρέση πρώτη: Ειδικότερα σε χώρους πρασίνου, που είναι κοινόχρηστοι χώροι, ισχύει η αρχή «τράσινο αντί πρασίνου».

Όταν καταργείς κοινόχρηστο πράσινο χώρο, πρέπει να δίνεις αλλού κοινόχρηστο πράσινο χώρο. Και στους άλλους χώρους που δεν είναι πράσινο, όπως ο αιγαλάδ και η παραλία, κατ' εξαίρεση, και μόνο επιτρεπόταν και επιτρέπεται κατά τη νομολογία, η οιαδήποτε παρέμβαση και επέμβαση ως εξής: Πρώτα πρώτα αποκλείεται η οιαδήποτε αποκλειστική -για οιονδήποτε λόγο- παραχώρηση αιγαλαδού και παραλίας. Δεύτερον, ακόμα όμως και η οιαδήποτε επέμβαση, που είναι η απλή χρήση, δεν επιτρέπεται παρά μόνο υπό τους εξής όρους: Να αναφέρονται ρητά από το νόμο οι εξαιρέσεις. Οι εξαιρέσεις αυτές να υπηρετούν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Όχι οιοδήποτε δημόσιο συμφέρον. Υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Ποιο είναι αυτό; Πρέπει να το αναφέρει ρητώς ο νόμος. Και αυτό μπορεί να είναι παραδείγματος χάρη είτε θέματα εθνικής άμυνας είτε θέματα

εθνικής ασφάλειας. Πάντως πρέπει να αφορά σκοπούς οι οποίοι δεν είναι ένα απλό δημόσιο συμφέρον. Σταθμιζόμενοι δε με την έννοια της προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να έχουν υπέρτερη σημασία.

Γι' αυτό το Συμβούλιο της Επικρατείας μιλάει για στάθμιση συμφερόντων την οποία πρέπει να κάνει ρητώς πρώτα ο νομοθέτης, αλλά και η διοίκηση μετά κατ' εφαρμογή του νόμου και να αιτιολογεί ρητά τις αποφάσεις της. Και ο δικαστής ελέγχει, στο πλαίσιο της αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων, την αιτιολογία της στάθμισης συμφερόντων. Αυτά έχει πει η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Με τον τρόπο αυτό στην ουσία είχε αναιρέσει, είχε περιορίσει υπέρμετρα αυτό το γενικό και αόριστο καθεστώς του αναγκαστικού νόμου 2344/1940. Καθεστώς στο οποίο επειδή δεν υπήρχε η ευαισθησία την εποχή εκείνη, ούτε καν διατάξεις που αφορούσαν την προστασία του περιβάλλοντος, βεβαίως υπήρχαν αυτές τις γενικότητες.

Είχε περιορίσθη, όμως, κύριε Υπουργέ, υπέρμετρα. Αυτά που επικαλέισθη ότι ισχύουν, στα χαρτιά ίσχυαν. Είχαν κηρυχθεί αντισυνταγματικές αυτές οι διατάξεις και δεν έχετε παρά να κοιτάξετε τα δελτία της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας για να δείτε πόσες απ' αυτές τις διατάξεις ήταν εκτός. Τι μας τις επικαλείστε εδώ;

Επικαλείστε, λοιπόν, αυτά που δεν ισχύουν επειδή έχουν κριθεί αντισυνταγματικά, αλλά απλώς υπάρχουν στα χαρτιά και έρχεστε και μας λέτε «εμείς βελτιώνουμε κάποια πράγματα». Ίσως να βελτιώνετε κάτι από τον αναγκαστικό νόμο. Φυσικά, όμως, δεν προσαρμόζεστε σε καμία περίπτωση στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Και σας προειδοποιώ -και το λέω και για τους συναδέλφους- με την καλή έννοια του όρου «προειδοποίω» ότι ακόμα και αν τα ψηφίσετε κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά, δεν θα βρεθεί δικαστήριο να τα εφαρμόσει. Θα τα κηρύξει αντισυνταγματικά. Σας το λέω ευθέως.

Αν, λοιπόν, θέλετε να έχετε ήσυχη τη συνειδησή σας, μην τα ψηφίσετε. Άλλις αν τα ψηφίσετε εν γνώσει σας, ότι όλα αυτά είναι αντισυνταγματικά και ότι τα δικαστήρια δεν θα τα εφαρμόσουν, απλά κλείνετε το μάτι σε ορισμένους που μπορεί να μας ακούνε αυτήν τη στιγμή -ή τουλάχιστον θα τα διαβάσουν- και οι οποίοι έχουν κάθε λόγο να νομιμοποιήσουν τα αυθαίρετά τους καθ' απάσα την επικράτεια. Και τους λέτε ότι «εδώ είμαστε» προς άγραν κάποιων προεκλογικών ή μετεκλογικών οφελών. Αν αυτή, όμως, είναι η δουλειά μας εδώ, τότε λυπούμαι πάρα πολύ.

Έρχομαι, λοιπόν, να δούμε ποιες από τις διατάξεις για τις οποίες μιλάμε εδώ και που αφορούν την αρχή του νομοσχεδίου -γιατί ολόκληρο το νομοσχέδιο είναι διάτροπο, όπως σας είπα και όχι μόνο το άρθρο 2- ποιες από τις αρχές αυτές είναι κατάφωρα αντίθετες με τις αρχές της νομολογίας, που σας είπα, που είναι ισχύουσες αρχές με βάση τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις του αναγκαστικού νόμου 2344/1940.

Τι λέτε στο άρθρο 2; Στο άρθρο 2 ούτε πολύ ούτε λίγο μας λέτε: Προμετωπίδα: Προστασία της κοινής χρήσης του αιγαλαδού, της παραλίας, της όχθης ή της παρόχθιας περιοχής. Και από κει και κάτω αρχίζει το πανηγύρι.

Παράγραφος δεύτερης: Δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν η αναίρεση της κοινής χρήσης, εκτός βεβαίως, όπως λέτε, αν αυτό το πράγμα το επιβάλλει δημόσιο συμφέρον.

Και παρακάτω λέτε: Δεν επιτρέπεται να χτίζεις κτίσματα στον αιγαλάδ, την παραλία, την όχθη και την παρόχθια περιοχή εκτός εάν εξυπηρετούνται οι σκοποί της παραγράφου 2. Δηλαδή η επίκληση οιουδήποτε λόγου δημόσιου συμφέροντος επιτρέπει και να αναιρέσεις την κοινή χρήση και να χτίζεις κατά βούληση. Με τις διαδικασίες βέβαια που βάζει ο νόμος, με κάποιες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η αρχή, όμως, έχει γίνει. Ο νομοθέτης έρχεται και λέει στο Συμβούλιο της Επικρατείας «άσε τις αρχές που είπες εσύ παραπέρα, που δεν επέτρεπες τίποτε να γίνει σε αυτές τις περιπτώσεις και έλα εδώ να δεχθούμε κατ' αρχήν ότι η επίκληση δημόσιου συμφέροντος μπορεί να επιτρέψει και την αναίρεση κοινής χρήσης και το χτίσιμο ακόμα υπό ορισμένες προϋποθέσεις επάνω στις ακτές».

Ξέρετε όλοι, και οι μη νομικοί, τι εστί δημόσιο συμφέρον στην ελληνική μας γλώσσα; Είναι μια αόριστη νομική έννοια, η οποία περιλαμβάνει τα πάντα. Οτιδήποτε ανάγεται, κατά τη βούληση του δημοσίου, σε δημόσια υπόθεση. Πρέπει εδώ να πω στους συναδέλφους μου νομικούς που τουλάχιστον γνωρίζουν τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι για να μπορέσει το Συμβούλιο της Επικρατείας να κάνει και τη διάκριση έκανε τη διαφοροποίηση μεταξύ δημόσιου συμφέροντος, που είναι οπίδηποτε ανάγεται σε επιδίωξη του δημοσίου, από τη δημόσιο σκοπό. Όπου ο δημόσιος σκοπός είναι εκείνο που προσιδεάζει στη φύση και τη λειτουργία του κράτους. Ούτε καν την έννοια του δημόσιου σκοπού δεν θέλετε να εισαγάγετε. Χρησιμοποιείτε τον όρο δημόσιο συμφέρον.

Τι είναι δημόσιο συμφέρον; Ό,τι θέλει ο νομοθέτης να βάλει ως στόχο τον οποίο εκείνος επιδιώκει. Ξέρετε ότι είναι δημόσιο συμφέρον ο τουρισμός γενικότερα; Και με αυτή την έννοια, γνωρίζετε ότι εάν κάποιος πάει και πει ότι «θέλω να κτίσω πάνω στον αιγαλό, πάνω στην αική, στην παραλία γιατί θέλω να φτιάξω τρία καταλύματα και ένα σπίτι δικό μου που θα νοικιάω το καλοκαίρι», αυτό μπορεί να αναχθεί στο σκοπό δημοσίου συμφέροντος; Ναι ή όχι; Αυτό είναι δημόσιο συμφέρον. Και αυτό μας λέτε στο άρθρο 2, να το δεχθούμε. Γιατί τουλάχιστον δεν κάνετε δύο πράγματα που σας έχει πει η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας; Γιατί δεν εισάγετε την έννοια του δημόσιου σκοπού και γιατί δεν μιλάτε για υπέρτερο δημόσιο συμφέρον; Και να κάνετε και τη στάθμιση των συμφερόντων και να αναφέρετε για ποιο δημόσιο συμφέρον μιλάμε; Δεν το λέτε όμως. Το αφήνετε ελεύθερο και βάζετε κάποιες διατάξεις, να παρεμβαίνει η α' αρχή, η β' αρχή και λέτε για μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ως προς τι; Σ' αυτό που επιτρέπεται εκ των προτέρων;

Άκουσα να μας λέτε ως μεγάλη κατάκτηση ότι δεν επιτρέπεται η αποκλειστική χρήση. Μόνο την απλή χρήση υπό προϋποθέσεις επιτρέπετε. Με συγχωρείτε, αλλά μας το λέτε για κατάκτηση; Πρώτη φορά ακούτε ότι η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας εδώ και χρόνια και στο πλαίσιο του 2344/40 έχει απαγορεύσει την αποκλειστική χρήση και η αποκλειστική χρήση δεν ισχύει σήμερα; Ο μακαρίτης ο Τρίτης μέσα σ' αυτήν τη Βουλή το 1983 με έναν νόμο που τον ψήφισαν όλοι την εποχή εκείνη δεν έφερε τις σχετικές διατάξεις αποκλείοντας την αποκλειστική χρήση; Αυτά που ισχύουν μας λέτε δηλαδή; Και μας λέτε ότι βεβαίως η απλή χρήση δεν σημαίνει αποκλειστική χρήση. Εγώ το καταλαβαίνω. Άλλα τι να την κάνω εγώ την απλή χρήση όταν μου λέτε ότι μπορεί να χτίσει κανείς πάνω στην αική, να υπάρχει χρήση απ' όλους αλλά ίδιως από εκείνον που έχει το κτίσμα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αφέλειά του. Δηλαδή όλοι μπορούν να τη χρησιμοποιούν αλλά εκείνος που έκτισε πάνω, περισσότερο από τους άλλους. Μου θυμίζετε την έκφραση του Ανατόλ Φρανς ο οποίος έλεγε ότι η αρχή της ισότητας για ορισμένους είναι ότι μπορούν όλοι να κοιμούνται κάτω από τις γέφυρες του Σηκουάνα. Αυτή είναι η λογική σας. Όλοι είναι ίσοι να προσέλθουν στις αικές, αλλά είναι λίγο περισσότερο ίσοι εκείνοι που μπορούν να παραβάζουν την κοινή χρήση και να κτίζουν όπου θέλουν. Σοβαρά το λέτε; Αυτή είναι η νοοτροπία η οποία συνάρτει με αυτά που δεχθήκαμε εδώ, στο πλαίσιο του άρθρου 24;

Εάν μας ρωτάτε τι προτείνουμε ως Νέα Δημοκρατία σας το είπα πριν. Προτείνουμε μια καθοικοπίηση της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας που θα την βρείτε μπροστά σας. Σας το ξαναλέω γιατί εδώ είμαστε όταν θα έρχεται η ακύρωση η μια μετά την άλλη. Και αυτοί στους οποίους κλείνετε τοπ μάτι, τίποτα δεν πρόκειται να αφελθούν. Να το ξέρετε γιατί κανείς απ' αυτούς, με την ευαισθησία που ελπίζω ότι υπάρχει, δεν πρόκειται ποτέ να γλιτώσει τις συνέπειες του νόμου για όλα τα αυθαίρετα κτίσματα, τα οποία τούτη την ώρα βγαίνουν σαν μανιτάρια. Και καταγγέλλονται καθημερινά και από Βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος μέσα από τις τηλεοράσεις. Το είπα και πριν ότι εδώ πρέπει να αποδείξουμε την ευαισθησία μας, όχι μονάχα μπροστά στις κάμερες.

Να σας πω, λοιπόν, τι πρέπει να κάνουμε για να μη νομίζετε ότι αυτήν τη στιγμή μιλάμε αόριστα. Θα καθιερώνεται η αρχή

του απαραβιάστου της κοινής χρήσης. Θα επιτρέπεται επέμβαση μόνο κατ' εξαίρεση και μόνο για λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος. Ο περιορισμός αυτός δεν μπορεί να είναι, ποτέ, αποκλειστική χρήση, αλλά μπορεί να είναι μόνο ορισμένη χρήση. Άλλα πρέπει ο νόμος να αναφέρει ρητά ποιες είναι οι περιπτώσεις του υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος π.χ. άμυνα, ασφάλεια ή οτιδήποτε χρειαστεί να συζητήσουμε εδώ. Σε καμία περίπτωση όμως γενικότητες περί ανάπτυξης τουρισμού και άλλων τινάν.

Άρα μιλάμε για υπέρτερο δημόσιο συμφέρον, το οποίο πρέπει ρητά ο νομοθέτης να καθορίζει.

Τρίτον, θα πρέπει να ορίζεται ρητά ότι σε κάθε ατομική διοικητική πράξη εφαρμογής της σχετικής διάταξης πρέπει να υπάρχει αιτιολογημένη στάθμιση συμφερόντων. Κατά πόσο δηλαδή αυτό το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δεν αναιρεί την προστασία του περιβάλλοντος, λόγω των εγγυήσεων που μπαίνουν. Και να υπάρχει η σχετική αιτιολογία.

Τέταρτον, θα πρέπει να υπάρχει αιτιολογία, η οποία θα μπορεί να ελέγχεται, στο πλαίσιο του ακρωτικού ελέγχου του Συμβουλίου Επικρατείας ή άλλου αρμοδίου δικαστηρίου, και σε ό,τι αφορά τα πραγματικά και νομικά δεδομένα και σε ό,τι αφορά, όπου υπάρχει διακριτική ευχέρεια, την υπέρβαση των ακραίων ορίων διακριτικής ευχέρειας.

Αυτά είναι δύο διατάξεις για να τα βάλετε μέσα. Και τις υπηρεσίες τις έχετε. Εάν πάρετε τα Πρακτικά και διατυπώσετε αυτά που σας είπα σε μια διάταξη, λύσατε το πρόβλημα. Γιατί δεν το κάνετε; Αυτά λέει η νομολογία, δεν τα λέω εγώ.

Τονίζω, κλείνοντας την παρέμβασή μου –και φυσικά θα έχουμε την ευκαρία στη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου να τα πούμε ξανά– ότι αυτά τα πράγματα θα τα δείτε μπροστά σας με βάση τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εάν βγάλετε άδειες με βάση αυτές τις διατάξεις, εάν προσβληθούν οι άδειες, πρώτον θα υπάρξει άμεσα αναστολή εκτελέσεων και δεν θα μπορέσει να γίνει καμία οικοδομική εργασία. Και, δεύτερον, θα ακυρωθούν.

Σας παρακαλώ πάρα πολύ, κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, επειδή και τις επόμενες μέρες που θα συζητήσουμε –και αύριο ίδιως, που θα συζητήσουμε το άρθρο 2 καθώς και όλα τα άρθρα εκείνα που αποτελούν μαζί με το άρθρο 2 την προμετωπίδα της παραβίασης του άρθρου 24 του Συντάγματος– σας παρακαλώ πολύ να σκεφτείτε. Ο μόνος τρόπος για να αναγκάστε την Κυβερνήση να αναλογιστεί τις ευθύνες της για να μην ευτελίσουμε το κοινοβουλευτικό μας έργο, είναι να της πείτε ότι τη σημερινή βραδιά και αύριο μέχρι το μεσημέρι να τροποποιήσει το άρθρο 2, να θέσει ορισμένες αρχές. Είμαστε εδώ να βοηθήσουμε για τη διατύπωση αυτής.

Εγώ ήδη με όσα είπα έχω κάνει ουσιαστικές διατυπώσεις, ώστε να αποδείξουμε ότι ό,τι κάναμε στα πλαίσια του άρθρου 24 για την αναθεώρηση του Συντάγματος και το εννοούσαμε και το εννοούμε. Είναι άλλωστε χρέος μας γιατί αυτό το πολύπαθο περιβάλλον, τα λίγα δάση που μας έμειναν και οι λίγες ακτές δεν μας ανήκουν. Ανήκουν στις επόμενες γενιές, στις οποίες οφείλουμε να παραδώσουμε το περιβάλλον καλύτερο ή, τουλάχιστον, ίσο μ' αυτό που παραλάβαμε, και όχι να υποθικεύσουμε το μέλλον τους. Αυτή η υποθίκευση του μέλλοντος είναι κάτι το οποίο μας βαρύνει ως πολιτικό έγκλημα, έναντι του οποίου πρέπει να τοποθετηθούμε όλοι μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Γιαννόπουλε, δεν αντιλαμβάνομε γιατί ζητάτε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, ζητώ το λόγο επί προσωπικού. Ο κ. Παυλόπουλος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν είπε τίποτε ο κ. Παυλόπουλος, δεν αναφέρθηκε σε σας καθόλου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ το ψήφισα το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Καλά ψήφισατε το νομοσχέδιο, αλλά προσωπικά σε σας δεν αναφέρθηκε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Να σας πω τι λέει το νομοσχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ποιο νομοσχέδιο;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Αφήστε με να σας εξηγήσω πρώτα που θίγομαι εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Γιαννόπουλε, πείτε μας που θίγεστε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ ψήφισα το νομοσχέδιο. Ο κ. Παυλόπουλος λέει ότι αυτά που κάναμε είναι λάθος και ότι θα τα βρούμε μπροστά. Και εγώ ερωτώ: Η Νομική Υπηρεσία της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Γιαννόπουλε, μη με φέρνετε σε δύσκολη θέση. Αυτό δεν είναι προσωπικό θέμα, είναι απόψεις σας επί του νομοσχέδιου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Σας παρακαλώ, κυρία Πρόεδρε, μου επιτρέπετε να σας εξηγήσω; Ναι ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Πείτε μου το προσωπικό θέμα που είναι, όχι τι λέει η Νομική Υπηρεσία της Βουλής.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Μας είπε ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει βγάλει αποφάσεις κλπ. τις οποίες εμείς δεν τις ξέρουμε. Το νομικό συμβούλιο εκείνο που γνωμοδοτεί πάνω στα νομοσχέδια δεν τα είχε υπόψη του αυτά να τα δω και εγώ; Γιατί εγώ παρασύρομαι απ' ότι διαβάζω από το Νομικό Συμβούλιο της Βουλής, κουβέντιασα και με τον κ. Μαυριά και δεν βλέπω πουθενά να μιλάει για αντισυνταγματικότητα. Αυτό ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Σύμφωνοι, αυτό είναι κριτική σας για το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, αλλά δεν είναι προσωπικό σας θέμα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό ήθελα να πω γιατί έγινε κριτική. Όταν αναφέρεται σε εκείνους που δεχτήκαμε το νομοσχέδιο, νομίζω ότι πρέπει να εξηγήσουμε γιατί το δεχτήκαμε διότι προσβαλλόμεθα όταν μιλάει κατ' αυτόν τον τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Εντάξει, κύριε Γιαννόπουλε, η παρατήρησή σας αφορά την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Ευχαριστώ πολύ.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ ο κ. Κωνσταντίνου.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, σας ευχαριστώ. Εάν μου επιτρέπετε θα ήθελα σε σχέση με αυτό που είπατε κλείνοντας, απαντώντας στον κ. Γιαννόπουλο ότι η κριτική του κ. Γιαννόπουλου δεν απευθυνόταν στο επιστημονικό όργανο της Βουλής αλλά απευθυνόταν στην ομιλία του κ. Παυλόπουλου, ο οποίος μας έκανε εδώ μια διάλεξη περί της νομολογίας, χρησιμοπάτη πιθανόν για τους φοιτητές του...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ήταν απαράδεκτη η συμπεριφορά του.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ήταν χρησιμοπάτη πιθανόν η παρέμβαση ή η διάλεξη για τους φοιτητές του κ. Παυλόπουλου νομίζω όμως ότι εδώ δεν πρόσφεραν τίποτα περισσότερο από το να καλύψει είκοσι λεπτά της ώρας την τοποθέτηση του ο κ. Παυλόπουλος χωρίς να αναφερθεί στο νομοσχέδιο, ενδιατρυφών ουσιαστικά γύρω από το άρθρο 2. Τίποτα πέραν αυτού.

Γ' αυτό, κυρία Πρόεδρε, εγώ θα ξεκινήσω την αναφορά μου στη στήριξη που παρέχουμε στο νομοσχέδιο, αλλά και στις παρατηρήσεις που συνάδελφοι, αλλά και εγώ έχουμε κάνει στην αρμόδια επιτροπή, ως εξής:

Νομίζω ότι είναι απολύτως κατανοητό από όλους μας ότι ένα ελλιπές νομικό πλαίσιο που υπάρχει από το 1940 με δεδομένο τα δεκαπέντε χιλιάδες χιλιόμετρα αιγιαλών και τα 2/3 του πληθυσμού της χώρας να κατευθύνεται για να μην πω σε ορισμένες περιοχές, να συνωστίζεται στις παραλίες, είναι απολύτως λογικό, πρέπει να το δεχθούμε, πρέπει να το αναγνωρίσουμε ότι έχει δημιουργήσει σωρεία οικονομικών συμφερόντων. Επ' αυτού δεν υπάρχει αμφιβολία και οι ρυθμίσεις που κάνουμε πρέπει να είναι τέτοιες που να το αντιλαμβάνονται. Άλλα και εμείς πρέπει να αντιλαμβανόμαστε ότι θα γινόμαστε δέκτες τέτοιων αιτημάτων ή μηνυμάτων.

Δεν κλείνουμε σε κανέναν το μάτι, κύριε Παυλόπουλε. Είμαι

βέβαιος ότι δεν κλείνετε ούτε εσείς ούτε η Νέα Δημοκρατία προς κάποιους. Τα μάτια τα έχουμε ανοικτά και όχι κλειστά για το μέλλον της χώρας.

Τι σημαίνει, λοιπόν, ότι υπάρχει ένα ελλιπές νομικό πλαίσιο που έχει θεσμοθετηθεί από το 1940; Αντικειμενικά σημαίνει ότι εάν η Κυβέρνηση ήθελε αυτό να το αξιοποίησε κατά το δοκούν, δηλαδή κομματικά όπως άφησε ο κ. Παυλόπουλος να εννοηθεί, θα μπορούσε αυτό το ελλιπέστατο νομικό πλαίσιο –θα πω στη συνέχεια γι' αυτό- να το αξιοποιήσει. Όχι μόνο δεν το κάνει, αλλά η ίδια η Κυβέρνηση με τις προτάσεις, με τα άρθρα, με τα μέτρα και ελπίζω και με τις βελτιώσεις που θα δεχθεί, αυτοδεσμεύεται. Λέει ότι «εγώ βλέπω ότι αυτό δεν οδηγεί πουθενά και πάντως δεν οδηγεί με ασφάλεια στο να κάνουν κάτι καλύτερο οι επόμενες γενιές και για το λόγο αυτό προτείνω». Και ζητά και τη γνώμη μας.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, όμως, ουδεμία πρόταση κατέθεσε. Επί είκοσι λεπτά νόμιζα ότι απευθυνόταν η επιθυμούσε ίσως να απευθυνόταν σε άλλο ακροατήριο. Και αυτό, κυρία Πρόεδρε, είναι ακόμα πιο πρόδηλο από αυτό που είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας. Μας είπε, διδάσκοντάς μας δήθεν, ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας ουσιαστικά έχει ακυρώσει όλον τον v.2344/40. Μα αν τον έχει ακυρώσει όλον ή το μέγιστο αυτού του νόμου, τώρα δεν υπάρχει νομικό καθεστώς. Άρα αν υπήρχε κάτι για το οποίο έπρεπε να ψέξει η Αντιπολίτευση την Κυβέρνηση είναι ότι άργησε να φέρει τέτοιο νομοθέτημα και ότι υπάρχει ένα νομικό κενό τέτοιο όπου άνομα συμφέροντα εξυπηρετούνται. Εγώ αν ήμουν Αντιπολίτευση και διαπίστωνα τέτοια πράγματα, θα συνέβαλα στο να έρθει πρόταση νόμου εάν καθυτερώνει η Κυβέρνηση, ώστε να υπάρξει νομικό πλαίσιο αποτελεσματικό.

Τίποτε από αυτά δεν κάνει η Αντιπολίτευση. Δεν καταθέτει καμία πρόταση. Ομλεύει γενικώς και αορίστως. Μας λέει ότι δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο ότι έχει καταστεί ανενεργό και από την άλλη μεριά ψέγει την Κυβέρνηση που κάνει κάποιες προσπάθειες, που κάνει κάποια βήματα, θέλω να πιστεύω απόλυτα ουσιαστικά προς τη σωστή κατεύθυνση.

Κυρία Πρόεδρε, καταλήγω, σε ότι αφορά την τοποθέτηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κοινοβουλευτικού της Εκπρόσωπου, ότι η τοποθέτηση της και σήμερα, αλλά και η πρόταση που κατέθεσε χθες για ουσιαστική ψηφοφορία και διεξήγηση σήμερα, δεν έχει κατά την κρίση μου άλλον στόχο παρά μόνο έναν: Πώς θα οξύνει το πολιτικό κλίμα, πώς θα παρεμποδίσει την εξέλιξη του νομιθετικού, αλλά και του όλου κυβερνητικού έργου και πώς δηλαδή ελπίζει με τέτοιο πράγμα να έχει το οποιοδήποτε πολιτικό όφελος. Δεν πρόκειται να έχει τέτοιο όφελος και να το γνωρίζει πάρα πολύ καλά.

Αναφέρθηκε ο κ. Παυλόπουλος και στο άρθρο 24 του Συντάγματος, το επικαλέσθηκε και χθες και στις συζητήσεις που έγιναν στην επιτροπή για την αναθεώρηση του Συντάγματος.

Θεωρώ πολύ θετικό, κυρία Πρόεδρε, το ότι η Νέα Δημοκρατία διά του Κοινοβουλευτικού της Εκπροσώπου έστω και φραστικά, δείχνει να θέλει από εδώ και πέρα να σέβεται το περιβάλλον.

Διότι αν ανατρέξουμε στο παρελθόν, θα διαπιστώσουμε ότι τίποτα από αυτά δεν ίσχυσαν από τη Νέα Δημοκρατία, όμως το θεωρώ θετικό ότι έστω και τώρα προσπαθεί να δείξει αυτήν την ευαισθησία. Την εκλαμβάνω ως ειλικρινή.

Παρ' όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω κάποιες παρατηρήσεις ουσίας, που ξεκινάνε από τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ. Αυτό που θα έπρεπε να κάνει η Νέα Δημοκρατία ως Αντιπολίτευση το κάνουν οι συνάδελφοί μου του ΠΑΣΟΚ. Το πρώτο αφορά το άρθρο 2. Θέλω να σας πω, όπως το έκανα και κατ' ιδίαν, ότι υπάρχουν αρκετοί συνάδελφοί του ΠΑΣΟΚ, που θεωρούν όχι ότι κάνετε σκόπιμα τέτοια ρύθμιση, αλλά εκφράζουν το φόβο ότι μπορεί το άρθρο 2 να οδηγήσει σε κάποια αποτελέσματα εντελώς αντίθετα από την επιθυμία σας. Γ' αυτό θα σας παρακαλούσα να το ξαναδείτε και αν χρειαστεί να το ξαναδιατυπώσετε, για να μην υπάρχουν τέτοια προβλήματα, όπως αυτά που τέθηκαν χθες, που μιλονότι απορρίφη-

καν δεν παύουν να μπήκαν από ένα μεγάλο κόμμα, αλλά συμφώνησε και η ελάσσων Αντιπολίτευση.

Το δεύτερο θέμα που θέλω να σας θέσω έχει σχέση με τη λειτουργία της επιτροπής για τον καθορισμό της παραλίας και του αιγιαλού, έτσι όπως την προσδιορίζετε στο άρθρο 3. Αρκετοί συνάδελφοι σας πρότειναν τη διεύρυνση αυτής της επιτροπής. Εγώ θα σας επαναλάβω αυτό που είπα και στην αρμόδια επιτροπή. Επειδή ζόμες στην Ελλάδα και ζόμες σε μια κοινωνία συμφερόντων και εμείς εδώ στη Βουλή κανένας μας δεν υπόκειται σε τέτοια συμφέροντα, πάρα μόνο στον συμφέροντος ελληνικού λαού, θα ήθελα να μην απεμπολήσετε το δικαιώμα μέσω του νόμου του ελέγχου αυτής της επιτροπής. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί δεν πρέπει να υπάρχει ένα δευτεροβάθμιο όργανο ελέγχου αυτής της επιτροπής και το θεωρώ απαραίτητο και πάρα πολύ σημαντικό. Εγώ θα σας έλεγα ότι θα έπρεπε να υπάρχει και ένα τριτοβάθμιο όργανο, και απευθύνομαι σε σας τον Υπουργό, που ανά πάσα στιγμή μπορεί να ελέγχει τις όποιες αυθαιρεσίες που ίσως είναι καλόπιστες, αλλά μπορεί να είναι και κακόπιστες, που όμως μπορούν να δημιουργήθουν από την επιτροπή σε διάφορά τον καθορισμό του αιγιαλού και της παραλίας. Και αντιλαμβάνεσθε ότι υπάρχουν συμφέροντα απέναντι στα οποία δεν πρέπει για τον α' ή β' λόγο να κλείνουμε τα μάτια.

Η τρίτη παρατήρηση που θέλω να κάνω, και τελειώνω την τοποθέτησή μου, έχει σχέση με μια προσπάθεια σεβασμού αντιμετώπισης από το νομοσχέδιο των ιδιαιτερότητων που υπάρχουν σε όλη τη χώρα μας. Στην κοινοβουλευτική επιτροπή, όπου συζητήσαμε, είδαμε τους Βουλευτές της Δωδεκανήσου να σας υπενθυμίζουν τις ιδιαιτερότητες που έχει η Ρόδος και τα Δωδεκανήσα. Είχατε την ευκαρία να διαπιστώσετε πώς η σύμφωνη γνώμη ορισμένων Υπουργείων μπορεί να κατανήσει τροχοπέδη στην εφαρμογή του νομοσχεδίου, αύριο νόμου. Όλα αυτά πρέπει να τα αντιμετωπίσετε ή αναφέρατε κι εσείς ο ίδιος το θέμα του Κτηματολογίου. Το νομοσχέδιο δίνει πλέον τη δυνατότητα και εμπλέκονται εννιά συναρμόδια Υπουργεία, όπου θα απαιτείται σύμφωνη γνώμη.

Σε άλλες περιπτώσεις πρέπει να λειτουργήσετε συγκεντρωτικά, όπως στη δεύτερη περίπτωση που σας πρότεινα, σε άλλες αποκεντρωτικά και στην έσχατη των περιπτώσεων κάνετε συντόμευση των ημερομηνιών του χρόνου των ενστάσεων, της εκδίκασης και του αποτελέσματος, ώστε να μην τραβάει σε μακρύ χρόνο και δεν μπορείτε να έχετε το αποτέλεσμα που θέλετε κι εσείς, αλλά προπαντός έχει ανάγκη τη χώρα μας.

Καλά κάνετε, λοιπόν, κύριε Υπουργές και φέρνετε αυτό το νομοσχέδιο. Το στηρίζουμε. Παρακαλούμε όμως και πάλι να προσέξετε τις όποιες ιδιαιτερότητες και τις προτάσεις που σας καταθέτουμε.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Μάρο. Τι θέλετε;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Η ώρα είναι 14.20'. Μερικοί από εμάς είμαστε εδώ από τις 10.00' και άλλοι από τις 09.00'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Είναι γνωστό, κύριε Μάρο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Έχουμε ακόμη είκοσι εγγεγραμμένους. Με τη δική μου εκτίμηση αυτό σημαίνει άλλες τέσσερις ώρες περίπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σωστά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Νομίζω ότι αυτό είναι πέραν πάσης λογικής. Θα παρακαλέσω να συνεννοηθείτε με τον Πρόεδρο. Να προστεθεί, δυστυχώς, μια μέρα. Θέλετε να την κάνετε εμβόλιμη, κάντε ό,τι νομίζετε. Άλλα δεν μπορούμε να εξευτελίζουμε τη συζήτηση με αυτόν τον τρόπο. Δοκιμάστε το, λοιπόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εν πάσῃ περιπτώσει, την απόφαση της Βουλής την ακούσατε προηγουμένως. Θα διαβιβαστούν αυτά στον κύριο Πρόεδρο και θα δούμε στην πορεία της συζήτησης.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Μπορεί να αλλάξει γνώμη η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εισερχόμαστε στον κατάλογο των εγγεγραμμένων συναδέλφων για να

μιλήσουμε.

Ο κ. Κουρουμπλής. Απών, διαγράφεται.

Ο κ. Λέγκας έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο νομοσχέδιο αναφέρεται σε δύο σημαντικές για τη χώρα μας έννοιες οι οποίες αποτελούν και το συγκριτικό μας πλεονέκτημα: στις έννοιες του αιγιαλού και της παραλίας. Αυτό νομίζω ότι είναι αυτονόητο, γιατί το παράκτιο περιβάλλον της χώρας μας ανέρχεται στα δεκαπέντε χιλιόμετρα, γιατί η επιληπτική αναλογία του μήκους των ακτών προς τη χερσαία επιφάνεια που μας κατατάσσει στη δεύτερη μετά τη Νορβηγία θέση, γιατί η επιρροή των παραλίων στο 50% της έκτασης της ελληνικής επικράτειας αποτελούν θεική παραχώρηση που οφείλει να έχει και τον ανάλογο σεβασμό.

Είναι αλήθεια ότι αυτή η υπερεπάρκεια στην ελληνική γη μας είχε χαλαρώσει. Η αίσθηση ότι τα είχαμε όλα και σε μεγάλες μάλιστα ποσότητες, μας έκανε αδιάφορους. Έτσι πολύ εύκολα καταπατήσαμε τα δάση μας, μολύναμε και στερέψαμε τα νερά μας, αυθαιρετήσαμε με την ανεξέλεγκτη δόμηση στο όνομα της ανάπτυξης και της αξιοποίησης και είναι αλήθεια ότι περιορίσαμε και βλάψαμε τον αιγιαλό και την παραλία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο νομοσχέδιο υποτίθεται πως έρχεται να θεραπεύσει τις αδυναμίες του αναγκαστικού νόμου του 1940. Υποτίθεται ότι έρχεται μετά από έξιντα χρόνια να κάνει ένα βήμα πιο μπροστά.

Στην εισηγητική του έκθεση χαρακτηριστικά αναφέρει ότι φιλοδοξεί να αντιμετωπίσει την καταπάτηση της παράκτιας δημόσιας γης, την υπέρμετρη συγκέντρωση του πληθυσμού στην παράκτια ζώνη, την έλλειψη ελεύθερων κοινόχροτων χώρων, κοινωφελών χώρων για κοινωνικές εξυπηρετήσεις, την άναρχη χωροταξική και πολεοδομική ανάπτυξη, καθώς και την καταστροφή του περιβάλλοντος από αυθαίρετα έργα.

Τίθεται έτσι πρωταρχικά το ερώτημα: Με ποια άρθρα, με ποιες νέες διατάξεις, με ποιες νέες ρυθμίσεις του ν. 2344/40 και διαφορετικές των αποφάσεων των ανωτάτων δικαστηρίων αντιμετωπίζονται τα ανωτέρω;

Είδατε, κύριοι συνάδελφοι, σε κάποιο άρθρο του νομοσχεδίου να αντιμετωπίζεται με συγκεκριμένες διαδικασίες, με χωροταξικές και πολεοδομικές μελέτες δηλαδή η άναρχη πολεοδομική και χωροταξική ανάπτυξη; Μήπως αντιληφθήκατε με ποιο τρόπο θα προκύψουν οι ελεύθεροι χώροι για τις κοινωνικές εξυπηρετήσεις; Μήπως επισημάνατε πώς αντιμετωπίζετε το εν λόγω νομοσχέδιο την καταστροφή του περιβάλλοντος; Διυτυχώ αποδεικύνεται ότι οι στόχοι αυτοί καταγράφονται μόνο στην εισηγητική έκθεση και θα τολμούσα να πω ότι καταστρατηγούνται ακόμη και διατάξεις σοφές, που περιλαμβάνονταν στο νόμο του 1940, στον ν. 1337/83 του αειμνηστού Τρίτση, καθώς και αυτά τα οποία είχαν προκύψει από τη νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας, που ομολογουμένως ανέπτυξε ένα σύστημα αρχών για την προστασία των ακτών, σύμφωνα με τις αρχές του Ρίο και της «Ατζέντας 21». Έτσι, πέρα από τον τυπικό καθορισμό της γραμμής του αιγιαλού και της παραλίας, που άλλωστε το έπραττε και ο αναγκαστικός νόμος του 1940, απουσιάζει από το συζητούμενο νομοσχέδιο η βιώσιμη διαχείριση των ακτών που προϋποθέτει επιπλέον την ολοκληρωμένη διαχείριση, αλλά και την προστασία των παράκτιων οικοσυστημάτων.

Αποδεικύνεται κατ' αυτόν τον τρόπο -άλλωστε ήταν αναμενόμενο- ότι η διαχείριση των εννοιών του αιγιαλού και της παραλίας, χωρίς συνολικό σχεδιασμό, χωρίς τη χρησιμοποίηση των αναγκαίων εργαλείων, όπως οι ειδικές χωροταξικές και πολεοδομικές μελέτες από ένα διαχειριστικό μάλιστα Υπουργείο, μόνο διαχειριστική έννοια θα μπορούσε να προσδώσει σε αυτές. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, με νέες διατυπώσεις ανοίγουν και οι ασκοί του Αιόλου, καθιστώντας ακόμη πιο αναξιόπιστους τους στόχους που περιγράφονται στην εισηγητική έκθεση. Για ποιο λόγο, λοιπόν, προστίθεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 η δυνατότητα αξιοποίησης από το δημόσιο του αιγιαλού και της παραλίας και μάλιστα για την εξυπηρέτηση αναπτυξιακών και γενικά σκοπών δημοσίου συμφέροντος, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει, όταν είναι γεγονός ότι στην παραπά-

νω έννοια τα πάντα χωρούν;

Αυτό το οποίο επιχειρήσατε να πράξετε με την αναθεώρηση του άρθρου 24 –και εγώ μπορώ να το πω αυτό γιατί είμαι από τους Βουλευτές που δεν ψήφισε την αναθεωρητέα διάταξη-έρχεστε να εφαρμόσετε τώρα στον αιγιαλό και στην παραλία με την παραχώρηση ιδωτικών δικαιωμάτων που ανανεών την κοινή χρήση. Το ομολογείτε στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, με την οποία επιτρέπετε τη δύμητρα ακόμη και για αναπτυξιακούς σκοπούς. Άλλα και στους ορισμούς του άρθρου 1 διαπιστώνεται εμφανώς η πρόθεση, καθώς και η προσπάθεια εναρμόνισή σας με την κυρίαρχη λογική που διατρέχει αυτό το νομοσχέδιο και που δεν είναι άλλη από την αξιοποίηση του αιγιαλού, της παραλίας.

Συγκεκριμένα στο ν. 2344/40, όσο και στο άρθρο 23 του ν. 1337/83 στην έννοια της παραλίας, κυριαρχούσε το νομικό της χαρακτηριστικό, που δεν ήταν άλλο από αυτό της ανοικοδόμητης γης, γη δηλαδή, η οποία δεν δύναται να οικοδομηθεί.

Ο νομοθέτης της εποχής εκείνης, αλλά και ο πρόσφατος του 1983 προφανώς ήθελε να αποκλείσει την ύπαρξη κτισμάτων εντός της παραλίας, να δώσει το δικαίωμα στην επιτροπή να χαράξει τον αιγιαλό και την παραλία ανεξαρτήτως αν στη ζώνη προϋπήρχαν κτίσματα, να προβάινει σε απαλλοτριώσεις, έτσι ώστε η κοινόχρηστη ζώνη της παραλίας να είναι ελεύθερη κτισμάτων και επίσης να διασφαλίζει με αυτόν τον τρόπο την προστέλαση στην παραλία.

Φυσικά, στο εν λόγω νομοσχέδιο αυτό το νομικό χαρακτηριστικό απουσιάζει, γιατί απλά ο αιγιαλός και η παραλία πλέον τίθενται υπό αξιοποίηση και μάλιστα οικοδομήσιμη. Επιπλέον η διαδικασία καθορισμού του αιγιαλού δεν φαίνεται να βελτιώνεται ουσιωδώς, δεν φαίνεται να παρακολουθεί ακόμη και τις εξελίξεις της επιστήμης. Είθισται, κύριε Υπουργέ, η επιτροπή αυτή να προσπαθεί να τοποθετήσει κάποιες πολυγωνικές γραμμές σε διαγράμματα κλίμακας 1/1000. Και πολύ ορθά αναφερθήκατε ότι το 1/1000 στο χάρτη απεικονίζει δέκα μέτρα. Να προσπαθεί δηλαδή να διαγνώσει και επισήμως ένα αδιαφισθήτητο μέγεθος, γιατί ο αιγιαλός έχει μάλλον γεωγραφικό ή περιβαλλοντικό χαρακτήρα, το οποίο όμως δημιουργεί η φύση και όχι κάποιος διοικητικός καθορισμός, όπως συμβαίνει με την παραλία. Να προσπαθεί δηλαδή η επιτροπή να διαγνώσει με τη βοήθεια εξωτερικών γνωρισμάτων εμπειρικού τύπου και να καταγράψει σε διάγραμμα μικρής κλίμακας τις συνήθεις αναβάσεις του χειμερίου κύματος. Ομολογούμενών είναι μία διαδικασία δύσκολη, η οποία, όπως έχει αποδειχθεί στις περισσότερες των περιπτώσεων, είναι αμφιβόλου αποτελέσματος και πρακτικής αξιοποίησης.

Ακούσαμε πριν από λίγο, κύριε Υπουργέ, να λέτε ότι το νομοσχέδιο αυτό προβλέπει τη χάραξη των πολυγωνικών γραμμών του αιγιαλού και της παραλίας στο έδαφος. Ειλικρινά –και δεχθείτε ενδεχομένως την απειρία μου που δεν μπόρεσα να το ανακαλύψω- θα ήθελα να μας εντοπίσετε πού προβλέπεται αυτή η διαδικασία. Βεβαίως, έπρεπε να ισχύει κάτι τέτοιο, γιατί, είναι αιλήθεια, υπάρχουν αρκετά μεγάλες συγχύσεις και διασκέδασεις, όσον αφορά τον καθορισμό της γραμμής του αιγιαλού και της παραλίας. Παραδείγματος χάρη, θα ήταν πάρα πολύ ορθό η επιτροπή να πασσαλώσει, να σημαδέψει στο έδαφος τις πολυγωνικές γραμμές και του αιγιαλού και της παραλίας, και να γίνει η σήμανση αυτών των πολυγωνικών γραμμών, έτσι ώστε να έχουν αντίληψη και οι ιδιοκτήτες και οι ενδιαφερόμενοι.

Πολύ καλά γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι το σύστημα ελέγχου των πολεοδομικών παραβάσεων και αυθαιρεσιών δεν προέρχεται από την καλή λειτουργία των πολεοδομικών υπηρεσιών μας, αλλά δυστυχώς προέρχεται από τις καταγγελίες ή και ευτυχώς θα έλεγα.

Με λίγα λόγια, θα έλεγα ότι αν είχαμε τη μόνιμη σήμανση του αιγιαλού και της παραλίας, από εκεί και πέρα θα μπορούσαμε να καταγράψουμε αυτές τις γραμμές στα διαγράμματα με ακρίβεια και νομίζω ότι θα επιλυστών το πρόβλημα. Βεβαίως θα μου πείτε ότι αυτό μπορεί να παραπεμφεί σε μία πιθανή κοινή υπουργική απόφαση.

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να πω ότι σας επεσήμανε στην τοποθέτησή της η κα Κανέλλη ένα έγγραφο του Συμ-

βουλίου Εκπροσώπησης Αναδόχων του Κτηματολογίου και μάλιστα κάνατε κριτική γι' αυτή την παρέμβαση.

Στο άρθρο 32, κύριε Υπουργέ, προβλέπεται ότι στις περιοχές που συντάσσεται Κτηματολόγιο, εάν έχει γίνει η πρώτη ανάρτηση, αναβάλλεται επί μακρόν η δεύτερη ανάρτηση. Ξέρετε ότι αυτή τη στιγμή γίνεται μια προσπάθεια να ολοκληρωθούν οι μελέτες του Α' Πλατικού Προγράμματος.

Συγκεκριμένα έχουμε αναλάβει μία δέσμευση απέναντι στον κ. Μπαρνιέ. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι έχει κινηθεί η διαδικασία, του άρθρου 24, σύμφωνα με την οποία ζητείται η επιστροφή χρημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπάρχει επομένως καταληκτική προθεσμία και αν δεν ισχύσει αυτή η προθεσμία, σύμφωνα με τα όσα έχει δηλώσει ο κ. Μπαρνιέ, τα ποσά αυτά θα επιστραφούν πίσω.

Ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι αυτήν τη ρύθμιση, εκτός και αν φάνητε δικαιολογίες, επειδή τώρα αντιληφθήκατε ότι δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε στις προθεσμίες που έχουμε αποδέχτεις.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Σπυριούνης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τώντη συζητούμε ένα σημαντικό νομοσχέδιο και μόνο ο τίτλος του «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» προσδιορίζει αυτομάτως και εισαγωγικά τη σπουδαιότητα του νομοσχεδίου. Μια δεύτερη εισαγωγική παρατήρηση που έχω να κάνω, είναι πως αποτελεί γονητεία της δημοκρατίας η αμφισβήτηση, η κατά συνείδηση έκφραση γνώμης αλλά και ψήφου στον ιερό χώρο της, που είναι το Κοινοβούλιο. Είναι δυναμική έκφραση της δημοκρατίας η αντίρρηση. Γιατί πώς θα λειτουργήσει διαλεκτικά, όταν εμπεδώνονται ομοφωνίες σκόπιμες έμφορτες σκοπιμοτήτων; Και φιμώνεται η συνείδηση.

Είναι τραγικό για το πολιτικό σύστημα, σεβαστέ μου κύριε στρατηγή της Εθνικής Αντίστασης. Είναι τραγικό, είναι αναίρεση των αγώνων μας. Η αμφισβήτηση οδηγεί σε διαλεκτική λειτουργία τη δημοκρατία και συνθέτει τις καλύτερες επιλογές, που είναι πρόβλημα για την πατρίδα και για την κοινωνία. Είναι πρόβλημα και για την προσωπική μας αξιοπρέπεια.

Έτσι, λοιπόν, με αυτήν τη συνείδηση, εγώ δεν καταψήφισα για να μην συντρέξω, κύριοι συνάδελφοι, την πρότασή σας, που ήταν μα περίεργη πρόταση. Δεν ήθελα να συντρέξω την πρότασή σας με όλο το σεβασμό και αναφώνησα «παρών».

Είχα και έχω, πάρα τη διαυγέστατη και εντιμότατη ανάπτυξη και ανάλυση που έκανε ο κύριος Υπουργός για το νομοσχέδιο, ορισμένες επιφύλαξεις, τις οποίες εμπιστεύομαι στη συναντητική σας προδιάθηση και στη γόνιμη, που θα προκύψει από τη συζήτηση, ανάγκη να βγει το νομοσχέδιο όσο μπορούμε πιο τέλειο και πιο άρτιο από το Κοινοβούλιο. Είναι ένα σπουδαιότατο νομοσχέδιο. Έρχεται να αφυπνίσει ένα υπναλέο σύστημα τον αναγκαστικό νόμο 1344/1940, ο οποίος συν τοις άλλοις δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις υφιστάμενες προσποτικές και συνθήκες.

Συν τοις άλλοις έχει και εις βάρος του τη διαμόρφωση μιας γνωστής νοοτροπίας που οδήγησε μέχρι και διαφθορές και συναλλαγές και όλα αυτά τα γνωστά φαινόμενα της σύγχρονης ζωής μας.

Ο α. ν. 1344/1940 δεν μπορούσε να καλύψει ούτε τις καταπήσεις ούτε τον υπερπληθυσμό της ζώνης των δέκα χιλιομέτρων από τις ακτές ούτε την αειφορία των αρχών του περιβάλλοντος ούτε τα πληθυσμιακά την ύπαρξη ελεύθερων χώρων κλπ. Ακόμη οι διαμορφώσεις και η εξέλιξη της νοοτροπίας, η οικουμενική αντίκριση της έννοιας περιβάλλον, όλα αυτά προσδιόριζαν αναγκαιότητες για τη νέα θεσμική πλαισίωση αυτού του υπέρτατου κοινού αγαθού, που είναι η ευρύτερη ζώνη των ακτών. Και μέσα από το γράμμα και το πνεύμα του νομοσχεδίου –και αυτό δεν ελέχθη, κύριε Υπουργέ- αναδύεται η προστασία και η προσφορά στο κοινωνικό σύνολο το μεν, και η κληροδότηση στις επόμενες γενιές το δε, του ύψιστου αυτού αγαθού της ζωής που είναι το περιβάλλον. Αυτό αναδύεται ανενδοίαστα μέσα από το συλλογικό σκεπτικό του νομοσχεδίου και οφείλω να το υπογραμμίσω και ας είμαι σε κείνους που κάλυψαν το

άρθρο 2 με το «παρών».

Έχουμε να συνδυάσουμε ένα ολόκληρο πλαίσιο παραγόντων. Ποιοι είναι αυτοί οι παράγοντες. Πρώτον, πώς συνταγματικά διαμορφώνεται το πλαίσιο. Υπάρχει το άρθρο 24, η παραγραφής 1 που είναι λίαν εύγλωττη και πρόσφατη και που εκφράζει την ευαισθησία για το περιβάλλον και την προστασία του φυσικού και του πολιτιστικού πλούτου της πατρίδος μας. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος δεν αποτελεί μόνο ευθύνη του κράτους, αλλά και του καθένα από εμάς. Είναι συνταγματική η αρχή να αντιδρούμε σε κάθε απόπειρα ή σε κάθε αμφισβήτηση προστασίας του περιβάλλοντος από μία διάταξη ή από μία ενέργεια. Είναι συνταγματικό καθήκον του κάθε Έλληνα, επομένως και δικό μας.

Οφελούμε να λαμβάνουμε προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα, που θα κατοχυρώνουν αυτήν την επιδιωκομένη προστασία. Τι άλλο έχουμε που αποτελεί επίσης συνταγματικό παράγοντα που δεν μπορείς να μην τον εκτιμήσεις;

Αναφέρεται και διαιγώνας στην έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής το εξής: Δεν μπορείς να κινηθείς παραβιάζοντας και το αγαθό της ιδιοκτησίας που επίσης προστατεύεται από το κράτος χωρίς αυτός ο περιορισμός να αντιβαίνει στα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου. Δηλαδή σου προστατεύων την ιδιοκτησία όταν αυτή η προστασία δεν έρχεται να προσβάλει την κοινή αφέλεια να προσβάλει το συμφέρον του συνόλου.

Ένα άλλο στοιχείο που σαν παράγοντας υπεισήλθε στη νομοθετική σκέψη είναι η διάσκεψη του Ρίο, οι ερεθισμοί που εκπέμπονται από το 1992, η «Ατζέντα 21» και οι σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η συγκροτηθείσα νοοτροπία ενδιαμέσως από το v. 1344 μέχρι σήμερα. Και αυτή είναι μία πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα και θα τη βάλεις και αυτή. Πρέπει να ακολουθεί και η κοινωνία. Και εδώ είναι η μαεστρία του νομοθέτη να μπορεί να κινηθεί μέσα σε αυτές τις αντιτιθέμενες συμπληγάδες και να μπορέσει να αρμονίσει την αειφορία, να αρμονίσει το συνταγματικό πλαίσιο, να αρμονίσει το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου, να προστατεύσει τα ατομικά δικαιώματα!

Όλα αυτά, λοιπόν, εκλήθη ο νομοθέτης να τα απεικονίσει, να τα εναρμονίσει και να τα προσφέρει μέσα στα 36 άρθρα που προβλέπει το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Τι περιλαμβάνει; Καθορίζει συγκεκριμένα πράγματα που καθιστούν πιο διαυγή την εικόνα της μέχρι σήμερα ισχύουσας θεσμικής ρύθμισης του a.v. 2344/1940. Ήδη οι ορισμοί του άρθρου 1 δίνουν μια διαιγεία και επιτρέπουν την καλύτερη εκτίμηση των παραγόντων που επηρεάζουν τις επιλογές. Καθορίζει διαδικασίες που πρέπει για κάθε περίπτωση να τηρούνται, συντέμνει προθεσμίες, καθιστά ταχύτερο τον προσδιορισμό του αιγιαλού, της παραλίας κλπ. Συγκροτεί επιτροπές με περισσότερο αντιπροσωπευτική σύνθεση. Πιστεύω ότι, καθώς θα αναλύουμε στη συζήτησή μας τα δεδομένα των άρθρων, θα μπορέσουμε να συνθέσουμε καλύτερες ρυθμίσεις για τα επί μέρους σημεία που αποτελούν ή προκαλούν ή αμφισβήτηση ή συγκεχυμένες απόψεις αποδείξεις για βελτιωτικές επεμβάσεις στο νομοσχέδιο.

Θα ήθελα, κύριοι συνάδελφοι, να πω ότι είναι ουράνιο της δημοκρατίας το άρθρο 60 του Συντάγματός μας. Και ποιο είναι αυτό αγαπητοί μου συνάδελφοι; Το υπερασπίζομαι με όλη μου την πολιτική συνέπεια. «Οι Βουλευτές απολαμβάνουν απεριόριστο το δικαίωμα της ψήφου και της γνώμης κατά συνείδοση». Όταν αυτό μετά από δέκα χρόνια, μια γενιά, γίνεται σύστημα εδώ, κανόνας δράσης και σκέψης, βεβαιωθείτε ότι θα λειτουργεί γονιμότερα το Κοινοβούλιο και η αντανάκλαση της δημοκρατίας θα είναι αποτελεσματικότερη. Και ακόμα, όταν οι Υπουργοί φέρουν νομοσχέδιο στο Κοινοβούλιο θα τρέμουν για δύο πράγματα: Πρώτον, για τη συνέπειά τους σε ορισμένες απαραβίαστες και αιώνιες αρχές της δημοκρατίας. Να έχει προηγηθεί δηλαδή όλη η δημοκρατική διαδικασία. Και δεύτερον θα κατέχονται από την αγωνία αν θα ψηφισθεί κάποια διάταξη ή δεν θα ψηφισθεί. Δεν θα κοιμάται ο Υπουργός, στην επόμενη γενιά, όταν φέρνει νομοσχέδιο στο Κοινοβούλιο. Το νομοσχέδιο θα πρέπει να είναι αρτιότατο από κάθε πλευρά, τύποις

και ουσία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ)

Με τις επιφυλάξεις που εξέφρασα ψηφίζω επί της αρχής το νομοσχέδιο, το οποίο των οντί ανταποκρίνεται στα πράγματα και μας δίνει, με τη συζήτηση που θα κάνουμε, την ελπίδα πως και τα σημεία που αμφισβητούμε θα διευκρινισθούν και θα βελτιωθούν, ώστε να φύγει από εδώ το νομοσχέδιο με μια άρτια, αποτελεσματική και σύγχρονη μορφή.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Γεράσιμος Αρσένης έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ : Κύριοι συνάδελφοι, οι προλαβήσαντες συνάδελφοι υπογράμμισαν τη μεγάλη σημασία αυτού του νομοσχέδιου. Πράγματι το νομοσχέδιο αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και θα έπρεπε ίσως να είχαμε και περισσότερο χρόνο να το μελετήσουμε, πριν έρθει αυτό στην Ολομέλεια για συζήτηση.

Το νομοσχέδιο αυτό ουσιαστικά αντικαθιστά το βασικό αναγκαστικό νόμο 2344/1940. Είναι μια πολιά νομοθεσία και κατ' αρχήν δέχομαι και εγώ ότι χρειάζεται να γίνεται εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας μας, για να λάβουμε υπόψη καλύτερα τις νέες καταστάσεις, τις νέες συνθήκες και τις νέες ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Αυτό δε σημαίνει όμως ότι όλες οι αλλαγές είναι κατ' ανάγκη και χρήσιμες και βελτιωτικές. Θα πρέπει να κρίνουμε τη νέα νομοθεσία ρωτώντας ποια είναι τα νομοθετικά κενά που καλύπτονται με τη νέα νομοθεσία, ποιες είναι οι νέες συνθήκες που ανακύπτουν, που δεν αντιμετωπίζεις η παλαιά νομοθεσία και με ποια μέτρα αντιμετωπίζουμε τις νέες καταστάσεις.

Διάβασα προσεκτικά τον αναγκαστικό νόμο 2344/40 και πρέπει να πω ότι ο νόμος αυτός ήταν πρωτοποριακός για την εποχή του. Δεν προσφέρονται και σήμερα νέες ιδέες, νέες προσεγγίσεις στις ρυθμίσεις που είχε ο νόμος αυτός του 1940. Το πρόβλημα με τον αναγκαστικό νόμο 2344 και τις άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις είναι ότι δεν εφαρμόστηκε στην πράξη.

Τώρα δεν ξέρω αν υπήρχαν συνταγματικά προβλήματα και κωλύματα, είναι μία πτυχή του θέματος που εγώ τουλάχιστον δεν έχω μελετήσει, αλλά ξέρω ότι δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για δύο κυρίως λόγους:

Πρώτον για την αναποτελεσματική λειτουργία του κράτους και δεύτερον για την αυξανόμενη πίεση του παράκτιου τουρισμού, του οικιστικού επεκτασιμού στην περιοχή του αιγιαλού και της παραλίας και αυτά τα πράγματα πρέπει να τα δούμε.

Πρώτα απ' όλα για την κρατική αναποτελεσματικότητα, όλα αυτά τα χρόνια από το 1940 και μετά δεν έχει γίνει οριοθέτηση του αιγιαλού και της παραλίας. Όλα αυτά τα χρόνια δεν έχει γίνει κτηματογράφηση των περιοχών κοντά στον αιγιαλό και την παραλία και αυτό φυσικά δυσχεραίνει, θα έλεγα ότι κάνει ανέφικτο το έργο της πολιτείας.

Ένας άλλος συντελεστής της αποτελεσματικότητας αφορά τον ίδιο τον κρατικό μηχανισμό. Αναθέτοντας σε υπηρεσίες του κράτους την επιοπτεία, τη λειτουργία, την έκδοση αδειών οδηγηθήκαμε σ' ένα γραφειοκρατικό σύστημα το οποίο όχι μόνο δεν είναι αποτελεσματικό, αλλά είναι και εστία συναλλαγής και διαφθοράς.

Θα πρέπει, λοιπόν, αν θέλουμε να μιλήσουμε για νέα νομοθεσία για να αντιμετωπίσουμε υπαρκτά προβλήματα, να δούμε πως θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα που ήταν και οι λόγοι της μη εφαρμογής της νομοθεσίας μέχρι σήμερα.

Να έρθω στον άλλο, λόγο τον οποίο τον θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό. Τις τελευταίες δεκαετίες η οικονομική δραστηριότητα της Ελλάδας έχει μεταφερθεί προς την παραλία, στον αιγιαλό, στις ζώνες πολύ κοντά στη θάλασσα για λόγους οικιστικής ανάπτυξης, για λόγους οικιστικούς, για τους λιμένες, για το σύστημα των μεταφορών κλπ.

Θα πρέπει, λοιπόν, μέσα από τη νομοθεσία να βρούμε τη χρονή τομή ανάμεσα στην ανάγκη της προστασίας του λεπτού οικοσυστήματος του αιγιαλού και της παραλίας από τη μια

μεριά και της ρύθμισης της οικονομικής και κοινωνικής ζωής η οποία είναι όχι στην παραλία και στον αιγιαλό, αλλά κοντά στη θάλασσα. Εκεί έχουμε πολλά νομοθετικά κενά που πρέπει να καλύψουμε.

Θα ήθελα, λοιπόν, από αυτή την οπτική γωνιά να δω το παρόν νομοσχέδιο, να δω τι κάνει για τη βελτίωση της κρατικής λειτουργίας για μια πιο αποτελεσματική κρατική λειτουργία στο χώρο της προστασίας του αιγιαλού και της παραλίας και δεύτερον πως ανιχνεύει και πως πάει να βρει τη χρυσή τομή ανάμεσα στην προστασία του αιγιαλού και της παραλίας από τη μια μεριά και της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή από την άλλη.

Πρώτον όσον αφορά τον κρατικό μηχανισμό –λυπάμαι αλλά οφείλω να το πω- και από την εμπειρία μου στην Κυβέρνηση πολλά χρόνια, καμία μεταρρύθμιση σε αυτόν τον τόπο δεν μπορεί να προχωρήσει. Καμία μεταρρύθμιση δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Καμία προστασία του περιβάλλοντος δεν μπορεί να προχωρήσει, αν δεν γίνουν βασικές αλλαγές στις δομές και τη λειτουργία του δημόσιου τομέα και του συστήματος.

Όταν περνάμε ένα νομοσχέδιο η Βουλή ζητά και ορθώς έκθεση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για να ικανοποιηθεί η Βουλή, ότι αυτό που νομοθετούμε πράγματι καλύπτεται οικονομικά από τον προϋπολογισμό του κράτους. Θα ήταν καλό να ζητούσαμε ταυτόχρονα και μια έκθεση, να δούμε εάν πράγματι αυτές οι ρυθμίσεις, τις οποίες νομοθετούμε μπορούν να εφαρμοστούν, εάν πράγματι έχουμε Δημόσια Διοίκηση η οποία μπορεί να επωμιστεί το βάρος της εποπτείας και της υλοποίησης αυτών των κανόνων.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να σας το πω ειλικρινά: Θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, αλλά μην περιμένετε αυτό να υλοποιηθεί. Αυτές οι διατάξεις θα μείνουν ως ανενεργός νόμος και οι περισσότερες από αυτές θα καταστρατηγηθούν, διότι δεν υπάρχει η ποιότητα του κρατικού μηχανισμού για να λειτουργήσει ικανοποιητικά. Βέβαια, αυτό δεν είναι θέμα αυτού του νομοσχέδιου. Είναι θέμα της μεταρρύθμισης του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αλλά τουλάχιστον σ' αυτό το νομοσχέδιο θα πρέπει να κάνουμε κάποια βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Μια και ζητήσατε προτάσεις από εμάς, έχω να κάνω τρεις συγκεκριμένες προτάσεις.

Πρώτον κυρίως στο άρθρο 5 στην πρώτη παράγραφο να βάζει ως άμεση προτεραιότητα την κτηματογράφηση των περιοχών που έχουν αιγιαλό και παραλία, καθώς και την οριοθέτηση του αιγιαλού και της παραλίας. Δεν μπορεί να έχουμε μια νομοθετική ρύθμιση που αντιμετωπίζει θέματα αιτημάτων των πολιτών ή και ενστάσεων, χωρίς να υπάρχει δέσμευση της πολιτείας ότι το θέμα της κτηματογράφησης, της οριοθέτησης του αιγιαλού και της παραλίας είναι θέμα προτεραιότητας. Εγώ μάλιστα θα προτιμούσα να υπήρχε και ένα χρονοδιάγραμμα αυτών. Αυτή είναι η πρώτη πρόταση.

Η δεύτερη πρόταση είναι ότι θα πρέπει οι περισσότερες απόφασεις που προβλέπει αυτό το νομοσχέδιο να μη γίνονται με κοινές υπουργικές αποφάσεις αλλά με προεδρικά διατάγματα.

Τρίτον θα πρότεινα οι επιτροπές τις οποίες προβλέπετε στα άρθρα 3 και 5 κυρίως να μην αποτελούνται μόνον από δημόσιους λειτουργούς αλλά ως μέλη να έχουν και αιρετούς άρχοντας της Τοπικής ή Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και εκπροσώπους των επιμελητηρίων, όπως των εμπορικών επιμελητηρίων, των αρχαιολόγων κλπ.

Πηγαίνω γρήγορα στο δεύτερο θέμα –που είναι και το κύριο θέμα- πως αυτό το νομοσχέδιο αντιμετωπίζει το θέμα της ισορροπίας, ανάμεσα στην προστασία του λεπτού οικοσυστήματος, του αιγιαλού και της παραλίας και τις δραστηριότητες στις θαλάσσιες ακτές μας.

Το βασικό πρόβλημα, όπως σας είχα πει και στην Επιτροπή, κύριε Υπουργέ, είναι το άρθρο 2 μαζί με την παράγραφο 7.7. Αυτά εάν τα δούμε –και θα τα συζητήσουμε αυτά κατ' άρθρουσαστικά ανοίγουν την πόρτα σε καταστρατήγηση στην οικοδόμηση της παραλίας και του αιγιαλού. Νομίζω, όμως, ότι το ίδιο το νομοσχέδιο περιέχει διατάξεις σε διάφορα άρθρα που αν τα συμπτύξουμε σ' ένα νέο άρθρο 2, θα μπορέσουμε όλοι να συμφωνήσουμε και να βρούμε τη χρυσή τομή, η οποία υπάρχει.

Επειδή δεν έχω χρόνο να αναλύω τη σκέψη μου, θα μου επιτρέψετε μόνο να διαβάσω την πρότασή μου, να αντικαταστήσουμε το άρθρο 2 και την παράγραφο 7.7 του νομοσχεδίου αυτού με τα παρακάτω:

«Πρώτον ο αιγιαλός, η παραλία, η όχθη και η παρόχθια ζώνη είναι πράγματι κοινόχρηστα και ανήκουν κατά κυριότητα στο δημόσιο, το οποίο τη προστατεύει και τα διαχειρίζεται.

Δεύτερον η προστασία του οικοσυστήματος των ζωνών αιγιαλού και παραλίας είναι ευθύνη του κράτους.

Τρίτον ο κύριος προορισμός των ζωνών αυτών είναι η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στη θάλασσα.

Τέταρτον δεν επιτρέπεται η κατασκευή κτισμάτων στον αιγιαλό και στην παραλία.

Πέμπτον κατ' εξαίρεση και για λόγους μόνο εθνικούς ή υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος επιτρέπεται η παραχώρηση απλής χρήσης και η αξιοποίηση αιγιαλού και παραλίας χωρίς όμως να αλλοιώνονται οι κοινόχρηστος χαρακτήρας και τα γενικά μορφολογικά στοιχεία του αιγιαλού και της παραλίας».

Πιστεύω ότι πάροντας στοιχεία από διατάξεις που υπάρχουν ήδη σ' αυτό το νομοσχέδιο καθώς και στην κείμενη νομοθεσία μπορούμε να διαμορφώσουμε ένα τέτοιο άρθρο, για το οποίο νομίζω ότι θα υπάρχει η ευρύτατη συναίνεση και νομίζω ότι αυτό εκφράζει και τις πραγματικές προθέσεις της Κυβέρνησης.

Τέλος επειδή δεν υπάρχει χρόνος θα ήθελα να πω σχετικά με το άρθρο 16, επειδή έχω και μια συγκεκριμένη εμπειρία για το θέμα αυτό ως Υπουργός Εθνικής Άμυνας ότι αυτό είναι ένα σημαντικότατο εθνικό θέμα και θα ήταν καλύτερα το άρθρο 16 να μην το συζητήσουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο, να το συζητήσουμε χωριστά σε άλλο νομοσχέδιο γιατί αυτό θα πρέπει να το δούμε όχι μόνο στο πλαίσιο της οικονομικής ανάπτυξης και αξιοποίησης νησίδων και βραχονησίδων, αλλά και στο πλαίσιο της εθνικής μας άμυνας. Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν υπάρχουν οι καταργούμενες διατάξεις κύριε Πρόεδρε. Τουλάχιστον να μας διανεμηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Μάνος έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Αγαπώ τον κ. Μάνο, κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν τηρείται η σειρά τελικά;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Ο συνάδελφός σας κ. Παυλίδης επιθυμούμε να μιλήσει αργότερα. Αυτό εξηγεί τα πάντα.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Υποδεχόμεθα με αγάπη τον κ. Μάνο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αποτελείται κατά τη γνώμη μου από δύο βασικές ενότητες. Η μία προσδιορίζει τι είναι αιγιαλός, πως τον προσδιορίζουμε, η δε άλλη λέει τι τον κάνουμε τον αιγιαλό αφού τον προσδιορίσουμε. Όταν το 1980, ως Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, αποφάσισα την κατασκευή της Αττικής Οδού, ένα από τα πρώτα θέματα που χρειάστηκε να κάνουν τότε οι υπηρεσίες του Υπουργείου ήταν να οριοθετήσουν την ακριβή διαδρομή της Αττικής Οδού. Είναι εξήντα χιλιόμετρα. Και επειδή αποφάσισαμε τότε να περιλαμβάνει στο εύρος της και το σιδηρόδρομο χρειάστηκε μία απαλλοτριώση που υπερέβαινε τα ογδόντα μέτρα πλάτος. Είχαμε, λοιπόν, εξήντα χιλιόμετρα οριοθέτηση από τη μία πλευρά και εξήντα χιλιόμετρα οριοθέτηση από την άλλη. Πώς οριοθετείς ένα δρόμο σε αστική περιοχή όπου υπάρχουν πολύ μεγάλα συμφέροντα για μία απαλλοτριώση που υπερέβη τα εκατό δισεκατομμύρια δραχμές; Το κάνεις με επιτροπές όπως προβλέπει το νομοσχέδιο; Πώς οριοθετίσαμε αυτήν την εξαιρετικά κρίσιμη διαδρομή. Αναθέσαμε σ' ένα μελετητικό γραφείο όλη την οριοθέτηση. Και το Υπουργείο με τις αρμόδιες υπηρεσίες τελικώς ενέκρινε την οριοθέτηση αυτή. Παρομοίως γίνεται για την Εγνατία Οδό. Η Εγνατία Οδός είναι περίπου εξακόσια χιλιόμετρα από τη μία πλευρά, εξακόσια από την άλλη, είναι δηλαδή χιλιαρά διακόσια περίπου χιλιόμετρα οριοθέτησης του δρόμου. Και είναι και αυτό μία δουλειά, που δεν έγινε ίσως σε δύο μήνες όπως έγινε στην Αττική Οδό αλλά η οριοθέτηση έγινε σε λιγότερο από ένα χρόνο. Άλλο τα έργα και άλλο η οριοθέτηση.

Εδώ, λοιπόν, σ' αυτό το νομοσχέδιο ορίζουμε τον αιγιαλό όπως τον ορισαν οι Ρωμαίοι. Έτσι αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση. Και τον ορίζουμε πρακτικά στη συνέχεια και με τα

μέσα που διέθεταν οι Ρωμαίοι.

Συνιστούμε μια επιτροπή ανά νομό με διάφορους υπαλλήλους που μαζεύονται μια φορά το μήνα όπως προβλέπει το νομοσχέδιο. Αν τους ζητήσει κάποιος ενδιαφερόμενος μεγαλύτερη δραστηριότητα θα συνέλθουν εκτάκτως, αλλά χρησιμοποιούμε τα μέσα των Ρωμαίων για τον προσδιορισμό του αιγιαλού, σαν να μην υπάρχουν αεροφωτογραφίες, δουρφόροι, καταπληκτικά πλέον σχεδιαγράμματα και χαρτογραφήσεις. Όλα αυτά τα καινούρια πράγματα τα οποία έχουν σήμερα οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές δεν λαμβάνονται υπόψη, διότι εάν ελαμβάνοντο, κύριοι συνάδελφοι, αν ήθελε το κράτος να οριοθετήσει τον αιγιαλό, εγώ εκτιμώ ότι σ' ένα χρόνο θα είχε τελειώσει σ' όλη την Ελλάδα, παντού, χωρίς καμία εξαίρεση. Θα υπήρχαν σε ορισμένα σημεία ενστάσεις ή παρατηρήσεις, αλλά θα ελύνοντο, όπως γίνεται, επαναλαμβάνων, με τις απαλλοτριώσεις στους δρόμους. Και εκεί υπάρχουν ενστάσεις. Σε ένα χρόνο αν ήθελε το κράτος θα τον οριοθετούσε.

Εδώ αντιθέως -λυπάμαι που το επαναλαμβάνω στον κύριο Υφυπουργό, διότι το ξαναβίτα σε άλλο νομοσχέδιο- δημιουργούμενά είναι καθεστώς που όσοι από σας ζείτε στην Ελλάδα, γνωρίζετε ότι θα οδηγήσει σε μια φάμπτρικα χρηματισμού. Αυτό θα κάνει το νομοσχέδιο. Μάλιστα κάποιος συνάδελφος προηγουμένως ζήτησε να υπάρχουν και δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες επιτροπές, έτσι, για να έχουμε και δευτεροβάθμια φάση χρηματισμού! Αυτό θα συμβεί.

Αν επρόκειτο να κάνει κανείς σήμερα κάτι για τον αιγιαλό, θα ήταν, με τα μέσα που διαθέτουμε, να αποφασίσει ότι θα τον οριοθετήσει τώρα, για όλη την Ελλάδα. Αφήστε που με τις επιτροπές θα βλέπετε ότι σ' ένα σημείο θα τελειώνει ο αιγιαλός, εκεί που τελειώνει το αντικείμενο, διότι ο διοικητής ενδιαφέρεται για μια περιοχή, και όταν θα έλθει ο επόμενος να κάνει, οριοθέτηση δεν θα συμπίπτει με την προηγούμενη οριοθέτηση όπως γίνεται καμιά φορά με τους μελετητές στα σδικά έργα που πάιει ο δρόμος σ' ένα σημείο και ο επόμενος μελετητής, το μεταθέτει αλλού, διότι αυτή η δουλειά πρέπει να γίνει ενιαία, μια για πάντα.

Στο σημείο, λοιπόν, αυτό, σε ό,τι αφορά την ενότητα, λυπάμαι να πω ότι κατά την άποψή μου η αρμόζουσα θέση για το νομοσχέδιο, όπως διατυπώνεται, είναι στον κάλαθο των αχρήστων. Αυτή είναι η γνώμη μου.

Και έρχομαι τώρα στο δεύτερο θέμα. Τι τον κάνουμε τον αιγιαλό, αφού με τον άλφα ή τον βήτα τρόπο τον προσδιορίσουμε; Κύριοι συνάδελφοι, γράφει το νομοσχέδιο και είναι αλήθεια ότι έχουμε δεκαπέντε χιλιάδες χιλιόμετρα ακτής. Έχουμε περισσότερη ακτή ανά κάτοικο από οποιαδήποτε χώρα της Ευρώπης. Και ξαφνικά τώρα, μας έχει πάσιες μια απίστευτη αγωνία μήπως αυτά τα δεκαπέντε χιλιάδες χιλιόμετρα χρησιμοποιηθούν για ο,τιδήποτε χρήσιμο. Εγώ σας βεβαιώνω ότι δεν βλέπω κανέναν απολύτως λόγο για τον οποίο πρέπει και τα δεκαπέντε χιλιάδες χιλιόμετρα να είναι σε κοινή χρήση. Αυτό το «περι οινοχορησίας της ακτής», το προσδιόρισε ο νόμος του 1940. Με νόμο έγινε. Και εγώ νομίζω ότι το λογικό που έπρεπε να κάνουμε εμείς, είναι αφού οριοθετήσουμε τα δεκαπέντε χιλιάδες χιλιόμετρα, να δούμε ποια απ' αυτά θα είναι σε κοινή χρήση. Θέλετε να είναι δεκατρείς χιλιάδες χιλιόμετρα; Θέλετε δώδεκα χιλιόμετρα; Τα υπόλοιπα όμως τρεις χιλιόμετρα, κύριοι συνάδελφοι, να τα χρησιμοποιήσουμε κατά τρόπο που να προάγει την ευημερία του ελληνικού λαού. Διότι αν με ρωτήσετε πού έπρεπε να είναι οι βιομηχανικές περιοχές στην Ελλάδα, θα έλεγα ότι έπρεπε να ήσαν όλες κοντά στην θάλασσα, έτσι ώστε να έχουν λιμάνι και να περιορίζουν το κόστος τους, να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά μας.

Όλοι οι ξένοι οι οποίοι έρχονται στην Ελλάδα, έρχονται για δύο λόγους. Για τον ήλιο και τη θάλασσα. Θα έπρεπε να επιδώκουμε τα ξενοδοχεία να είναι στη θάλασσα. Και όταν έρχεται κάποιος ξένος στην Ελλάδα, αν θέλουμε να φέρουμε εύπορο ξένο, αυτόν που θα αφήσει λεφτά στον τόπο μας, θα του πούμε, θα σου δώσουμε και ένα κομμάτι θάλασσας όπου θα είσαι μόνος σου, διότι γιατί να πληρώνει ο ξένος 50.000 δρχ. το βράδυ για να «συμφύρεται» με εκατό άλλους ανθρώπους δήθεν για την κοινοχροσία της ακτής. Για τη θάλασσα ήλθε.

Και εάν του ζητούμε να καταθέσει πολλά λεφτά, θα έπρεπε να του πούμε «σου παρέχουμε και ορισμένες ευκολίες» αντί να μας έχει πιάσει μανία ότι όλες οι θάλασσες πρέπει να είναι σε κοινή χρήση.

Έχετε δει πόσες έρημες θάλασσες υπάρχουν στην Ελλάδα; Θάλασσες στις οποίες δεν μπορείς να φθάσεις διότι δεν υπάρχουν δρόμοι και είναι αδύνατον να πας; Το μεγαλύτερο μήκος της ακτογραμμής είναι απολύτως απροσπέλαστο. Και λέω, σ' ένα απολύτως απροσπέλαστο σημείο θα μας πέσει η μύτη, αν εκεί δημιουργήσουμε συνήθεις αποκλειστικής χρήσης; Δεν το καταλαβαίνω εγώ αυτό. Δεν καταλαβαίνω δηλαδή την όλη τοποθέτηση όλου του Σώματος.

Με άλλα λόγια είμαι σαφώς της γνώμης ότι θα έπρεπε να οριοθετήσουμε. Προσέξτε, υπάρχει μια διαφορά σ' αυτό που λέω και σ' αυτό που ίσως εννοείτε. Δεν λέω να κάνει κάποιος ό,τι θέλει, όπου θέλει. Λέω αυτά τα δύο -τρις χιλιάδες χιλιόμετρα ακτών, που δεν θα είναι σε κοινή χρήση, να τα προσδιορίσουμε και να πούμε «εκεί μπορεί να μην έχει κοινή χρήση». Οχι εάν κάποιος πλούσιος επιχειρηματίας εξαγοράσει τις επιτροπές και αποκτήσει τη δική του εκτασούλα, να ερχόμαστε να τη νομιμοποιούμε. Δεν μιλά για κάτι τέτοιο. Μιλώ για μια θέληση της πολιτείας να χωροθετήσει τις περιοχές εκείνες, οι οποίες δεν θα είναι σε κοινή χρήση.

Δεν θέλουμε ιδιωτικά λιμάνια; Έχουμε ακούσει διάφορα για τα ιδιωτικά λιμάνια. Είναι λογικά πράγματα αυτά; Ξέρετε ότι σήμερα σε πολλών μορφών επιχειρήσεις το μεγαλύτερο στοιχείο κόστους είναι τα μεταφορικά. Και το μεγαλύτερο στοιχείο κόστους είναι πολλές φορές πώς θα πας από την ενδοχώρα στο λιμάνι. Μακάρι να μπορούσαν όλες οι ελληνικές επιχειρήσεις να είχαν άμεση πρόσβαση σε ιδιωτικά λιμάνια. Θα έπεφτε το κόστος τους και ενδεχομένως πολλές που σήμερα κλείνουν από έλλειψη ανταγωνιστικότητας να γινόντουσαν ανταγωνιστικές. Αυτά κατά την άποψή μου έπρεπε να ζητούμε: Και να γίνουν ιδιωτικά λιμάνια και να πάνε οι βιομηχανίες στην ακτή και τα ξενοδοχεία να είναι στην ακτή. Αυτού του είδους η προσέγγιση θα με έβρισκε πραγματικά σύμφωνο.

Το νομοσχέδιο όμως είναι σε τελείως άλλη βάση απ' αυτό. Και γ' αυτό, κατά την άποψή μου, είναι απορριπτέο στο σύνολό του. Και θα παρακαλούσα -βέβαια ξέρω πώς λειτουργεί το σύστημα κι έτσι ξέρω ότι αυτά που λέω είναι ρομαντικά- να το ξανασκεφθούμε αυτό. Διότι το συμφέρον του τόπου κατά τη γνώμη μου επιβάλλει να κάνουμε αυτό που σας περιγράφω: Να οριοθετήσουμε τον αιγαλό μια για πάντα μέσα σε ένα χρόνο. Το 2002 να έχουμε τελειώσει. Να τελειώσουμε και στη συνέχεια να οριοθετήσουμε τις περιοχές που θέλουμε να είναι σε κοινή χρήση -που θα είναι πάρα πολλές- αλλά και να οριοθετήσουμε εκείνες που δεν θα είναι σε κοινή χρήση. Αυτό θα το πει ο νόμος. Θα είναι σε χάρτη επάνω όχι αορίστως με γενικές αρχές. Από εδώ ως εκεί είναι σε κοινή χρήση, από εκεί ως εδώ είναι σε αποκλειστική χρήση. Και να τα κάνουμε αυτά, διότι έτσι θα πραγάγουμε την οικονομική ανάπτυξη του τόπου μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Λεβογιάννης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλο ότι είμαστε χώρα με δεκαέξι χιλιάδες χιλιόμετρα ακτογραμμής, τη μεγαλύτερη της Ευρώπης, εν τούτοις η νομοθεσία προστασίας των ακτών, του αιγαλού και της παραλίας είναι ελλιπής και απαρχαιωμένη και ανάγεται, όπως ελέχθη και προηγούμενα, στη δεκαετία του 1940. Γ' αυτό εξάλλου έχουμε και τόσες πολλές καταστροφές, αλλοιώσεις, καταπατήσεις και αυθαιρεσίες στις ακτές των νησιών, αλλά και της ηπειρωτικής Ελλάδας.

Γνωρίζουμε όλοι ότι η αύξηση της αξίας της γης στις παραθαλάσσιες περιοχές εξελίσσεται με αλματώδεις ρυθμούς, η ζήτηση είναι πολύ μεγάλη και η πίεση για αξιοποίηση και της πιο μικρής γωνίας γης επίσης έντονη. Η αντοχή των τοπικών αρμόδιων υπηρεσιών, που στα νησιά τουλάχιστον είναι υποστελεχώμενες, είναι συχνά οριακή, τα συμφέροντα σκληρά, πιεστικά και πολλές οι διαπλοκές, οι δυνατότητες και οι μηχανισμοί, τους οποίους έχουν.

Η καταστροφή στα νησιά είναι μεγάλη και η ταχύτητα με την οποία συντελείται αυτή η καταστροφή λίαν ανησυχητική. Οι διαδικασίες λήψης μέτρων είναι χρονοβόρες και ατελέσφορες. Απαιτούνται πολλές υπογραφές διαφορετικών υπουργείων κα ιπτηρειών για τον καθορισμό του αιγιαλού και της παραλίας. Ο χρόνος ολοκλήρωσης των διαδικασιών αυτών ξεπερνάει τα δύο χρόνια και αποτέλεσμα βέβαια είναι η αγανάκτηση, η απόγνωση και συνακόλουθα η παρανομία από ιδιώτες, από φορείς, από υπηρεσίες, από παράγοντες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και μάλιστα συχνά και με την ανοχή της τοπικής κοινωνίας.

Πρόσφατα σε Ο.Τ.Α. νησιού κατασκευάστηκε μόλος είκοσι μέτρων χωρίς καμία άδεια, χωρίς να έχει χαραχθεί η γραμμή αιγιαλού και παραλίας. Και στην επέμβαση των αρμοδίων υπηρεσιών αντέρασε και η τοπική κοινωνία για τους λόγους που παραπάνω είπα. Αιτία, όπως είπα, ήταν οι χρονοβόρες διαδικασίες...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Επειδή είστε καθηγητής, όταν μιλάμε προφορικά, δεν υπάρχει παραπάνω, παρακάτω. Υπάρχει προηγούμενα και επόμενα. Είστε καθηγητής...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Προηγούμενα...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πρέπει να το πω γιατί το λέει μονίμως και ο εντιμότατος κύριος Πρωθυπουργός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Εντάξει, κύριε Κεδίκογλου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Αιτία, οι χρονοβόρες διαδικασίες, η ελλιπεστατή στελέχωση των υπηρεσιών, η νοοτροπία της άνευ όρων αξιοποίησης της γης, η άναρχη ανάπτυξη. Η άναρχη ανάπτυξη είναι εχθρός του περιβάλλοντος, καταστροφέας και υπονομευτής του μέλλοντος και μάλιστα όχι του μακρινού, ούτε καν του μεσοπρόθεσμα, αλλά του άμεσου μέλλοντος.

Αλλά και η βιώσιμη, ανάπτυξη δεν μπορεί να οδηγήσει σε πλήρη εκμετάλλευση του αιγιαλού, της παραλίας, των ακτών. Ούτε η άναρχη ανάπτυξη, πολύ δε περισσότερο η βιώσιμη ανάπτυξη. Οι ακτές, ο αιγιαλός, η παραλία, οι αμμουδιές ανήκουν και πρέπει να ανήκουν σε όλους, πρέπει στο λαό, να είναι σε κοινή χρήση, με ελεύθερη πρόσβαση.

Παρά τα πολλά θετικά στοιχεία που έχει το παρόν νομοσχέδιο, υπάρχουν σε ορισμένα άρθρα, κύριε Υπουργέ, προβλήματα τα οποία σε μερικές περιπτώσεις είναι και ανησυχητικά. Θα πρέπει στην κατ' άρθρο συζήτηση να τα δούμε, να τα βελτιώσουμε και να αποκαταστήσουμε την πραγματικότητα και εκείνο που πρέπει να γίνεται προκειμένου να έχουμε ελεύθερες ακτές.

Εάν θέλουμε βιώσιμη ανάπτυξη, εάν θέλουμε παράλληλα να σώσουμε ό,τι απέμεινε, πρέπει να δημιουργήσουμε στους τομείς προστασίας του περιβάλλοντος ευέλικτες υπηρεσίες, καλά στελεχωμένες και καλά αμειβόμενα, θα συμπλήρωνα, στελέχη, αλλά και ευέλικτες διαδικασίες, οι οποίες να δίνουν και γρήγορες και σωστές απαντήσεις και λύσεις.

Πιστεύω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι το παρόν νομοσχέδιο έχει πολλά σημαντικά στοιχεία. Και μπορώ να πω ότι βρίσκεται σε σωστή κατεύθυνση. Θέλω να πιστεύω βέβαια, ότι θα γίνουν ουσιαστικές βελτιώσεις στα άρθρα εκείνα που έχουν τα προβλήματα τα οποία επεσήμανα.

Το παρόν νομοσχέδιο μειώνει ικανοποιητικά το χρόνο που απαιτείται για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος χάραξης του αιγιαλού και της παραλίας. Απαιτείται, με υπολογισμούς που έκανα, με τις ρυθμίσεις του νομοσχέδιου ένα περίπου εξάμηνο έναντι των δύο τουλάχιστον ετών που χρειάζονταν μέχρι τώρα. Δημιουργούνται ευέλικτες επιπτροπές με τη συμμετοχή όλων των αρμοδίων υπηρεσιών και όχι μόνο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, η Κτηματική Υπηρεσία, η Πολεοδομία κλπ. Εγώ θα έλεγα ότι θα πρέπει να μπει σε αυτήν τη διαδικασία και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Προσδιορίζονται ευκρινώς οι όροι και οι προδιαγραφές μέσα στις οποίες πρέπει να κινούνται οι επιπτροπές. Η γραμμή αιγιαλού ορίζεται εκεί που φτάνει το χειμέριο κύμα όπως συνέβαινε και πριν, αλλά και η ζώνη μεταξύ αιγιαλού και παραλίας ορίζεται σε απόσταση πενήντα μέτρων αντί των τριάντα και δημιουργείται έτσι...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Έως πενήντα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Έως πενήντα.

Θέλω να πιστεύω ότι οι επιπτροπές θα εξαντλούν το όριο αυτό. Έτσι δημιουργείται μια ζώνη, θα έλεγα, ασφαλείας, ικανοποιητική.

Σημαντικές επίσης ρυθμίσεις είναι εκείνες που ορίζουν την εκ νέου χάραξη του αιγιαλού και εκεί που έχουν εγκριθεί ρυμοτομικά σχέδια, με την προϋπόθεση να λαμβάνεται υπόψη η υπάρχουσα κατάσταση. Η θεσμοθέτηση υποχρεωτικής χάραξης αιγιαλού και παραλίας πριν από την έγκριση του σχεδίου πολέως και την έκδοση οποιαδήποτε άδειας, η μη επαναχάραξη επίσης αιγιαλού και παραλίας σε περιπτώσεις προσχώσεων που γίνονται χωρίς άδεια, ο προσδιορισμός των όρων με τους οποίους παρέχεται η δυνατότητα χρήσης του αιγιαλού από τους Ο.Τ.Α., είναι ρυθμίσεις χρήσιμες και αναγκαίες.

Κρίσιμης σημασίας είναι το σημείο του νομοσχεδίου που ορίζει ότι θεωρούνται κατεδαφιστές οι αυθαίρετες κατασκευές που έχουν γίνει μέσα στον αιγιαλό και την παραλία τόσο πριν όσο και μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου.

Συνεπώς το παρόν νομοσχέδιο επιδιώκει να βάλει τάξη στην πολύ κακή κατάσταση που υπάρχει, στις αυθαιρεσίες και τις παρανομίες που συμβαίνουν.

Ιδιαίτερα στις νησιωτικές περιοχές τα προβλήματα που έχουν σχέση με την χάραξη του αιγιαλού είναι οξυμένα, όπως οξυμένα είναι γενικώς τα προβλήματα που έχουν σχέση με το περιβάλλον και τη χωροταξία. Είναι γνωστό τι γινόταν με τις άδειες που εξέδιδε η Ναοδομία με τις οποίες αντί εξωκλησιών κτίζονταν βίλες. Αυτό σταμάτησε με πρόσφατη νομοθετική παρέμβαση.

Οι Ζ.Ο.Ε., έτσι όπως είναι, οδηγούν σε στρεβλώσεις και παρενέργειες απίθανες. Μετακίνησαν σε νησί δυο κοινοτάρχες τα ορια μεταξύ των κοινοτήτων τους προκειμένου να ευνοηθεί ιδιοκτήτης παραλιακής έκτασης, γιατί η Ζ.Ο.Ε. στη μία κοινότητα ήταν διαφορετική από την άλλη.

Οι χωροταξικές μελέτες στα νησιά συζητούνται πάνω από δέκα χρόνια. Όταν θα γίνουν νόμος του κράτους, δεν θα έχουν να προστατεύσουν απολύτως τίποτε. Αυτήν τη στιγμή υπάρχει σε πολλά νησιά πρωτοφανής οικοδομική δραστηριότητα στις περιοχές που προβλέπουν μέτρα προστασίας οι υπό θεσμοθέτηση χωροταξικές μελέτες.

Γίνεται, λοιπόν, ένα σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση της προστασίας των ακτών. Προσωπικά θα περίμενα πιο ρηξικέλευθερες ρυθμίσεις, αυστηρότερους όρους και περισσότερη αποκέντρωση. Υπάρχουν κατά τη γνώμη μου προβλήματα σε ορισμένα άρθρα, στο άρθρο 2, στο 13, στο 14, στο 16 και αλλού. Θα αναφερθούμε στα άρθρα αυτά αναλυτικά, όταν θα έρθει η ώρα να συζητηθούν και θέλω να πιστεύω ότι θα πετύχουμε σε συνεργασία με τον κύριο Υπουργό να υπάρξουν σωστές ρυθμίσεις.

Οι επιπτροπές καθορισμού του αιγιαλού και της παραλίας αναφέρονται στο άρθρο 3. Στις νησιωτικές περιοχές ειδικά πρέπει να συγκροτούνται όχι σε επίπεδο νομού, αλλά σε επίπεδο επαρχείου, αν θέλουμε να έχουμε γρήγορες και ουσιαστικές διαδικασίες προστασίας των ακτών.

Δεν συμφωνώ επίσης, κύριε Υπουργέ, με τη συνέχιση του καθεστώτος χάραξης του αιγιαλού κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων. Το είπε και ο κ. Αρασένης. Ο αιτοπασματικός τρόπος χάραξης του αιγιαλού δημιουργεί αγκυλώσεις, οδηγεί σε αλληλουσιγκρουόμενες αποφάσεις, προκαλεί επομένων αντιθέσεις και τελικά την πληρώνουν οι ακτές.

Θα έλεγα ότι θα ήταν σημαντική καινοτομία αν οι επιπτροπές χάραξης του αιγιαλού και της παραλίας από το νόμο υποχρεώνταν να προχωρήσουν σε ολοκληρωτική χάραξη αυτών, να κάνουν μία ιεράρχηση, να αρχίσουν από τις πιο ευαίσθητες και να προχωρήσουν στη συνέχεια και να κάνουν χάραξη του αιγιαλού γύρω από κάθε νησί.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ: Προβλέπεται αυτεπάγγελτη κίνηση της διαδικασίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν προβλέπεται. Πιστεύω ότι θα πρέπει να το καθορίσουμε με το νόμο ως βασική υποχρέωση της επιπτροπής και από την ώρα που θα συγκροτηθεί η επιπτροπή να κάνει αυτό το έργο και τα κονδύλια που θα χρεια-

στούν πιστεύω ότι μπορεί να τα διαθέσει η Νομαρχιακή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Εκτιμώ ότι αν γίνει αυτό, για παράδειγμα τις Κυκλαδες και δημιουργηθούν οι πέντε ή έξι επιτροπές ανά επαρχείο –συνολικά πέντε ή έξι στο νομό– μέσα σ' ένα ή δύο χρόνια θα έχουμε παντού ολοκληρωμένη χάραξη του αιγιαλού και της παραλίας. Αυτό θα ήταν πάρα πολύ χρήσιμο και πάρα πολύ ουσιαστικό.

Οι ρυθμίσεις που προβλέπουν παραχώρηση νησίδων για διάφορες δραστηριότητες πρέπει να αποσαφηνιστούν και να γίνουν αυστηρότερες. Και σήμερα υπάρχουν νησίδες που ενοικιάζονται σε βοσκούς. Και αυτό είναι θετικό, δεν είναι αρνητικό. Τι σημαίνει όμως η γενική διατύπωση «η παραχώρηση ή ενοικίαση για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας»; Αυτό είναι πολύ αόριστο και χωρίες ευρεία ερμηνεία.

Επίσης η παράγραφος 6 του άρθρου 16, που δίνει τη δυνατότητα να κατασκευάζονται γέφυρες σύνδεσης νησίδων με την απέναντι παραλία νομίζω ότι πρέπει να αποσυρθεί. Δεν την καταλαβαίνω. Μόνο στις Κυκλαδες υπάρχουν τόσα πολλά μικρά νησάκια που γράφει κάποιος «τα χάνει στο μετρημό». Είκος τέσσερα είναι τα κατοικημένα, τριάντα έξι νησίδες με παρουσία ανθρώπων, κυρίως βοσκών, τετρακόσιες περίπου μικρότερες νησίδες χωρίς όνομα. Είναι όπως λένε οι λογοτέχνες, «τα κορφοβούνια της Αιγαίου» που απόμεναν, σώθηκαν και υπάρχουν». Οι περισσότερες από τις βραχονησίδες του Αιγαίου έχουν ονόματα σχετικά με το σχήμα, τη μορφή τους, ονόματα φυτών, πουλιών που ζουν σε αυτές, ονόματα θεών και αγώνων. Οι περισσότερες από αυτές πέραν της εθνικής, της ιστορικής, της γεωλογικής τους σημασίας είναι μοναδικοί βιότοποι με σπάνια πουλιά και φυτά, τόποι μοναδικού και σπάνιου φυσικού κάλλους, ανέγγιχτα όλα αυτά, γιατί ακριβώς είναι μακριά από τους ανθρώπους.

Στην Ερημόμηλο της Μήλου ζουν χιλιάδες χρόνια άγνωστο από πότε εκατοντάδες αίγαγροι, μοναδικό ζώο στην Ευρώπη. Όταν πριν από πολλές δεκαετίες δόθηκε άδεια σε βοσκούς της Μήλου να μεταφέρουν εκεί αιγοπρόβατα, το άγριο αυτό προϊστορικό ζώο κινδύνεψε να εξαφανιστεί από τις διασταυρώσεις. Σήμερα είναι προστατευόμενο και ζει εκεί μακριά από κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα.

Γ' αυτό απαιτούνται προσεκτικές και αυστηρότατες διαδικασίες παραχώρησης ή ενοικίασης των νησίδων. Προσωπικά εύχομαι να μείνουν αυτοί οι τόποι ανέπαφοι, να μείνουν αν είναι δυνατόν στην ησυχία τους. Οι τραυματικές εμπειρίες από τις καταστροφές που έχουν υποστεί τα νησιά από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και βαρβαρότητες με κάνουν να σκέπτομαι, ότι πρέπει να αφήσουμε και κάτι ανέπαφο για τις επερχόμενες γενιές. «Αυτοί οι κόσμοι, οι μικροί και οι σπουδαίοι» του Ελύτη «αυτοί οι πέτρινοι ίπποι με την ορθή χάιτη, αυτοί οι γαλήνιοι αμφορείς, οι λοιξές ράχες των δελφινιών, οι νησίδες, τα βραχονήσια, οι σκόπελοι, οι χοιράδες, οι ενάλιοι βράχοι, οι θαλασσόδαρτες ξέρες με τα απίθανα σχήματα» αυτά τα κορφοβούνια της Αιγαίου απομενάρια μιας πανάρχαιης μνήμης που τα χάνει στο μετρημό αν το επιχειρήσεις, μήπως πρέπει να μείνουν ανέπαφα; Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κούβελας έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ο αιγιαλός και η παραλία είναι οι πιο ευαίσθητοι χώροι τους οποίους καλούμαστε να προστατεύσουμε. Ο αιγιαλός είναι η θάλασσα που κατά καιρούς αφήνει τη θέση της στη στεριά. Είναι ουσιαστικά θάλασσα. Και η παραλία είναι η ζώνη της στεριάς σε επαφή με τη θάλασσα. Είναι ολοφάνερο, λοιπόν, ότι αν μιλάμε για ανάγκη προστασίας των κοινοχρήστων χώρων οι πρώτοι χώροι που πρέπει να προστατευθούν είναι αυτοί. Το πάρκο και η πλατεία μέσα σε μία πόλη μπορούν να αντικατασταθούν από άλλο πάρκο και άλλη πλατεία. Ο αιγιαλός όμως εάν καταληφθεί από κτίσματα, από εγκαταστάσεις, εάν αποκλειστεί δεν μπορεί να αποκατασταθεί από άλλο αιγιαλό.

Η παραλία, η ζώνη δηλαδή η εξ ορισμού κοινόχρηστη η οποία συνδέει ή διαχωρίζει τη στεριά από τη θάλασσα αν πάψει να είναι ελεύθερη τότε η στεριά και η θάλασσα αντιστοίχως είναι

οριοθετημένη, είναι περιτοιχισμένη, είναι πολιορκημένη. Έτσι, λοιπόν, το νομοσχέδιο που συζητάμε πρέπει να έχει ως κύριο στόχο τη διαφύλαξη του αιγιαλού και της παραλίας, αυτής της ιδιαίτερης κληρονομιάς με την οποία έχει προικοδοτήσει η φύση την πατρίδα μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αν έχουμε κάτι ιδιαίτερο που μας καθιστά προνομιούχους σε σχέση με τους άλλους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και με άλλους λαούς είναι η θάλασσα, η παραλία, αυτή η ομορφιά.

Άλλα στοιχεία στα οποία βασίσαμε την οικονομική ανάπτυξη και πρόσδοτο σιγά-σιγά υποχωρούν, χάνονται. Η δυνατότητα εκμετάλλευσης της γης, η παραδοσιακή βιομηχανία. Άρα, ας το πάρουμε και οικονομικά, τι έχουμε να «πουλήσουμε». Τη θάλασσα. Αυτή θα πρέπει να τη διαφυλάξουμε και να τη διαχειριστούμε με προσοχή. Παρατηρήστε, όπου η παραλία είναι στενή και μίζερη, εκεί υποφέρουν οι πόλεις και οι παραθεριστικοί οικισμοί, πέραν του δικαιώματος ελεύθερης πρόσβασης που υποτίθεται ότι πρέπει να εξασφαλίζουμε στον κάθε πολίτη.

Ο μακαρίτης ο Τρίτης στη νομοθεσία του απαίτησε να υπάρχουν κάθετοι άξονες πρόσβασης προς την παραλία, ελεύθεροι. Αντιλαμβάνεστε πόση σημασία έχει να είναι ελεύθερη η ίδια η παραλία και ο αιγιαλός.

Θα πρέπει να δούμε, λοιπόν, πώς οι εγκαταστάσεις ή οι χρήσεις που απαιτούνται για τη διαφύλαξη του κοινόχρηστου χαρακτήρα και για την απόλαυση του αγαθού αυτού της φύσης, θα πρέπει να οριοθετηθούν και πώς θα πρέπει να προσδιοριστούν.

Υπάρχουν αρχές τις οποίες έχει καθιερώσει τόσο ο ΟΗΕ, όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση που αφορούν την ολοκληρωμένη διαχείριση. Υπάρχουν οι αρχές του ΡΙΟ. Υπάρχει η Ατζέντα 21, είναι το Ελληνικό Σύνταγμα όπως διατυπώθηκε γραπτώς και όπως ερμηνεύτηκε. Είναι η ελληνική νομοθεσία, όπως τα δικαστήρια υποχρέωσαν την ελληνική διοίκηση και τους Έλληνες πολίτες να την εφαρμόσουν. Γιατί κάνουμε πώς δεν βλέπουμε; Εντάξει για την οικονομία της συζητήσεως η εσωτερική διαδικασία στο Κοινοβούλιο ανακήρυξε το νομοσχέδιο και τις διατάξεις του συνταγματικές. Διευκολύνεται η Κυβέρνηση στην παρούσα φάση.. Όμως, τα δικαστήρια θα κρίνουν τις διατάξεις και αφού είναι ίδιες ή παρόμοιες με εκείνες που έχουν κρίνει ως αντισυνταγματικές, θα κρίνουν και αυτές αντισυνταγματικές. Δεν διευκολύνουμε την οικονομική ανάπτυξη και τους άλλους σκοπούς, στους οποίους αναφέρομαστε και εάν δεν προσέξουμε, τότε θα δυσκολεύουμε τα πράγματα ακόμη περισσότερο.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες πρέπει να γίνει η οποιαδήποτε αξιοποίηση, εντός ή εκτός εισαγωγικών, είναι αναμφισβήτητα ο χωροταξικός σχεδιασμός. Γιατί μιλάμε για χωροταξικό σχεδιασμό τόσα χρόνια; Γιατί αγωνιζόμαστε; Για να την πετάξουμε στο καλάθι των αχρήστων, όταν φθάσουμε στις πιο ευαίσθητες περιοχές; Οριοθέτηση λέμε. Γιατί είναι οι υπηρεσίες του Κτηματολογίου; Προς τι αυτό το μεγάλο πρόγραμμα κτηματογράφησης της χώρας, αν δεν αναθέσουμε κατά προτεραιότητα να οριοθετήσουμε και να κτηματογραφήσουμε τις ευαίσθητες περιοχές; Χρειάζεται οριοθέτηση του αιγιαλού και κτηματογράφηση της παραλίας.

Και φυσικά ο πολεοδομικός σχεδιασμός δεν μπορεί να απουσιάζει. Η διάταξη αυτή που προβλέπει ότι θα χτίζουμε στις ευαίσθητες περιοχές με τις διατάξεις της «εκτός σχεδίου» συνειδητοποιούμε, κύριε Υπουργέ, τι σημαίνει; Γνωρίζετε ότι οι διατάξεις εκτός σχεδίου είναι γενικώς κάλυψη 20% για αποθήκες, για βιομηχανικές, βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και άλλες χρήσεις και κατ' εξαίρεση όση κάλυψη μεγαλύτερη αποφασίσουν οι αρμόδιες επιτροπές; Τα κτήρια είναι κατ' αρχήν διώροφα αλλά κατ' εξαίρεση διδόνται όδειξες για πολυώροφα κτήρια και για ειδικές εγκαταστάσεις. Και φυσικά, χωρίς υπερβολή, η εξαίρεση αποτελεί κανόνα. Μπορεί να φανταστεί κανένας ότι θα χτίζουμε από εδώ και πέρα στα πάρκα και στις παραλίες με τις διατάξεις «εκτός σχεδίου»; Είναι νοητό αυτό; Είναι αδιανόητη η ανοικοδόμηση στα πάρκα, είναι αδιανόητη η ανοικοδόμηση στις πλατείες. Μερικές φορές όμως για τη λειτουργία της πόλης χρειάζεται και στα πάρκα να γίνει ένας σταθμός της υπηρεσίας υδρευσης, να γίνει ένας υποσταθμός της Δ.Ε.Η. Κι εδώ στην παραλία χρειάζεται να γίνει κάποια εγκατάσταση, όχι όμως

κύρια εγκατάσταση. Τα ξενοδοχεία, οι οικοδομές, τα καταστήματα, οι βιοτεχνίες, τα κέντρα διασκεδάσεως, όλα αυτά, πρέπει να πάνε πίσω από την παραλία, όχι γιατί έτσι πεισματικά μας αρέσει όχι γιατί δογματίζουμε αλλά γιατί έτσι θα εξυπηρετηθούν και όσοι δεν έχουν σχέση μ' αυτά κι όσοι έχουν σχέση μ' αυτά. Θα έχουν μπροστά τους χώρο να «αναπνέουσουν». Αν κάπου είναι πνιγμένη η παραλία και ο αιγιαλός και με τεχνητά μέσα προσαυξηθεί, τότε είναι αδιανόητο να λέμε ότι στη συνέχεια η παλαιά παραλία, ο παλαιός αιγιαλός που αποτελούν ένα τμήμα των προσχώσεων θα ανήκει στην ιδιωτική περιουσία του δημοσίου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι μπορεί να εκποιηθεί ή να δοθεί για οποιαδήποτε οικονομική εκμετάλλευση. Είναι αδιανόητο να πουληθεί στο δήμο. Πρέπει να παραμείνει ελεύθερος κοινόχρηστος χώρος.

Κύριε Πρόεδρε, είναι απαράδεκτο μέσα στα πλαίσια αυτού του νομοθετήματος να νομιμοποιούνται αυθαίρετα πάνω στον αιγιαλό και στην παραλία. Αυτό ζεπερνάει τα όρια αφού αυθαίρετα δεν επιτρέπεται να νομιμοποιούνται επάνω σε ιδιόκτητο χώρο, σε ιδιόκτητο οικόπεδο. Για να κτίσεις δεν αρκεί να είσαι κύριος του οικοπέδου πρέπει να υπάρχουν και πολλές άλλες προϋποθέσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις νομιμοποιήθηκαν αυθαίρετα και κατακρίθηκαν αυτές οι πράξεις νομιμοποίησης. Σήμερα δεν επιτρέπεται πουθενά νομιμοποιήση αυθαίρετων. Είναι δυνατόν να επιτραπεί νομιμοποιήση μέσα σε μια πλατεία ή σε ένα πάρκο;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Κούβελα αυτή η ίδια η κατασκευή της πλατείας μπορεί να είναι αυθαίρετη. Αν τη νομιμοποιήσεις κάνεις νόμιμη την πλατεία.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Δεν μιλάμε για τα κράσπεδα και τα πεζοδόριμα. Μιλάμε για κτίσματα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Επιτρέψτε μου να σας πω ότι τα κτίσματα είναι αυτά που αποσκοπούν στη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου για το οποίο υπήρχε η νομιμότητα τότε κατά το χρόνο κατασκευής και υπάρχει η νομιμότητα τώρα αλλά απλώς για τυπικούς λόγους κάποιος αυθαιρέτων δημαρχος ή δημόσιος λειτουργός δεν ζήτησαν τότε άδεια και ορθώς μετά την κατασκευή του έργου δεν μπορεί καμιά υπηρεσία να χορηγήσει άδεια. Αν νομίζετε ότι πρέπει να γκρεμίσουμε τα λυμάνια και να κάνουμε αίτηση μετά και να τα ξαναφτιάσουμε, κάνετε λάθος.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Κύριε Υπουργές ξέρετε πολύ καλά ότι αν πρόκειται για εγκαταστάσεις οι οποίες σύμφωνα με το νόμο μπορούν να κατασκευαστούν νομίμως, τότε δεν έχετε καμιά ανάγκη να τις νομιμοποιήσετε διά του νόμου. Να γίνει αυτό διά της διαδικασίας που προβλέπεται ήδη.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Πως μπορεί να γίνει αυτό;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Ας πούμε πως δεν τηρήθηκαν οι διαδικασίες στην κατευθείαν. Τι προβλέπει ο νόμος σας για να κατασκευαστεί ένα λυμάνι; Προβλέπει άδεια, άλφα, βήτα, γάμα, δέλτα, αυτό να κάνεται.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Χρειάζεται προκαταβολική άδεια από μια υπηρεσία. Το έργο έχει εκτελεστεί. Πώς θα πας να ζητήσεις από την υπηρεσία να δώσεις την άδεια, όταν το έργο έχει εκτελεστεί; Δεν θα τη δώσει και ορθώς δεν θα τη δώσει την προέγκριση. Μιλάμε για έργα που ήταν νόμιμα τότε, εξακολουθούν να είναι και σήμερα αλλά για λόγους τυπικούς δεν τηρήθηκαν κάποιες διαδικασίες.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Κύριε Υπουργές, το 1988 λόγω του εκλογικού συστήματος όταν επεκράτησε μια αβεβαιότητα κυβερνητική, μια κυβερνητική αστάθεια ήταν η καλύτερη εποχή για ανέγερση αυθαιρέτων κτιρίων. Τότε, λοιπόν, η Κυβερνητική πήρε αυστηρά μέτρα για να σταματήσει την αυθαιρέτη δόμηση. Επειδή Ήμουν τότε Υπουργός Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Σας λέω λοιπόν ότι για να περάσει το μήνυμα πώς δεν θα επιτρέψουμε αυθαιρέτη δόμηση, γκρεμίσαμε τότε αρκετά από τα κέντρα διασκεδάσεων που ήταν κατασκευασμένα πάνω σε δημόσιους χώρους στην παραλία και για τα οποία υπήρχαν πρωτόκολλα κατεδαφίσεως και βεβαίως είχαν χαρακτηριστεί ως αυθαίρετα. Αυτό το μήνυμα λειτούργησε τότε λυτρωτικά.

Ενώ το μήνυμα που περνάει μέσα από το νόμο σχέδιο είναι ότι αφού νομιμοποιούνται αυθαίρετα στον αιγιαλό χτίστε όπου θέλετε να νομιμοποιηθείτε αργά γρήγορα κι εσείς!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΣΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, κατάφερε το Υπουργείο των Οικονομικών, το οποίο είναι εντεταλμένο να βάζει τάξη στα οικονομικά πράγματα, εν πάσῃ περιπτώσει, σε ό,τι διαχειρίζεται, να μας προκαλέσει τέτοια σύγχυση που πολλοί από εμάς τελικώς δεν γνωρίζουμε –εγώ τουλάχιστον είμαι ένας εξ αυτών– ποιος ακριβώς είναι ο στόχος αυτού του νομοσχεδίου. Εξήντα χρόνια επεβίωσε ο μεταξικός νόμος. Άθλος μέγας και είναι και το ιδανικό των νομοθετών. Οι ιδέες μας δηλαδή, να γίνονται νόμος του κράτους. Πρέπει, λοιπόν, αυτός ο νόμος του κράτους να έχει μακροβιότητα. Αυτός ο νόμος μη ων προϊόν κοινοβουλευτικής διαδικασίας –και είναι ιστορική αλήθεια αυτή– επεβίωσε ανακατατάξεων μεταβολών ή άλλων καταστάσεων επί εξήντα έτη. Για να δούμε τώρα ο δικός μας ο νόμος, η δική μας προσπάθεια –αν προφτάσουμε να το δούμε– πόσο θα επιβιώσει. Εγώ βλέπω και στη γέννησή του δυσκολία.

Και ποια είναι η δυσκολία. Αυτό που είπα, η σύγχυση. Οφείλεται στη σύγχυση. Κύριε Υπουργές πέρασα και εγώ από τη θέση στη οποία είσθε εσείς σήμερα. Αντιμετώπισα εκ του σύνεγγυς προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει το Υπουργείο μας, το ελληνικό Υπουργείο των Οικονομικών καθ' όσον αφορά στη διαχείριση δημοσίων κτημάτων και ιδιαιτέρως ένα τμήμα τους –δύοτε περί δημοσίων κτημάτων πρόκειται– το χαρακτηριζόμενο ως παραλία ή ως αιγιαλός. Αντιλαμβάνομαι τι συμβαίνει και το ζω και σαν νησιώτης.

Πρέπει λοιπόν να γίνει μια επέμβαση αλλά να προσδιορίσουμε τους στόχους της. Τι θέλουμε; Να παραδεχθούμε τη παρούσα κατάσταση και μετέπειτα να κάνουμε ένα νέο βήμα το οποίο θα είναι τόσο σταθερό που να έχει μακροβιότητα; Να το ξεκαθαρίσουμε. Να παραδεχθούμε όσα μέχρι στιγμής, όπως τα χαρακτήρισε ο κ. Κούβελας, είναι αυθαίρετα, να τα κατονομάσουμε να τα ανακοινώσουμε στο Κοινοβούλιο και να πούμε: τον Αστέρα Βουλιαγμένης δεν μπορούμε να τον γκρεμίσουμε. Ανηγέρθη με διαφόρους τρόπους –ανάγκες κάποιας εποχής– έγιναν διάφορα τεχνήματα νομιμοποίησεώς του για ανάγκες τουριστικές; Θα πάμε στα νησιά μας όπου ο αιγιαλός και η παραλία μεριμνή του κράτους δεν εχαράχθη. Η γραμμή του αιγιαλού προπάντων δεν εχαράχθη. Όχι! Ο ενδιαφερόμενος πολίτης μεριμνούσε –και μεριμνά ακόμη– για να καλύψει ανάγκες του και κάμει ό,τι δεν έκαμε το κράτος, το παράκτιο κράτος με τις χιλιάδες χιλιομέτρων. Ουδείς μερίμνησε να προδιαγράψει ό,τι έπρεπε να προδιαγραφεί, ώστε να γνωρίζει απ' αρχής ο οποιος οσδήποτε ιδιώτης αλλά και το Δημόσιο που μπορεί να χτίσει.

Ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς έχετε ελέγξει τι έχει κάμει με την ανοχή του κράτους μας με κυβερνήσεις διάφορες; Το ίδιο και ο Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης ή τα Λιμενικά Ταμεία. Έχουν χαραχθεί λιμενικές ζώνες, κύριοι συνάδελφοι; Μέγα νομικό πρόβλημα η λιμενική ζώνη. Πού σταματάει η αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος και πού αρχίζει της Ελληνικής Αστυνομίας. Όποιος τα ψιλολογά φθάνει στο σημείο να αναπαραστήσει στη μητή του ό,τι συνέβαινε παλαιότερα με την Αστυνομία Πόλεων και την Χωροφυλακή. Η τάξη και ο νόμος επιβάλλονται με τέτοιες ατέλειες;

Αν λοιπόν ο στόχος μας είναι να κάνουμε παραδοχές αυτού του είδους, να θεσπίσουμε ένα νέο σύστημα δεν μπορείτε, κύριε Υπουργές να ισχυρίσεθε ότι θα ιστοπεδώσουμε τα θεωρούμενα αυθαίρετα. Δεν μπορείτε. Πρέπει φανερά να πούμε: Ποια είναι η παρούσα κατάσταση; Να την ονοματίσουμε, να την «ζωγραφίσουμε με τόλμη».

Μπορείτε να έρθετε, κύριε Υπουργές, στην εκλογική μου περιφέρεια τα Δωδεκάνησα και να πείτε ότι δημόσια έργα ή και ιδιωτικά έργα μη συνάδοντα προς όσα μας περιγράψατε στην επιτροπή, όσα και εδώ είπατε, πρέπει να κατεδαφισθούν; Ελάτε, κάντε το! Πείτε μας όμως ποιοι είναι οι μηχανισμοί γι' αυτό το έργο και μη μας πλασάρετε σαν θεαματικό έργο τα πρωτόκολ-

λα και τα πρόστιμα, από τα οποία το κράτος μας δεν έχει εισπράξει μέχρι στιγμής παρά ασήμαντα ποσά, κύριοι συνάδελφοι. Έχω μία στρατιά υπαλλήλων, οι οποίοι συντάσσουν πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής και εν συνεχεία κάποια άλλα πρωτόκολλα χρήσεως και επιβάλλουν εκατομμύρια, κύριοι συνάδελφοι. «Όμως τις έχει εισπράξει το δημόσιο; Πρέπει να δούμε τις έχει εισπράξει Δικηγόροι επί δικηγόρων αμείβονται από εσάς, δικηγόροι, δηλαδή του δημόσιου, παρίσταται σε δίκες, το αυτό γίνεται και από τους ιδιώτες, αλλά το αποτέλεσμα είναι ούτε μία δραχμή να πηγαίνει στον κρατικό κορβανά. Έχουμε πρόβλημα! Ελάτε να το λύσουμε. Επ' ουδενί λόγο θα ήθελα κάποιος να διανοθεί ότι πρωθώ την ίδεα της παραχωρήσεως της κοινοχρήστου γης. Γι' αυτό και δεν εισηγούμαι και μεταβολή των όσων ο κτηματολογικός κανονισμός Ρόδου, Κω και μερικώς Λέρου, προσδιορίζει. Όχι! να παραμείνει ως έχει ο κοινόχρηστος χώρος, είναι κοινόχρηστος χώρος. Μόνο να προσδιορίσουμε την έννοια του κοινοχρήστου. Και το Συμβούλιο της Επικρατείας, απ' ό,τι μου λένε οι νομικοί, αυτό το έχει κάνει. Κοινόχρηστο είναι αυτό το οποίο ανήκει στο δημόσιο και είναι σε χρήση κοινού, αλλά και σε ιδιώτη για χρήση κοινού. Δεν του επιτρέπεις, δηλαδή, να εμποδίσει την προσέγγιση του οιουδήποτε πολίτη. Αυτό είναι το κοινόχρηστο. Έτσι λένε οι γραφές. Εσείς είστε οι νομικοί, εσείς μας τα παρουσιάσατε.

Το άρθρο 26 περί Δωδεκανήσου που έχετε δεν πρέπει να λέγεται άρθρο αναφερόμενο στο καθεστώς Δωδεκανήσου. Όχι κύριε Υπουργέ, είναι καθεστώς δυόμισι νησιών, εκεί δηλαδή όπου οι Ιταλοί συνέταξαν Κτηματολόγιο. Είναι η Ρόδος, είναι η Κως και το Λακί της Λέρου, εκεί όπου ήταν ο ναύσταθμος των Ιταλών και το οποίο Κτηματολόγιο –σας το είπα και άλλοτε– συνετάγη όχι γιατί οι Ιταλοί είχαν αγωνία για την ιδιοκτησία εις χείρας των Ελλήνων της Δωδεκανήσου, όχι, αφελληνισμό της γης έκαναν και αυτός ο αφελληνισμός της γης μας κυνηγάει μέχρι σήμερα. Και είναι μία ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, να δώσουμε κάποια λύση σε κάποια από τα προβλήματα που υπάρχουν ακόμα. Δεν έγραψαν οι Έλληνες την περιουσία που είχαν στο Κτηματολόγιο. Έτσι εμφανίσθηκε το 30% της Ρόδου να ανήκει στο Ιταλικό Δημόσιο. Μας βασανίζει αυτή η ιστορία. Κατά καιρούς περάσαμε νόμους τη εισηγήσει του Υπουργείου σας, ο π.χ. 719/77. Και τι είπε ο νόμος εκείνος; Απόδοση κυρίων στους λεγομένους «αυθαιρέτως κατέχοντες». Τους βάφτισε έτσι για την οικονομία του πράγματος και τους απέδωσε τη γη με μηχανισμό, της δωρεάν εκδόσεως. Αν λοιπόν το γενικό πνεύμα είναι αυτό, να αναγνωρίσουμε δηλαδή την πραγματική κατάσταση είτε στα Δωδεκάνησα, είτε εκτός Δωδεκανήσου, ελάτε να συνεννοθούμε και να βγάλουμε ένα νόμο που θα επιβιώσει, αν όχι όσο αυτός τον οποίο τώρα τροποποιούμε, αλλά, τουλάχιστον επί αρκετά χρόνια. Φοβάμαι ότι η επέμβασή σας αυτό δεν θα το επιτύχει.

Κύριε Υπουργέ, στο λίγο χρόνο που απομένει θα κάνω ορισμένες παρατηρήσεις.

Καθορίζετε στο άρθρο 27 ένα νέο μηχανισμό επιβολής κάποιων προστίμων για χρήση γης, ο οποίος είναι διάφορος του προηγουμένου ή εν πάσῃ περιπτώσει, δεν λέω το απολύτως διάφορος, αλλά πάντως διαφέρει. Αυτό τι συνέπειες έχει: Εφεξής οι κρατικές υπηρεσίες, οι οποίες είναι πολύ πλημμελώς στελεχωμένες -δεν μπορείτε να εφαρμόσετε το νόμο αν δεν έχετε υπηρεσίες, και το υπογραμμίζω αν εφαρμόσουν το παρόντα νόμο, τα πρωτόκολλα που θα εκδόσουν θα έχουν για το ίδιο «αμάρτημα» εν σχέσει προς τα πρωτόκολλα, βάσει του προηγουμένου μηχανισμού, κάποια άλλη επιβάρυνση. Να συναποφασίσουμε λοιπόν: 'Ο,τι εκκρεμότερες υπάρχουν, εφεξής θα αντιμετωπισθούν με το νέο μηχανισμό. Δεν μπορεί δύο πολίτες για το ίδιο θέμα να αντιμετωπίζονται μέσα από διαφορετικό πρόσμα. Ατέλεια του νόμου σας. Δεν μπορείτε δε να μου λέτε στο άρθρο 27, στην παράγραφο 8, πως ό,τι αποφασίζετε, δεν επιδέχεται ενστάσεως. Δεν έχουν δικαίωμα, λέγει, οι πολίτες να προσφύγουν σε δευτεροβάθμιο κρίση.

Λέτε «αίτηση προσωρινής ρύθμισης νομής ή κατοχής ή αίτηση αναστολής εκτέλεσης κατεδάφισης... δεν επιτρέπεται». Μα, αν κάπου πρέπει να υποβάλλουμε αίτηση αντισυνταγματικότητος εδώ πρέπει να γίνει. Αποφάσισε δηλαδή ο υπάλληλος που

έχετε στη Ρόδο, κύριε Υπουργέ, και τέλος; ο εγκληματίας επιτρέπεται να προσφύγει στη δευτεροβάθμια κρίση, ο μη εγκληματίας δεν επιτρέπεται να τη ζητήσει.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Είναι γενικές οι παρατηρήσεις μου. Κάνετε μια επέμβαση στα λιμενικά. Επιτρέπετε σε κάθε έναν που διοικεί λιμένα οποιασδήποτε μορφής, εμπορικών ή σκαφών ή άλλον να αυτοπροσδιορίζει την έκταση εντός της οποίας θα αναπτύσσει τις δραστηριότητες του. Μα, όποιος είναι αυτός, είτε λέγεται δήμος, είτε λέγεται Κοινότητα είτε λέγεται άλλος τις ιδιώτης ή οργανισμός δεν θα προσδιορίσει λιμενική ζώνη όστι του αρέσει; Μα, είναι αυτή λιμενική πολιτική; Και ποιες είναι οι οικονομικές συνέπειες; Προσδιορισμός ευρείας ζώνης σημαίνει δαπάνες, άνοιγμα φιλοδόξου ορέξεως να κάμεις εγκαταστάσεις για να εξυπηρετήσεις τον άλφα ή το βήτα σκοπό χωρίς να υπάγεται αυτό σε ένα γενικό σχεδιασμό.

Προχέρεται είχαμε την επερώπωση για τη λιμενική μας πολιτική. Ο Υπουργός Εμπορίκης Ναυτιλίας ισχυρίσθηκε ότι μπορεί εκείνος να την επιβάλει. Πώς θα την επιβάλει άμως με τις δυνατότητες που δίδετε π.χ. σε μένα τον πρόεδρο δηλαδή, Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου ή Νομαρχιακού Λιμενικού Ταμείου ή Ανωνύμου Εταιρείας που διευθύνων ένα λιμάνι στο Βόλο καλή ώρα, να προσδιορίσων εγώ τη χερσαία ζώνη του λιμένος. Πώς θα υπαχθώ, λοιπόν, μετέπειτα στις διατάξεις του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας; Αφού θα έχω ήδη οργανώσει τα της επεκτάσεως της λιμενικής ζώνης. Μεγάλη άνεση τους δίνετε, κύριε Υπουργέ.

'Έτσι, πώς θα πάτε μεθαύριο σε ένα ειρύτερο, σε διεθνές περιβάλλον να πείτε ότι το άλφα ή το βήτα λιμάνι θα αναπτύξει δραστηριότητα διαμετακομιστική όταν ξυπνήσει ένας πρόεδρος Λιμενικού Ταμείου π.χ. στο Ηράκλειο, λέω στην τύχη, και σας πει «όχι ό,τι κάνει ο Βόλος θα κάνω και εγώ ή ό,τι κάνει η Θεσσαλονίκη θα κάμι και η Αλεξανδρούπολη»;

(Στο σημείο αυτό κυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τι θέλω να πω με όλα αυτά για να ικανοποιήσω και την επιμονή του προέδρου μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα πάμε σε γρουσούζικο αριθμό θα πάμε στο δέκατο τρίτο λεπτό.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Η πρόθεση δεν κατάλαβα ακόμη ποια είναι. Πάντως το νομοσχέδιο είναι ενώπιον ημών. Νομίζω ότι επιδέχεται πολλών επεμβάσεων και θα έπρεπε να τις δεχτεί ο κύριος Υπουργός.

Έχω καταθέσει δυο τροπολογίες. Υπάρχει ένα νησάκι που λέγεται Αγαθονήσι ακτήμονες σχεδόν οι πάντες, διακόσιοι όλοι και όλοι. Έχουν από χρόνια ζητήσει από την περιουσία του δημοσίου να πάρουν κάτι για να χτίσουν ένα σπιτάκι.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν καταφέραμε ούτε εγώ δεν ξέρω τόσα χρόνια τώρα να δώσουμε αυτό το δικαίωμα σ' αυτούς τους «φανατικούς» που επιλέγουν να είναι εγκατεστημένοι σε ένα νησάκι που πάρουν ένα κομμάτι γης που δεν το ζητάει κανένας. Δεν καταφέραμε στο Καστελόριζο όπου με τον Πατριάρχη προχθές ακούσαμε του κόσμου τα παραπάνω για την αδυναμία του κράτους γαλύσει τα προβλήματά τους.

Τα λέγω αυτά διότι οι νόμοι οι μνημονεύματα στο παρόν νομοσχέδιο αναφέρονται και σ' αυτές τις περιπτώσεις. Και επειδή υπάρχει ειδικό άρθρο για τα Δωδεκάνησα θεώρησα υποχρέωσή μου ως Βουλευτής Δωδεκανήσου εκ προοιμίου να θέσω τα θέματα, ώστε ο κύριος Υπουργός να γνωρίζει ότι κατά τη συζήτηση των άρθρων θα πρέπει να αντιμετωπίσει θετικά προτάσεις οι οποίες αποτελούν λύσεις παγίων προβλημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Πάγκαλος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν επιτρέψτε μου να πω πώς τον κύριο Υπουργό τον οποίο ιδιαιτέρως εκτιμώ και με τον οποίο έχω μια φιλία πολλών ετών ότι δεν θα καθίσω να ακούσω τη δευτεροβάθμια γραφή του. Διότι θέλω να διαμαρτυρηθώ αποχωρώντας αμέσως μετά την ομιλία μου για τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε. Είμαστε από τις εννέα εδώ και όπως βλέπετε κανείς πλέον δεν είναι πια εδώ απ' αυτούς

που θα μπορούσαν να με ακούσουν και βεβαίως ακόμη λιγότεροι θα ακούσουν τον κύριο Υπουργό όταν απαντήσει στα θέματα που ετέθησαν.

Δεν μπορώ να διαπιστώσω για ποιο λόγο έχει τόσο επείγοντα χαρακτήρα αυτό το νομοσχέδιο. Απ' ό,τι ξέρω η ημερήσια διάταξη της Βουλής μέχρι τα Χριστούγεννα δεν είναι υπερμέτρως επιβαρημένη. Διαπιστώνω μια διάθεση πειθαρχικής τρόπον τινά ταλαιπωρίας των Βουλευτών για την οποία διαμαρτύρομαι.

Θα μπορούσα βεβαίως να επιμείνω –και το έχω κάνει ήδη προς τον κύριο Υπουργό– για τη διόρθωση συγκεκριμένων σημείων του νομοσχεδίου, τα οποία θεωρώ παντελώς απαράδεκτα.

Θα μπορούσα παραδείγματος χάρη να τον παρακαλέσω –και το έκανα ήδη– να αποσαφηνίσει αυτήν την έννοια της ελευθέρας προσέγγισης. Τι θα πει «ελευθέρα προσέγγιση»; Ότι υπάρχει το νομικό δικαίωμα της προσέγγισης; Μπορεί να εξαρτηθεί αυτό το δικαίωμα από την καταβολή αντίτιμου;

Εγώ θα ήθελα να αποσαφηνίστε ότι η προσέγγιση των Ελλήνων πολιτών προς την παραλία της πατρίδας τους είναι τωόντι ελευθέρα, φυσικώς ελευθέρα και ότι αν καταλήξει όλη αυτή η νομοθετική προσπάθεια σ' ένα συμματόπλεγμα με κάποιο θυρωάρο, ο οποίος θα εισπράττει κάποιο αντίτιμο υπέρ κάποιου επιχειρηματία του τουρισμού ή άλλων παραθαλάσσιων δραστηριοτήτων, τότε με συγχωρείτε, αλλά ελευθέρα προσέγγιση δεν υπάρχει.

Υπάρχει προσέγγιση αναλόγως με το εισόδημα του καθενός και οξύνονται τα ταξικά χαρακτηριστικά μιας κοινωνίας, η οποία τα τελευταία χρόνια, θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να σας πω, συνεχώς αυξάνει βεβαίως τη γενικότερη ευημερία της, αλλά αυξάνονται και οι αντιθέσεις και οι ανισότητες που υπάρχουν. Και αυτό έχει αποδειχθεί από όλες τις στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χαρακτηριστικό είναι επίσης αυτό που λέγεται για την εθνική άμυνα. Τι θα πει «σκοποί εθνικής αμύνης»; Όπως ξέρω μέχρι τώρα, στους σκοπούς της εθνικής αμύνης περιλαμβάνονται και οι πολυτελέστατες κατασκηνώσεις των στρατιωτικών τις οποίες αποκλειστικά χρησιμοποιούν, αποκλείοντας όλους τους άλλους πολίτες και τις περιφρουρούν με τρόπο αυστηρότατο σε σημαντικά σημεία της περιοχής μας.

Υπάρχει παραδείγματος χάρη τον Άγιο Ανδρέας στη δική μας εκλογική περιφέρεια. Όπως καλά γνωρίζετε, δεν είναι δυνατόν να πας να κάνεις μπάνιο σε αυτήν την παραλία, διότι εκεί κάνουν μπάνιο οι αξιωματικοί και οι οικογένειές τους. Αυτό είναι ένα χουντικό κατάλοιπο, είναι τελείως απαράδεκτο. Βεβαίως έχουν δικαίωμα οι στρατιωτικοί να έχουν κατασκηνώσεις, όπως έχουν και οι υπάλληλοι διαφόρων ειδών, αλλά πρέπει η παραλία αυτών των κατασκηνώσεων να είναι ελευθέρα. Δεν είναι ελευθέρα και δεν θα γίνει ελευθέρα με αυτό εδώ το νομοσχέδιο, γιατί προβλέπεται με ρητή διάταξη, η δυνατότητα αποκλεισμού.

Και μην μου πείτε ότι δεν είναι έτσι και ότι εννοείτε φρούρια και πολυβολεία στις ακτές. Αυτό μπορεί να ισχύει για τη Θράκη, την οποία εκπροσωπείτε και η οποία έχει την τύχη να υπεραπίζεται τα σύνορα της Ελλάδας, αλλά στον Άγιο Ανδρέα δεν υπάρχουν ούτε φρούρια, ούτε πολυβολεία, ούτε και στην Αγία Μαρίνα. Υπάρχουν πολυτελέστατες βίλες στις οποίες παραθερίζουν οι αξιωματικοί και οι οικογένειές τους. Και να παραθερίζουν, αλλά όχι και να μην μπορούν να κάνουν μπάνιο οι περίοικοι, όπως γίνεται τώρα. Αυτά είναι πράγματα λατινοαμερικάνικα. Γίνονται στις λατινοαμερικανικές χώρες και όχι στην Ελλάδα της Ευρώπης και της ΟΝΕ.

Αλλά υπάρχουν και άλλα θέματα τα οποία είναι πάρα πολύ δύσκολα για μένα, κύριε Υπουργέ. Διαβάζω την αρχή του άρθρου 10. Λέει εδώ κάτι από το οποίο δεν καταλαβαίνω λέξη, δεν καταλαβαίνω καθόλου τι θέλετε. Αναφέρει «Τμήματα ιδιωτικών τυχόν κτημάτων...». Τι είναι αυτό το «τυχόν»; Είναι ιδιωτικά ή δεν είναι ιδιωτικά; Και συνεχίσει «αυτά χαρακτηρίστηκαν από την επιτροπή του άρθρου 3 ως μη ιδιωτικά». Ακόμη μεγαλύτερη δυσφορία με καταλαμβάνει. Αυτά τα «τυχόν ιδιωτικά», που είναι ήδη ένα μυστήριο για μένα, χαρακτηρίζονται ως μη ιδιωτικά, ενώ βεβαίως συνεχίζουν να είναι «τυχόν ιδιωτικά», όπως αναφέρεται στην αρχή του άρθρου, αλλά ανήκουν στον αιγιαλό.

Δηλαδή καίτοι είναι ιδιωτικά, ανήκουν στον αιγιαλό! Θεωρούνται «αναγκαστικώς απαλλοτριωθέντα υπέρ του δημοσίου» για να περιληφθούν στον αιγιαλό, ενώ ήδη ανήκουν στον αιγιαλό, όπως μόλις πριν από λίγο διάβασα.

Κύριε Υπουργέ, για όνομα του Θεού λυπηθείτε μας. Είναι δυνατόν να νομοθετήσουμε επ' αυτού του άρθρου; Τι μας λέτε εδώ πέρα; Σας παρακαλώ, θέλει μισή ώρα εξήγηση.

Λοιπόν, για να μην μπω σε πολλές λεπτομέρειες γιατί θα μιλήσουμε στα άρθρα, νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι θα έπρεπε να κάνετε το εξής: Ποια είναι η κατάσταση αυτήν τη στιγμή στην Ελλάδα; Υπάρχει ένα νομοθέτημα, που καίτοι προέρχεται από μια δυσοίωνη περίοδο της πολιτικής μας ιστορίας κράτησε εξήντα χρόνια.

Να το προσδιορίσουμε με τις σύγχρονες παραμέτρους αυτό το νομοσχέδιο. Τι έχει συμβεί από τότε; Υπάρχει μεγαλύτερη πίεση επί του αιγιαλού, μεγαλύτερο λαϊκό αίτημα για πρόσβαση στη θάλασσα, περισσότερα κοινωνικά και ατομικά δικαιώματα πάσης φύσεως για τον πολίτη. Αυτό που ο Μεταξάς νομοθέτησε εμείς πρέπει να το πάμε πιο μπροστά, όχι να γυρίσουμε πίσω από το Μεταξά.

Αυτό σημαίνει κάτι πολύ απλό, κατά την άποψή μου: Στα πενήντα μέτρα της παραλίας και στον αιγιαλό, όπως αυτός καθορίζεται, δεν θα χτίσει κανείς τίποτα ποτέ και δεν θα αποκτήσει κανένας κανένα δικαίωμα χρήσεως και ιδιοκτησίας. Και αν υπάρχουν νόμιμα δικαιώματα ιδιοκτησίας -πράγμα για το οποίο πολύ αμφιβάλλω, γιατί τα περισσότερα κτίσματα πάνω σ' αυτές τις περιοχές είναι αυθαίρετα- τότε βεβαίως να αποζημιώθουν οι άνθρωποι αυτοί που έχουν νόμιμα δικαιώματα. Και να αποζημιώσουμε μόνο για τα νόμιμα δικαιώματα και για τα νόμιμα κτίσματα.

Διότι εδώ, απ' ό,τι καταλαβαίνω, στο νομοθέτημά σας μένει ανοικτό το θέμα: Αν κάποιος έχει ένα ιδιωτικό οικόπεδο, το οποίο πρόκειψε κατά κάποιο τρόπο από κάποιους τίτλους κλπ και έχτισε ένα αυθαίρετο κτίσμα, προκύπτει περίπτωση αποζημιώσης του. Εγώ έτσι καταλαβαίνω, ότι με το νομοσχέδιο σας θα αποζημιώσετε τον αυθαίρετως οικοδομήσαντα επί του αιγιαλού ή της παραλίας.

Προέκυψε μία δυσκολία εφαρμογής του νομοσχεδίου, το οποίο προϋπήρξε. Βρείτε απλούς μηχανισμούς εφαρμογής του νόμου, όχι με επιτροπές και πρωτόκολλα. Εδώ θα οδηγηθείτε στην ίδια κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε στο θέμα της χωροταξίας και της πολεοδομίας. Αυτήν τη στιγμή, όπως ξέρετε, εκκρεμούν δεκάδες χιλιάδες ίσων εκατοντάδες χιλιάδες πρωτόκολλα αποβολής και κατεδάφισης αυθαιρέτων οικημάτων, τα οποία δεν εφαρμόζονται. Το ίδιο θα συμβεί και σε σας. Βρείτε, λοιπόν, ένα μηχανισμό. Στο Υπουργείο Οικονομικών εσείς είστε ο άρχων της μοίρας του κάθε πολίτη. Έχετε υπό την εξουσία σας το απόλυτο πυρηνικό όπλο που λέγεται «εφορία». Χρησιμοποιείστε την εφορία. «Αν δεν κατεδαφίσεις, κύριε, το αυθαιρέτο σου» –το έρκος των οδόντων μου εκράτησε ονόματα, γιατί εάν έλεγα ονόματα ιδιοκτητών αυθαιρέτων είμαι σίγουρος ότι θα βλέπατε τη λύση του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας στα ονόματα που θα ανέφερα. «Έχεις, λοιπόν, αυθαιρέτο; Σου τάσσω ημερομηνία κατεδάφισης. Δεν το κατεδαφίζεις; Προσαύξηση 10% του φόρου σου τον πρώτο χρόνο, 20% το δεύτερο χρόνο, 30% το τρίτο χρόνο μέχρι να σε εξοντώσω και να μάθεις να είσαι νομοταγής πολίτης, να μην υβρίζεις την πολιτεία και κυρίως να μην υβρίζεις τους συνανθρώπους σου, οι οποίοι δεν έχουν τη δική σου δυνατότητα χρήσης του πλούτου, για να αποκτήσουν αυθαίρετα πλεονεκτήματα επί της παραλίας.

Η παραλία, κύριε Υπουργέ, είναι το μισό της ψυχής των Ελλήνων. Είναι εκεί που ο «Έλληνας συναντά τη θάλασσα. Και ο Έλληνας είναι αμφίβιο ζώο. Έχει διαμορφωθεί από χιλιάδες χρόνια ιστορίας. Εμείς πάμε εδώ να τον αποκόψουμε από τη θάλασσα, να χτίσουμε φραγμούς, πάσης φύσεως οικοδομήματα. Και θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι δεν είναι δυνατόν να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο προσποιούμενο ότι είναι συνταγματική η διατύπωση. Εγώ ενοχλήθηκα χθες από το δίλημμα της συνταγματικότητας, γιατί η διαφωνία μου επί του νομοσχεδίου είναι ουσιαστική. Και κάθε φορά που ο κ. Παυλόπουλος και οι

άλλοι συνταγματολόγοι της Βουλής μας μεταφέρουν στο επίπεδο της συνταγματικής διαμάχης αυτοί μεν διαπρέπουν εμείς δε δεν μπορούμε να θέσουμε τα πραγματικά προβλήματα. Άλλα είναι δυνατόν να λέτε ότι θα εξυπηρετηθούν εθνικοί σκοποί; Τι είναι εθνικοί σκοποί; Όλα είναι εθνικά. Ο, τι γίνεται στην Ελλάδα από Έλληνες είναι εθνικό. Τι είναι το εθνικό; Μπορείτε να μου δώσετε το παράδειγμα ενός σκοπού που είναι εθνικός και δεν μπορεί να περιγραφεί κατ' άλλον τρόπο;

«Κοινωφελείς αναπτυξιακοί σκοποί». Βγαίνω εγώ στην παραλία ενός νησιού, κάνω ένα μεγάλο καμπαρέ και προσέρχονται τουρίστες από όλο τον κόσμο και αφήνουν συνάλλαγμα; Είναι αναπτυξιακό. Προφανώς είναι αναπτυξιακό. Θα το κάνω με βάση τη διατύπωσή σας; Τι θα πει «αναπτυξιακοί σκοποί»;

«Περιβαλλοντικοί σκοποί». Εδώ τώρα φθάνουμε και στο σημείο της περιφρόνησης της νομοσύνης των συνομιλητών μας. Διότι εάν θέλετε να προστατέψετε το περιβάλλον, αφήστε την παραλία ως έχει. Αφήστε την ως έχει. Ούτε πονηρούς τοίχους και φράγματα για να μην επικρατεί η διάβρωση της θαλάσσης. Η θάλασσα είναι για να διαβρώνει.

Να την πάρει την ακτή η θάλασσα άμα πρέπει να την πάρει, άμα ήρθε η ώρα της. Έτσι διαμορφώνεται το τοπίο. Αν κάνετε τα τοιχάκια για να παρεμποδίσετε τη διάβρωση, πάνω στα τοιχάκια θα γίνουν άλλα πράγματα. Το ξέρετε πολύ καλά, γι' αυτό θα γίνουν τα τοιχάκια. Διότι στην παραλία που δεν ενδιαφέρει κανένα για εμπορικούς σκοπούς, για λόγους κερδοσκοπίας, ουδείς θα πάει να την προστατεύσει. Θα την αφήσει στο έλεος των κυμάτων, όπως είναι επί χιλιάδες χρόνια χωρίς να ενοχλείται κανένας.

Λέει πολιτιστική προστασία και ανάδειξη μνημείων. Καλά, αυτό εντάξει. Και συνεχίζει: Εξωραϊστικά, συγκοινωνιακών σκοπών. Δηλαδή να φτιάξουμε πάνω στην παραλία, πενήντα μέτρα από τη θάλασσα, δρόμους, τραίνα.

Αυτό το νομοσχέδιο είναι ένας Απτίλας, κύριε Υπουργέ.

ΣΗΦΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Επιτίθεται κατά της παραλίας και του αιγιαλού.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Είναι ένα από τα καταστρεπτικότερα νομοσχέδια που έχουν εμφανιστεί ποτέ εδώ στη Βουλή. Σας το λέω ρητά, δεν μπορώ να το ψηφίσω. Δεν ξέρω αν θα έρχομαι εδώ να το καταψηφίζω θορυβωδώς και να στεναχωριέμαι κάθε φορά που σας βλέπω, αλλά να το ψηφίσω δεν μπορώ. Και δεν μπορώ να ψηφίσω όχι μόνο συγκεκριμένη διάταξή του, αλλά και το σύνολό του.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Βαλυράκης έχει το λόγο.

ΣΗΦΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με όλη την ευαισθησία προς τον φίλο συνάδελφο Υπουργό, θα ήθελα να πω το εξής:

Η Κυβέρνηση εισηγείται, κύριε Υπουργέ, η Βουλή νομοθετεί. Και βεβαίως νομοθετεί λαμβάνοντας υπόψη και την εισήγηση της Κυβέρνησης, που σημαίνει όμως ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να επιμένει στην αποδοχή και υπερψήφιση των προτάσεων της χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη Βουλή. Νομίζω ότι αυτό είναι κρίσιμο στοιχείο της διαδικασίας και της νομιμοποίησής της που παρακολουθούμε και υπηρετούμε εδώ.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Το πρόβλημά μας είναι ότι έχουμε μεγάλη δυσκολία να συνεννοηθούμε. Και το μήνυμα που απευθύνεται από τη δική μου μεριά είναι ξεκάθαρο. Θεωρώ ότι η αρχή του νομοσχεδίου εμπεριέχεται στο άρθρο 2 και το άρθρο 2 και λυπάμαι, αλλά δεν θα το ψηφίσω, κύριε Υπουργέ, εάν δεν το τροποποιήσετε έτσι ώστε να προστατεύει το δημόσιο, το κοινωνικό αγαθό της παραλίας και του αιγιαλού.

Ο αιγιαλός αποτελεί διασύνδεση και σημείο πρόσβασης στη θάλασσα. Είναι η ανάσα της ξηράς προς τη θάλασσα. Και επειδή έτσι λειτουργούν τα πράγματα αιώνες τώρα, από καταβολής της ανθρωπότητας, είναι ζήτημα που αφορά τον πολιτισμό, είναι ζήτημα που αφορά βεβαίως την οικονομία, είναι ζήτημα που αφορά την οικολογία κ.ο.κ.. Όταν στη φιλοσοφία του νομοσχεδίου αυτού περιλαμβάνεται η αποκοπή αιγιαλού και παραλίας και ο χειρισμός της ως οικοπέδου -δηλαδή ως στοιχείο

οικονομικής ανάπτυξης- αυτό δεν μπορεί να σταθεί πουθενά. Και βεβαίως οποιαδήποτε αξιοποίηση οσδόήποτε προσοδοφόρα μπορεί να γίνει, αυτή είναι σε βάρος όλων των άλλων παραγόντων που συνδέονται με τη ζωή στην περιοχή αυτή.

Εγώ δεν αμφισβητώ -και έτσι είναι- ότι έχουμε απεριόριστα χιλιόμετρα παραλίας και αιγιαλού. Το πρώτο που θα έπρεπε να γίνει και που θα είναι μια σηματοδότηση της εξυπηρέτησης του δημοσίου και του κοινωνικού συμφέροντος, είναι ακριβώς η οριοθέτηση του αιγιαλού και της παραλίας. Αυτό είναι προϋπόθεση για οιδήποτε άλλο και δεν θα μπορούσε κανείς να έχει αντίρρηση για την αξιοποίηση πολύ συγκεκριμένων και πολύ καθορισμένων περιοχών με χρήσεις βεβαίως που προσάδουν σε αυτές τις περιοχές και που δεν παρεμποδίζουν και που δεν υποβαθμίζουν την ενδοχώρα ή τις χρήσεις και λειτουργίες που αφορούν οικισμούς ή περιοχές κοντά στην παραλία και στη θάλασσα.

Να δούμε όμως ποιο που είναι το πρόβλημά μας, που είναι και διαχρονικό πρόβλημα: Είναι ακριβώς η αυθαίρετη καταπάτηση και η ανέγερση αυθαιρέτων κτισμάτων ακριβώς στις περιοχές του αιγιαλού και της παραλίας.

Αυτό δεν είναι ο πρόβλημά μας; Αυτό το επίκαιρο πρόβλημα, το βασανιστικό πρόβλημα, το αντιμετωπίζουμε με το νομοσχέδιο; Όχι. Πυροδοτούμε παραπέρα σε χειροτέρευση τη σημερινή, θα έλεγα, απαραίτητη κατάσταση.

Εγώ έχω ένα δημοσίευμα τοπικής εφημερίδας. Όπως γνωρίζετε, τα Χανιά είναι κομμάτι νησιού και βρέχεται από το βορρά, τη δύση και το νότο από τη θάλασσα. Έχει εκτεταμένες και πανέμορφες παραλίες. Ο προϊστάμενος της κτηματικής υπηρεσίας Χανίων, ο Λουκάς Μπασιάς λέει: «Άρμόδια για το 95% των περιπτώσεων καταπάτησης η αυθαιρέτου κτίσματος, η κατασκευής σε παραλία ή σε τιμήμα αιγιαλού» -μιλάμε για την περιοχή των Χανίων- «είναι η πολεοδομία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων. Επίσης η ίδια υπηρεσία συντάσσει το πρωτόκολλο διοικητική αποβολής και κατεδάφισης του κτίσματος, που δεν εφαρμόζεται, επειδή δεν υπάρχει συνεργείο για την κατεδάφιση των αυθαιρέτων κτισμάτων σε επίπεδο Νομού Χανίων». Και λέει ο εκπρόσωπος του: «Δυστυχώς η κτηματική υπηρεσία Χανίων είναι μια μικρή υπηρεσία με λίγο προσωπικό και είναι αδύνατο να παρακολουθήσουμε όλο το νομό». Εφόσον λοιπόν, δεν μπορούμε να τον παρακολουθήσουμε, ας τον παραχωρήσουμε σε μακροχρόνιες μισθώσεις οποιαδήποτε χρήσης. Και επιτρέψτε μου να ακολουθήσουμε λίγο, για να με λέμε περιέργα πράγματα, τη διατύπωση που κάνετε, να ακολουθήσουμε δηλαδή το παράδειγμα του κ. Πάγκαλου στην παράγραφο 1 του άρθρου 2. «Είναι πράγματα κοινόχρηστα που ανήκουν κατά κυριότητα στο δημόσιο, το οποίο τα προστατεύει, τα διαχειρίζεται και τα αξιοποιεί». Τώρα πως τα αξιοποιεί. «Εκτός του κυρίου προορισμού τους, μπορεί να χρησιμεύουν και για την εξυπηρέτηση εθνικών, κοινωνιακών, αναπτυξιακών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών, προστασίας και ανάδειξης μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, εξωραϊστικών, συγκοινωνιακών και γενικά σκοπών δημόσιου συμφέροντος».

Στο άρθρο 3 απαλλάσσεσθε της ευθύνης. «Στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη και την παρόχθια ζώνη δεν επιτρέπεται η κατασκευή κτισμάτων και εν γένει κατασκευασμάτων, παρά μόνο για την επιδίωξη των σκοπών, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο». Δηλαδή για οποιονδήποτε σκοπό.

Τώρα για του λόγου του αληθές θα πάμε στην παράγραφο 7 του άρθρου 7, όπου λέει: «Για την εκτέλεση δομικών έργων στην παραλία προς επιδίωξη των σκοπών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2» -αυτό που είπαμε προηγούμενα- «εφαρμόζονται οι διατάξεις για τη δόμηση εκτός σχεδίου πόλης». Άρα δηλαδή πολεοδομείτε με τις διατάξεις εκτός σχεδίου πόλεων τον αιγιαλό και την παραλία. Αυτήν την προστασία κάνουμε:

Βεβαίως το όλο θέμα η όλη ιστορία επιβαρύνεται όταν μιλάμε για βραχονησίδες, όταν μιλάμε για νησιά όπου οι σχέσεις αιγιαλού και γης, παραλίας και γης ανατρέπεται. Είναι μια ιδιαιτερότητα. Εκεί όταν μιλάμε για την ανάπτυξη νησίδων και βραχονησίδων έχει να κάνει με τη θέση τους και την έκταση τους και βεβαίως υπάρχουν τα ζητήματα που πολύ σωστά έβαλε ο

συνάδελφος κ. Αρσένης σε σχέση με την άμυνα. Άρα εδώ η ανάπτυξη δεν μπορεί να έρθει πιο μπροστά από τα θέματα της ασφαλειας και της άμυνας. Να μου επιτρέψετε, όμως, να σας πω ότι εγώ αποδέχομαι την καλή πίστη των τοποθετήσεών σας, αλλά τα κείμενα οδηγούν σε τελειως διαφορετική κατεύθυνση. Άρα, λοιπόν η ψηφίζουμε τις καλές σας προθέσεις η ψηφίζουμε τα συγκεκριμένα κείμενα, δεσμευτικά από εκεί και πέρα.

Εγώ θα συνιστούσα, κύριε Υπουργέ, στην Κυβέρνηση να δεχθεί την διατύπωση του κ. Αρσένη η οποία κατετέθη και την οποία θεωρώ λειτουργική και σωστή και την οποία θα δεχόμουν να ψηφίσω. Τη διατύπωση που έχετε την θεωρώ ιδιαίτερα επικίνδυνη ότι ανοίγει τους ασκούς του Αιόλου και δεν θα μπορούμε να συμμαζέψουμε τίποτα πια και δεν την ψηφίζω.

Σας καλώ, λοιπόν, να συνεννοηθείτε με τους συναδέλφους, να ακούσετε τις προτάσεις τους και να διαμορφώσετε ξανά το άρθρο 2. Σε ό,τι με αφορά για την διατύπωση που μας εισηγείσθη δεν συμφωνώ και δεν την ψηφίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Τσίπρας έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ : Κυρία και κύριοι συνάδελφοι ο αέρας, η θάλασσα, η απεριόριστη απόλαυση των εθνικών δρυμών ήταν τα αγαθά τα οποία από το Ρωμαϊκό Δίκαιο γνωρίζαμε ότι ανήκαν σε όλους. Κοινά τοις πάσι, έτσι το αποκαλούσε ο Αστικός Κώδικας και το Ρωμαϊκό Δίκαιο. Κοινόχρηστα τα φέρει σήμερα την παραλία και τον αιγιαλό το παρόν νομοσχέδιο. Έρχεται από εξήντα χρόνια ζωής να καταργήσει εκείνο το προηγούμενο νομοσχέδιο το οποίο ακούσατε και το γνωρίζουμε που ήταν μιας περιόδου ανωμάλου για την ελληνική ιστορία. Ήταν της μεταεικής περιόδου. Και ασφαλώς η προσπάθεια συγκρίσεως της εποχής εκείνης των συνθηκών της εποχής εκείνης τη νοοτροπία της εποχής εκείνης με τη σημερινή είναι ασφαλώς ανοίκειες. Άλλη ήταν η περιοχή εκείνη, η Ελλάδα βρισκόταν προ των πυλών του πολέμου, δεν είχε τουριστικά ενδιαφέροντα και στη διάρκεια αυτή των είκοσι ένα ετών επιβιώνει αυτό το νομοσχέδιο υπό τη σημερινή Κυβέρνηση. Το σημερινό κόμμα, το ΠΑΣΟΚ από το 1981 με εκείνη τη περίοδο των τριών ετών διακοπής βρίσκεται στην εξουσία, διαχειρίζεται τις δημόσιες εκτάσεις, διαχειρίζεται τους αιγιαλούς και τις παραλίες με αυτό το νομοσχέδιο του 1940. Τι έφταιξε, τι κακό προκάλεσε το νομοσχέδιο στη διάρκεια της ζωής του το οποίο θεραπεύεται σήμερα με αυτό το οποίο αποκλήθηκε από μέρους Βουλευτών των κυβερνώντων κόμματος Απόλαυς ή καταστροφικό σε κάθε περίπτωση. Τι μετέβαλε; Μήπως εμποδίζει την καταστροφή των αυθαιρέτων κατασκευών ή μήπως εμπόδισε τον καθορισμό του αιγιαλού και της αιγιαλίτιδας ζώνης; Ακούστηκε και αναγράφεται και στην εισήγηση του κ. Παπαγεωργόπουλου, από την ρωμαϊκή εποχή, από το Ρωμαϊκό Δίκαιο μέχρι σήμερα ίδια ακριβώς είναι η έννοια του αιγιαλού, της αιγιαλίτιδος ζώνης. Δεν εμποδίστηκε συνεπώς από αυτό το νομοσχέδιο ο καθορισμός. Δεν καθορίστηκε ποτέ ή τουλάχιστον στο μεγαλύτερο τμήμα. Και όπου καθορίστηκε αιγιαλίτιδα ζώνη απ' ό,τι γνωρίζω από τη δικηγορική μου σταδιοδρομία κατ'εντολή του ΝΑΤΟ και του ναυτικού και μάλιστα τόσο πρόχειρη, ώστε υπήρξαν περιπτώσεις στη Κρήτη, στη περιοχή Ρεθύμνου που καθορίστηκε σχεδόν σε ευθεία γραμμή και κατέλαβε και εκτάσεις οι οποίες περιείχαν αλμυρικά εκατόν ετών. Και χρειάστηκε βέβαια μεγάλος αγώνας για να αποκατασταθεί η περίπτωση του καθορισμού εκείνης της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Συνεπώς αυτά τα οποία λέγετε εσείς στην εισηγητική έκθεση ότι έρχεται να θεραπεύσει αυτό το νομοσχέδιο είναι αυτονότητο, ότι μπορούσαν να είχαν θεραπευθεί στη διάρκεια των είκοσι ετών που διαχειρίζεται τις παραλίες και τους αιγιαλούς το ίδιο το ΠΑΣΟΚ με τον ίδιο ακριβώς νόμο του 1940. Δεν το έπραξε όμως. Και δεν εμποδίστηκε στο να το πράξει από κάποιο νομοθετικό εμπόδιο. Άρα άλλοι σκοποί εξυπηρετούνται σήμερα με αυτό το νομοσχέδιο. Ασφαλώς έγινε μεγάλη συζήτηση χθες το βράδυ. Υπήρξε ταραχώδης συζήτηση γιατί εθίγησαν οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ όταν τέθηκε θέμα αντισυνταγματικότητος του νόμου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Εγώ θα ξεκινήσω από το τέλος. Μήπως υπήρχε δικαστικό εμπόδιο για την κατεδάφιση των αιθαλέρτων, όσων είχαν μέχρι σήμερα κατεδαφιστεί; Τι θεραπεύεται στην προστασία των δημοσίων κτισμάτων με το παρόν νομοσχέδιο; Ασφαλώς τίποτα. Προστίθεται μία διάταξη, έξαρση της οποίας έγινε από τον κ. Παυλίδη. Είναι η παράγραφος 8 του άρθρου 27, η οποία λέει: «Αιτήσεις ρυθμίσεως, ασφαλιστικά μέτρα και αναστολές δεν επιτρέπονται». Αυτό ακριβώς μου θύμισε συντακτικές πράξεις της εππατείας, οι οποίες απαγόρευαν την προσφυγή αιτήσεων ακυρώσεως των απολογιμένων από το δημόσιο και των αξιωματικών. Και υπήρχαν και τότε ακόμα γενναίοι δικαστές, οι οποίοι διαφώνησαν έστω και αν απεπέμφθησαν από τη θέση τους. Αυτό θυμίζει.

Είναι δυνατόν, κύριοι συνάδελφοι, να υποστηριχθεί ότι εναρμονίζεται με το Σύνταγμα διάταξη, η οποία αποστερεί στον Έλληνα πολίτη ατομικό του δικαίωμα, το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον της δικαιοσύνης; Και να κάνουμε και μια αυτονόητη διευκρίνιση. Στην προκειμένη περίπτωση το δημόσιο ενεργείως fisces, ως ιδιώτης. Συνεπώς δεν είπε ότι επιτρέπεται καμία διαφοροποίηση, επειδή ο έφορος που θα εκδίδει ενδεχομένως το πρωτόκολλο της διοικητικής αποβολής περιβάλλεται από κρατική εξουσία. Ως fisces ενεργεί το δημόσιο και συνεπώς ως ιδιώτης πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Αυτό μπορεί να εναρμονιστεί με πολλές διατάξεις. Αναφέρω το συνδυασμό: Άρθρο 4: «Όλοι οι Έλληνες πολίτες και οι Ελληνίδες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου». Γιατί άραγε εκείνοι που έχουν μια διαφορά επί ζώνης, η οποία θεωρείται αιγιαλός, μπορεί να μην είναι. Αυτό σημαίνει αμφισβήτηση. Αυτό σημαίνει δικαστική διένεξη. Και ποιος είναι αρμόδιος από το ίδιο το Σύνταγμα -άρθρο 93, αν δεν απατώμα, παράγραφος 2- για την επίλυση ιδιωτικών διαφορών; Είναι τα πολιτικά δικαστήρια.

Ακόμα και το άρθρο 17 του Συντάγματος, που υποστηρίζει την ιδιοκτησία: Διαφορά ιδιωτικού δικαίου σημαίνει περιουσιακό δικαίωμα επί αικήτου. Ισχυρίζεται ο οιοσδήποτε ιδιώτης, του οποίου επισπεύδεται η κατεδάφιση κτισμάτων, ότι είναι δικό του. Αν είναι ή δεν είναι, δεν είναι θέμα, το οποίο θα κριθεί μονομερώς από τον εκδίδοντα το πρωτόκολλο. Είναι θέμα, το οποίο κατά το Σύνταγμα θα πρέπει να επιλυθεί από τα πολιτικά δικαστήρια. Ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο: Όταν επιτρέπεται από τις διατάξεις αυτού του νομοσχέδιου -επειδή όταν ομιλώ δεν μπορώ να διαβάζω, θα σας αναφέρω απλώς τις γενικές αρχές αυτού του νομοσχέδιου, χωρίς να διαβάσω τα ειδικά άρθρα επί των οποίων θα μιλήσουμε αύριο- η περίφραξη της ακτής, επιτρέπεται η περίφραξη του αιγιαλού, τότε τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει η περίφραξη απαγόρευση στον απλό πολίτη, στον άνθρωπο που δεν έχει τη δυνατότητα να εισέλθει στις μεγάλες μαρίνες, στους μεγάλους χώρους των ξενοδοχείων. Δεν προσβάλλει αυτό την ελευθερία κίνησης του ατόμου, την ελευθερία συμμετοχής του στην κοινωνική, στην οικονομική ζωή του τόπου; Να μπει κι αυτός και να φτάσει στη θάλασσα;

Και βεβαίως έγινε μια συζήτηση και ορθή τοποθέτηση. Δεκαέξι χιλιάδες είναι οι ακτές. Να τις διαχωρίσουμε. Άλλο είναι το ένα θέμα και άλλο το άλλο. Δεν μπορούμε να συζητούμε, όταν θεσπίζονται γενικές αρχές, ότι εννοούμε μια απρόσιτη θάλασσα, την οποίαν δεν μπορεί κανείς να πατήσει και να πλησιάσει. Δεν ομιλούμε περί αυτού. Περί αρχών ομιλούμε και αρχές που δεν εφαρμόζονται από τη συγκεκριμένη Κυβέρνηση, η οποία μπορεί να έχει στη σκέψη της και στο μαλό της οποιεσδήποτε προθέσεις, αυτά όμως θεσπίζονται και ο νόμος και κάθε νόμος που ψηφίζεται από εδώ, ψηφίζεται για να ισχύει στο διηγεκές. Μπορεί έντιμες κυβερνήσεις να διαδεχθούν διεφθαρμένες και σ' αυτές τις διεφθαρμένες θα παραδοθεί η διαχειρίση του δημόσιου πλούτου, των δημοσίων αγαθών, αυτών των αγαθών που είναι από τα ολίγα που μπορεί και ο απλός άνθρωπος να απολαύσει.

Άλλη επίσης διάταξη, η οποία πραγματικά είναι προκλητική...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδης): Ο κύκλος των χαμένων ποιητών έχει γίνει εκεί.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Καθόλου χαμένοι. Ποιητές είναι, χαμένοι δεν είναι καθόλου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Μην ξεχνάτε ότι είναι μια ταινία που πήρε τέσσερα Όσκαρ.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Η βουλευτική διαδικασία είναι ευποιητική ούτως ή άλλως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συμφωνώ μαζί σας, κυρία Κανέλλη.

Συνεχίστε, λοιπόν, κύριε Τσίπρα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Διακόψατε τον ειρμό, κύριε Πρόεδρε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ: Δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ένας έγκριτος δικηγόρος δεν χάνει ποτέ τον ειρμό του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έτσι είναι, κύριε Πρόεδρε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Προσαρμόζεται με το ακροατήριο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Σας παρακαλούσθούμε με προσοχή.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Τίθεται το θέμα εάν με αυτό το νομοσχέδιο προστατεύεται ή όχι ο αιγιαλός. Όταν με το άρθρο 2 τίθεται στην κοινή χρήση από τη μία μεριά και από την άλλη αναιρέται ο σκοπός της κοινής χρήσεως -και αναιρέται διά των αναπτυξιακών, των πολιτιστικών και άλλων έργων- όταν δίδεται σε ιδιωτικούς ακόμη φορείς, αναπτυξιακές εταιρείες -κάπως έτσι τις ονομάζει το νομοσχέδιο- η δυνατότητα να διαχειρίζονται τέτοιους σκοπούς, όταν δίδεται η δυνατότητα να διαχειρίζονται δημόσια πράγματα ανέλεγκτα, χωρίς καμία αρχή, χωρίς κανένα φραγμό, νομίζω ότι οι διατάξεις αυτές δεν βρίσκονται κοντά στο Σύνταγμα.

Ακούστηκε καὶ το παράπονο ότι η Νομική Υπηρεσία της Βουλής απεφάνθη ότι είναι συνταγματικές οι διατάξεις. Είναι γνωστό, όμως, ότι η Νομική Υπηρεσία της Βουλής δεν δημιουργεί μετά δυνάμεως, δεν αποφασίζει μετά δυνάμεως δεδικασμένο και δεν δεσμεύει το Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο αναλύθηκε από τον κ. Παυλόπουλο. Ακολουθώντας τις αρχές οι οποίες θεσπίστηκαν στη συνδιάσκεψη του Ρίο και περιελήφθησαν στην Ατζέντα 21, έκρινε ανενεργές τις περισσότερες διατάξεις του ν. 2344.

Συνεπώς, πιστεύω ότι εάν στην πρώτη εκτελεστική διαδικασία αυτού του νόμου αναχθεί η υπόθεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας, είναι περισσότερο από βέβαιο ότι θα κριθεί αντισυνταγματική. Διότι διατάξεις οι οποίες θίγουν απομικά και κοινωνικά δικαιώματα των ατόμων, διατάξεις οι οποίες αναιρούν τους κοινούς σκοπούς οι οποίοι έχουν τεθεί δι' ενός νομοσχέδιου και αναιρούνται με το επόμενο, καθώς και διατάξεις οι οποίες απαγορεύουν στους Έλληνες πολίτες την προσφυγή ενώπιον των φυσικών τους δικαστών, δεν είναι δυνατόν να ευσταθήσουν και να ευδοκιμήσουν από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τζανής. Ο κ. Ρεγκούζας. Η κα Παπακώστα- Σιδηροπούλου.

Ο κ. Μπέζας έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, όλοι οι προλαλήσαντες συμφώνησαν ότι το νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε σήμερα είναι ένα πολύ σημαντικό νομοθέτημα ως προς το αντικείμενό του τουλάχιστον, αφού ασχολείται με την προστασία και τη διαχείριση της παράκτιας ζώνης της χώρας, μιας χώρας που βρέχεται απ' όλες τις πλευρές της από θάλασσα και που τα 2/3 σχεδόν του πληθυσμού της κατοικούν σε αυτήν την παράκτια ζώνη.

Είναι όμως χαρακτηριστικό, ότι παρά το γεγονός πως είμαστε μια χώρα που έχει ακριβώς αυτές τις ιδιαιτερότητες, από τον αναγκαστικό ν. 2344/1940 μέχρι σήμερα έχουμε καθορίσει, έχουμε οριοθετήσει τον αιγιαλό μόνο στο 25% του συνολικού μήκους των ακτών της χώρας μας, σε τέσσερις χιλιάδες χιλιόμετρα, κατά τη δήλωση του κυρίου Υπουργού στην αρμόδια επιτροπή, από τα δεκαέξι χιλιάδες χιλιόμετρα περίπου που είναι το συνολικό μήκος των ακτών.

Έχουμε ακόμη χωρίς επαρκή στελέχωση τις αρμόδιες κτη-

ματικές μας υπηρεσίες, χωρίς δηλαδή στελέχη με εξειδικευμένες γνώσεις που θα μπορούσαν να μετέχουν στις επιτροπές καθορισμού του αιγιαλού και της παραλίας, που θα μπορούσαν ανά πάσα στιγμή να ελέγχουν τα σχετικά διαγράμματα κάθε φορά που υπήρχε θέμα κατασκευής ενός δημόσιου ή ιδιωτικού έργου. Παρ' ότι είμαστε μία χώρα με αυτά τα ιδιαιτερά χαρακτηριστικά, έχουμε ακόμα και περιπτώσεις όπου δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε στο έδαφος τα υπάρχοντα διαγράμματα οριοθέτησης του αιγιαλού και της παραλίας, διότι έχουμε, προβλήματα κλιμακας ή ακόμα οι κορυφές τους δεν καθορίζονται με συντεταγμένες που να αναφέρονται στο Εθνικό Δίκτυο Συντεταγμένων.

Τέλος παρ' ότι είμαστε μία χώρα με αυτά τα ιδιαιτερά χαρακτηριστικά, δεν έχουμε ακόμα δημιουργήσει ένα συστηματοποιημένο και αυτοματοποιημένο σύστημα, ώστε κι αυτά ακόμα τα τέσσερις χιλιάδες χιλιόμετρα αιγιαλού και παραλίας που έχουμε οριοθετήσει, να τα έχουμε καταχωρισμένα μέσα σε αυτό το σύστημα. Ο Γολγοθάς ενός ιδιώτη μελετητή είναι να αναζητά παλαιά διαγράμματα κάθε φορά που πρόκειται να συντάξει μία μελέτη που επηρεάζεται από την παράκτια ζώνη.

'Αρα εξήντα χρόνια μετά τον αναγκαστικό νόμο του 2344 και το ελλιπές νομοθετικό πλαίσιο αλλά και η μη εφαρμογή μέχρι τώρα αυτού του ελλιπούς νομοθετικού πλαισίου λόγω της μη οργάνωσης των αρμόδιων υπηρεσιών και της πλημμελούς, για να μη χρησιμοποιήσω κάποια άλλη πιο βαριά έκφραση, άσκησης των καθηκόντων των αρμόδιων υπαλλήλων, το κυριότερο όμως, η ανυπαρξία ενός ολοκληρωμένου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδίασμού τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο έχουν δημιουργήσει μια χαώδη πραγματικά κατάσταση στην παράκτια ζώνη της χώρας, μια κατάσταση η οποία όπως και άλλοι ανέφεραν χαρακτηρίζεται και από υπέρμετρη συγκέντρωση πληθυσμού σ' αυτήν την παράκτια ζώνη και από αυθαίρετες παρεμβάσεις και από προσβολές του περιβάλλοντος λόγω ακριβώς ανεξέλεγκτων προσχώσεων, παράνομων χρήσεων και από καταπάτηση της δημόσιας γης και της δημόσιας περιουσίας.

Μπροστά, λοιπόν, σ' αυτήν τη χαώδη κατάσταση για την οποία, κύριε Υπουργέ, δεν είστε άμοιροι ευθυνών, κυβερνάτε αυτόν τον τόπο είκοσι χρόνια και με δεδομένο ότι στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια το κέντρο βάρους της ανάπτυξης τόσο στα μεγάλα αστικά κέντρα όσο και στην περιφέρεια έχει μεταποτιστεί από την ενδοχώρα προς τα παράλια, μπροστά, λοιπόν, σ' αυτήν την κατάσταση φέρετε ένα νομοθετικό πλαίσιο με μεγάλη καθυστέρηση. Εσείς ο ίδιος δεχθήκατε ότι τέσσερα ολόκληρα χρόνια οι επιτροπές σας επειδεργάζονται και συλλέγουν απόψεις για την κατάρτιση αυτού του νομοσχεδίου.

Πρόκειται, λοιπόν, για ένα νομοσχέδιο στο οποίο μπορούμε να συμφωνούμε σε πρώτη ανάγνωση με τις βασικές αρχές και διακηρύξεις, έτσι όπως προκύπτουν από την εισηγητική του έκθεση, όταν όμως δει κανείς με λεπτομέρεια συγκεκριμένες διατάξεις και συγκεκριμένα άρθρα, διαπιστώνει ότι πρόκειται για ένα νομοθέτημα που τελικά βρίσκεται σε αναπτυσσόμενα αρχές έτσι όπως προκύπτουν από την εισηγητική έκθεση, ένα νομοθέτημα ανεπαρκές, ένα νομοθέτημα κατώτερο των περιστάσεων, περιστάσεων που απαιτούν σήμερα ένα σύγχρονο νομοθετικό πλαίσιο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών και των παράκτιων οικοσυστημάτων της χώρας.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα κινείται πάνω σε δύο πέρα για πέρα λαθεμένους άξονες και έχει δύο βασικά μειονεκτήματα.

Το πρώτο μειονέκτημα είναι ότι δίνει περισσότερο βάρος στη διάσταση της ανάπτυξης και λιγότερο βάρος στη διάσταση της περιβαλλοντικής προστασίας. Φαίνεται δηλαδή σαν να είναι ένα νομοσχέδιο μονομερούς επεξεργασίας από στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών και στη διαδικασία αυτή έλλειπαν τελείως εξειδικευμένα στελέχη στην προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, και της παράκτιας ζώνης που είναι και ευπαθή οικοσυστήματα. Είναι ένα νομοσχέδιο δηλαδή που φαίνεται ότι πρωθεί την ανάπτυξη, όχι όμως τη βιώσιμη ανάπτυξη στις παράκτιες ζωνες, την ανάπτυξη με προστασία του περιβάλλο-

ντος.

Το δεύτερο βασικότατο μειονέκτημα είναι ότι με τις διατάξεις του αγνοεί παντελώς το χωροταξικό και το πολεοδομικό σχεδιασμό που με βάση και το Σύνταγμα ανήκει αποκλειστικά στο κράτος. Έτσι με φωτογραφικές κυριολεκτικά διατάξεις και την υφιστάμενη μέχρι σήμερα νομοθεσία περί αυθαιρέτων στην παράκτια ζώνη ανατρέπει αλλά και τη δόμηση των ακτών επιτρέπει χωρίς να τη συνδέει προηγούμενα με χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.

Και στις δύο αυτές περιπτώσεις και στα δύο αυτά μειονεκτήματα φαίνεται ξεκάθαρα η απουσία του ΥΠΕΧΩΔΕ ή καλύτερα θα έλεγα φαίνεται ότι στη διάρκεια επεξεργασίας των άρθρων αυτού του νομοσχεδίου ο προηγούμενος Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ ο κ. Λαλιώτης συμμετείχε με την ιδιότητα αποκλειστικά και μόνο, του Υπουργού των Δημοσίων Έργων και όχι με την ιδιότητα, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Χωροταξίας. Γιατί το λέω αυτό; Θα προσπαθήσω να αποδείξω αυτές τις δύο βασικές λαθεμένες αρχές του νομοσχεδίου με αναφορά, στο χρονικό διάστημα που διαθέτω, σε συγκεκριμένα άρθρα.

Με το άρθρο 2 επιτρέπεται η δόμηση και επομένως η εμπορική εκμετάλλευση. Και μάλιστα με τις διατάξεις περί εκτός σχεδίου δόμησης, ανέφερε προηγούμενώς ο κ. Κούβελας ότι με τις παρεκκλίσεις που υπάρχουν στις περιοχές εκτός σχεδίου δόμησης μπορούμε να κατασκευάσουμε σχεδόν τα πάντα. Επιτρέπεται, λοιπόν, η δόμηση και μάλιστα στην παράγραφο 2 παρουσιάζονται όλοι οι εναλλακτικοί σκοποί για τους οποίους μπορεί να χρησιμεύσει η παράκτια ζώνη χωρίς να αναφέρεται ο κύριος σκοπός, που θα έπρεπε να είναι το βασικό αντικείμενο αυτής της διάταξης.

Στην παράγραφο 4 καθιερώνεται ο ιδιωτικός χαρακτήρας του παλαιού αιγιαλού και της παλαιάς όχθης. Η κυριότητα βέβαια του δημοσίου δεν χάνεται πάνω στον παλαιό αιγιαλό και στην παλαιά όχθη, αλλά αυτός δεν είναι αιγιαλός με τη φυσική έννοια του όρου, άρα χάνεται το κοινόχροντο. Επομένως το δημόσιο μπορεί να προχωρήσει στην εκποίηση του παλαιού αιγιαλού και της παλαιάς όχθης με βάση τις διαδικασίες για την εκποίηση των δημόσιων κτημάτων. Εάν συνδυάσει κανείς αυτήν τη διάταξη, με τη διάταξη του άρθρου 12 παράγραφος 4 με βάση την οποία καταργώντας κάθε έννοια χωροταξικού σχεδιασμού είναι δυνατόν ο οποιοσδήποτε ακόμα και ένας ιδιωτικός φορέας, σε οποιαδήποτε έκταση, σε οποιαδήποτε περιοχή να προχωρήσει μετά από μια κοινή υπουργική απόφαση και με μια μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην πρόσχωση της θάλασσας, σάν συνδυάσει, δηλαδή, τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 4 και του άρθρου 12 παράγραφος 4, εύκολα μπορεί να καταλάβει το μηχανισμό εκποίησης της περιουσίας του δημοσίου που στίνεται με τις διατάξεις του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Με αφορμή το νομοσχέδιο θα ήθελα να τονίσω ότι αυτές οι περιβότες περιβαλλοντικές μελέτες αντί να αποτελούν ένα τεχνικό εργαλείο πρόληψης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κατασκευής ενός έργου στο περιβάλλον, με την ασάφεια, την αριστία και τη γενικότητα με την οποία συντάσσονται, τελκά έχουν καταντήσει ένα άλλοθι για την καταστροφή του ίδιου του περιβάλλοντος.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν υπάρχουν προδιαγραφές αυτών των μελετών.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Ακριβώς.

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα είναι ότι ενώ ο ν. 1337/83 εξαιρούσε από διαδικασίες νομιμοποίησης που ο ίδιος ο νόμος προέβλεπε όλα τα κτίσματα που βρίσκονται στην παράκτια ζώνη, ερχόμαστε με ένα νομοθέτημα δεκαοκτώ χρόνια μετά, το 2001, και στο άρθρο 27 υπάρχει η δυνατότητα νομιμοποίησης των κατασκευών του άρθρου 14, δηλαδή, των κατασκευών που εξυπηρετούν λιμενικούς, συγκοινωνιακούς σκοπούς. Αυτό θα μπορούσαμε τουλάχιστον να το αντιληφθούμε.

Κύριε Υπουργέ, επειδή αναφέρομαι σε συγκεκριμένα άρθρα θα ήθελα να με προσέξετε. Είναι σημαντικό. Ευχαριστώ πολύ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν έχετε παρά να διακόψετε και είναι υποχρεωμένος να σας παρακολουθήσει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Κεδίκογλου ο Ναπολέων παρακολουθούμε εξί. Εγώ δύο

τουλάχιστον μπορώ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Εγώ δεν δέχομαι ότι μπορείτε δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ. Θεωρώ λογικό ότι κάποια στιγμή ο Υπουργός πρέπει να συμβουλευτεί, για κάποια πράγματα που θέτετε, τους συνεργάτες του. Δεν διακόπτεται όμως ο χρόνος. Όλοι μας έχουμε περάσει απ' αυτό το Βήμα και τα ξέρουμε.

Συνεχίστε, κύριε Μπέζα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Το άρθρο 27 δεν προσέχθηκε ιδιαίτερα. Στην παράγραφο 9 υπάρχει δυνατότητα νομιμοποίησης των κατασκευών του άρθρου 14, δηλαδή, αυτών που εξυπηρετούν λιμενικούς, συγκοινωνιακούς σκοπούς αλλά και εμπορικούς και βιομηχανικούς και κάθε άλλου είδους σκοπούς. Πρόκειται για μία σκανδαλώδη και φωτογραφική κατά τη γνώμη μου διάταξη που και σε νομιμοποίηση αυθαιρέτων οδηγεί, αλλά ανοίγει και τους ασκούς του Αιόλου γιατί άθει στην παρανομία με την ελπίδα ότι παρόμοια διάταξη θα υπάρχει κάποια στιγμή και στο μέλλον για να νομιμοποιηθούν αυθαίρετα τρίτης και τέταρτης γενιάς.

Ένα άλλο σημαντικό μέρος του νομοσχεδίου είναι τα άρθρα 21, 22, 24 και 18 και 19 που αναφέρονται στα λιμάνια, στις χερσαίες ζώνες λιμένος και στις θαλάσσιες ζώνες λιμένος. Ο συνάδελφος εισηγητής της Πλειστηριασίας κ. Παπαγεωργόπουλος είπε πολύ εύστοχα στη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή, ότι προσδιορίζεται στο νομοσχέδιο η χερσαία ζώνη εννοιολογικά. Εμείς όμως οι οποίοι ζούμε σε παραλιακές ζώνες, όπως εγώ στη Θεσπρωτία, στην Ηγουμενίτσα και βλέπουμε τη λειτουργία των πόλεων ξέρουμε πολύ καλά, ότι αυτές οι χερσαίες ζώνες είναι τα πιο ζωτικά, τα πιο λειτουργικά κομμάτια της πόλης τα οποία επηρεάζουν άμεσα την κοινωνική και οικονομική ζωή. Είναι επομένως δυνατόν το όριο, οι χρήσεις γης, το σχέδιο ανάπτυξης της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης ενός λιμένα στο άρθρο 1 να καθορίζονται με αποφάσεις του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι και μια ιδιωτική εταιρεία όταν το πακέτο των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας του λιμένα της Ηγουμενίτσας ή της Πάτρας ή του Βόλου θα πάρει στα χέρια του αύριο ή μεθαύριο ένας ιδιώτης;

Είναι δυνατόν ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης να προχωράει σε αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, στην περίφραξη των χερσαίων χώρων, στην παραχώρηση χρήσης χώρων μέσα στη χερσαία ζώνη ακόμα και σε εταιρείες της αλλοδαπής και όλα αυτά να γίνονται χωρίς να υπάρχει σύνδεση με τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό και όλα αυτά να γίνονται χωρίς να υπάρχει η σύμφωνη γνώμη ή έστω η γνώμη των κατοίκων που ζουν στην περιοχή μέσω των ΟΤΑ οι οποίοι υφίστανται και τις παρενέργειες από τη λειτουργία των πόλεων;

Αυτή είναι πλήρης καταπάτηση κάθε έννοιας χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.

Πρέπει να λάβει κανείς υπόψη και άλλες ανεπάρκειες του συζητούμενου νομοσχεδίου, όπως ότι παραπέμπονται σε κοινή υπουργική απόφαση οι τεχνικές προδιαγραφές για τη σύνταξη των διαγραμμάτων αιγιαλού και παραλίας που είναι απαραίτητες και δεν τίθεται χρονικό όριο για την έκδοση της υπουργικής αυτής απόφασης. Στο άρθρο 8 ζητάτε να υπάρχει καθορισμός αιγιαλού και παραλίας πριν από την έγκριση του σχεδίου πόλεων. Δεν αρκεί αυτό. Ο καθορισμός θα πρέπει να γίνεται με την έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης της πολεοδομικής μελέτης. Εάν έλθουμε στο τέλος της σύνταξης της πολεοδομικής μελέτης, λίγο πριν την έγκριση, μοιραία ο αιγιαλός και η παραλία θα πάει εκεί που προβλέπει η ρυμοτομική γραμμή της πολεοδομικής μελέτης. Άρα με τη ξεκίνημα της διαδικασίας σύνταξης πολεοδομικής μελέτης πρέπει να καθορίζεται ο αιγιαλός και παραλία.

Αν λάβει κανείς υπόψη του όλα αυτά είναι ολοφάνερο ότι πρόκειται για ένα νομοσχέδιο το οποίο ούτε το δημόσιο συμφέρον διασφαλίζει ούτε το περιβάλλον προστατεύει. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτερύγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κοινοτυπία είναι, κύριε Πρόεδρε, να

πούμε ότι είναι ένα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο αφού καθορίζει την περιουσία του δημοσίου. Η θάλασσα είναι δημόσιος πλούτος. Καθορίζει ουσιαστικά τα όρια της θάλασσας και βεβαίως ποιες δυνατότητες υπάρχουν πάνω στα όρια αυτά. Κάθε ένα νομοσχέδιο είναι μία πολιτική πλατφόρμα, ένα σχέδιο νόμου και βεβαίως εκφράζει την αντίληψη από την οποία διαπνέεται και διακατέχεται μια κυβέρνηση η οποία το εισηγείται. Αυτό είναι αρχή αναντίρρητη.

Παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή την αγωνία του παρισταμένου Υπουργού –τον οποίο ιδιαιτέρως τιμώντας– να αποδειξεί ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι τόσο καλό, στηριζόμενος πού; Στηριζόμενος στη δική του θητική και στη δική του ποιότητα.

Δυστυχώς, κύριε Υφυπουργέ, ζόύμε στην οικονομία της αγράς, στη ζωή της οικονομίας με τους ανταγωνιστικούς παραγόντες όπου τη ζωή δεν κινεί η καλή δική σας προαίρεση και θητική, αλλά τα συμφέροντα, ο ανταγωνισμός των συμφερόντων. Μόνο κάτω από το πρίσμα αυτό μιας κοινωνίας ανταγωνιστικής μπορούμε να δούμε το νομοσχέδιο και να το εξετάσουμε.

Εξετάζοντας, λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο είναι φυσικό αμέσως να πάει κανές στους ορισμούς. Λέτε, παραλία είναι ζώνη που προστίθεται στον αιγιαλό και καθορίζεται σε πλάτος μέχρι και πενήντα μέτρα. Τι σημαίνει αυτό; Έγώ ο μεγιστάνας του πλούτου είμαι σε μία ωραία κορυφή και από κάτω είναι μια ωραία μικρή ακρογιαλιά με θαυμάσια πλαζ και πιθανώς είναι αμυθήτου αξίας ο χώρος που βρίσκομαι. Έχω τη δυνατότητα να καθοριστεί η γραμμή αιγιαλού και παραλίας, ώστε να μην υπάρξει γραμμή παραλίας, να μην υπάρξει απαλλοτρίωση, να μην υπάρξει αποζημίωση.

Εάν αυτό, κύριε Υφυπουργέ, δεν λέγεται διαπλοκή, τότε τι λέγεται; Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο εκφράζει ακριβώς τούτο: ότι έχουμε μία κυβέρνηση της διαπλοκής και των συμφερόντων και τίποτα άλλο. Και βέβαια είναι φυσικό όταν έχετε Πρωθυπουργό το συγκεκριμένο, τον αξιότιμο κ. Σημήτη που είναι ο μοναδικός στον κόσμο το δυτικό που έβαλε στην κυβέρνηση του Υπουργού συνεργάτη των NAZI. Δεν έχει γίνει αυτό πουθενά αλλού. Το έπαθε ο Ντεγκόλ με τον Παμπόν αλλά τουλάχιστον το έπαθε γιατί δεν το ήξερε, μετά αποκαλύφθηκε. Με πλήρη γνώση και με βασική επιθυμία και στόχους χρησιμοποίησε στην κυβέρνηση του συνεργάτη των NAZI.

Σας ερωτώ λοιπόν: είναι αυτό διαπλοκή ή δεν είναι; Ποιος θα καθορίσει το πλάτος της παραλίας; Η επιτροπή; Η επιτροπή αυτή ποια είναι; Μία επιτροπή η οποία επηρεάζεται απόλυτα από εσάς. Ξέρετε ποτέ η ΥΔΚ να έχει ασχοληθεί με λιμενικά έργα; Υπάρχει ένας υπάλληλος, ένας διευθυντής, ένας κλητήρας της ΥΔΚ που να ασχολήθηκε ποτέ με κάτι που να αφορά λιμένες; Αυτά αφορούν αποκλειστικά τις Τεχνικές Υπηρεσίες Νομαρχίας. Δεν τις βάζετε όμως γιατί οι Τεχνικές Υπηρεσίες Νομαρχίας δεν είναι στην εξουσία σας. Βάζετε απλώς τον προστάμενο της πολεοδομίας ο οποίος είναι ένα πρόσωπο μεταξύ νομαρχίας και Υπουργείου. Δηλαδή στην ουσία χρησιμοποιείτε μία επιτροπή την οποία ελέγχει απόλυτα η Κυβέρνηση. Αυτό πρέπει να προσέξουμε.

Δεύτερον, όσον αφορά το πλάτος, ποιος θα το καθορίσει; Το πλάτος είναι μια οικονομική ποσότητα, είναι ένα οικονομικό συμφέρον, εξυπηρετεί αντικειμενικώς κάποιους σκοπούς, κάποιους στόχους. Αυτούς θα τους καθορίσει η επιτροπή; Ή θα πάρει το σημείωμα από το ιδιαίτερο γραφείο –όχι από το δικό σας, κύριε Υφυπουργέ, γιατί είστε άλλης εντιμότητας άνθρωπος– του εκάστοτε Υπουργού και θα πει τόσο και θα γίνει και αλισθερίστι;

Γι' αυτό είναι και οι εταιρείες offshore, κύριοι συνάδελφοι. Πολλοί ακούντε την κουβέντα εταιρείες offshore. ‘Όταν, λοιπόν, πάρετε κάποια από το δημόσιο –γιατί μπορεί να συμβεί και αυτό, να σας δώσουν κάποια χρήματα- και είσαι μια εταιρεία άλφα, τα χρήματα αυτά πρέπει να τα περάσεις στα έσοδά σου. Δεν γίνεται διαφορετικά. Και όταν πρέπει να δώσεις μίζα, θα τα περάσεις στα έξοδά σου. Δεν γίνεται διαφορετικά. Με το υφιστάμενο λογιστικό σχέδιο δεν γίνεται. Άρα, πάσα εισφορά εκ του δημοσίου εγγράφεται στα βιβλία και παν έξοδο πρέπει πάλι να εγγράφεται στα βιβλία. Άλλα για να εγγραφεί στα βιβλία

πρέπει να υπάρχει και μία απόδειξη εισπράξεως, κύριε Σπυριόνη. Υπάρχει, λοιπόν, η εταιρεία offshore η οποία θα στείλει μία απόδειξη, ένα τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών και θα περαστεί στα έξοδα για να μειωθούν τα κέρδη. Δηλαδή και η μίζα θα δοθεί και τα κέρδη θα μειωθούν. Γι' αυτό είναι αυτός ο πολύ μεγάλος λόγος και κουβέντα στα τελευταία δύο χρόνια στην Κυβέρνηση της διαπλοκής, η κουβέντα περί offshore εταιρειών. Αυτή είναι η ουσία του ζητήματος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Στις τεχνικές εταιρείες συνήθως.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σε όλες τις εταιρείες, τεχνικές, ναυτικές και ό,τι αγαπάει η ψυχή σας.

Γιατί η επιτροπή καθορίσματος του πλάτους είναι τετραμελής; Και πριν απ' αυτό να πάμε στο ερώτημα: Γιατί δεν χαράσσεται ταυτοχρόνως η γραμμή αιγιαλού και παραλίας με ενιαίο πλάτος σε όλη την Ελλάδα; Έχετε ανοίξει τους χάρτες της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού; Ο κ. Σπυριούνης μπορεί να σας διαφωτίσει. Έχετε μήπως ανοίξει τους χάρτες του αιγιαλού του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού να δείτε πόσο λεπτομερείς είναι; Και απ' αυτό το Βήμα απευθύνων έπαινο στη Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού για την ακρίβεια με την οποία έχει εκτελέσει χάρτες κλίμακας 1 προς 5000. Τι εμπόδιζε λοιπόν; Να υποχρεώσετε όλα τα λιμενικά ταμεία να δώσετε και ένα μικρό ποσό για να φέρουμε όλη τη γραμμή αιγιαλού, να κατοχυρώσετε την περιουσία σας. Και όταν εγώ θέλω ένα αντίγραφο να πληρώνω το παράβολο και να το παίρνω. Αυτό θα πει «τέλος». Άλλο «φόρος» και άλλο «τέλος». «Τέλη» σημαίνει πληρώνω τα έξοδα. Γιατί δεν το κάνετε αυτό; Γιατί είστε η Κυβέρνηση που θέλει να κάνει αλισθερίσι κάθε φορά να συζητούμε, αυτό θα είναι ή εκείνο θα είναι; Πόσα θα δώσεις για να σου δώσω; Είστε η Κυβέρνηση του γνωστού λατινικού και ισχύοντος στην κοινωνία do und des «δύω ίνα δίδεις». Αυτό είναι καθαρά.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Χοντρά τα λέτε πάντως.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τι να κάνω, αφού έτσι είναι;

Προσέξτε παρακάτω. Ποια κυβέρνηση θα δεχόταν να κάνει μια ποσοτική παροχή να σας πει πάρτε αυτήν την παραλία τριάντα, πενήντα μέτρα και μετά από κάποιο καιρό να την ανακαλέσι. Αυτή είναι μια διοικητική πράξη η οποία αποδίδει σε σας κάποια ποσότητα, αποδίδει έναν πλούτο. Έρχεται μετά από λίγο καιρό και λέει, ξέρετε έκανα λάθος, ανακαλώ. Λέτε και είναι μια απλή διοικητική πράξη μεταθέσεως ενός υπαλλήλου την οποία ανακαλώ. Αυτό μπορώ να το κάνω. Ανακαλώ την πράξη μου. Αυτό πού ακούστηκε; Υπάρχει σοβαρότητα και ασφάλεια δικαίου σ' αυτήν την περίπτωση; Υπάρχει επιχειρηματίας ο οποίος θα μπορεί να έχει ασφάλεια όταν ο εκάστοτε Υπουργός έχει τη δυνατότητα να ανακαλέσει την πράξη αυτή και να ζημιώσουμε εκατοντάδες εκατομμύρια ή είναι αυτό μια διάταξη η οποία μπορεί να σταθεί χωρίς σχολιασμό από την αγορά γενικώς εγχώρια και ξένη;

Πάμε στα ζητήματα των περιβαλλοντικών μελετών. Έχετε υπόψη σας τι ζημιές έχουν παρουσιαστεί από έργα που έχουν γίνει; Έχετε υπόψη σας ότι ένα έργο που γίνεται εδώ μπορεί σε χιλιόμετρα να δημιουργήσει τεράστιες ζημιές; Σας έφερα παράδειγμα στην επιτροπή και σας υπέδειξα την περίπτωση του Πευκίου και της παραλίας του Ασμηνίου όπου το φρέαρ ήταν σε μεγάλη απόσταση από την ακτή και σήμερα δεν υπάρχει, λόγω ενός λιμένος που έγινε χωρίς ορθή ακτομηχανική μελέτη και περιβαλλοντική, λόγω ενός μικρού λιμένος προσαμμώθηκε ένα κομμάτι και διαβρώθηκε όλο το υπόλοιπο.

Εσείς εδώ περνάτε το θέμα των μελετών χωρίς καν να στηρίζεστε σε κάποιες προδιαγραφές. Ποιες προδιαγραφές; Ποιοι θα είναι οι στόχοι των περιβαλλοντικών επιπτώσεων; Ούτε και αυτό το διαλαμβάνετε.

Και τέλος έχετε σκεφθεί μ' αυτήν την περίφημη ζώνη λιμένα, τη χερσαία και τη θαλάσσια ζώνη; Εγώ σας λέω το εξής: Αποφασίζει το Λιμενικό Ταμείο της Χαλκίδας να κάνει αναδιάταξη της διάρθρωσης των καθισμάτων στην παραλία. Έχει το δικαίωμα; Όχι. Πρέπει να πάρει έγκριση από εκατό υπηρεσίες από σας και ως εάν είναι πρωθυπουργός ο γραμματέας της περιφέρειας να πάρει απόφαση που εγκρίνεται από το γραμματέα για μια τόσο απλή υπόθεση που είναι η αναδιάταξη στη χερσαία

ζώνη αυτών των πραγμάτων.

Μ' αυτές, λοιπόν, τις προϋποθέσεις δεν πρόκειται περί ενός νομοσχέδιου το οποίο εξυπηρετεί αντικειμενικά τα συμφέροντα και καθορίζει και μεγιστοποιεί το δημόσιο πλούτο, γιατί αυτός έπρεπε να είναι ο στόχος. Ο στόχος είναι να μεγιστοποιηθεί ο δημόσιος πλούτος είτε με απλές χρήσεις είτε με αναγκαστικές είτε με οιδιόπτες. Λιγότερη σημασία δίνων στο αν είναι απλές οι χρήσεις ή εάν κάποιες είναι αναγκαστικές.

Είναι ένα νομοσχέδιο που δίνει τη σφραγίδα ποια κυβέρνηση είστε, τι εξυπηρετείτε, ποιους στόχους και από ποιους. Έλεγε ο Ανδρέας Παπανδρέου «τις κυβερνήσεις τις κατευθύνει το κατεστημένο». Και βεβαίως όποιος λέει κατεστημένο ίστημι, ίσταμαι, καθίσταμαι. Και έγραψε ένα άρθρο στο «ΒΗΜΑ» «Κατεστημένα, establishment» και κατηγορήθηκε ότι ελληνοποιεί αμερικανικούς όρους και είπε ότι δεν ελληνοποιεί, απεναντίας οι Αμερικανοί πήραν από τους ελληνικούς όρους.

Και είπε, λοιπόν, κατεστημένο είναι ένα σύμπλεγμα δυνάμεων που αποτελείται από οικονομική οιλγαρχία, από κομματάρχες, από ανώτατα κλιμάκια κρατικής μηχανής -προσέξτε, δεν είπε, «από την οικονομική οιλγαρχία», είπε «από οικονομική οιλγαρχία», δεν είπε «από τα κλιμάκια», είπε «από ανώτατα κλιμάκια»- και από προκατασκευασμένες και ελεγχόμενες ηγεσίες συνδικαλισμού. 'Όχι «τις ηγεσίες» αλλά «από προκατασκευασμένες και ελεγχόμενες ηγεσίες συνδικαλισμού» που κατευθύνουν την Κυβέρνηση της χώρας.

Διαφωνεί κανείς ότι έχουμε αυτήν την Κυβέρνηση σήμερα; Διαφωνεί κανείς ότι σήμερα έχουμε μια Κυβέρνηση των κομματάρχων, του συνεδρίου, αυτών οι οποίοι είχαν προεκλεγεί, αφού ο Πρωθυπουργός ο εντιμότατος κ. Κωνσταντίνος Σημίτης πέταξε στο δρόμο την ξέουσα του λαού και πήγε ξανά στους διορισμένους αντιπροσώπους του για να πάρει το χρίσμα του Πρωθυπουργού; Νομίζω κανείς δεν διαφωνεί.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Δεν συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δικαίωμά σας!

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τσιτουρίδης, έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Μπορεί να υπάρχουν προβλήματα, αλλά αυτός ο αφορισμός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε συνάδελφες είναι ελεύθερο το Βήμα της Βουλής να ακούγονται οι απόψεις. Από εκεί και πέρα υπάρχει λόγος-αντίληψη. Τι να κάνουμε;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Χαιρόμαστε γι' αυτό που λέτε, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν είναι πάντοτε αυτή η άποψη του Προέδρείου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όλοι, από τον Πρόεδρο μέχρι και τον τελευταίο προεδρεύοντα, έχουν αυτήν την άποψη!

Ορίστε, κύριε Τσιτουρίδη, έχετε το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Καλά, μην παίρνετε όρκο για όλους!

Ας συνεχίσουμε: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από το κατεστημένο, τις οικονομικές οιλγαρχίες, τους απτίλες που ακούσαμε από στελέχη του κυβερνώντος κόμματος...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Όχι δεν είμαι στέλεχος.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: ... ή από πρώην στελέχη του κυβερνώντος κόμματος και όσα ελέχθησαν από προλαλήσαντες συναδέλφους, νομίζω ότι δεν έχουμε να προσθέσουμε πάρα πολλά στο ήδη καταπονημένο Σώμα!

Αυτό το νομοσχέδιο υποτίθεται ότι έρχεται να προβλέψει και να επιβάλει ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για να απολαμβάνουμε όλοι τις ακτές και για να μπορέσουμε αυτές τις ακτές να τις παραδώσουμε σε καλή κατάσταση στις γενιές που έρχονται. 'Όμως, με την πρότασή σας, κύριε Υπουργέ, τι κάνετε: Παραβιάζετε συνταγματικές επιταγές. Και η συνταγματικότητα βεβαίως ενός σχεδίου νόμου δεν κρίνεται μόνο από μια συγκυριακή κυβερνητική πλειοψηφία, όποια και να είναι αυτή.

Δεύτερον, καταστρατηγείτε σε πάρα πολλές περιπτώσεις –και αναφέρθηκαν συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, και ο κ. Παπαγεωργόπουλος και ο κ. Παυλόπουλος- τον κοινόχρηστο χώρο του αιγιαλού, τον κοινόχρηστο χώρο της παραλίας, τις

όχθες των λιμνών και των ποταμών, αφού μεταξύ των άλλων προβλέπετε μέσω απλών υπουργικών αποφάσεων παραχωρήσεις έως και σε ιδιώτες με όρους ιδιαιτέρως γενικούς και ασαφείς, όπως, «ανάπτυξη», «αναπτυξιακοί σκοποί» κλπ.

Τρίτον, παραβιάζετε διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας με μια τέτοια πρόταση. Προβλέπετε, επίσης, παραχώρηση της χρήσης σε ιδιώτες νησίδων, υφάλων, σκοπέλων και αβαθών θαλασσών εκτάσεων, αλλά και του συνεχόμενου αιγιαλού και της παραλίας, ακόμη και απευθείας, χωρίς διαγωνισμούς.

'Ετσι, αντί το κράτος να έρθει να προστατεύσει ευπαθή οικοσυστήματα, όπως είναι αυτά που βρίσκονται γύρω από τις ακτές, τι κάνει ουσιαστικά; Νομιμοποιεί τη δύμηση ακτών, αλλοιώνει την ακτογραμμή με προσχώσεις, επιπρέπει τη χωροθέτηση λιμένων από ιδιώτες, την εκτέλεση έργων από ιδιώτες στον αιγιαλό, στην παραλία αλλά και στον παρακείμενο θαλάσσιο χώρο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, λοιπόν, όπως ελέχθη και από προλαλήσαντες συναδέλφους, η Κυβέρνηση -τονίζουμε, η Κυβέρνηση, όχι το κράτος, αναφερόμαστε στη συγκεκριμένη Κυβέρνηση- εμφανίζεται με μια νοοτροπία ιδιοκτήτη προνομιακών οικοπέδων παραθαλασσών, τα οποία θα τα αξιοποιήσουμε σε συνεργασία προφανώς, όπως δείχνει και η εμπειρία που έχουμε με σας, με εκλεκτούς του συστήματος εξουσίας οι οποίοι σας στηρίζουν όλα αυτά τα χρόνια!

Επειδή το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι ένας απτίλας –το νομοσχέδιο είναι βέβαια ένας απτίλας- και μετά την ψήφιση θα έρθουν πολλοί απτίλες οι οποίοι θα βρεθούν στη θέση σας, κύριε Υπουργέ και οι Ούνοι οι οποίοι θα ακολουθήσουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Εννοείτε ότι εσείς θα γίνετε κυβέρνηση θα είστε Ούνοι;

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Εννοώ την πολιτική αντίληψη η οποία διέπει την παρούσα Κυβέρνηση. Κύριε Πρόεδρε, μην κάνετε πολιτικές παρεμβάσεις «αξιοποιώντας» τη θέση σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Λογικούς συνειρμούς κάνω.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Δεν αναφέρομαι σ' αυτούς των οποίων η φιλελεύθερη αντίληψη είναι πολύ διαφορετική από αυτούς οι οποίοι μετά από έναν άκρατο λαϊκίστικο παρεμβατισμό τον οποίο είχαν και τα μεγάλα λόγια για Ελλάδα, φτάσαμε να εκποιούμε τη χώρα. Γιατί περί εκποιήσεως ακτών πρόκειται και δημόσιας περιουσίας. Αυτό κάνετε.

Άρα ο τόπος, κύριε Πρόεδρε, δεν κινδυνεύει απ' αυτούς που θα έρθουν να κυβερνήσουμε με άλλη πολιτική αντίληψη. Εκινδύνευσε και κινδυνεύει απ' αυτούς που μ' αυτήν την πολιτική αντίληψη, με τέτοια καταπληκτική μακαριότητα, έρχονται να μας προτείνουν αυτό το σχέδιο νόμου.

Ευχαριστώ σε κάθε περίπτωση για την πρόβλεψή σας για το ποιοι έρχονται να κυβερνήσουν, αλλά δεν αναφέρομαι σ' αυτούς.

Επειδή το νομοσχέδιο αυτό βρίθει φωτογραφικών διατάξεων, και θα οδηγήσει προφανέστατα στην έκδοση φωτογραφικών εκτελεστικών διατάξεων, για λόγους πολιτικής δεοντολογίας εκτιμώ ότι είναι σκόπιμο να αποσυρθεί. Τι εννοώ μ' αυτό: Εάν αποδεχθούμε τη θέση ότι οι ελληνικές ακτές είναι ένας παραγόντας ιδιαιτέρης σημασίας για την προστασία του περιβάλλοντος και για την ποιότητα της ζωής μας, επιβάλλεται να μη νομιθετήσουμε ως Σώμα στη βάση μιας πρότασης που φέρει την υπογραφή ως Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ του κ. Λαλιώτη, γιατί είναι ένα ετεροβαρές νομοσχέδιο. Το είπε και ο συνάδελφος κ. Μπέζας. Ερχόμεθα και προτάσσουμε τις ανάγκες ανάπτυξης, ενώ θα έπρεπε να προτάξουμε και να επιμείνουμε πάρα πολύ στις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος τέτοιων περιοχών, όπως είναι αυτές γύρω από τις ακτές μας.

Επειδή στο μεταξύ έχει αλλάξει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, και επειδή πιστεύουμε ότι η παρούσα Υπουργός ενδεχομένως να είναι και περιβάλλοντος, που δεν ήταν ο προηγούμενος Υπουργός, καλά θα είναι να το δει και η νέα ηγεσία αυτό το νομοσχέδιο, γιατί διαιπιστώνουμε ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές όχι μόνο στην πολιτική αντίληψη, αλλά και στον τρόπο με τον οποίο εννοείται η διαιχείριση τέτοιων θεμάτων και να δούμε εάν και υπό την παρούσα σύνθεση της η Κυβέρνηση αυτή θα στήριξε ένα τέτοιο σχέδιο νόμου, το

οποίο για το περιβάλλον θα είναι λαίλαπα.

Και επειδή οι ευθύνες της κυβερνητικής πλειοψηφίας θα είναι πολύ μεγάλες, εγώ θα ήθελα από πολλούς συναδέλφους της Πλειοψηφίας, οι οποίοι με την άνεση που επιδεικνύουν και εμφανίζονται και ως Κυβέρνηση και ως Αντιπολίτευση, μπορεί από το Βήμα αυτό να λένε πολλά, αλλά στη συνέχεια να ψηφίζουν στο πλαίσιο μιας κακώς εννοούμενης κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας και πειθαρχίας, θα ήθελα πάρα πολύ, και σε κάθε περίπτωση θα ήταν για το καλό του τόπου και της προστασίας του περιβάλλοντος, να ερχόταν αυτό το νομοσχέδιο ξανά στη Βουλή, αφού λαμβάνατε υπόψη όλες τις παραπήρσεις που σας έγιναν και από την πλευρά της Μειοψηφίας, των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, αλλά και από την πλευρά πολλών συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ, ώστε να συζητήσουμε σοβαρά για κάτι το οποίο θα αφορά όχι μόνο εμάς, αλλά κυρίως τις γενιές που έρχονται.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μακρυπίδης. Απάντων.

Κύριοι συνάδελφοι, η κ. Κανέλλη παρακαλεί να προηγηθεί για τη δευτερολογία της, διότι επείγεται να αναχωρήσει για πρωστικούς λόγους.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το Σώμα συνεφώνησε και η κα Κανέλλη έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να σας πω ότι θα μιλήσω πολύ λίγο.

Θέλω να επισημάνω στον κύριο Υπουργό, θεωρώντας ότι μάλλον καλοπροσάρετα παρεξήγησε την επισήμανσή μου για τους αναδόχους του Κτηματολόγιου και την αναφορά μου σ' αυτό. Μη φανταστείτε ότι θέλησα να τους υπερασπιστώ σε ό,τι αφορά το χρόνο. Θέλησα απλώς να σας καταδείξω ότι το κατεπίγον των προθεσμιών που προβλέπει το νομοσχέδιο, συγκρίνομενο με το χρόνο που έρχεται εδώ καταδεικνύει μια ουσιαστική έλλειψη ευαισθησίας της Κυβέρνησης γι' αυτό καθ' εαυτό το Κτηματολόγιο.

Διότι, για να είμαστε ρεαλιστές, σε μια χώρα με δεκαέξι χιλιάδες χιλιόμετρα ακτές, το λογικότερο θα ήταν το Κτηματολόγιο να ξεκινάει από τις ακτές και να τις οριοθετεί. Αυτό να το ξεκαθαρίσουμε, διότι φάντακε να υπάρχει μια διάσταση στην κριτική που σας έγινε γι' αυτό το θέμα και δεν ήταν αυτός ο λόγος.

Θα σας παρακαλούσα να επισημάνετε κάτι. Ακούστηκαν πολύ βαριές κουβέντες στήμερα εδώ. Σας είχαμε πει από την αρχή, στην πρώτη εισήγηση το Κ.Κ.Ε. είχε επισημάνει τουλάχιστον όρια συνταγματικής νομιμότητας τα οποία κινείτε, τους κινδύνους που προκύπτουν από τη συνταγματική ερμηνεία που θα δοθεί, ενδεχομένως και από κρατικούς υπαλλήλους μεθαύριο και βεβαίως κάποιοι θα καταφύγουν στα δικαστήρια. Και όσο να χρειάζεται η υπογραφή του περιφερειάρχη, κύριε Υπουργέ, ή οποιουδήποτε άλλου, δεν μπορεί να αφαιρεθεί το δικαίωμα από τον 'Ελληνα πολίτη να καταφύγει στα δικαστήρια και να αναζητήσει το δίκιο του σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι αδικείται από την οριοθέτηση.

Μπορούμε όμως να συμφωνήσουμε σε δύο πράγματα και νομίζω ότι θα τα κατανοήσετε και σεις ως ελλειψώντας του νομοσχέδιου. Το νομοσχέδιο πέρα από επικίνδυνο, είναι ελλειπτικό –και εδώ δεν μπορούμε να νομοθετήσουμε καλές προθέσεις– σε έννοιες, σε θεμελιώδεις έννοιες. Μιλάμε για την ανάγκη οριοθέτησης του αιγιαλού και ταυτόχρονα προβλέπεται μέσα στο νομοσχέδιο μια διαρκής οριοθέτηση του αιγιαλού. Διαρκής επανοριοθέτηση μπορεί να γίνεται ανά πάσα στιγμή από πάντα ενδιαφερόμενο. Αν μπούμε σε μια διαδικασία ρευστότητας του αιγιαλού, τότε δεν απέχει καθόλου αυτή η άποψη που σας είπα ότι θα μετατραπούμε σε θεούς, θα κατασκευάσουμε διαρκώς έναν αιγιαλό με νομοθετικές ρυθμίσεις, μια παραλία, θα αναβιώνει μια νεκρή ζώνη, θα ανασταίνουμε και νεκρούς. Η μέχρι πρότινος εκλαμβανόμενη ως νεκρή ζώνη επανασυντίθεται, σηκώνεται στα πόδια της για λογαριασμό ποιων;

Κύριε Υπουργέ, στις ΗΠΑ που θεωρούνται πρωτοποριακά

εκσυγχρονιστικές σε εποχή νέας τάξης πραγμάτων και ασύμμετρων απειλών, το επάγγελμα της κοπής του κρέατος απαιτεί τριετείς τουλάχιστον σπουδές. Εδώ, θα χρειαστούμε πολύ περισσότερο χρόνο με τις συντηρήσεις που έχετε, για να γίνουμε χασάπηδες του αιγιαλού. Δεν θα μπορέσουμε να το σπουδάσουμε ποτέ. Γιατί ενώ μιλάμε συλλήβδην –άκουσα και τον κ. Μάνο– για δεκαέξι χιλιάδες χιλιόμετρα ακτών, ξεχνάμε ότι δεν είναι ολές προσβάσιμες και δη για το λαό. Καθόλου προσβάσιμες δεν είναι, καθόλου δημόσιας χρήσης και αγαθό κοινό. Από τα πράγματα όμως δεν έχουν όλοι τη δυνατότητα ούτε να μετακινούνται ούτε να πληρώνουν υπέρογκα εισιτήρια για να μπουν στις ακτές ούτε να κατασκευάζουν ενδεχομένως βίλες σε αετώματα με θέα το πέλαγος και ούτε να έχουν και κότερα για να επισκέπτονται τις απρόσιτες ακτές. 'Άρα, από τη φύση –φαντασθείτε να μπουν και τα συμφέροντα η αξιοποίηση και η ανάπτυξη– οι ακτές χωρίζονται σε φιλέτα και σε φθηνά κομμάτια. Αν φθάσουμε τα φιλέτα –γιατί από εκεί θα γίνει η ανάπτυξη, από που θα γίνει;– να παραχωρηθούν, για ποιο κοινό αγαθό θα μιλάμε; Σας επεσήμανα και εθνικούς κινδύνους από τις βραχονησίδες. "Έχετε ένα νομοσχέδιο στο οποίο μιλάτε για αξιοποίηση των βραχονησίδων, το δικαίωμα να κτίζουν ακόμη και γέφυρες με την ακτή και ταυτόχρονα περιλαμβάνετε τις διαδικασίες προστασίας του ξένου κεφαλαίου μέσα στο νομοσχέδιο. Και σας ρωτώ: Σε μια βραχονησίδα οριακή ή συνοριακή ενδεχομένων και αμφισβητούμενης ή γκρίζας λεγόμενης περιοχής αποδεκτής, θα είναι η επένδυση θεμιτός αναπτυξιακός στόχος; Και ας μην πάω σ' αυτά, να μείνω στην καλή πρόθεση, κύριε Υπουργέ. 'Ένας ιδιώτης ικανός να αναπτύξει μια βραχονησίδα φιλοξενών των Κάρολο της Αγγλίας ή ένα μεγάλο ξενοδοχείο στο οποίο θα έρχονται οι ξένοι που τόσο πολύ προσδοκούμε να μας αφήσουν τα χρήματα εδώ, θα μπορούν εν όψει ασυμμέτρων απειλών να χρησιμοποιούν είτε το λιμενικό για να φυλάει τους προσκεκλημένους τους, όπις συμβαίνει ακόμη και στην Ουρανούπολη, όταν πηγαίνει ακόμη και στο 'Άγιο Όρος ο Κάρολος ή θα χρησιμοποιούν την ιδιωτική αστυνομία η οποία με βατραχανθρώπους θα φυλάει την παραλία.

Οι ίδιοι θα επικαλούνται ασύμμετρες απειλές και να το δημόσιο συμφέρον. Τι θα πει ο αρμόδιος της περιοχής για την ασφάλεια; Εδώ συζητάμε το να κατεβάσουμε το στρατό για να φυλάει την Ολυμπιάδα. Θα φτάσουμε, λοιπόν, σε ακρότητες των εχόντων και μη κατεχόντων. Έχω κουραστεί να ακούω πάρα πολλούς –και ειδικά συμφωνούντες με το νομοσχέδιο συναδέλφους μου εδώ– να λένε ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμό στον v.2344/40, διότι οδήγησε στη σημερινή πραγματικότητα.

Ειλικρινά υποκρινόμεθα, κύριε Υπουργέ: Η κακή εφαρμογή του νόμου και όχι ο νόμος αυτός καθ' εαυτός είναι που μας οδήγησε μέχρι εδώ. Δεν υπάρχει άνθρωπος στην Ελλάδα, που να μην έχει δει εξαγγελίες για γκρέμισμα αυθαιρέτων και καταλήγαμε σε παράγκα ενδεχομένων σε ένα ρέμα με εκατόντα είκοσι οκτώ κάμερες να δείχνουν την παράγκα; Μας έδειξε ποτέ το γκρέμισμα των συμφερόντων Κυριακού στην Αργολίδα η κάμερα του κ. Κυριακού; Γιατί καλούμε τυχαίο όνομα διπλών συμφερόντων, δηλεοπτικών τε και παραλιακών. Δεν τα έδειξαν ποτέ αυτά, γιατί δεν έγιναν ποτέ. Μια βόλτα στα Καμένα μας δείχνει τι έχει χτιστεί εκεί.

Θα έρθουμε, λοιπόν, εδώ και τι θα πούμε στους δήμους; Θέλετε να προβείτε σε ανάπτυξη; Με τι; Μ' αυτό το νομοσχέδιο στα χέρια και οι δήμοι θα είναι ταξικά χωρισμένοι. Θα είναι οι πλούσιοι που έχουν το φιλέτο, με τους φτωχότερους που δεν έχουν το φιλέτο. Και δεν θα πρέπει να προστατεύσουν τις ακτές τους; Δεν θα προστατέψουν τους πελάτες του δήμου για λόγους αναπτυξιακούς; Πως θα τους προστατεύσουν;

Δεν μου λέτε, στη ζώνη Λιμένα Ιδιωτικού Μαρίνας από πλευράς ασφάλειας το λιμενικό από ποιον θα παίρνει οδηγίες σε προκαθορισμένες από τον ιδιώτη χρήσεις γης; Αν φτιάξει ένας ιδιώτης ένα μεγάλο νυχτερινό κέντρο στη ζώνη λιμένα και προσφέρει και θέσεις εργασίας, ότι τούτο, ότι κείνο και τι θα γίνεται; Θα κάνει πόρτα το λιμενικό στην ακτή; Δηλαδή, αρχίζουμε και οδηγούμεθα σε παρανοήσεις. Εδώ δεν μας ζητάτε να δικάσουμε, να

μην προδικάσουμε ή να προεξοφλήσουμε είτε αποφάσεις δικαστηρίων είτε προθέσεις της Κυβέρνησης.

Ομολογήσατε ότι έχει σκληρά αναπτυξιακό χαρακτήρα. Και ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι όταν μιλάμε για σκληρή ανάπτυξη, σε εποχή ασύμμετρων απειλών και τακτοποίησης νεοταξιτικής οικονομίστικης αντίληψης των συμφερόντων στον κόσμο, με μαθηματική ακρίβεια θα δημιουργήσουμε ζώνες παραλιακές στις οποίες η λαϊκή οικονομική μαρίδα θα πρέπει να κατεβαίνει ενδεχομένων για να φάει μαρίδες ή να τις κυνηγήσει σε ακτές, οι οποίες είναι δύσβατες και δεν θα μπορεί να πηγαίνει ποτέ και σιγά μην πάνε με βάρκα. Και θα δημιουργήσουμε και τις πολυτελείς ακτές για αναπτυξιακούς λόγους, όπου θα σερβίρεται αστακός και σαμπάνια. Και αυτά τα δύο δεν φαντάζομαι πως πιστεύετε ότι αφορούν τον πολύ κόσμο και την κοινή χρήση του αγαθού.

Μας φταίει, λοιπόν, ο νόμος; Κοιτάξτε, όταν ήρθαν οι Ναζί εδώ και κατέλαβαν το Νομό Αττικής, ψάρευαν στη νήσο Φλέβα, λίγα χιλιόμετρα απέναντι από τη Βουλιαγμένη, αλλά τα οικήματά τους τα σίχαν στη Βουλιαγμένη. Λοιπόν, όταν θα ξεποιηθεί τη Φλέβα, θα την αξιοποιήσετε πώς και γιατί; Για να πηγαίνουν οι κάτοικοι της περιοχής να ψαρεύουν ή για να γίνει ενδεχομένως ένα ιδιωτικό καζίνο σαν το πλωτό που ξέμεινε προχθές και σερνόταν μέσα στο Αιγαίο σε περιοχές πάρα πολύ δύσκολες; Ή θα βρεθούμε να συζητάμε για μια ανάπτυξη, η οποία δεν θα κατατείνει στην αναψυχή;

Το ότι κατέβηκε ο κόσμος από τα βουνά, το ότι εγκατέλειψε την ύπαιθρο σε δύσκολα μετα-μεταξικά χρόνια και έφτασε στον υπερπληθυσμό ή στην κατασκευή ατελείωτης σειράς αυθαιρέτων, που σήγουρα θα έπρεπε να γκρεμιστούν για λογαριασμό του λαού, ήταν αποτέλεσμα του νόμου ή της εφαρμοσθείσας πολιτικής; Ποιος άντεχε να ζήσει; Έτσι δεν έχει αρχίσει να συμβαίνει, όπως και με τον αιγιαλό, και με τις ξυρισμένες ήδη από ιδιωτικά συμφέροντα κορυφές των βουνών με το πρόγραμμα NATURA;

Κλείνοντας, θα ήθελα να θυμίσω στους αγαπητούς συναδέλφους, όταν κάνω αναφορά στις off shore εταιρίες, ότι κλασικές off shore, δηλαδή, εκτός των ακτών εταιρίες, στεγάζονται εις το Δουκάτο του Λουξεμβούργου, ένα εκ των συμμάχων, συνεταίρων και φίλων μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και δεν νομίζει κανείς ότι...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Όχι μόνο εκεί.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Μετά λόγου γνώσεως ομιλώ, κύριε Παυλίδη,

Η πληθώρα των προσιτών και άνευ αεροπορικού ταξιδίου ενδεχομένως off shore εταιριών έχει έδρα το Δουκάτο του Λουξεμβούργου και είναι πολλοί εκείνοι οι οποίοι αναρωτιούνται αν η ύπαρξη ενός τέτοιου κράτους στην καρδιά της Ευρώπης -ουσιαστική μιλάω,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Χωρίς θάλασσα.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: ...δεν τα βάζω με το Λουξεμβούργο- έχει καμία άλλη χρησιμότητα, πλην της πληθώρας των off shore εταιριών, που μιλάμε τώρα για τις ακτές.

Δείτε την τροπολογία οικονομίστικης αντίληψης, που μας ήρθε σ' αυτό το νομοσχέδιο και το καταγγέλλω, κύριε Πρόεδρε. Τώρα την πήρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Μας έχει έρθει μία προσθήκη-τροπολογία, να μιλήσουμε για τις επιταγές και το ευρώ. Ίσως εις επίγνωση όλων όσων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Εντάξει, δεν νομίζω να υπάρχει πρόβλημα.

Ορίστε, κύριε Κολιοπάνο, έχετε το λόγο, για να δευτερολογήσετε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΙΟΠΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι αλήθεια ότι από τη στιγμή που άρχισε η συζήτηση αυτού του νομοσχέδιου, κύριε Πρόεδρε, στη Βουλή, ακούστηκε κριτική από τη μία άκρη μέχρι την άλλη. Επειδή παρακολούθησα όλους τους συναδέλφους, μπορώ να πω ότι ακούσαμε κριτική ότι το νομοσχέδιο υπερπροστατεύει ορισμένα κοινά, κοινόχρηστα αγαθά μέχρι την κριτική ότι τα αφήνει έρμαιο στην τύχη τους, στους κερδοσκόπους και σε οιδήποτε άλλο.

Εγώ προσωπικά στην πρωτολογία μου επί της αρχής τόνισα όλα τα θετικά αυτού του σχεδίου νόμου. Εξέφρασα όμως και τις ανησυχίες μου σε ουσιαστικά, σε συγκεκριμένα ζητήματα, άρθρα, παραγράφους αυτού του νόμου.

Αντιλαμβάνεσθε ότι δεν μου είναι καθόλου ευχάριστο ως εισηγητής της Πλειοψηφίας, να έχω αυτό το ρόλο. Άλλα προ-έκυψε και από τη συζήτηση ότι πολλοί συνάδελφοι της Πλειοψηφίας συμμερίζονται αυτές τις ανησυχίες, τις οποίες καλείται να θεραπεύσει ο παριστάμενος κύριος Υφυπουργός.

Και πάλι, κύριε Υφυπουργέ, χωρίς -επαναλαμβάνω- να αμφισβητώ τις καλές σας προθέσεις. Θέλω έχοντας την ευκαιρία αυτής της σύντομης δευτερολογίας, να σας επιστήσω την προσοχή σ' αυτά που και στην πρωτολογία μου είπα.

Αν κάνετε κάποιους απλούς συνειρμούς ξεκινώντας από το άρθρο 2 παρ. 2, πηγαίνοντας στην παρ. 7 του άρθρου 7, από εκεί στο άρθρο 12 παρ. 4 και 5 και στο άρθρο 16 παρ. 6, θα δείτε ότι δημιουργούνται κάποιοι συλλογισμοί, που ή θα πρέπει να μας έχουνται, όποτε να λυθούν οι απορίες μας ή θα πρέπει να αλλάξουν. Ένας τέτοιος συνδυασμός όπως άρθρο 2, άρθρο 7, δυνατότητα επίχωσης μπροστά από το κτήμα του δημοσίου ή του ιδιώτη, δυνατότητα ζεύξης της ακτής με μία νησίδα ιδιωτική ή δημόσια είναι ένας συνειρμός. Φαντάζομαι ότι τον αντιλαμβάνεσθε.

Εγώ σαν Βουλευτής λέω ποιος σκέφτηκε όλα αυτά και ποιος τα συνδύασε, ώστε σε σκόρπια άρθρα να δημιουργούνται αυτήν τη δυνατότητα; Μια σκέψη είναι ότι ενδεχομένως σαν κράτος να έχουμε κάποιες υποχρεώσεις, να έχουμε χωροθετηθεί κάποια έργα, τα οποία πράγματι έχουν την ανάγκη αυτών των διευκολύνσεων. Αν είναι έτσι, είναι πολύ προτιμότερο με ειλικρίνεια να συγκεκριμενοποιήσουμε αυτές μας τις ανάγκες -και νομίζω ότι εγώ προσωπικά έτσι και αλλιώς, και όλο το Κοινοβούλιο θα δείξει την ανάλογη κατανόηση- παρά να γενικεύσουμε στα δεκάδες χιλιόμετρα ακτών αυτές τις πολύ εξειδικευμένες διατάξεις. Αν σκεφτεί κανένας περισσότερο, φτάνουν στο όριο της διαστροφής. Πώς συνδυάζονται όλα αυτά; Να λέμε ότι μπαίνουμε το κτήμα του δημοσίου, αν είναι τουριστικό οικόπεδο ή του ιδιώτη; Και ποιος είναι ο λόγος; Διότι θα μπορούσαμε να λέμε ότι επιτρέπουμε να κάνουμε επιχώσεις στον αιγιαλό κάτω από όρους, άλλωστε χρειάζονται εγκρίσεις, χρειάζεται περιβαλλοντική μελέτη. Άλλα έκεινάει το άρθρο να λέει ότι επειδή η θάλασσα διαβρώνει την παραλία, τον αιγιαλό κλπ. Για όνομα του Θεού! Αυτό τώρα το ανακαλύψαμε; Εκατομμύρια χρόνια αλλού διαβρώνει και αλλού προσχώνει η θάλασσα. Και όχι μόνο αυτό, εναλλάσσεται αυτό το φαινόμενο. Εκεί που δέκα χρόνια διαβρώνει, τα επόμενα δέκα χρόνια πολύ πιθανόν να προσχώνει. Δηλαδή, είναι εύρημα αυτό; Το 1940 υπήρχε το ίδιο και δύο χιλιάδες χρόνια προ Χριστού πάλι ίδια ήταν η λειτουργία της φύσης. Άρα, λοιπόν, πόσο καλόπιστος μπορεί να είναι ένας Βουλευτής, όταν του λένε ότι επειδή διαβρώνει ξαφνικά η θάλασσα, θα αρχίσουμε αυτές τις επιχώσεις και επειδή αυτό είναι δημόσιο, τουριστικό κτήμα, θα κάνουμε αυτές τις επιχώσεις και επειδή απέναντι είναι μία νησίδα μπορούμε να κάνουμε μία γέφυρα;

Κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να έρθετε στη θέση μας και ιδιαίτερα -επαναλαμβάνω- στη δική μου, που συμβαίνει να είμαι εισηγητής της Πλειοψηφίας.

Δεν είναι καθόλου σύνθετος, για να μην πω ότι είναι πρωτοφανές, ο εισηγητής της Πλειοψηφίας να έχει βάσιμες αντιρρήσεις σε ένα σχέδιο νόμου, το οποίο καλείται να εισηγηθεί σαν Βουλευτής και σαν εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής του Ομάδος. Δεν θέλω να συνεχίσω, γιατί πιστεύω ότι αυτήν την αγωνία έχουν και άλλοι. Εν τω μεταξύ σαν αυτόν το συνδυασμό που ανέφερα λίγο πριν, κύριε Πρόεδρε, μπορώ να σας κάνω πάρα πολλούς, που ξεκινούν από το άρθρο 2 πηγαίνουν στο άρθρο 7, μετά μπορεί να αφήσω το 12 και 16, να πάω στο 19 παράγραφος 2 και στο 21 παράγραφος 1 και να σας παρουσιάσω κάτι άλλο, ανάλογο με αυτό που παρουσίασα προηγουμένων.

Εγώ κλείνω και είμαι βέβαιος, κύριε Υπουργέ, ότι θα λάβετε σοβαρά υπόψη σας αυτά. Συνεπώς ή θα διευκρινίσουμε τι ακριβώς θέλουμε -και είμαστε διατεθειμένοι, επαναλαμβάνω, όχι

μόνο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ αλλά νομίζω και άλλες πτέρυγες, να στηρίζουμε αυτές τις ανάγκες για κάποια συγκεκριμένα χωροθετημένα έργα- ή διαφορετικά, θα μας φέρετε σε πάρα πολύ δύσκολη θέση. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Παπαγεωργόπουλε, έχετε το λόγο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να συμπεράνω και με δύο λόγια να αποδώσω όσα τουλάχιστον, κατά τη δική μου αντίληψη, αφορούν την επί της αρχής συζήτηση του νομοσχεδίου. Και πιστεύω ότι δεν είναι μόνο η δική μου αντίληψη των όσων ελέχθησαν αλλά, θα έλεγε κανείς, της μεγάλης πλειοψηφίας.

Πρώτο συμπέρασμα είναι ότι το νομοσχέδιο δεν βελτιώνει το νομικό καθεστώς του αναγκαστικού νόμου 2344/1940. "Ισως το νομοσχέδιο αυτό είναι χειρότερο. Επομένως ο χαρακτηρισμός που του προσήκει είναι ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι αναχρονιστικό.

Το δεύτερο συμπέρασμα είναι ότι δεν πράπτει ουδέν προκειμένου να θεραπεύσει το βασικό πρόβλημα που υπάρχει, την ανεπάρκεια της Δημόσιας Διοίκησης να εφαρμόσει το νόμο. Δεν πάσχουμε από νόμους, πάσχουμε από Δημόσια Διοίκηση η οποία αποδειχθήκε ανεπαρκής να εφαρμόσει το νόμο. Άρα το νομοσχέδιο αυτό είναι ανεπαρκές.

Το τρίτο συμπέρασμα είναι ότι δεν ακούστηκε σχεδόν κανένας καλός λόγος γι' αυτό το νομοσχέδιο. Άκουσα με σεβασμό και δεν θα κάνω ιδιάτερο σχόλιο την αγωνία του εισιγητή της Πλειοψηφίας. Μέχρι εκεί. Αλλά από άλλες μεριές ακούστηκαν δυνατότερες φωνές. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι αυτό το νομοσχέδιο για το οποίο δεν ακούστηκε κανείς καλός λόγος είναι ένα «ξεφωνημένο» νομοσχέδιο και είχαμε πολλά χρόνια να ακούσουμε τέτοιο «ξεφωνημένο» νομοσχέδιο.

Τέταρτον, βρίθει αντισυνταγματικών διατάξεων και δεν περιποιεί τιμή στην Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Άλλη φορά να κάθονται να γράφουν, κύριε Πρόεδρε. Δύο σελίδες κοροϊδία, ήταν προσβολή για την ίδια τη Βουλή. Θα έπρεπε να διαβάσουν τα Πρακτικά και να μην επαναλάβουν αυτήν την αποχή από την άσκηση των καθηκόντων τους. Ο Αριστόβουλος Μάνεστης μας είχε μάθει σε πολύ σοβαρές αναλύσεις και αναφορές όσον αφορά τα νομοσχέδια και μπορούσαμε να τον εμπιστευθούμε. Κακή αρχή έκανε και δεν νομίζω ότι τη νομιμοποιεί η σημειρινή της έκθεση επί το νομοσχέδιον. Άρα αυτό το νομοσχέδιο που στην πράξη θα δοκιμαστεί και πολύ φιοβούμαι ότι σε πολλά άρθρα του θα ακυρωθεί, είναι ένα προβληματικό νομοσχέδιο, δεν θα λύσει προβλήματα.

Πέμπτον, αυτό το νομοσχέδιο κινείται στην αντίθετη κατεύθυνση από την οφειλομένη βάσει των διατάξεων του Συντάγματος και βάσει των αρχών που πρέπει να προσδιορίζουν την πορεία μιας συντεταγμένης, δημοκρατικής, σύγχρονης πολιτείας και κοινωνίας. Αντί να θωρακίσει, αντί να προστατεύει, αντί να εγγυθεί, κινείται στο φάσμα της οικονομικής και πολιτικής κερδοσκοπίας. Επομένως νομιμοποιούμαστε να το χαρακτηρίσουμε «φράγιλο νομοσχέδιο». Είναι δεδομένη η αλαζονεία αυτής της Κυβέρνησης. Εμείς θα της ζητούσαμε, αν μπορούμε να ακουστούμε, αφ' ενός μεν να μη δημιουργεί συνειδησιακά προβλήματα στους συναδέλφους της Συμπολίτευσης οι οποίοι καταθέτουν και αυτοί μετά λόγου γνώσεως τη δική τους αγωνία και να μην αγνοήσει τη βούληση της Βουλής. Να το αποσύρει το ταχύτερο, αν θέλει να σεβαστεί το ρόλο της, πριν είναι αργά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Αν κατάλαβα καλά, κύριε Παπαγεωργόπουλε, είπατε ότι ο συχωρεμένος Αριστόβουλος Μάνεστης δεν μας είχε συνηθίσει σ' αυτά.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Μας είχε συνηθίσει σε αυτηρό ελεγχό των νομοσχεδίων. Ήταν καλοδεχουμένος και αποτελούσε πολύτιμο βοήθημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σύμφωνοι.

Η κα Ξηροτύρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Από την πρωτολογία μου στην αρμόδια επιτροπή είχα θέσει εξαρχής ότι το νομοσχέδιο δεν αναφέρει πουθενά τον όρο

«προστασία του φυσικού περιβάλλοντος», δεν αναφέρεται πουθενά, μα πουθενά στις διατάξεις του στο ότι εδώ ορισμένα πράγματα τουλάχιστον πρέπει να περιορίζονται εφόσον υπάρχουν ευπαθή οικοσυστήματα, βιότοποι κλπ., για την προστασία τους.

Στη συνέχεια εξειδικεύσαμε στην επιτροπή τελικά όλοι οι συνάδελφοι και από την Κυβέρνηση και από την Αξιωματική Αντιπολίτευση τις περιπτώσεις εκείνες που πραγματικά σε μερικά σημεία παραβιάζουν συνταγματικές μας διατάξεις. Δεν παραβιάζουν μόνον δικές μας διατάξεις, παραβιάζουν μια άλλη αντίληψη που υπάρχει στον κόσμο, άλλο αν αυτή συνεχώς παραβιάζεται από τη νέα τάξη πραγμάτων ή από κάπου αλλού, την οποία κατά κύριο λόγο έχει υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι αυτή της αειφόρου ανάπτυξης, της ισόρροπης ανάπτυξης, όπου το δημόσιο συμφέρον έχει αποκτήσει άλλη έννοια. Ο κ. Παυλόπουλος μας είπε πριν τι σημαίνει δημόσιο συμφέρον. Εγώ συνδέω το δημόσιο συμφέρον κατά κύριο λόγο με τις βασικές αρχές οι οποίες υπάρχουν και από το Σύνταγμα μας αλλά και διεθνώς με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Αυτό πρώτα και κύρια είναι το δημόσιο συμφέρον. Γιατί αν πάμε στο δημόσιο συμφέρον, όπως ο νόμος έχει σε πολλά του άρθρα, σε σχέση με την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας κλπ. για αναπτυξιακούς σκοπούς ή εν γένει άλλους σκοπούς και δεν κάνουμε καμία κριτική, ούτε στην εισαγωγική έκθεση ούτε πουθενά, γι' αυτό το μοντέλο ανάπτυξης που διαμορφώθηκε μέχρι τώρα και γι' αυτές τις παρενέργειες τις οποίες είχε όχι μόνο αυθαίρετης δόμησης, όχι καταπατήσεων γης κλπ., αλλά όπως ανέφερα στην αρχική μου ομιλία το 50% της χώρας μας ταλαιπωρείται και ερημώνει από το υπόλοιπο 50% που είναι οι παραθαλάσσιες περιοχές. Τέτοια ανάπτυξη δεν μπορείτε να κάνετε. Πρέπει να καταργήσετε τα κάποτε αυτού του τύπου η ανάπτυξη, διότι δεν πρόκειται η χώρα μας με τέτοιου τύπου ανάπτυξη να επιβιώσει στις επόμενες γενιές. Σε καμία περίπτωση. Να δούμε αν επιδέχεται τελικά το νομοσχέδιο διορθώσεις. Και εδώ πρέπει να δείξετε μια γενναιότητα μετά από όλες τις τοποθετήσεις των συναδέλφων. Πρέπει να καταργήσετε την παράγραφο 2 του άρθρου 2 ή να αφήσετε μόνο τους εθνικούς σκοπούς. Σας είχα πει ότι εκεί πρέπει να προσθέσετε δημόσιο συμφέρον ή οιδιόποτε άλλο σε σχέση με τις αρχές της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Δεν είναι δυνατόν να μιλάμε για προστασία των ακτών και του αιγαιού και να λέμε για μια άλλη προστασία. Δεν είναι δυνατόν να αλλάξουμε τελικά την ίδια ακριβώς αρχή και το θέμα του νομοσχεδίου. Εδώ πάμε πράγματι να διορθώσουμε τον ν. 2344. Πάμε πράγματι να διορθώσουμε αυτή μας τη νομοθεσία και την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας σε σχέση με την προστασία αυτών των αρχών. Είναι δεδομένο ότι θέλουμε την προστασία των αρχών. Είναι δεδομένο ότι θέλουμε τα λιμάνια της χώρας μας να κατοχυρώσουν το δημόσιο χαρακτήρα τους. Να κατοχυρώνουν βέβαια μέσα από εκεί τη βιομηχανική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας, αλλά από την άλλη πλευρά να παρέχουν ασφάλεια και μια αίσθηση στους Έλληνες πολίτες ότι αυτά είναι τα τελευταία τουλάχιστον ουσιαστικά οχυρά τα οποία τους έμειναν για να μπορέσουν να διασφαλίσουν το δημόσιο συμφέρον και την εθνική τους ασφάλεια.

Θα ήθελα να πω, κύριοι συνάδελφοι και της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, ότι σε αυτό το θέμα δεν σταθήκατε. Έχει βέβαια αντιφάσεις το νομοσχέδιο, γιατί και εσείς έχετε κάποιες αντιφάσεις. Δεν είναι δυνατόν να φθάσουμε να ιδιωτικούμε τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς και τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης και μετά να θέλετε να έχει εγκυρότητα συνταγματική αυτό εδώ το νομοσχέδιο. Βεβαίως δεν έχει από εκεί και πέρα. Είναι ορισμένες βασικές αρχές που δεν συμβιώνουν.

Ορισμένα πράγματα αν ιδιωτικοποιηθούν δεν συμβιώνουν με την ανάπτυξη, -και όλες οι παρατάξεις της Βουλής, με την αντίληψη που έχουν, νομίζω ότι το πιστεύουν- συμβατή, αειφόρο, ισόρροπη κλπ., με το περιβάλλον και την προστασία. Δεν συμβιώνουν όλες οι ιδιωτικοποιησεις με αυτές τις αρχές που θέλω να πιστεύουμε ότι έχουμε όλοι οι Έλληνες. Κάπου δηλαδή πρέπει να σταματήσει αυτό το πράγμα. Να συνετιστούμε όλοι και να δούμε τι συμβαίνει. Έτσι απορρέουν όλα τα παρατράγουδα

με το άρθρο 21 κ.ο.κ.

Δεν είναι δυνατόν. Έτσι θα λειτουργήσουν αυτά τα άρθρα. Ή το ένα θα υπάρχει αλλιώς το άλλο πραγματικά θα αρμενίσουμε στραβά και αρμενίζουμε στραβά σε πολλά θέματα.

Όσον αφορά τις προσχώσεις, θέλω να πω ότι μέσα σε μία εκαπονταετία αλλάζει το όλο φυσικό φαινόμενο και αυτό αν θα αλλάξει. Και εδώ θα το βάλουμε ως ένα εκσυγχρονισμό αυτού του νόμου; Δηλαδή τι πάμε να κάνουμε; Σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατόν. Το άρθρο 12 πρέπει να καταργηθεί. Και βεβαίως όπως λέει ο κ. Κολιοπάνος όταν το συνδέσεις με το 14, 16 κ.ο.κ. σε οδηγεί όπου θέλεις. Σε οδηγεί ακόμη και μια νησίδα που θα παραχωρηθεί και δεν θα φαίνεται ότι είναι και πολύ μεγάλο φιλέτο να συνδεθεί με ένα έργο πρόσχωσης με την απέναντι ακτή που είναι πάρα πολύ καλό φιλέτο για οποιαδήποτε αξιοποίηση, εκμετάλλευση κλπ.

Διοίκηση και μέσα. Εγώ παίρνω και τις αγαθές προθέσεις που έχετε εσείς, κύριε Υπουργέ. Για να επιβάλλετε και ένα πρόσθετο μηχανισμό ελέγχου, να επιβάλλετε διατάξεις για πειροισμό από εδώ και πέρα της αυθαίρετης δόμησης κλπ. Δεν υπάρχει πουθενά μνεία ούτε σε πόρους ούτε σε ενίσχυση της διοίκησης ούτε σε ενίσχυση των μέσων για να μπορέσει να αντεπεξέλθει σε όλη αυτήν την κατάσταση. Γνωρίζετε μέχρι τώρα το πόσο ανήματος ήταν οι δημόσιες υπηρεσίες γιατί βέβαια δεν τους προστάτευε και ένα πολιτικό σθένος από τις εκάστοτε κυβερνήσεις να επιβάλουν έστω τις πρώτες, τις ελλιπεις που εδώ έρχεσθε να διορθώσετε διατάξεις που υπήρχαν για την προστασία της δημόσιας γης. Και το Κτηματολόγιο πάει στραβά. Στράβωσε και αυτό το θέμα. Πρώτα όπως σας είπα ενδιαφέρονται πώς θα καταγράψουν την ιδιωτική γη και μετά τη δημόσια.

Εν πάσῃ περιπτώσει, εδώ χρειάζεται μία γενναία τομή στα θέματα και της διοίκησης αλλά και της ενίσχυσής τους. Αν αποδυναμώνετε αυτούς τους οργανισμούς και τις υπηρεσίες που διαχειρίζονται το δημόσιο συμφέροντα δεν είναι δυνατόν μετά να τους καλείτε σαν Δον Κιχώτες να εφαρμόσουν μία νομοθεσία η οποία πραγματικά έχει να συγκρουούτε με ισχυρά οικονομικά συμφέροντα. Πρέπει πρώτα η Κυβέρνηση να δείξει το παραδειγματα μέσω των νομοσχεδίων και των νόμων που φέρνει στη Βουλή ότι κάπου για το πραγματικό δημόσιο συμφέροντα συγκρούεται με αυτά τα οικονομικά συμφέροντα και όχι να καλείται κάθε φορά να εφαρμόσει κάποιες διατάξεις η Δημόσια Διοίκηση και οι υπηρεσίες όταν υπάρχουν του κόσμου τα παράθυρα όπως υπάρχουν και σ' αυτόν το νόμο.

Εγώ σας καλώ κύριε Υπουργέ, να διορθώσετε βασικά σημεία από αυτά τα άρθρα, αυτά τα οποία σας λέει έστω ο εισηγητής της δικής σας παράταξης να βρούμε κάποια άλλα για τα οποία θα μπορούμε να ενισχύσουμε αυτόν τον ελεγκτικό μηχανισμό της διοίκησης και να μπορέσουμε να βελτιώσουμε καλύτερα και αυτές τις διατάξεις οι οποίες πράγματι θα κάνουν λειτουργικό και αποδοτικό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, για να οργανώσουμε τη συζήτηση θα δώσω το λόγο στον κ. Σπυριόνη και στον κ. Παυλόδη για πέντε λεπτά, θα μιλήσει ο κ. Παυλόπουλος ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για δέκα λεπτά και θα κλείσει τη συζήτηση ο Υπουργός ο οποίος θα μιλήσει δέκα λεπτά.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν θα χρειαστώ τα δέκα λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Εγώ θα σας δώσω το χρόνο σας, κύριε Παυλόπουλε, από εκεί και πέρα όσο θέλετε μπορείτε να τον χρησιμοποιήσετε.

Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Με τον αγαπητό φίλο της Δωδεκανήσου, τον πρωικώς μαχόμενο, σε πολλά σημεία συμφωνούμε και σε πολλά διαφωνούμε.

Κύριε Υπουργέ, που σας τιμώ, προερχόμενος από τον Έβρο κι επειδή γνωρίζω ποιος είστε, στενοχωρούματα γιατί στενοχωρείστε. Πιοτέ δεν σας είδα τόσο στενοχωρημένο. Και σας καταλαβαίνω βαθιά. Και αναγκάζομαι κι εγώ να προσθέτω στη στενοχώρια σας τη δική μου αντίρραση σε κάποια σημεία.

Το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, έχει πολλά θετικά σημεία. Κι έχει και αδύνατα σημεία. Με τη συναντεική ευαισθησία και

ευθύνη που έχετε να παρακαλέσω: Κάντε ό,τι μπορείτε, όπου δεν μεταβάλλεται ο άξονας του νομοσχεδίου, να ικανοποιήσετε και τις τάσεις που διαμορφώθηκαν από την πολύωρη συζήτηση σήμερα εδώ.

Υπάρχουν προβληματάκια: Στο άρθρο 2, στο 7, στο 12, στο 13, στο 14, στο 16. Και πάρα πέρα: Οι βραχονησίδες. Δωδεκανήσιες, αν είχαμε πρόβλεψη -που δεν έχουμε στην Ελλάδα, συνήθως είμαστε πυροσβέστες- όταν συζητώνταν στην τρίτη συδιάσκεψη 7382 το Διεθνές Δίκαιο της Τζαμάικα πόου άρχισαν να αναφένονται οι διαμορφώσεις και οι τάσεις, έπρεπε τότε να είχαμε εποικήσει τις κρίσιμες βραχονησίδες ή να έχουμε αναπτύξει επάνω οικονομική ζωή για να μην υπάρχουν γκρίζες ζώνες. Έγιναν παραλήψεις κι εδώ πολλές.

Σήμερα οι βραχονησίδες με τον απαράβατο όρο θα προστατευθούν από πλευράς εθνικής ασφάλειας και από πλευράς περιβάλλοντος -εγώ συμφωνώ με τις χρήσεις κάτω από την ομπρέλα αυτής της ασφάλειας- γιατί απαντάνε στο πνεύμα και στο γράμμα του Διεθνούς Δικαίου της Τζαμάικα περί υφαλοκρηπίδας μόνο με τις δύο προϋποθέσεις: Ότι οικούνται ή ότι έχει ανεπτυγμένη οικονομική ζωή επάνω. Επομένως, οι βραχονησίδες αποκούν μ' αυτήν την προϋπόθεση και υφαλοκρηπίδα, ενώ μέχρι τώρα έχουν μόνο αιγιαλίτιδα ζώνη.

Υπάρχει σαφής ανάγκη βελτιώσεων, κύριε Υπουργέ. Επιτρέψτε μου να το πω: Αισθάνομαι, κύριε Υπουργέ, σαν να επενήργησαν, σαν να επέδρασαν παράγοντες για τη διαμόρφωση του νομοσχεδίου. Αισθάνομαι, δηλαδή, σαν να αναπτύσσεται ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο θα ανθίσει η διαφθορά: Επιτροπές, παραεπιτροπές, όλα αυτά είναι ευάλωτα. Και σέβομαι την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά όλοι κατοικούμε εδώ και γνωρίζουμε τι γίνεται εκεί, τι συναλλαγή πέφτει σε μερικές περιπτώσεις. Φοβάμαι, λοιπόν, ότι επιτείνεται η διαφθορά. Μη νοιμίζετε ότι την κατοχύρωνται και απλώνυμε την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Έχει προβλήματα, κύριε Υπουργέ. Τα ξέρετε.

Το πνεύμα του 1344 –και τελειώνω- με τα θετικά σημεία του διαιωνίζεται στο παρόν νομοσχέδιο. Είναι θετικό. Οι ευαισθησίες για το περιβάλλον στα άρθρα που κατοχυρώνονται και εκφράζονται είναι θετικά σημεία. Το νομοσχέδιο έχει πολλά θετικά σημεία. Προσπαθήστε, αξιολογώντας τις αναπτυχθείσες και εκφρασθείσες παραπτηρήσεις τάσεις και τις καθορισθείσες και εκφρασθείσες παραπτηρήσεις, να το βγάλουμε όσο γίνεται πιο ακέραιο γιατί είναι πολύ σημαντικό το νομοσχέδιο.

Επί της αρχής με τις επιφυλάξεις μου ψηφίζω το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το λόγο έχει ο κ. Παυλόδης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχουμε έναν ειδικό λόγο οι Δωδεκανήσιοι να μετάσχουμε στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου παρά το ότι ένα μόνο άρθρο και αυτό τελείως διάφορο εκείνου το οποίο αρχικώς είχε συνταχθεί από το Υπουργείο Οικονομικών, περιελήφθη στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Προσπαθούσα να μεταδώσω στον κύριο Υπουργό, ομιλών επί της αρχής, ορισμένα από τα ισχύοντα γενικώς στα Δωδεκάνησα. Ειδικώς θα τα πούμε στο άρθρο 26. Τα πράγματα πιθανώς να μη σας τα έχουν παρουσιάσει έτσι όπως ακριβώς ισχύουν.

Έκανα μία πρώτη αναφορά στον τίτλο του άρθρου 26, το οποίο το επιγράφετε «Καθεστώς Δωδεκανήσου». Δεν είναι καθεστώς Δωδεκανήσου. Δεκαοκτώ είναι τα Δωδεκάνησα. Ο στρατηγός Σπυριόνης υπηρέτησε χρόνια εκεί κάτω, τα έχει γυρίσει –τουλάχιστον στο Βόρειο Συγκρότημα- ένα προς ένα. Δεκαοκτώ είναι. Ό,τι όμως εδώ μνημονεύουμε, αναφέρεται σε δύο νησιά και σε μέρος ενός τρίτου νησιού. Είναι μία ανομοιογένεια μέσα σε ένα μόνο νομό. Θέλετε να λύσουμε το πρόβλημα; Υπάρχει πρόβλημα. Δεν το βλέπετε αυτό; Πρέπει να το δούμε. Είναι μία ευκαιρία. Ή θα αφαιρέσετε, λοιπόν, το άρθρο ή εφόσον το έχετε, θα λύσουμε πρόβλημα ανομοιογένειας, μία ανομοιογένεια η οποία επεκτεινομένη πέραν του νομού, παρουσιάζει μια άλλη εικόνα σε σχέση με τα ισχύοντα στη λοιπή Ελλάδα.

Η παραλία η δική μας, όπου υπάρχει Κτηματολόγιο, έχετε πόση είναι, κύριε Υπουργέ; Είναι ρητορική ερώτηση. Η παραλία σε εμάς είναι από τη γραμμή του αιγιαλού μέχρι του εγγυτέρου

ορίου ιδιοκτησιών, σε όποιον και αν ανήκουν οι ιδιοκτησίες, είτε είναι του δημοσίου είτε είναι των ιδιωτών. Πόστη μπορεί να είναι η απόσταση αυτή; Πεντακόσια μέτρα, εξακόσια μέτρα. Κάπου αλλού μπορεί να είναι τριάντα μέτρα, σαράντα μέτρα.

Βλέπετε λοιπόν την ανομοιογένεια μεταξύ όμορων ιδιοκτησιών λόγω Κτηματολογίου· και μεταξύ, Δωδεκανήσων και λοιπής Ελλάδας όπου ισχύει. Ό,τι λέει το νομοσχέδιο σας, τα πενήντα μέτρα, δηλαδή.

Εσείς αυτά, αφού κάνετε ένα τέτοιο νομοσχέδιο, δεν θέλετε να τα αντιμετωπίσετε; Παράλληλα την ιδιαιτερότητα καθόσον αφορά στην ιδιοκτησία –προσέξτε με- την αναγνωρισθείσα ή μη αναγνωρισθείσα υπό του ιταλικού δημοσίου, τη βάζουμε στην άκρη. Άλλα, αυτά τα τεχνικά στοιχεία, τα οποία θα τα πάρει ένας τοπογράφος κάποια στιγμή στα χέρια του για να χαράξει γραμμές, δεν βλέπετε ότι πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο συζητήσεων;

Αυτή ήταν, λοιπόν, μια γενική τοποθέτηση. Θα σας παρακαλούσα μεριχά να έρθει το 26, να το δούμε διότι εάν συντονίσουμε της Δωδεκανήσου προς όσα ισχύουν στη λοιπή Ελλάδα, πολλά απ' αυτά που θεωρούνται ότι είναι παράνομα, θα δείτε πως δεν είναι. Και δεν εννοώ ότι εις το είχης πρέπει να δώσετε άδεια να κτίζομε εκεί όπου δεν εκτίζετο. Σημειώνω ότι και εκεί που υπάρχει Κτηματολόγιο, πάλι δεν υπάρχει χαραγμένη γραμμή του αιγιαλού.

Το έργο λοιπόν που έχουμε να κάνουμε στα δυόμισι νησιά μας, κύριοι συνάδελφοι της Δωδεκανήσου, που έχουμε Κτηματολόγιο ποιο είναι; Εκεί να χαράξουμε τη γραμμή του αιγιαλού και παραλίας ώστε αυτό να συμπληρώσει ό,τι έγινε με τη κτηματογράφηση των Ιταλών. Τι ήταν; Δυο νησιά. Η Ρόδος, η Κως και η μισή Λέρος. Δεν έγινε. Έρχεται, λοιπόν, σήμερα ο Έφορος Δημοσίων Κτημάτων και επιβάλλει πρόστιμα επί κάποιων κτημάτων υποψιαζόμενος ότι υπερέβησαν τη γραμμή του αιγιαλού χωρίς να έχει γίνει η διοικητική χάραξη.

Εγώ σε αυτά τα θέματα γενικώς θα ήθελα να δώσετε μία προσοχή και να δείτε τι μπορεί να γίνει για το άρθρο 26. Είναι μια ευκαιρία να το συζητήσουμε και να το τακτοποιήσουμε.

Οι δε τροπολογίες που υπεβλήθησαν αναφέρονται σε ασήμαντα πράγματα, που εύκολα αντιμετωπίζονται.

Αποφάσισε το κράτος με κυβέρνηση δική σας να δώσει στο Αγαθονήσι τη δυνατότητα να πάρουν κάποιοι ένα κομμάτι γης πεντακόσια τετραγωνικά μέτρα εντός οικισμού, για να χτίσουν εκεί. Απαγορεύεται όμως να πάρουν οι άγαμοι. Μα, προ πάντων, αυτούς θέλουμε κύριε Υπουργέ, τα νέα παιδιά. «Πάρτε πεντακόσια μέτρα στο βουνό του Αγαθονησίου απέναντι στην Τουρκιά και χτίστε. Αν παντρευτείτε στεγάστε οικογένειες εκεί. Ακόμη και όσοι δεν έχετε οικογένειες και μένετε στην Αθήνα θα πηγαίνετε τέσσερις μήνες το καλοκαίρι στο νησάκι». Το

Θα σας παρακαλέσω θερμώς να δούμε κατάματα την παρούσα κατάσταση και όσον αφορά στα Δωδεκάνησα την ιδιομορφία τους, καθόσον είναι μοναδική ευκαιρία να την αντιμετωπίσουμε αποφασιστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, στην πρωτολογία μου όταν σας είπα ότι αυτό το περιβαλλοντοκτόνο νομοσχέδιο είναι απροκάλυπτα αντισυνταγματικό επειδή παραβιάζει καταφόρως τις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντάγματος για την προστασία του περιβάλλοντος, κατηγορήθηκα ότι κάνω διάλεξη πανεπιστημιακού επιπέδου στην Αίθουσα.

Όταν σας είπα ότι πρόκειται για ένα αυγό του φιδιού, μέσα από την κοιλιά του οποίου εκπορεύονται όλα εκείνα τα θεσμικά ερωπετά, ως διοικητικές πράξεις, με τα οποία θα επιτρέπεται σε λίγο η καταπάτηση των αιτών μας, όταν σας είπα ότι πρόκειται για έναν Δουύρειο Ίππο μέσα στα σπλάχνα του οποίου κρύβονται τα συμφέροντα εκείνων οι οποίοι είτε έχουν καταπατήσει ή σκοπεύουν να καταπατήσουν τις ακτές, κατηγορήθηκα ως υπερβολικός και ότι κάνω απλώς αντιπολίτευση.

Τι όμως να προσθέσω εγώ και τι έχετε να πείτε εσείς, όταν κορυφαίο στέλεχος του κόμματός σας, πρώην Υπουργός όλων των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Πάγκαλος, έρχεται και λέει ότι πρόκειται για πραγματικό Αττίλα ο οποίος είναι έτοιμος να

κάνει την επιδρομή στο περιβάλλον και τις ακτές; Και ότι πρόκειται για ένα από τα καταστροφικότερα για το περιβάλλον νομοσχέδια τα οποία έχουν περάσει από τη Βουλή των Ελλήνων; Μπορείτε να μου πείτε κάτι; Δηλαδή τι κάνει ο κ. Πάγκαλος; Κάνει αντιπολίτευση; Ενισχύει τη Νέα Δημοκρατία;

Πάρτε το πίσω, κύριε Υπουργέ, αυτό το νομοσχέδιο που είναι μια από τις μελανότερες στιγμές του Κοινοβουλίου. Και αν καταφέρετε να το ψηφίσετε με μια συγκυριακή πλειοψηφία, που στοιχίζεται πίσω από το κομματικό της συμφέρον, να είσαστε βέβαιοις ότι αυτό το νομοσχέδιο θα είναι στίγμα για τη νομοθετική μας εργασία. Και σας διαβεβαιώ ότι δεν πρόκειται να περάσει από κανένα δικαστήριο. Τα δικαστήρια που θα ελέγχουν τη νομιμότητα των σχετικών διοικητικών πράξεων εκτέλεσης και εφαρμογής αυτού του σχεδίου νόμου θα κρίνουν ως αντισυνταγματικές τις σχετικές διατάξεις, ως παράνομες τις διοικητικές πράξεις. Επομένως δεν κάνετε απολύτως τίποτα.

Σκεφτείτε, σας ξαναλέω, μόνο όσα σας είπαν οι συνάδελφοί σας, από τις πιο αποκαλυπτικές εκφράσεις του κ. Πάγκαλου ως τις συγκεκαλυμμένες αλλά με τόση αγωνία εκπερασμένες απόψεις του ίδιου του εισηγητή σας και των άλλων συναδέλφων σας. Πολλών συναδέλφων σας. Σας είπαν απλά ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν τους εκφράζει. Επιπέλους τι άλλο θέλετε για να το πάρετε πίσω; Τι άλλο θέλετε για να το διορθώσετε;

Σας είπα και εγώ από την αρχή κάτι. Ρωτήστε οποιαδήποτε νομική σας υπηρεσία, όχι εκείνη που σας φοβάται επειδή αυτήν την εντολή δίνετε αλλά εκείνη που θα μπορούσε να εκφραστεί ελεύθερα να μας πει πού είναι τα μεγάλα προβλήματα αυτού του νομοσχεδίου σε όλες τις διατάξεις. Για να μη νομίζετε ότι δεν σας κάνουμε προτάσεις σας το ξανατονίζω, για να μένει στα Πρακτικά και να έχει ο καθένας την ευθύνη του σ' αυτήν την Αίθουσα γι' αυτό που λέει και γι' αυτό που πράττει: Η μήτρα του κακού βρίσκεται στο άρθρο 2 απ' όπου εκπορεύονται όλες οι άλλες αντισυνταγματικότητες για τα λοιπά άρθρα. Εκεί ακριβώς έχετε κάνει ένα κολοσσιαίο σφάλμα. Εγώ το λέω σφάλμα, προς το παρόν τουλάχιστον.

Από αύριο όμως, αν συνεχίσετε να μην το διορθώνετε, δεν θα είναι απλώς σφάλμα, ούτε αβλεψία σας. Θα είναι εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων.

Λέω, λοιπόν, ότι στο άρθρο 2, όπως το έχετε βάλει, το γεγονός και μόνο ότι η επίκληση οιουδήποτε δημοσίου συμφέροντος μπορεί να αναρει, έστω και υπό προϋποθέσεις που έχουν τα άλλα άρθρα, την κοινή χρήση και να επιτρέπει ακόμα και το χτίσιμο στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη και τις παρόχθιες περιοχές, συνιστά παραβίαση του Συντάγματος.

Τι μπορείτε και πρέπει να κάνετε; Να πείτε ότι κατ' εξαίρεση και μόνο επιτρέπεται οιαδήποτε επεμβαση. Πρώτα-πρώτα, αποκλείεται η οιαδήποτε αποκλειστική χρήση. Εκεί συμφωνούμε. Κατ' εξαίρεση, το τονίζω, επιτρέπεται μόνο παρέμβαση. Και η εξαίρεση αυτή δεν μπορεί παρά να αφορά υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Εγώ μάλιστα θα χρησιμοποιούσα τον όρο «δημόσιο σκοπό» γιατί το Σ.Τ.Ε. κάνει διαχωρισμό μεταξύ συμφέροντος και δημόσιου σκοπού, θεωρώντας ότι ο δημόσιος σκοπός είναι έννοια στενότερη και πολύ πιο διασφαλιστική από την έννοια του δημοσίου συμφέροντος.

Θα μιλούσα, λοιπόν, για υπέρτερο δημόσιο συμφέρον ή, ορθότερα, για υπέρτερο δημόσιο σκοπό, τον οποίο ρητώς στις σχετικές διατάξεις θα καθόριζα. Θα έλεγα ποιες είναι αυτές οι μορφές του υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος. Μόνο λοιπόν οι μορφές υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος είναι δυνατόν να σταθούν απέναντι στην έννοια της προστασίας του περιβάλλοντος. Και από εκεί και πέρα, θα έλεγα ότι ακόμα και γι' αυτές τις έννοιες –γιατί και γι' αυτές μπορεί να κυλήσει πολύ νερό μέσα- θα πρέπει κατά περίπτωση, με βάση τις διοικητικές πράξεις που θα εκτελούν τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, να υπάρχει πάντοτε στάθμιση συμφερόντων. Και να αιτιολογείται ρητώς από τη διοικητική πράξη, το γιατί, με βάση αυτήν τη στάθμιση, το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον, που ρητώς αναφέρει ο νόμος, μπορεί να επιτρέψει και σε ποια έκταση την όποια επέμβαση και το όποιο χτίσιμο στον αιγιαλό, στην παραλία, στην όχθη ή στα παρόχθια περιοχή. Όστε να μπορεί το δικαστήριο, το οποίο θα κληθεί να κρίνει τη νομιμότητα της σχετικής

ατομικής διοικητικής πράξης που εκδίδεται σε εκτέλεση του νομοσχεδίου, να μπορεί στο πλαίσιο του ακυρωτικού ελέγχου να ελέγξει τη νομιμότητα της αιτιολογίας.

Μόνον υπό τις προϋποθέσεις αυτές είναι δυνατόν να υπάρξει συνταγματική κατοχύρωση των οποιωνδήποτε διατάξεων, τις οποίες βάζετε σ' αυτό το νομοσχέδιο. Οιεσδήποτε άλλες ρυθμίσεις είναι αντισυνταγματικές. Θα έρθουν τα δικαστήρια και θα τις καταργήσουν στην πράξη.

Σας ξαναλέω ότι έχετε λάθος να πιστεύετε ότι οι ισχύουσες διατάξεις είναι κάτι, το οποίο βαίνει σε βάρος του περιβάλλοντος. Γιατί; Γιατί απ' αυτές τις διατάξεις άλλες έχουν κριθεί συνταγματικές και ορισμένες άλλες αντισυνταγματικές. Αυτές που είναι αντισυνταγματικές είναι ανεφάρμοστες. Όσες έχουν κριθεί συνταγματικές μπορείτε να τις εφαρμόσετε. Δεν ζητήσαμε παρά να κωδικοποιήσετε τη νομολογία του Σ.Τ.Ε. και δεν το κάνετε. Τι κάνετε; Πάρινετε τον αναγκαστικό νόμο του 1940, και δεν ακολουθείτε τη νομολογία. Απλώς βάζετε κάποιες διατάξεις, που φάνονταν κάπως καλύτερες από εκείνες του 1940. Οι διατάξεις όμως αυτές, στην ουσία, είναι κερκόπορτες πραγματικές, μέσα από τις οποίες περνάει η δυνατότητα παρέμβασης στις ακτές, δηλαδή στον αιγαλό, στην παραλία, στην όχθη και στην παρόχθια περιοχή.

Ξέρετε γιατί μπαίνει η υποψία, η οποία από αύριο θα είναι βαρύτερη; Αφού ξέρετε και μπορούν να σας το πουν οι υπηρεσίες σας ότι όλα αυτά στην πράξη θα πέσουν, γιατί τα κάνετε; Τίνων τα αυτιά θέλετε να καλοπιάσετε, ότι εσείς είσθε εκείνοι οι οποίοι θέλετε επιτέλους να δώσετε κάποιες λύσεις, αλλά υπάρχουν δικαστήρια, τα οποία θα αναλάβουν την ευθύνη για τα περαιτέρω; Γιατί αυτές τις υποψίες δημιουργεί ένα θεσμικό δημιουργήμα, το οποίο κρίνεται από όλους αντισυνταγματικό,

Σας είπαμε τα προβλήματα και σας καλούμε ή να αποσύρετε το νομοσχέδιο ή να το διορθώσετε.

Εάν δεν τα διορθώσετε, εάν εμμείνετε αύριο, να ξέρετε ότι πέραν των όποιων διαδικαστικών ζητημάτων θα δημιουργηθούν σ' αυτήν την Αίθουσα, επειδή θα κρίνονται οι συνειδήσεις όπως αντιλαμβάνεσθε σ' αυτήν την Αίθουσα, δεν θα έχουμε τους ίδιους τόνους. Όταν σας προειδοποιήσαμε για το τι περιέχει αυτό το νομοσχέδιο, η εμμονή σας και η εμμονή της Κυβέρνησης σ' αυτό θα μας αναγκάσει -και θα είναι το απόλυτο δικαίωμά μας- να κρίνουμε διαφορετικά και την Κυβέρνηση και τις επιλογές της.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υψηλούργος Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, διαφωνώ με αυτά που λες, αλλά θα συνεχίσω να αγωνίζομαι για να έχεις το δικαίωμα να τα λες. Η υπέρβαση πραγματικά και κάποιων ορίων δημοκρατικής έκφρασης είναι επιτρεπτή σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα. Έτσι η αποθέωση αυτής της λειτουργίας συντελέσθηκε με τη συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου.

Άκουσα και σήμερα και χθες και τις προηγούμενες ημέρες στη Διαρκή Επιτροπή τόσα πολλά αλλά και τόσο αντιφατικά μεταξύ τους που αδυνατώνται να θελήσω, αν προσπαθήσω να τα συνθέσω. Υπάρχει πλήρης αδυναμία σύνθεσης των απόψεων. Ακούσαμε απόψεις οι οποίες ξεκινούν από την πλήρη, την απόλυτη προστασία του αιγαλαίου και της παραλίας, ενός αιγαλαίου και παραλίας τα οποία να την αφήσουμε έτσι όπως είναι, για τον πολίτη μόνο χωρίς καμία απολύτως παρέμβαση, όπως ήταν πριν από χίλια χρόνια, μέχρι τη νομιμοποίηση αυθαιρέτων κτισμάτων, τα οποία το παρόν νομοσχέδιο προβλέπει ότι πρέπει να κατεδαφιστούν. Υπάρχει πραγματικά τόσο μεγάλη γκάμα απόψεων, που υπάρχει αδυναμία σύνθεσης. Με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρακολούθησα όλη τη συζήτηση.

Ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης λέει -διαβάζω τα Πρακτικά της Διαρκούς Επιτροπής- τα εξής: «Ας περιμένουμε την άποψη της Επιστημονικής Υπηρεσίας. Η άποψη της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του συζητουμένου νομοσχεδίου θα μας δώσει τη δυνατότητα να πάρουμε τις σωστότερες αποφάσεις και να κάνουμε τις καλύτερες διατυπώσεις.»

Επομένως, όσο αναμένατε ότι η άποψη της Επιστημονικής Υπηρεσίας θα ήταν μαζί σας, ήταν πάρα πολύ καλή η Επιστημονική Υπηρεσία. Άλλος ο επιστημονικός ρόλος της και είναι άλλος ο ρόλος της πολιτικής λειτουργίας του Κοινοβουλίου. Έτσι, λοιπόν, αναμένοντας ότι η Επιστημονική Υπηρεσία θα ταυτίζόταν με τη δική σας άποψη είπατε «τι καλή που είναι η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής και γιατί δεν περιμένετε πρώτα να πάρουμε το πόρισμά της». Κι ήρθε η Επιστημονική Υπηρεσία και είπε «όχι μόνο δεν είναι αντισυνταγματικές οι διατάξεις αλλά αντίθετα μάλιστα μπαίνουν σκληροί περιορισμοί όσον αφορά τα προστατευτικά ιδιωτικά δικαιώματα. Οταν θα ανακαλέσετε τα δικαιώματα της αιγαλής χρήσης του αιγαλαίου προσέξτε να κάνετε συνετή χρήση, γιατί κινδυνεύετε να παραβιάσετε τη σύμβαση για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων».

Έτσι, λοιπόν, θα ρωτούσα: Τι προτείνει η Νέα Δημοκρατία; Αν πραγματικά δεχθούμε αυτά που προτείνει η Νέα Δημοκρατία διά του Κοινοβουλευτικού της Εκπροσώπου –και τα σημείωσα, για να μην κάνω λάθος- ότι απαγορεύεται η οποιαδήποτε παραχώρηση χρήσης στον αιγαλάϊ και κατ' εξαίρεση επιτρέπεται μόνο για λόγους υπέρτατου δημοσίου συμφέροντος...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το Συμβούλιο της Επικρατείας τα λέει αυτά, δεν τα είπα εγώ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υψηλούργος Οικονομικών):

Λάθος ερμηνεύετε τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και λάθος μεταφέρετε εδώ απόψεις. Και ξέρετε γιατί σας το λέω; Τι σημαίνει η αποδοχή της δικής σας πρότασης; Σημαίνει ότι δεν έχει δυνατότητα κανένας δήμος να κάνει την παραμικρή παρέμβαση, να βάλει μια παιδική χαρά στην παραλία ή να βάλει μια πέτρα για να βαδίζει κανείς σωστά ή να κάνει μία παρέμβαση εξωραϊστική στην παραλία. Δεν έχουμε το δικαίωμα να κλείσουμε τα λιμάνια, τις μαρίνες. Δεν έχουν το δικαίωμα οι ιχυογενετικοί ή οι ιχυοπαραγωγικοί σταθμοί οι οποίοι υπάρχουν εντός ή εκτός της θάλασσας, να λειτουργήσουν. Κλείνει δηλαδή ολόκληρος ο κλάδος. Δεν έχουν τη δυνατότητα οι εκατοντάδες χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις οι οποίες ασχολούνται περί τη θάλασσα να λειτουργήσουν, γιατί τους στερείς τη δυνατότητα να εκμεταλλευτούν όλες τις ευκαιρίες που τους δίνει η απλή χρήση της παραλίας. Πρέπει να κλείσουμε όλα τα παραλιακά ξενοδοχεία γιατί δεν θα έχουμε τη δυνατότητα να τους χορηγήσουμε την δύσις νομίμως να χρησιμοποιούν την παραλία για εξυπέρτηση των πελάτων τους. Είναι τα περιβότα έργα που συζητάμε. Δεν θα έχουν τη δυνατότητα να βάλουν το σωλήνα και να πάρουν το νερό ώστε να γεμίσει τη δεξαμενή τους ή να βάλουν τις ομπρέλες για να κατέβουν οι πελάτες τους στην παραλία.

Να μην υπάρχει η δυνατότητα να ασκηθεί καμία απολύτως δραστηριότητα. Αυτό εισιγείσθε, κύριε Παυλίδη, ως Νέα Δημοκρατία και κατανοώ το λόγο. Προσπαθείτε εις μάτην βέβαια να φέρετε σε αδιέξodo την Κυβέρνηση, να σταματήσει το 80% της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα και να δημιουργήσουν προβλήματα. Εις μάτην προσπαθείτε ο αιγαλάϊ και η παραλία είναι αγαθά για κοινή χρήση και σκοπός του νομοσχεδίου είναι να κατοχυρώσει αυτά τα αγαθά και το πράττει κατά το πλέον πρόσφορο και αποτελεσματικό τρόπο. Η μη εισαγωγή του νομοσχεδίου που αποτελεί εκσυγχρονιστική εξέλιξη σε σχέση με το προηγούμενο θα συνεπάγονταν τη διατήρηση της δυνατότητας για οποιαδήποτε χρήση που έχει ο Υπουργός Οικονομικών.

Είπα και στην πρωτολογία μου ότι αυτοδεσμεύμαστε ως Υπουργείο Οικονομικών και σαν Κυβέρνηση γιατί βάζουμε διαδικασίες οι οποίες δεν υπήρχαν προηγούμενα, πολύ αυστηρές και που εγγυώνται την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και την προστασία της σχέσης του κράτους με τον πολίτη.

Δεν μπορείτε να έρχεσθε και να λέτε ότι θα πρέπει να αποκλείσουμε την οποιαδήποτε άλλη χρήση του αιγαλαίου ή της παραλίας πλην της χρήσης για λουσμένους. Το βασικότερο από όλα είναι ότι εσείς ομολογήσατε ότι το 80% της οικονομικής δραστηριότητας έχει να κάνει με τη θάλασσα και επομένως η θάλασσα προορίζεται για το λαό για κοινή χρήση αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να εξυπηρετεί και τις υπόλοιπες οικονομικές και κοινωνικές λειτουργίες χωρίς να θίγεται ο κοινόχρηστος

χαρακτήρας.

Θα πρέπει να θυμίσω ότι μέσα στο νόμο αναφέρεται ότι απαγορεύεται η αποκλειστική χρήση αιγαιαλού ή παραλίας. Δεύτερο προσδιορίζουμε ποια είναι η απλή χρήση και είναι αυτή που δεν παρακωλύει το δικαίωμα της χρήσης από τους άλλους. Είναι σαφέστατη διατύπωση και δεν αφήνει κανένα μα κανένα περιθώριο διαφορετικής χρήσης.

Πάντως λυπάμαι γιατί ειστρέψαμε προτάσεις οι οποίες δεν είναι υλοποίησιμες. Είπατε καμία άλλη χρήση πλην αυτών που εξυπηρετούν το υπέρτερο εθνικό συμφέρον.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ξέρετε ποια είναι η έννοια αυτού;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Και τα νομικά γνωρίζω. Σεις, κύριε Παυλόπουλε, προσδιορίσατε την έννοια του υπέρτερου συμφέροντος ότι αφορά την εθνική άμυνα και ασφάλεια. Είπατε και σ' αυτήν την περίπτωση θα γίνεται συνετή χρήση.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Άμυνα σας είπε ο κ. Πάγκαλος είναι και οι κατασκηνώσεις στον Αγιο Ανδρέα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, καταλάβατε προφανώς την γκάφα που κάνατε και χαίρομαι που αποκαθιστάτε τώρα το λάθος σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Ούτως ή άλλως θα μιλήσετε επί των άρθρων.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αν δεν καταλαβαίνει ο κύριος Υπουργός τι λέμε θα εξαντλήσω όλα τα όρια του Κανονισμού.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Δεν μπορείτε, κύριε συνάδελφε, να ισχυρίζεστε τη μια τα μεν και την άλλη τα δε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αν δεν μπορείτε να διαβάσετε τα Πρακτικά τι να πω κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Έτσι, λοιπόν, είναι σαφέστατη η πρόθεση της Νέας Δημοκρατίας να μην προχωρήσει τίποτα απολύτως. Θέλει να δημιουργήσει προβλήματα στη Κυβέρνηση, αλλά κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να το πετύχει. Το νομοσχέδιο και θα ψηφιστεί, αλλά και θα εφαρμοστεί.

Αλλά από εκεί και πέρα αυτό το οποίο θέλω να τονίσω είναι ότι το άκρον αώτον της υποκρισίας πολλών Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας φαίνεται από το γεγονός ότι από τη μια πλευρά εισηγούνται την κατάργηση του άρθρου 2 παράγραφος 2 και από την άλλη πλευρά φέρνουν τροπολογίες με τις οποίες ζητούν νομιμοποίηση αυθαιρέτων κτισμάτων τα οποία το άρθρο 27 κατά τρόπο ρητό και πανηγυρικό προβλέπει ότι πρέπει να κατεδαφιστούν. Δεν μπορεί, λοιπόν, να γίνουν και τα δύο. Δεν μπορεί να είναι και ο σκύλος χορτάτος και η πίτα ολάκερη. Δεν μπορούμε να ικανοποιούμε τα αιτήματα και των ψηφοφόρων μας, αλλά και ταυτόχρονα να υπερασπιζόμαστε την απόλυτη χρήση του αιγαιαλού.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Σε ποιες τροπολογίες αναφερθήκατε, κύριε Υπουργέ;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχουν τροπολογίες;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Υπάρχουν τροπολογίες των Βουλευτών. Δεν είμαι υποχρεωμένος εγώ να σας μοιράσω τροπολογίες των Βουλευτών.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Έπρεπε να είχαν διανεμηθεί.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Δεν είναι ευθύνη δική μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Οι τροπολογίες των Βουλευτών είναι όλες μαζεμένες και έχουν κατατεθεί. Υπάρχουν επιρόθεσμες και εκπρόθεσμες. Εγώ προσωπικά δεν τις έχω μελετήσει. Αν θελήσει να τις δει κάποιος είναι κατατεθειμένες στην υπηρεσία και μπορεί να τις πάρει. Πάντα έτσι δεν γίνεται;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Απόρρητα έχουμε μεταξύ μας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Οι τροπολογίες

κατατίθενται είναι εμπρόθεσμες μέχρι την αρχή της συζητήσεως και είναι εκπρόθεσμες από εκεί και μετά. Δεν τις έχω δει τις τροπολογίες.

Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Απευθύνομαι στον κύριο Υπουργό, λέγοντάς του τα εξής με την άδειά σας: Όταν ο κ. Πάγκαλος και οι συνάδελφοί του λένε ότι το νομοσχέδιο που μόλις πριν από λίγο υπερασπίστηκε είναι πραγματικός Απτίλας εναντίον των ακτών της χώρας και του περιβάλλοντος, όταν το θεωρούν το καταστροφικότερο νομοσχέδιο που πέρασε από τη Βουλή των Ελλήνων –και αυτά τα λέει ο κ. Πάγκαλος και οι συνάδελφοί του από την Πλειοψηφία- σε αυτούς απευθυνόταν όταν έλεγε αυτά που έλεγε ή σε μένα;

Δεύτερον εάν δεν αντιλαμβάνεται τι σημαίνει υπέρτερο δημόσιο συμφέρον κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, τι σημαίνει στάθμιση συμφερόντων, ποιες είναι οι μορφές δημοσίου συμφέροντος ή δημόσιου σκοπού που το ίδιο το Συμβούλιο Επικρατείας ως ελεγκτής της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων έχει κρίνει ότι μπορούν, θα επιτρέψουν επεμβάσεις στο περιβάλλον, από εκεί και πέρα ξεφύγουμε από τα όρια του κοινοβούλευτικού ελέγχου και πάμε στα όρια ενός Πρωθυπουργού ο οποίος είναι υπεύθυνος και για τους Υπουργούς τους οποίους έχει και βεβαίως και για τον τρόπο που λειτουργεί η Κυβέρνησή του. Διότι εγώ πίστευα ότι σε αυτήν τη Βουλή βασικές έννοιες Δημοσίου Δικαίου, που αφορούν την άσκηση καθημερινής πολιτικής, πρέπει να είναι γνωστές στον οποιονδήποτε Υπουργό.

Λέω, λοιπόν, στον κύριο Υπουργό: Ποιες είναι οι μορφές υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος; Τις έχει διαμορφώσει η νομολογία. Τις αναφέρει ενδεικτικά, αλλά λέει κάτι: Ότι πρέπει να επιτρέπεται πάντοτε η στάθμιση συμφέροντος και αυτή να είναι υπό τον έλεγχο των δικαστηρίων. Όταν αποφασίσετε να τροποποιήσετε τη διάταξη αυτή με τον τρόπο που σας είπα, θα καταλάβετε εάν ρωτήσετε τις υπηρεσίες σας τι εννοώ.

Εγώ σας ξαναλέω όμως ένα πράγμα: Εάν επιψείνετε να το ψηφίσετε έτσι, δεν έρω πόσοι συνάδελφοι από το ΠΑΣΟΚ θα το ψηφίσουν με μια πλειοψηφία που σας είπα, θα στοιχιθεί πίσω από το κομματικό της συμφέρον. Όμως σίγουρα την απάντηση θα την πάρετε από τα δικαστήρια. Και θα την πάρετε καθημερινά με τον κοινοβούλευτικό έλεγχο. Κάθε φορά που ένα δικαστήριο θα σας φέρνει την απάντηση συστημένη στο Υπουργείο σας, εδώ μέσα απ' αυτήν την Αίθουσα θα πάρνετε και μία επίκαιρη ερώτηση. Για να ξέρετε τι λέγατε και για να ξέρετε τι ισχυρίζοσαστε εδώ μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Πιστεύω ότι και αυτιά έχουμε να ακούσουμε και καταλάβαμε το τι ακριβώς είπατε, κύριε Παυλόπουλε, και ευχαριστούμε πολύ για τις συστάσεις, αλλά οι συστάσεις απευθύνονται μόνο σε σας και στη δική σας την παράταξη.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Και στον κ. Πάγκαλο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Με συγχωρείτε πάρα πολύ αλλά, κύριε Παυλόπουλε, αναφέρατε χαρακτηριστικά και ερμηνεύσατε τι εστί υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Είναι σαφέστατο το τι είπατε. Και μάλιστα αναφέρατε την ακρία περίπτωση, ότι επιτρέπεται να φτιάξουμε πολιυβολεία στην παραλία εφόσον το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον το επιβάλλει.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κ. Πάγκαλος σας το είπε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Εσείς στηρίζεστε στον κ. Πάγκαλο; Καλό θα είναι να λέτε τα δικά σας. Ο κ. Πάγκαλος είναι σεβαστός, είναι σεβαστές και οι απόψεις...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τα είπαμε, αλλά αφού δεν υπολογίζετε εμάς απαντήστε στον κ. Πάγκαλο και στον κ. Βαλυράκη!

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Είναι σεβαστές οι απόψεις όλων των συναδέλφων, αλλά θα πρέπει και εσείς να αποδεχθείτε ότι πρέπει να είναι σεβαστές και οι δικές μας απόψεις. Μπορεί να διαφωνείτε, αλλά έχουμε φέρει

ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν ήμασταν υποχρεωμένοι να το φέρουμε. Η εξυπηρέτηση των λειτουργιών του Υπουργείου Οικονομικών ήταν άριστη. Όμως είμαστε διατεθειμένοι να ολοκληρώσουμε την προσπάθειά μας για τον εκσυγχρονισμό όλου του νομικού συστήματος στο Υπουργείο Οικονομικών και δεν μπορούσαμε να αφήσουμε να ισχύει ένα νόμο του 1940 που δεν έχει καμία απολύτως σχέση με την πραγματικότητα, να αφήσουμε διατάξεις οι οποίες δεν κατοχυρώνουν το περιβάλλον και οι οποίες έχουν δημιουργήσει αδιεξόδια στην κοινωνία και στη ζωή μας.

Έτσι, λοιπόν, άσχετα με την οποιαδήποτε δική σας διαφωνία –η δημοκρατία επιπρέπει τη διαφωνία, θα την εκφράζετε με την ψήφο σας στη Βουλή- οι υπερβολές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κάποιες τροποποιήσεις επί των άρθρων κατά τη συζήτηση θα δεχθείτε;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Όσον αφορά την τροποποίηση θα πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι πιστεύω πως δεν έγινε άλλοτε καλύτερη συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή απ'ό, τις δύο ημέρες του νομοσχεδίου. Και πρέπει να θυμίσω στους κυρίους συναδέλφους ότι δεκάδες παρατηρήσεων και της Νέας Δημοκρατίας που αφορούσαν νομοτεχνικές ή λοιπές παρεμβάσεις έγιναν αποδεκτές, κύριε Πρόεδρε, και έχουν ενσωματωθεί στο συγκεκριμένο κείμενο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Σημεία στίξεως μόνο αλλάξατε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Δεκάδες παρατηρήσεις. Και εν πάσῃ περιπτώσει τη λειτουργία της Βουλής την οποία σεβόμαστε αυτό απαιτεί. Θα κάνουμε εδώ συζήτηση επί των άρθρων. Όταν θα φτάσουμε στη συζήτηση επί των άρθρων και υπάρχει κάποια πρόταση η οποία δεν αναιρεί το σκοπό του νομοσχεδίου θα την δεχθούμε. 'Όπως δεχθήκαμε τις δεκάδες των παρατηρήσεων στη Διαρκή Επιτρο-

πή, οι οποίες συνέβαλαν στην καλυτέρευση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου ασφαλώς και τις υπόλοιπες δύο ημέρες οι οποίες θα αφιερωθούν στην κατ' άρθρον συζήτηση, εφόσον διατυπώθει κάποια άποψη πειστική που θα οδηγεί στην καλυτέρευση του νόμου θα συζητηθεί και πιθανότατα θα γίνει και αποδεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, Άρα αφήνετε για την νομοτεχνική επεξεργασία την ευχέρεια στις προτάσεις των συναδέλφων, να τις δείτε και πώς θα ενταχθούν μέσα στα άρθρα.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομικών «Αιγιαλός- παραλία και άλλες διατάξεις» .

Ερωτάται το Σώμα : Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών «Αιγιαλός- παραλία και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία επί της αρχής.

Στο σημείο αυτό δέχεσθε κύριοι συναδέλφοι να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 18.05' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 15 Νοεμβρίου 2001 και ώρα 10.30, με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου «Αιγιαλός-παραλία και άλλες διατάξεις» .

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

